

AZ UTOLSÓ ÓRA MUNKÁSAIHOZ

SZELLEMI TANÍTÁSOK
PÁL BESZÉLŐ MÉDIUM ÚTJÁN

IV. KÖTET

KIADJA:

A SZELLEMI BÚVÁROK PESTI EGYLETE
BUDAPEST, 1941.

A IV. KÖTET TARTALOMJEGYZÉKE.

I. RÉSZ. TANÍTÁSOK.

A világlélek tartalma.....	4
„Ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól”.....	21
„Idő többé nem léssen”.....	43
Az egyszerű élet dicsérete.....	60
Látszat és valóság	78
„Az istennek országa tibennetek van”	105
A lélek és test megtisztulásának és meggyógyulásának útja	132
A Szentlélek elleni bűn és annak következménye: a karma	149
Csodák	166

II. RÉSZ TANULSÁGOK.

Hála és hálátlanság.....	183
Isten bölcsen irányítja életünk folyását	197
Az ördög bibliája.....	211
Szereztek magatoknak jóakarató barátokat a hamis gazdagságon.....	229
A túlzott becsvágy gyászos következményei	242
Válaszúton.....	256
Értékes és értéktelen élet	373
Az igazság hatalma.....	289
A szeretet nagyobb, mint az igazság	302
A természettörvény Isten szava.....	318

I. RÉSZ
TANÍTÁSOK

A világlélek tartalma.

Üdvözöllek benneteket, embertestvéreim, az Úr Jézus Krisztus nevében, akinek neve legyen áldott mennyen és földön mindörökké!

Örömmel látlak viszont benneteket, testvéreim, akiket az a bizonytalan, tapogatódzó, kereső érzés hozott ide, és hoz ide hét-ről-hétre, amely minősít és elválaszt benneteket a többi emberektől, akik a hétnek hat napja után a hetedik napot szórakozással, örömeik kielégítésével, vágyaik hajszolásával töltik el. Míg ti, ahogy az Úr parancsolta, a hetedik napot megszentelitek, és áhítatos lélekkel álltok meg itt, az előtt a kicsiny ajtó előtt, amelyen keresztül annak a világnak világossága és jelenségei lépnek elétek, amely világba ti is menendők vagytok, ki előbb, ki később.

Boldognak mondalak titeket, amiért ennek a bizonytalanul keresgélő, szelíd érzésnek engedve megszentelitek az Úrnak napját. Jóllehet, közületek is a legtöbbit csak a sors sújtó keze vezetett erre a kutatóútra; de mindegy, fő az, hogy felébredtetek és kerestek a fényt abban a homályban, a harmóniát abban a zűrzavarban, a békességet abban a háborúságban, amelyben testi életetekkel éltek.

*

„Vesd le a te saruidat, mert az a föld, amelyen állasz, szent föld” - mondta az isteni hang az égő csipkebokorból Mózesnek, amikor a föld embere szemben állt a menny megnyilatkozásával.

„Vesd le a te saruidat, mert ez a föld szent hely.” Mit jelent ez? A szellemvilág, vagy ahogy nagyon helyesen nevezik az emberek, a másvilág, merőben más, mint a földi világ, és ezért, amikor ez a világ magát ki akarja fejezni, alig képes a tér-idő-anyagvilág fogalmai szerint megjelölni azokat a fogalmakat, amelyeket ebben a világban tartalmaznak a lelkek, a szellemek. Ezért fordul jelképekhez, szimbólumokhoz. Mert hiszen itt anyag nincs, itt a tér és idő megszűnt, test nincs, az élet egé-

szen más, mint az emberi élet. Ebbe éppen úgy bele kell tanulni, mint ahogy a megszülető gyermeknek, aki a szellemhazából tér az anyagvilágba, bele kell tanulnia hosszú időn keresztül az anyagi világ fogalmaiba, hogy azokban kifejezhesse magát. Hogy tehát a két világ közt kapcsolat létesülhessen, nekünk meg kell keresnünk azokat a formákat, amelyekbe mint hasonlatokba beleönthetjük a mondanivalónkat, hogy megközelítő fogalmat nyújthassunk a földi, anyagi létsíkon élő ember értelmének.

Az is jelkép, az is szimbólum, amit az isteni hang használ, amikor ezt mondja: „*Vesd le a te saruidat*”. A saru azt a legalacsonyó réteget jelképezi, amellyel az ember a földön áll, a földhöz tapad. „*Vesd le a te saruidat*” tehát azt jelenti, hogy szabadulj meg a földhöztapadtságtól, vesd le emberi énedet, hogy azt, ami most előtted van, ami minden földiségtől különböző, a szellemi szemeiddel szemlélhesd, szellemi füleiddel hallgathasd. Csituljon el az ember, hogy a szelleme megérthesse a szellemvilág mondanivalóját. Mózesnek is ezt mondta az Úr ezekben a szavakban, hogy „te a föld embere vagy, de benned él az Isten embere; és nekem a föld emberéhez nincs szavam, hanem az. Isten emberéhez; vesd le tehát magadról a földit, és akkor megértesz Engem”. Mit jelent továbbá az, hogy „*ez a hely szent*”? Hiszen a földnek egyetlen helye sem szent magában véve. **A föld anyag, a bűn produktuma, szentté csak az érzéseknek és a gondolatoknak az a minősége teszi, amely magasan felette áll a földiségnek.** Ahol az Isten szava szól, az a hely meg van szentelve azok által a magasabb rendű igék, azok által a magasabb rendű érzések által, amelyek áthatják azt a helyet, azt a teret, sőt áthatják magukat a tárgyakat, amelyek abban a térben vannak, s megszentelik azokat.

Gondolatok csak a saját életetekben egy-egy drága emlékre, amely a szívetek mélyén olykor megélnék, milyen mássá tesz pillanatok alatt titeket! Gondolatok arra, akit valaha nagyon szerettetek, aki a szívetekhez hozzá volt növe, akivel talán az

életeteket osztottatok meg, s akit a végzet - vagy talán a saját bűnötök - elszakított tőletek. Évek múltak el azóta, és mégis ha ráesik a szemetek arra a székre, amelyen ülni szokott; vagy ha bosszú ideje már el is hagyátok azt a helyet, ahol a kedvest, a drágát ismertétek és szerettétek, aztán egyszer eltévedtek abba az utcába, és felnéztek arra az ablakra, ahonnan valamikor utánatok intett, vagy ahonnan együtt néztetek le a nyüzsgő utcára, s amely ablakok mögött éltétek a ti egykor boldog emberi életeteket, milyen érzések rohannak meg benneteket! Évek, talán évtizedek múltak el, de amikor föltekintetek azokra az ablakokra, valami a szíveteket gyorsabb dobogásra indítja, a szemetekre ködfátyol borul; lassú könny pereg az arcotokon, és azt a helyet szentnek érzitek, mert elszakadtatok a földtől egészen. Körülöttetek zúg, zakatol az élet, de ti nem tudtok semmiről. Az érzések vihara egy pillanatra végigszágul a lelketeken, az emlékek raja végigsuhant a szíveteken, és lélekben megszűntetek emberek lenni, a tér-idő-anyagvilág megszűnt létezni számotokra. Addig a pár percig szellemek vagytok, akiknek nincs semmi közöttök az anyaghoz, benne éltek az érzésekben és gondolatokban.

Amikor majd bezárul mögöttetek ennek a világnak kapuja, akkor is így szűnik meg körülöttetek az élet zsvivaja, s ti azokban a gondolatokban és érzésekben fogtok élni minden anyagi járuléknélkül, amik a lelketeket betöltik, és azokban kell az otthontokat feltalálnotok.

*

Amit mi cselekszünk veletek, embertestvéreim, az előkészítés arra az időre, amikor majd az anyag mögöttetek marad, és ti csak az eszmék és érzések világában éltek, és az lesz az otthontok. Azt akarjuk, hogy csakugyan otthont találjatok benne magatoknak; ezért nyitjuk meg nektek egy-egy rövid időre e világ ajtaját, hogy rátok világosságot árássunk. Ezzel mi titeket szellemekké törekszünk átminősíteni. Itt annak a világnak

hangjai szólalnak meg, amely világ merőben más, mint a ti világotok.

Ezért halljátok sűrűn a figyelmeztetést, hogy amikor idejöttök, az emberi éneteket hagyjátok kívül, vessétek le saruitokat, hogy a ti magasabb rendű énetekkel, a ti értelmi és érzelmi énetekkel jelenjete meg, és akkor mi, akik csak ebben a világban vagyunk otthon, de az anyagi világban nem, mindegyikőtök lelkéhez megtaláljuk a kapcsolatot, és ebből a kapcsolatból mindegyikőtöknek csak haszna lehet.

És ha eddig gyakorta intéztem hozzátok ezt a kérést, hogy legyetek itt szellemek, és ne emberek, ma, ez alkalommal még fokozottabban kell titeket erre kérnem, mert ma talán még elvontabb területre kívánlak vezetni titeket, mint annak előtte, tisztán gondolati és érzelmi világba, bár fejtegetéseimben földi analógiákhoz fordulok én is. Kívánnám, hogy az emberi énetek ne álljon oda gátul, hogy ne legyen érezhető itt-ott, egyik-másik lélekben az, hogy nem tudja elfogadni, nem tudja asszimilálni azt, amit hall, mert ez minden esetben annak a jele, hogy az „ember” erősebben van képviselve, mint szükséges lenne, és az emberi én, az emberi ész uralkodik a szellemi én felett.

Merőben más ugyanis az emberi értelem, mint a szellemi megvilágosodás. Az emberi értelem az anyaghoz tapad, a szellemi megvilágosodás pedig a magasabb rendű világok világosságából táplálkozik.

Ezenkívül pedig még arra kérlek titeket, hogy szeressétek egymást. Szeressétek egymást, mert ha egymást szeretitek, ezzel azt bizonyítjátok be, hogy az „ember” meggyengült benetek, és a szellem megerősödött.

Szomorú dolog, amikor az emberek egymásban csak a hibákat képesek meglátni és ezen a réven elidegenednek egymástól. Szomorú dolog ez azért, mert *mindenki a saját lelkének tükrében szemléli a felebarátját*, és ha **valaki a felebarátjában csak hibát talál, azt árulja el vele, hogy nagyon rezonál a lelke**

azokra a hibákra, és mivel az önmaga lelkének tükrében látja a másikat, tehát abban is önmagát látja. Akik ellenben szellemi szemekkel tekintenek egymásra, azok egymásban Isten gyermekét szemlélik, azok abban a másik csetlő-botló, de jóakarattal megáldott lélekben azt a törekvést nézik, azt a bizonytalan, tétova, tapogatódzó érzést, amellyel az a másik is a világhoz kíván igazodni, és észre sem veszi, hogy amaz mint ember az alsóbbrendű énjében ilyen, vagy amolyan tapasztalatlanságot áruel.

Ki meri azt mondani, hogy benne nincs meg ugyanaz a hiba? Hiszen ha benne nem lenne meg, akkor fel sem tűnének neki a másíknak a hibája!

Szeressétek tehát egymást, embertestvéreim, és ezzel bizonyítátok be, hogy megértettek minket. Bizonyítsátok ezzel be azt, hogy szellemek kívántok lenni, és minél inkább igyekeztek megközelíteni azt a színvonalat, amelyre mint szellemek igazán vágyódtok is; és a mi legfőbb vágyunk és törekvésünk is, hogy ennek a színvonalnak az eléréséhez hozzásegítsünk benneteket.

Merítsetek abból az isteni fluidumból, amelynek neve: szeretet. Hiszen az egész teremtettség, az egész világ át meg át van itatva ezzel az isteni princípiummal; jelen van ez mindenütt, csak merítenetek kell belőle, fel kell szívnotok a lelketekbe, hogy megtelítődjék vele, mert Isten ezt kívánja tőletek.

Csak ez a két princípium tartja fenn a világot: a fény és a meleg. **Ahogy a nap fényét és melegét árasztja a földre - és végső elemzésben minden, ami a földön él, ennek a két tényezőnek köszönheti létét - azonképpen az egész végtelen világmindenségben ez a két tényező: az Isten dicsősége, az az bölcsessége és szeretete árad keresztül mindenben, minden atomon; mindenben jelen van Isten az ő Szentlelkével, és éltet mindent és mindenkit.**

Ha tehát az Istenhez közelebb kívántok jutni, ezt csak úgy érhetitek el, ha megnyitjátok a lelketeket ennek a két isteni fluidumnak, hogy belétek áramoljék, azután rajtatok keresztül to-

vább áradjon, és bizonyosságot tegyen Arról, akiből ezek az isteni princípiumok sugároznak, és akitől vettük mindnyájan életünket.

Hogyan - kérdezitek - hát a bölcsességet, vagy az érzelmi melegséget valaki csak úgy, egyszerűen fölveheti magába? Hiszen nagy és nehéz tanulás árán sajátítjuk el a legkisebb tudásmenynységet is, és boldogok vagyunk, ha valamit megtanultunk és megismertünk, mert az mindvégig a mi tulajdonunk marad, így gondoljátok ti.

Én azonban azt mondom nektek, hogy nem így van a dolog. A bölcsesség mindenütt jelen van, és megnyilatkozni kíván közvetítő eszközökön keresztül. Ebből a bölcsességből valami kis részt földi ismeret formájában valaki elsajátíthat ugyan, de ez az ismeret idővel elhomályosul, elmúlik, megszűnik, és már nem az övé többé. Figyeljétek csak meg, amit mondok. Valaki itt a földön valamely ismeretágot vért verejtékező nagy szorgalommal elsajátít, könyvekből, vagy mások előadásából megtanul úgy, ahogy az a földön szokásos, és kiképezi magát abban az ismeretágban, sőt talán nagy tudásra is tesz benne szert, hogy úgyszólván mesterévé lesz annak az ismeretrendszernek. Aztán a forgandó élet úgy korbácsolja őt, hogy talán egészen más világrészbe kerül, és más foglalkozásra kényszerül, olyanmire más körülmények közé, hogy a szerzett ismeretből semmit sem értékesíthet, hanem mással kénytelen foglalkozni. Mert hiszen az élet parancsoló zsarnok, az embernek dolgoznia kell, amit éppen lehet, hogy kenyere legyen, mivel ez az anyagi élet könyörtelen törvénye. Így múlnak el felette évek, talán évtizedek. A sok megszerzett ismeret, amelyben mesterré képpezte ki magát, halványulni kezd, miután egészen mással foglalkozik. Lassanként az egész elhalványul a lelkében, elkopik, elmúlik, s mire megöregszik, úgyszólván semmit sem tud már abból, amit mint földi ismeretet annak idején nagy szorgalommal összegyűjtött, egyszerűen azért, mert nem volt rá ideje,

alkalma, hogy azt gyakorolja, s nem volt rá lehetősége, hogy azt megtarthassa magának.

De ha nincsenek is ilyen rendkívüli körülmények, akkor is maga az idő haladása hozza magával, hogy a megszerzett tudás kezd elhomályosodni, elmúlni, és mire az ember megöregszik, még a legalaposabban megtanult ismeretrendszerből is úgyszólván csak a váz marad meg. Mikor pedig meghal, a halál törvénye mindent, amit a föld rárakott, visszavesz, semmi sem marad belőle.

Ez természetes is, hiszen - mint mondtam - ebben a mi világunkban nincsenek meg azok a tárgyak, testek, körülmények, amelyek a földi világban vannak, tehát maga az az egész ismeretrendszer teljességgel hasztalan itt.

Azután a lélek itt tölt hosszú időt, egész emberöltőt, vagy emberöltőket, és amikorra eljön az ideje, hogy újból testet öltjön, akkorra már teljesen elfelejtette még az alapfogalmait is annak az ismeretrendszernek, amelyet előző életében szerzett, s az új testben merőben más emberek közt egészen másféle ismereteket gyűjt, hogy ezeknek az ismereteknek is ugyanaz legyen a sorsuk.

Különös dolog, nemde? Gondolkozzunk csak: hiszen az a tudás, amelyet az egyén megszerzett magának, maga is bizonyos erőkvantumot jelent; hová lett az az erőkvantum? Az a tudás valahová lett, ha az egyénből el is tűnt! Az egyénben már nyom sincs, és az egyén talán testöltések sorozatán végig soha többé nem kerül ugyanabba a foglalkozási ágba. Tehát egy bizonyos mennyiségű ismeret, tudás, *bizonyos mennyiségű mentális erő felszívódott a lelkébe, és elmúlt belőle, visszasugárzott oda, ahonnan felszívta magába.*

Még egyebet is mondok nektek. A természeti világból vett példákat fogok most felhozni. Nyilvánvaló, hogy ahhoz, hogy egy emberlélek bizonyos ismeretrendszert felszedhessen magába és azt értékesíteni is tudja, bizonyos fokú okosság, bölcsesség szükséges. Nem látjátok-e azonban, hogy a természeti világban

is milyen csodás bölcsesség nyilvánozik meg egészen jelentéktelen lényeknél? Még az embernél csak azt lehet mondani, hogy kiképzett agyveleje teszi őt ilyen nagy tudásra és bölcseségre képessé; azonban „nézzétek meg az ég madarait.” Egészen csodálatos dolgokat tudtok ti magatok is róluk. Példának okáért, hogy olyan helyre rakják a fészkeiket, hogy kicsinyeik, majd ha kirepülnek, biztos helyre kerüljenek. Némelyik madár - amelynek fiókái nehézkesek, - alacsony helyre fészkel, hogy ha a kicsinyei kiesnek, ne zúzzák össze magukat; másik elméssel felfüggeszti a fészket, hogy a ragadozók hozzá ne férhesse- nek, és így tovább; egész sorát mondhatnám el a csodás előrelátásnak és bölcsességnek. *Itt már csak nem hivatkozhat az ember a maga materialisztikus gondolkodásával a nagy agyve- lőre!* A madár kicsiny agyvelejével nem képes messzemenő következtetésekre, és mégis messze előre bölcsen úgy intézi a maga dolgát, hogy az okos ember, aki ezt megfigyeli, s aki maga ennyi előrelátásra képtelen, bámulattal áll meg ennyi bölcsesség láttán.

Azután a kis madár meghal, és az a nagy bölcsesség nincs se- hol! Valahonnan jött és valahová eltávozott. Hol van hát az a bölcsesség, hol van az a nagy ismeret, amely a kicsiny madár- kán keresztül ilyen csodás, ilyen elkápráztató és megszégyenítő következetességgel érvényesül a természeti világban?

De ennél is többet mondok nektek. Egyes rovarok még mesz- szebbmenő bölcsességről és előrelátásról adnak bizonyítást. Vannak olyan élősdiek, amelyek csak bizonyos növényen ten- nyésznek ki, és fejlődésük második részét csak bizonyos állat- ban folytathatják, hogy végül teljes kibontakozásukat az ember testében végezzék el. Milyen messzemenő előrelátás, gondos- kodás, következetesség, bölcsesség nyilvánozik meg ebben a csodálatos életelrendezésben! Itt már aztán igazán képtelenség azt mondani, hogy ez annak a féregnek az intelligenciájából ered. **Ez a bölcsesség valahol kívül van, csak érvényesülést keres és talál az őt hordozó lényekben.**

De ne gondoljátok, hogy ez csak az állatvilágnál van meg. Így van ez a növények világában is. Egészen emberi példát veszek fel, hogy az egészen szellemi igazságokra annál pregnánsabban mutathassak rá. A barackfának, vagy a szilvafának tavasszal jelentéktelen kis fehér virágai vannak, egy egyéves gyermek szét tudja azokat morzsolni a két kis ujjá közt. Azután ez a virág megtermékenyül, és apró kis gyümölcsforma fejlődik ki belőle. Hónapok múlnak el, a gyümölcs mindig nagyobb lesz, szint kezd kapni, s mire eljön az ősz, a fa tele van szép érett gyümölcsökkel.

Persze az ember azt gondolja, hogy a fa azért termette a sok szép gyümölcsét, hogy ő jóllakhasson vele. Ha azonban a bölcsesség csakugyan az emberhez, a madárhoz, a rovarhoz, vagy ahhoz a fához volna kötve, és az a fa gondolkozni és beszélni tudna, nagyon rácáfolna az embernek erre az egocentrikus vélekedésére. A fa a saját fennmaradásáért, a saját ivadékainak érdekében dolgozik éppen olyan előrelátással, mint a madár, vagy a rovarok.

Nézzük csak meg magát a gyümölcsöt. Vastag, zamatos külső burokban csontkemény héj van. A csontkemény héjban ott van a fanyar, keserű mag, a magban a parányi csíraszem. Micsoda bölcsességgel, micsoda csodálatos vegyészettel és mechanikával kell dolgoznia annak a fának, és micsoda óriási ismeret-halmazzal kell bírnia, olyannal, amit ember utól sem tud érni a gondolataival, sőt még a fantáziájával sem! Hogyan lehetett abból a könnyen szétmorzsolható kicsiny virágból megalkotni a csontkemény magot, amelyet csak nagy erővel lehet feltörni, a vastag, zamatos burkot és mindezekben a csírárt?!

De benne van még mindezekben felül a gyöngéd gondoskodás is a jövőre nézve. Amikor itt van az ideje, a gyümölcs lehull a fáról, belejut a talajba, ott erjedésnek indul. A külső, vastag zamatos réteg a föld nedveivel és erőivel egy olyan új, különös vegyületet hoz létre, amely *egyedül* alkalmas arra, hogy a csontkemény héj összeragasztott két felét szétválassza. A

csontkemény héjból, *annak előre megjelölt pontján* kidugja fejét a kicsiny csíra, a másik végén pedig kinyúlik az első, cérnavékony gyökérszálacska, bele abba a masszába, amely erjedés közben elvegyült a föld anyagával. És *éppen úgy tartalmazza magában az új növényembriónak koncentrált, legfinomabb és legtokéletesebb táplálékát, mint a csecsemőt az anyatej, amelyet az anya kebeléből szív addig, ameddig annyira megerősödhet, hogy közvetlenül veheti fel a táplálékot ebből a földi világból.* A kicsiny csíra is addig szívja ebből az előre elkészített masszából a tápláló nedvességet, és addig növekszik, míg túlnő azon a masszán, és már megerősödött annyira, hogy közvetlenül táplálkozhat a földből, és a növekedése megindulhat a maga fejlődési útján, hogy később olyan nagy fává nőjön, mint az anyja, amelyről mint mag, ő is leszakadt.

Hol van hát az a határtalan bölcsesség, amely mindezt így berendezte, az a csodálatos előrelátás, amelyet az összes tudományos akadémiák sem tudnak - nem összehozni - de még csak utánózni sem?! Itt már nem mondhatja senki, hogy az agyvelőhöz van kötve a bölcsesség, hiszen a szilvafának nincs agyveleje, tehát a szilvafához nem lehet kötve az a csodás bölcsesség.

Hol van hát ez a végtelen bölcsesség, amely mindenütt megnyilatkozik? A világlélekben. Egyszerűen ezt is mondhatnám: az Istennek mindent betöltő Lelkében.

Azt is mondjátok, hogy a természettörvény vezeti ezt a folyamatot, és hozza magával, hogy a kibontakozás ilyen csodás következetességgel és bölcsességgel történik. Én azonban azt mondom, hogy ez a kijelentés csak annyi, mintha egy egyenletben az ismeretlen helyébe egy másik ismeretlent teszünk. Mert hiszen mi a „törvény” és mi a „rendszer”? A „természettörvény” elnevezés egyszerűen nem más, mint egy szóval való megjelölése a megtörtént dolgok és folyamatok rendszerének, amelyeket az ember megfigyelt; *olyan szabálynak a neve, amelyet az ember megállapít, és kijelenti, hogy a természet rendje ez. Azt magát azonban, hogy valami honnan ered, miért van*

így, miért van itt, és hová lesz, ez a szó korántsem magyarázza meg. Mert hiszen az a fa később elszárad, a tűzre vetik, és ezzel az ismereterő, az a munka, az a bölcsesség, ami a fa életében megfigyelt folyamatban megnyilvánult, megszűnt, elmúlt... Valahol azonban lennie kell, mert nemcsak az anyagi energia örökkévaló, hanem a magasabb rendű energiák, az életenergia, a lelki és a szellemi energia is. Ha az energia megmaradásának elve igaz, - mint ahogy igaz - akkor ezek is megmaradnak valahol. Megtörténhetnék ugyanis, hogy egyszerre megszűnnek az összes szilvafák, de az a bölcsesség, amely vezette, fenntartotta, irányította, az a gondoskodás, az a gyengédség, amely előkészítette a jövőt, mint szellemi princípium, mint szellemi energia nem múlhat el, az mindörökké megmarad.

Hol marad meg? A világlélekben.

Hiszen az ember is alkot, az ember is épít magának házat, értelmesen hagy rajta ablakokat, hogy a napfény és a levegő beáramolhassék, belevezeti a vizet, hogy ne kelljen azt messziről nagy fáradtsággal odacipelnie, belevezeti a világosság áramát, felszereli mindenféle kényelemmel.

Azután meghal. És miután meghalt, mindent elfelejt, hogy évtizedek múlva újból megszülessék, és egészen más foglalkozást kezdjen. Talán kötőre munkás lesz, ha az előző életében az adottságait nem használta fel becsületesen és igaz lélekkel, s végigvezekli az életet, hogy ez után az élete után - ki tudja - talán művész legyen, és így tovább. Mindegyik életében felszív magába ismereteket, s mikor meghalt, visszaadta azokat a világléleknek, így megy ez életek sorozatán keresztül; mindazt, amit felszív magába a világlélekből, mint világosságot, mint ismeretet, visszaadja, visszasugározza a világlélekbe. Tehát nem maradnak meg benne azok a tudományok, amelyeket elsajátított.

Valami azonban megmarad. *Mindaz az ismeret, amelyet egy életben felszedett, a lelkének bizonyos területét, egy-egy szektorát átvilágította, s kiszorította belőle a sötétséget, a nem tudást,*

az *alacsonyrendűséget*. Egy másik életében a lelkének egy másik részét telítette meg tudással, szívta tele a világlélekből, mint örök tartályból ismerettel, abban az életében tehát lelkének ez a része világosodott meg, tisztult meg, és ebből a részből szorult ki sok olyan, ami a lelkét terhelte és a továbbhaladásban gátolta. És így tovább. **A lélekből tehát, amely a világlélekből megszívja magát különféle ismeretrendszerekkel, és azokat egymásután visszaadja a világléleknek, sorra kitisztulnak az oda nem való dolgok, és mindjobban terjed benne a világosság.** Folyton nagyobb rés, nagyobb tér, nagyobb lehetőség nyílik abban a lélekben az isteni szikrának, az egyetlen dolognak, ami Istentől való. Ennek a szikrának mind több és több tere nyílik ahhoz, hogy lélegzethez jusson, mindig jobban tisztul, világosodik körülötte a lélek minden rétege, mindig több alkalom és lehetőség nyílik számára, hogy a benne lévő küldetészerű isteni üzenetet továbbíthassa a világnak.

Ezen kívül minden egyes ismeretrendszerből megmarad még valami: a tudáshajlam. Egy magasra fölfejtett szellem, ha emberruhában él a földön, aki mögött nagy múlt áll, aki már sok ismeretrendszert keresztülbocsátott a lelkén, és visszaadott a világléleknek, akármilyen szerény viszonyok közé születik is, ha egyszerű földművelők gyermeke lesz is, amikor felnő, anélkül, hogy az egyes ismeretrendszerekben szaktudása lenne, - mert nem is lehet, - biztos megérzéssel, - azt mondjátok intuícióval, - tájékozódik egy-egy ismeretrendszer labirintusaiban. S ha szakismerete nincs is, de érzéke lesz az illető tudományágban. Ihletett lélekkel áll meg egy-egy műépítmény előtt annak dacára, hogy ő maga egy kunyhót sem tudna összeróni, vagy élvezetet talál a klasszikus zene szépségeiben, s azt az útszéli zenének magasan följe helyezi, bár talán még a hangjegyeket sem ismeri. Vagy biztos kézzel tud tanácsot adni az egészség dolgában, jóllehet semmi ismerete sincs az orvosi tudomány részletkérdéseiben. Vagy éles és józan ítéletet mond a társadalmi problémák tekintetében anélkül, hogy publicisztikai, szocioló-

giai, vagy jogi könyveket olvasott volna, mert a hajlamok benne maradtak az ő megtisztult bensőjében.

Egy alkalommal beszéltem nektek a mi Urunkról, a Jézus Krisztusról ebben a vonatkozásban,^{1*)} és azt mondtam nektek, és bizonyítottam is, hogy Ő minden tudományban és művészetben tökéletes volt, pedig semmiféle tudományt sem tanult, sem művészetekkel nem foglalkozott. A tiszta szív ugyanis keresztüllát mennyen és a poklon, és Neki, a Tisztának, az Abszolútnak rendelkezésére álltak a világlélek összes erői és rétegei. Ő tehát mindezeknek Ura volt, és mindezek felett rendelkezett.

Mindezzel, amit elmondtam, már meg is adtam a feleletet azokra a sorozatos kérdésekre, amelyek fejtegetésem során felbukkantak. Íme **a világlélek, amely mindenütt jelen van, minden atomot betölt, telve van bölcsességgel, erővel. A világlélekből merít minden és mindenki, és neki ad vissza mindent mindenki, amikor a belőle merített energiák elvégezték a lelkén a maguk feladatát.**

Mi tehát ez a világlélek?

Új fogalomnak látszik, de nektek már sok szétszórt ismeretetek van róla; legfeljebb csak össze kell szednem ezeket az ismereteket arról a széles mezőről, amelyet veletek együtt éveken keresztül bejártam. Ezért csak vázlatosan ismétlem ezeket anélkül, hogy hosszas ismétlésekbe bocsátkoznám.

Tudjátok, hogy a szellemek, mint Istenből született szikrák örök tevékenységben élnek, és a szellem örökké sugároz ki magából energiákat gondolatok és érzések alakjában. Ezek fluidokat termelnek, és ezekből a fluidokból állnak elő az anyagi világok. Tehát *a közet, a föld, a tárgyak, és a testek mind-mind gondolatok és érzések tömegeinek megmerevedett, megfagyott formái.*

¹ *) L. a III. kötet „Az újév jelentőség-e” c. közleményt.

Az anyagi világok azonban csak elenyésző kicsiny részét teszik ki az anyagtalan mindenségnek. (Egyébként az ú. n. anyagtalan mindenség sem anyagtalan, csak emberi fogalmak szerint az, mert az emberi szem csak az anyagot látja.) **Az egész világtér telítve van a szellemek által kisugárzott gondolatokkal, érzésekkel és akarati tendenciákkal, mert hiszen minden gondolat és érzés magát kiélni törekszik.**

Mindezeket pedig áthatja az a két princípium, amelyről beszédem elején szoltam: az Isten bölcsessége és az Isten szeretete, azaz az Isten Szentlelke. Ez a bölcsesség és ez a szeretet ott van minden atomban. Nem képzelhető el egyetlen atom sem, ahol Isten Szentlelke ott ne volna, mert ha nem volna ott, megszűnének magának az atomnak a léte. *Ez tehát mind így együttesen egy lelki állag, és ez a világlélek.*

A világlélek tehát telítve van gondolati és érzési princípiumokkal, amelyek mindenkép ki akarják magukat élni, és ahol erre csak a legkisebb lehetőség nyílik is, életformákba ömlenek. *Innen van, hogy az élet mindenütt azonnal megjelenik a legkopárabb területen is, mert a világlélekben élő tendenciák törekednek az élet formáit felvenni, azaz élni kívánnak.*

Ebben pedig Isten bölcs akarata nyilatkozik meg; mert ha az élet egy formában megjelenik, ha az a forma el is múlik, s az az élet-rész visszatér a világlélekbe, már sokkal tisztább és életképebb, mint azelőtt volt, mert az, hogy bizonyos formában magát kifejezhette, erőteljesebbé tette.

*

Amint fejtegetésem rendjén láttátok, *a világlélek úgyszólván a legalacsonyabb életformákban nyilvánult meg a legnagyobb tökéletességgel. Ennek pedig az a magyarázata, hogy ott még legkevésbé befolyásolhatja a folyamatot a bukott egyéni szellem, hanem a világlélek tendenciái háborítatlanul érvényesülhetnek.*

Amint feljebb megyünk, ott már az emberi lélek a maga akarásával, megromlott természetével, tökéletlenségével] és bűnösségével megrontja e megnyilatkozás tökéletességét. Ezért tökéletlen az ember minden műve, még a zsenik művei is.

Habár így az ember halála után a világlélekbe visszaömlő gondolati princípiumok nem is érték el tökéletességüket, mégis tökéletesebbekké lettek, mint amilyenek voltak, *mert az emberi lélekben érintkeztek valamivel, ami isteni: a szellemmel.* Az emberből a világlélekbe visszazugárzó ismeret már sokkal intenzívebb, értékesebb, határozottabb és az életre sokkal alkalmasabb.

Ezért van, hogy minden bukás és bűn dacára is a teremttség folytonosan előrehalad a kibontakozás, a tökéletesedés útján. És amely lélek ebbe a rotációs áramba belekerült, az végleg vissza nem eshetik. Legfeljebb időleges botlások fordulnak nála elő, mert Isten akarata, Isten szeretete, tehát a legmagasabb rendű tendencia vezeti folyton ezt, az egész világot átjáró áramlást, amely az emberi lelkeken keresztülömlve tisztítja, világosítja, fejleszti őket. S eközben maga a világlélek is mindjobban és jobban megtelik energiával, fénnel, hatóerővel.

Nem tudom, elég világosan tudtam-e az eszközömmön keresztül mindezt elétek tájni; érzem, hogy amit mondtam, mindaz eléggé fogyatékosan fedti azt, amit mondani kívántam, de az emberi értelem nem eléggé gazdag és hajlékony ahhoz, hogy mindezt kifogástalanul lehessen rajta keresztül szűrni.

Még valamihez folyamodom, amivel talán jobban megvilágíthatom ezeket a gondolatokat. Amikor valaki megismerkedik ezzel a tannal, amellyel foglalkoztok, és olvassa azokat a fejtegetéseket, amelyek az österemtésről és általában a szellemhit alapfogalmairól szólnak, de még nem emésztette meg az olvasottakat és hallottakat, bizonyos csodálkozással kérdezi magában, **hogy vajon mi dolguk lehet a tiszta szellemeknek ab-**

ban a világban, ahol nincs semmi tennivaló, mert teljes tökéletesség van?

Természetes, hogy az ember ezt kérdi, mert hiszen az ember tárgyak közt él, zakatoló életben, ahol folytonosan tenni kell valamit.

Nos, ha eddig figyelemmel kísérletek, akkor erre a kérdésre is közelfekvő feleletet meríthettek az eddig mondottakból. A szellem, amikor a lelkének tartalmát kisugározza a világlélekbe - mégpedig azt az energiái, melyet ő is a világlélekből nyert, több étellel telítetten, sőt bizonyos fokig fejlettebb állapotban sugározza vissza - ezáltal a világlélek alsóbbrendű rétegeinek tisztításához hozzájárul. Tehát miközben a világlélek erői az ő lelkét tisztítják és fejlesztik, ő maga a világlélekben lévő alacsonyabb rendű tendenciákat, gondolatokat és érzéseket tisztítja azáltal, hogy a benne lévő energiákat, az Ő szellemével érintkezett, és ezáltal fölerősödött energiákat visszaadja a világléleknek. *A tiszta szellem tehát a **nincsent** telíti vannal, - ahogyan ti ismeritek ezt a kél fogalmat, a tisztuló szellem pedig a világlélekben lévő homályokat segíti eloszlatni a szelleméből kisugárzó több világossággal.*

*

Most ismét visszatérek a mi Urunkhoz, a Jézus Krisztushoz. Ő végtelenül magasan felette állt minden emberi elgondolásnak. Amint azonban mondtam, éppen azért, mert Ő a lelkéből csak isteni, tiszta, tehát a legmagasabb rendű étellel telített érzéseket és gondolatokat sugározta bele a világba, *ennél fogva Neki az ennél alacsonyabb rendű erők mind rendelkezésre álltak.* Ezért tehát Neki törvény szerint minden engedelmeskedett, és így az ő csodatételei *az ő isteni lényéből folyóan* természetesek voltak.

A kicsiny szellem is, aki ezeken a folyamatokon végig megtisztul, úgy hogy a lelkében többé nem találnak otthont a nemtelen érzések és alantas gondolatok, uralmat nyer a világlélek ama rétegei felett, amely rétegek alacsonyabb rendűek, mint ahová

az ő lelki természete felfejlődött. Így tehettek csodát az apostolok is, és így fognak csodát tehetni ennek a mostani fejlődési turnusnak vége felé azok is, akik ezekben az ismeretekben ott-hon vannak, és lelkükből kitisztították mindazt, ami őket még a világlélek alsóbb rétegeivel kötötte össze.

Mert akinek a lelke még azokkal össze van kötve, azt még az alsóbbrendű erők lehúzzák, és akkor ő kerül azoknak az erőknek a hatása alá, ahelyett, hogy ő uralkodnék felettük. Csak ha a lelkének minden kapcsolatát megszüntette az alsóbbrendű érzés- és gondolatvilággal, akkor lesz képes arra, hogy a világlélekben zsúfoltan lévő tendenciákat a maga akarata alá rendelje, s velük ú.n. csodákat tegyen ott, ahol azt az Isten dicsősége, vagy az emberszeretet parancsolja.

*

Amikor tehát, kedves embertestvéreim, azt mondom nektek, hogy merítsetek minél többet ebből a két isteni princípiumból: a bölcsesség és a szeretet princípiumából, ugyanakkor azt mondom, hogy tisztítsátok ki a lelketeket az alsóbbrendű érzések és gondolatok szeméjtétől. Mert *nem könnyű idők közelednek, és ha az alsóbbrendű erőkkel rokonságot tartotok fenn, az alsóbbrendű erők elsodornak titeket, és martalékaivá lehettek annak a viharoknak, amely a világlélekben dúl, és felétek közeledik.*

Ha azonban megtelítitek magatokat a világlélek ama felsőbbrendű erőiből, az Isten Szentlelkének emanációjából: a szeretetből és a bölcsességből, akkor ezek az erők felülemelnek titeket a viharokon, és nem lévén lelkileg kapcsolatotok semmi néven nevezendő emberi alsóbbrendű akarásokkal, kívül estek a viharzónán, felülkerültök rajta, és a vihar alattatok zúg el.

Ezért tehát testvéreim, szeressétek egymást. Szeressétek egymásban Isten gyermekét, és nézzétek el egymásnak azt, hogy emberek vagytok. Az a másik éppen úgy nem tehet róla, hogy ő még ember, mint ahogy te nem tehetsz arról, hogy még ember vagy. Bocsássátok meg ezt egymásnak, mert ha egymásnak csak a szellemét nézitek, a szellem a szellemet szeretni fogja.

A mi Urunk, a Jézus Krisztus nevével kezdtem, az ő szent nevével fejezem is be. Az ő áldását kívánom rátok, és azt, hogy ő gyógyítsa meg a lelketeket, az ő bölcsessége vezesse lépteiteket, és az ő szeretete szentelje meg törekvéseiteket.

„Ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól.”

1939 november 12.

Pál médium: Úgy látszik, ez a boldogok szigete, ahová jutottam. Hogy emberek közt ilyen dolgokat lehessen hallani! (Az ülés előtti felolvasásra célozva) Hogyan is mondta csak? „Minden ember a másik ember lelkének kiegészítő része” . . . Úgy látszik, egészen más világ van, amióta én meghaltam. Imádkoznak, és az igazságról beszélnek. Látom az arcokon is a szelídséget; az ádáz harc, a tülekedés eltűnt a lelkükből és az életükből. Imádkoznak pap nélkül! Áhítatba merülnek oltár nélkül! Jó lenne idetartozni, jó lenne meggyógyulni bajból, betegségből. Jó lenne megpihenni.

Körvezető: Kedves testvérem, mi nagy szeretettel köszöntünk téged.

Pál médium: (örömmel) Milyen kedves!

Körvezető: Mindent felajánlunk neked, ami szegényes lelkünből kitelik, és amit Isten kegyelméből kaptunk, hogy a lelked megnyugtatására valamit adhassunk neked. Boldogan halljuk azt a megállapításodat, hogy mintegy a boldogság szigetén érezed magad. Mi csakugyan boldogoknak érezzük magunkat, különösen, amikor itt vagyunk ebben a testvéri gyülekezetben, ahol egymás lelkét megismerve akarunk Isten akarata szerint élni, lélekben imádvá Őt. Ha az ő bölcsességének és kegyelmének úgy tetszett, hogy téged idehozott, akkor ennek a te szempontodból bizonyára megvan a maga célja, és éppen ezért újból felajánlom neked segítségünket.

Pál m.: Milyen jó, milyen kedves vagy. Látom, hogy a többiek is együtt gondolkoznak és éreznek veled. Megengeditek, hogy én is ide, a boldogok szigetére jöhessek?

Körvezető: Ezt az engedélyt Isten megadta számodra, amikor az Ő kegyelméből itt megjelenhettél köztünk. Ember egyáltalán nem rendelkezhet semmi felett. Itt Isten hűséges és szelíd gyermekei intézkednek, mi pedig az ő engedelmes tanítványai vagyunk! Ha tehát ők engedték, hogy idejöjj, akkor mi szeretettel fogadunk.

Pál m. (csodálkozva): Ők engedték?

Körvezető: Igen, mi itt vezetés alatt állunk, magasabb szellemek vezetése és irányítása alatt. Ennek a munkának célja az, hogy mi, bűnös és tévelygő emberek a bizonyítékok alapján meggyőződjünk arról, hogy van túlvilági élet, emberek érintkezésbe léphetnek a szellemvilággal. E felismerés alapján azután a számunkra kitűzött munkát igyekszünk a lelelkiismeretesebben teljesíteni.

Pál m.: Ha ez lett a következménye annak a borzasztó dolognak, akkor jó volt, hogy úgy volt.

Körvezető: Mi volt az a borzasztó dolog?

Pál m.: Nem is nagyon tudom; én már akkor az utolsó óráimat éltem, a kór éppen akkor vitt el, amikor az kiobbant. Nem gondoltam volna azonban, hogy az után így lehiggadnak az emberek, és ilyen nagy szeretet fog a lelkekben kibontakozni, amilyenben életemben majdnem semmi részem sem volt. Még az árnyékát sem láttam ilyen szeretetnek. Egyszer egy kis szárnalmat tapasztaltam; a többi mind gyötrő állapot volt szívtelen emberek közt.

Körvezető: Mondd, kedves testvérem, hittél te Istenben?

Pál m.: Hittem. Tudtam, hogy Isten óriási hatalom, aki azt teszi, amit akar, és az embernek nincs kérdeznivalója. Az embernek csak térdet és fejet kell hajtania az ő végzése előtt, de nem szabad kérdeznie, mert Isten az embertől mérhetetlenül távol van, és az emberrel összehasonlíthatatlanul nagy és hatalmas.

Hogy jóságos is, azt csak hallottam, de erről nem akarok beszélni, mert nem akarom, hogy a lelkemben szentségtelen érzések ébredjenek fel azzal a nagy és hatalmas Valakivel szemben. *Körvezető:* De kedves testvérem, hiszen az a nagy és hatalmas Valaki azért, hogy őt az emberek igaz valóságában megismerjék - amennyire bűnös, halandó ember megismerheti - elküldte az ő tökéletes, szent Fiát hozzánk. Jézus életével, tanításával és példaadásával mulatta be Magát a földi embereknek, hogy fogalmat alkothassunk Róla. Krisztus, ez a csodálatos, tökéletes Fiú annyit és olyan csodálatosan beszélt az ő jóságáról, irgalmáról és kegyelméről, hogy ha te Őt ismered, akkor az Ő jósága felől nem szabad kételyeket táplálnod. Abban igazad van, hogy Istennel szemben nekünk nem lehet semmi néven nevezendő kérdésünk, mert Ő az ő hatalmával, bölcsességével és kegyelmével csakugyan rendelkezik mindannyiunk felett; de azért Isten mégis az irgalom és kegyelem Istene. Neked, úgy látszik, eddig nem jutott annyi szabad levegő terheid cipelése közben, hogy hozzá fellendülhess, de ez csak időleges dolog. Isten minden gyermekének előbb-utóbb meg kell őt a maga igazi valóságában ismernie.

Pál m.: „Nem jutott szabad levegő.” Nagyon jó és okos ember vagy, megtaláltad a szót: „nem jutott”. Tudatlan, iskolázatlan ember voltam. Krisztust csak abból az egyetlen könyvből ismertem, amely az életéről szólt. Őt is szántam, és sokszor elgondolkoztam az ő szörnyű végén, az emberek gonoszságán és azon, hogy képesek voltak valakit olyan gyalázatosan és embertelenül elpusztítani. De ez nem vigasztalt. Arra gondoltam még néha, hogy Neki legalább a gyermekkorra volt meleg, hiszen az édesanyja, a mennyei Szűz, visszament érte a templomba, ahol Ő mint gyermek vitatkozott a bölcsekkel, és azt mondta, hogy „én és atyád aggódva keresünk téged”. Engem sohasem keresett senki.

Körvezető: Ha ismerted az ő életét, akkor bizonyára megragadta a lelkedet egyik-másik szózata, többek közt az, hogy: „*Jöjje-*

tek hozzám mindnyájan, akik fáradtak és megterheltek vagytok, és én megnyugtatlak titeket". Próbáltál Hozzá fordulni lelked bánatában és elhagyatottságában?

Pál m.: Imádkoztam; de ha az ember valamit évek során át eredménytelenül cselekszik, bíz-e abban tovább is? A remény megszűnik, és az ember, mint valami állat húzza az igát tovább, és érzi, hogy sem fent, sem lent nincs senki, aki vele törődne.

Körvezető: Kedves testvérem, ez nagy tévedés. Isten, aki maga a szeretet, minden gyermekével törődik, csak mi nem értjük meg annak a gondoskodásnak megnyilatkozási formáját. Mi emberek mindig önző szándékokkal kapni akarunk Tőle valamit, Ő pedig, aki minden gyermekét megszületése óta ismeri, tudja azt, hogy annak milyen viszonyokra, milyen küzdelmekre van szüksége, hogy a múltban elkövetett bűnének következményeit lassanként levesse, majd alázatossá válván, egykor megismerje őt, mint a szeretet és a kegyelem atyját. Te mint ember nehéz, súlyos sorsot kaptál a földön, s azt hitted, hogy számodra már nincs menekülés. Úgy látszik, nem gondoltál arra, hogy az ember örökéletű lény, s amit a földi életében nem tudott elérni, azt elérheti a másvilágon.

Pál m.: Magasan járnak a gondolataid. Mondtam, hogy én egyszerű, tudatlan ember voltam, sőt vagyok. Mióta az eszemet tudom, szenvedtem. Abban a nyomorult pincelakásban, ahol megszülettem és a gyermekségemet leéltem, nem lehetett semmin sem változtatni. Szervedni kellett egy durva apától és egy ugyanolyan durva anyától, és a testvéreimtől, akik mind nagyobbak voltak nálam.

Persze, ti jobb emberek vagytok, ti nem tudjátok, milyen egy ilyen odú, milyen átható szaga van a szegénységnek. A gyermekek szalmán és rongyokon henteregnek, pálinkaszag tölti be a levegőt. Gyöngéd szó nem hallatszik. Talán nem is láttatok ilyet, fogalmatok sincs róla, milyen az, amikor az apa ott civa-kodik és verekedik feleségével az apró gyermekek előtt, ha van

munkája akkor azért, mert bepálinkázik, és nem tudja, hogy mit csinál, csak üt-ver. Ha nincs munkája, akkor azért, mert nincs pénze pálinkára. (Borzadva megrázkódik.) Utálom. Nem tudjátok milyen élet az, ahol az anya semmivel sem jobb, mint az apa, ahol a gyermekek - én voltam legkisebb, a hetedik - már kicsiny korukban megtanulnak lopni és káromkodni. A leánygyermekek tizenegy esztendőskorukban már feslettek, ahol azt, aki nem akar velük egyformán gondolkozni, együtt lopni menni, félre rúgják, élehetetlennek, nyavalyásnak stb. nevezik, kiközösítik, s még azt az együttérzést is megvonják tőle, ami a zsványokat összeköti.

Mennyit koplaltam! Több ütlemben volt részem, mint kenyérben! És az a bűz! Ti azt nem tudjátok, hogy a szegény ember egészen más teremtmény, mint az, aki jólétben él. Én tudom, mert sokkal később egy rövid kis időre más emberek közé is eljutottam. Az úriembereknél még a levegő is illatos, a tisztaság, a jó modor, az egészséges táplálkozás egészen más embe-
rekké teszi őket.

Az a nyomorúság, amely a társadalom legalsó rétegét fogva tartja, megmételjezi a lelket, a testet. A legtöbb gyerek csenevész, nyomorult. Én is megbetegedtem. Olyan voltam, mint a pincében nőtt növény. Tüdővésztes voltam.

Amikor már valamire használhattak, odaadtak egy cserzővargához. Az a szörnyű bűz üldözött az egész életen keresztül, amellyel a nyers bőrök kikészítése jár. Éreztem, hogy minden lehelettel a halált szívom magamba. De nem tehettem semmit! Hova menjek? Nem szokhatem meg egy falat kenyér nélkül! A gazdám már reggel megitta a pálinkaporcióját, hogy legyen neki munkakedve, és ezt a kedvét rajtunk, inasokon töltötte ki. Persze, mint a legkisebb és legvéznább, én kaptam a legtöbbet. Így folytak az évek egymásután. Beteg voltam, csak úgy ván-szorogtam. Azért megnöttem, mint a gaz az árokszélen. Amikor már kerestem egy-két kopejkát, otthagytam a borzasztó, bűzös mesterséget, próbáltam valami egyebet. Bementem a

városba, jártam-keltem, még koldultam is. Semmi sem sikerült. Akkor vettem meg azt a könyvet, amit említettél, és olvastam, mert ami keveset az iskolában tanítottak róla, az nagyon homályos és bizonytalan volt. Csak éppen írni-olvasni tudtam. Bocsássatok meg, hogy a ti boldogságotokat és békességeteket zavarom nyomorult életem elbeszélésével.

Körvezető: Kedves testvérem, igazán mély részvétellel és szánalommal hallgattuk a történetedet, de engedd meg, hogy figyelmeztesselek arra, hogy már túl vagy rajta.

Pál m. (rezignáltán): Túl.

Körvezető: Akármilyen nehéz volt, most már megszabadultál a földi élet nagy terhétől, és most szellem vagy.

Pál m. (közönyösen): Az vagyok.

Körvezető: Most egy új világ kötelességei várnak rád, és bizonyos megvilágosodást kell kapnod, hogy megértsd, mi van veled.

Pál m. (szomorúan): Nem remélek semmit.

Körvezető: Pedig látod, a reménység Isten szent ajándéka, amely benne él minden ember lelkében, csak persze benned a fájdalom elhalványította. Mondok neked valamit. Mi megismertük Istennek egy törvényét, azt, hogy az ember többször él a földön, mégpedig azért, hogy amit az egyik földi életében rosszul és törvénytelenül cselekedett, azt a másik földi életében, amelyet neki Isten kegyelme ajándékoz, kijavíthassa. Csakis így lehet megérteni Isten jóságát és bölcsességét, amikor az emberek sorsa közti fájdalmas különbséget látjuk. Próbáld ebbe a gondolatba belehelyezkedni. Képzeld el, hogy valaki az egyik földi életében nem akarja Istent ismerni, megtagadja őt, pedig Isten ellátta őt minden jóval, magas helyre helyezte, családot adott neki, szeretetet élvezhetett, és ő ennek ellenére is bűnöket követett el. A földön a büntetés nem érte utol, valahol azonban az igazság szellemének érvényesülnie kell, tehát az Isten kegyelme gondoskodott róla, hogy egy másik földi életben ezekkel a következményekkel, amelyeket az

előző földi életében zúdított magára, szembetalálkozzék, és akkor próbáljon Istenhez igazodni és az ő törvénye szerint élni. Ha el tudod fogadni ennek a lehetőségét, akkor azt is elképzeld, hogy neked is valamikor ilyen súlyos bűneid lehettek az isteni törvényekkel szemben, és Isten talán azért engedhette meg kegyelmi ajándékképp ezt a nehéz, súlyos földi életet, amelyet végigéltél. Éppen ezért nem szabad Istentől azt kérdeznünk, hogy miért? Nekünk el kell hinnünk, hogy az, amit Ő tesz, bölcsen és igazságosan van téve. Aki ezt elfogadja, az is cipeli ugyan azt a terhet, amelyet önmaga szerzett magának, de mindig Isten felé irányított hittel és azzal a reménnyel, hogy majd egyszer mindent jóvátesz, és boldogabb életbe küldi őt az Isten.

Pál m.: Nem tudom. Ez nem vigasztal engem.

Körvezető: De, kedves testvérem, már az maga is vigasz, hogy szomorú, nehéz földi életednek vége van.

Pál m.: De nem tudhatom, hogy mi jön utána; én nem szoktam meg azt, hogy valami jobb is következhet. Igaz, hogy most különös helyre kerültem, ez szokatlan ... (Szünet.) Nem akarok igaztalan lenni: egyszer már jutottam jobb helyzetbe, és ez a második; de ez a két eset nem jogosít fel arra, hogy reménykedjem. Amint mondtam, egyszer jutottam jobb emberek közé, és akkor azt hittem, hogy vége a nyomorúságnak. Ez azonban csak rövid ideig tartott, mert figyelmeztették őket, hogy tudóveszes vagyok, és megkaphatják a bajt a gyermekek. Újból kitétek az utcára. Nem tudhatom tehát, hogy most ez az enyhülés is nem fog-e hasonlóképp hamar elmúlni.

Körvezető: Ne félj, kedves testvérem, ez nem fog elmúlni.

Pál m.: Nekem sohasem volt jó. Egy volt jó, hogy meghaltam. Nem, előbb is volt már jó, amikor felszedtek az utcán és a kórházba vittek. A kórházban nagyon jók voltak hozzám, jól tápláltak, tisztaság volt, napfény volt, jó bánásmód és orvosság. Ez jó volt, amikor már a vég nagyon közel volt. Azután ez a jó állapot véget ért. Akkor volt az, hogy kozákok vágattak az

utcán, a tömegek ordítottak, lövöldöztek, sikoltoztak. Az egyik ápoló egy rossz tekintetű ember odasúgta nekem: „na most, testvér, most mi leszünk az urak, most mi, a senkik fogunk nyakukra lépni az uraknak!” Én már az utolsó napokat éltem akkor, nekem minden mindegy volt, de azért a legutolsó napom mégis borzalomba fulladt. Ezen a napon nem jött be senki a kórterembe. A betegek nyögtek, nem volt, aki kiszolgálja őket. Halálos betegek maguk vánszorogtak azért, ami kellett. Azután egyszerre leni a kapuban lövöldözés, sikoltozás, dörömbölés kezdődött, bezúrták a mi ajtónkat is és egy sereg vörös kórárdás paraszt és katona rontott be. A főorvost ott szúrták le előttem. Pedig jó ember volt. Nagyon megrémültem, és olyan szívdobogást kaptam, s olyan köhögési rohamot, hogy a vérömlés nem szűnt meg. Meghaltam.

Körvezető: Csak a tested, a lelked él.

Pál m.: Azért félek.

Körvezető: Ne félj!

Pál m.: Szabad itt maradnom? Nem fogtok kiteszítani?

Körvezető: Semmiképp sem, a legnagyobb szeretettel akarunk téged fogadni. Még azt akarom hozzátenni, hogy ott, ahol te most vagy, abban a másik világban, szintén vannak ám kórházak, ahol a szegény beteg lelkeket ápolják, és mindent megadnak nekik, amire szükségük van. Ha már az Isten kegyelme megelégelte a te földi szenvedéseidet, és megengedte, hogy átjuss abba a másik világba, akkor fog gondoskodni rólad továbbra is, ha egy kis hit van a lelkedben, és ha tudsz Hozzá szívvel és lélekkel felfohászzkodni, először megköszönvén Neki azt a nagy kegyelmet, hogy felszabadított a földi élet terheitől és kérve Őt, hogy adjon a te meggyötört szívednek, lelkednek enyhülést, vigasztalást. Hidd el nekem, ez be is fog következni.

Pál m.: Nagyon jó vagy. Látod, most valami reménységet öntöttél a lelkembe. Te is jó vagy, mint az a főorvos, aki minden nap külön odajött hozzám, megsimogatta a homlokomat, és

megkérdezte: „nos, Fedor, hogy vagy?” És előttem ölték meg!
(Sír.)

Körvezető: Ez bizony nagyon szomorú, kedves testvérem, de azért gondolhatod, hogy az ő jó lelke felszabadulva a földi testtől bizonyosan olyan helyre került, ahol Isten megjutalmazza azért a szeretetért és jóságért, amelyet betegeivel és veled szemben is gyakorolt. Minekutána átélted, átszenvedted mindazt, amit az igazság szellemében el kellett szenvedned, most meg vannak bocsátva a bűneid. Higgy, imádkozzál és meglátod az Isten dicsőségét.

Pál m.: Valami nagy várakozás van a lelkemben. Valami jó vesz körül, amit eddig nem éreztem.

Körvezető: Ez az Isten kegyelme. Maradj csak szépen, figyelj, hallgass.

Pál m.: Valaki idejött, és letörli a könnyeimet. Ki, vagy te?
(A médiumot más szellem foglalja el.)

Más szellem.

Az Úr Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket, ember-testvéreim! (Az előbbi szellemhez.) Maradj te is itt, kedves testvérem. Jórészt neked fog szólni, amit mondani fogok. Végtelen homály borítja földet, a földön és a föld szféráiban élő lelkeket. Végtelen homály, amelyben nem ismernek egymásra. Ez a homály a lelkekből kipárolgó érzés, amely körülfonja őket, egy-egy tömegbe tömöríti, körülveszi, bekötözi őket és elkülöníti másoktól, elkülöníti a más csoportoktól és más egyénektől.

Az emberek ebben a homályos állapotban, amely a földön uralkodik, úgyszólván hozzáférhetetlenek más igazságokkal szemben, mint amit ők, vagy az ő csoportjuk tart igazságnak.

Hogy ez a homály milyen borzasztó nagy gátlás, hogy ez a homályosság, amelyben a tömegek benne élnek, milyen nagy és tág teret nyit az ellentét szellemének arra, hogy az egyesekkel és a tömegekkel elbánják, arra kiáltóbb bizonyosság nem kell, mint a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak élete és sorsa. Benne

Isten szólt az emberhez, Ő azért jött a földre, hogy jót tegyen; ő „*a megrepedezett nádszálát nem törte el és a füstölő gyertya-belet nem oltotta ki;*” szelíd volt és alázatos, jót tett mindenkivel, a tökéletes igazságot hirdette: a tömeg mégis ellenségesen, a maga igazságába burkolódzva fogadta Őt. Mint tömör sötétség állt Vele szemben, „*a sötétség a világosságot be nem fogadhatta*”, és az Istenembert elítélték olyan indokolással, amely a józanul és logikusan gondolkodó ember előtt merő képtelenség.

Mert az ember hozzáférhetetlen más igazsággal szemben, mint ami az ő tömegében, a hozzá hasonlóknak, és így a saját lelkében is kialakul, vagyis, ami neki rokonszenves. Lehet valamely igazság Istentől származó tökéletes világosság, ha az ő csoportja, azaz a vele együtt hasonló elvben élők előtt nem rokonszenves, képtelen azt elfogadni.

Ilyen a ti igazságotok is az emberekkel szemben. **Hiszen a szellemhitet, amelyet a bizonyítékok egész sora támogat, amelynek kézzelfogható és letagadhatatlan bizonyítékai vannak, képtelenek vagytok még az úgynevezett „intelligens” emberekkel is elfogadtatni,** egyszerűen azért, mert ők egy másik elvbe vannak beágyazva, ők egy más fluidtömeghez tartoznak.

Tehát az igazság magában véve, mert igazság, nem bír hatékonysággal, csak olyan emberek és szellemek előtt, akik már szabadok, akiknek kötöttsége megszűnt. Elvek kormányozzák a világot, mint azt annyiszor hallottátok. Ezeknek az elveknek, gondolatoknak, érzéseknek produktumai fluidok, és ezekbe vannak beágyazva a tömegek, amely tömegek a maguk vélt igazságáért képesek vért ontani, a másét és a magukét is, anélkül, hogy tudnák, hogy tulajdonképpen mit és miért cselekszenek.

Ezek az elvek alkotják a szférákat, a szférákon belül az egyes tömböket, és ezek választják el a földön is az ember-tömegeket egymástól. Hiszen láthatjátok, hogy embertömegek

millió- és milliószámra beburkolódnak egy-egy elvbe, azért az elvért élnek és halnak. Egy másik elvet, amely talán boldogítóbb, talán sokkal közelebb van a valódi igazsághoz, nemhogy nem fogadnak el, de még annak képviselőit is megsemmisíteni törekszenek.

*

Ennek a különböző fokozatú nagy homályosságnak rétegződése szerint ítélik meg a földi emberek az olyan, szinte megoldhatatlannak látszó problémákat is, mint amilyenek a típusát itt most előttem bemutatam. Azok az emberek, akik egészen alacsony színvonalon állnak az igazságismeret tekintetében, ugyanúgy vélekednek, mint ahogyan vélekedtek róla azok, akik ebben az elmúlt földi életében a szülei és testvérei voltak. Hogy: „nyavalyás, hitvány, nem életrevaló, jobb lenne az ilyennek elpusztulnia” stb. stb. Hiszen ezt az elvet itt a földön ti is nem egyszer hallhatjátok, amikor olyan valakiről van szó, aki nincs felszerelve azokkal a képességekkel és adottságokkal, amelyekkel az élet előnyeit ököllet és furfanggal kiharcolhatnák maguknak ebben a harci zajtól örökké hangos földi életben.

Az a réteg pedig, amely már hallott Istenről, amely réteg embe-reinek - hogy úgy mondjam - rávarrott vallásosságuk van - mert csak a felszínen vallásosak, belül pogányok, csak az Isten nevét emlegetik, és a szertartásokon részt vesznek, de az ér-zéseikben és gondolataikban megmaradtak pogányoknak - azok azt mondják az ilyenre, hogy az Isten büntetése van rajta. És aközben befelé megállapítják, hogy „miután nekem sima és jó életem van - mert ügyeskedni tudok, és megszerzem magamnak az élet javait - ennél fogva nyilvánvaló, hogy az Isten előtt érdemesebb vagyok, mert nem sújtott úgy, mint ezt”. Ugyanaz az eset ez, mint a mi Urunk örökéletű példázatában a farizeus és a publikánus esete: amikor a farizeus így szól Istenhez: „Há-lát adok Neked, Jehova, mert nem vagyok olyan, mint mások, mint ez az ember is, mert én ezt meg ezt cselekszem.”

A következő réteg emberei azt mondják az ilyen emberre, hogy szájalomra méltó, és alamizsnát adván neki gyorsan továbbsi-
etnek, mert bántja őket a nyomor és tehetetlenség látása. Ezek-
nél már az Isten egy kissé a felszín alá beszivárgott a lélekbe,
mert már a gondolátes érzésvilágukat is megmozgatja. Mert
akkor, amikor érzik a kényszerűséget, hogy alamizsnálkodja-
nak, tulajdonképpen az ébredező lelkiismeretnek az a hangja
érvényesül bennük, amely ugyan még valójában nem ébredt fel
a tudatban, de a tudat alatt megállapítja, hogy minden, ami a
szükségesen felül van, tulajdonképpen jog és igazság szerint
ezeké az élet mostoháié, az élet kitagadottjaié. S hogy a belső,
szellemi lelkiismeret szavának nyugtalanító vádja nagyobb
erőre ne kapjon, ezt -előzik meg azzal a köteles alamizsnálko-
dással, amellyel megnyugtatják magukat, hogy „emberbarát
voltam, és jót cselekedtem.”

Ha még egy réteggel feljebb megyünk, találjuk azokat, akik
már bölcséletileg minősítik a problémát. Ezek azok, akik közé
az okkultisták és a spiritisták zöme is tartozik. Ezek megállapít-
ják, hogy „az ilyen életnek súlyos előzményének kellett lennie,
s most bizonyára vezekel, valamit jóvátesz.”

**Csak ha fölemelkedünk a szabad szellemek világáig, akkor
jutunk el arra a helyes megállapításra, amelyet ti is mond-
tatok neki a ti szócsöveken keresztül, hogy az Isten min-
denekfelett jó, az Isten csak jót ad, az Isten mindenkit sze-
ret és mindenkire gondot visel, mindenkit számon tart és
mindenkinek azt adja - minden büntetési célzat nélkül -
ami annak a lehető legnagyobb javát szolgálja.**

*Amikor azt mondom, hogy Isten mindenekfelett jó, és Isten csak
jót ad, ne tévesszék össze ezt a jót a jólesővel. Isten azt a jót
adja, ami a szellemnek, a léleknek jó, és ez bizony sokszor a
testnek nem jóleső. Istennek azonban nincs szava a testhez,
mert „az Isten Lélek”, és akik Belőle származtak, azok is lel-
kek, vagy ahogy ti mondjátok, szellemek. És Istennek, az örök
Szellemnek, csak szellemekhez van szava; az örök Isten, a*

mindenható és mindenekfelett jó Isten csak a szellemekkel van egy-egy szállal összekötve: Azért az örök szeretet Istene szenved, ha az ő szellemgyermekai szenvednek, mert ezen a szálon keresztül, amellyel Vele össze vannak kapcsolva, az ő szenvedésük mindannyiszor az Atya szívét szenvedteti, mert együttrezeg gyermekeinek szenvedésével.

Az írás mondja: „*A lélek kimondhatatlan sóvárgással fohászkodik*”. Az a szellem, aki el van temetve az anyagban - *ami alatt nem magát a materiális anyagot értem, hanem az anyagi életet, az anyagi élet hazugságait* - szavak nélkül is mondhatatlan sóvárgással fohászkodik szabadulásért. És Isten meghallgatja ezt a fohászkodást - mert Isten fülében hangos kiáltás a lélek sóvárgó gondolata is, ha az igaz és Isten szerint való - és megadja azt, ami a *szellemnek* a vágya, még akkor is, ha az a beteljesülés nagy és mondhatatlan szenvedésekkel fogja is körülvenni az „*embert*”.

Ti, testvéreim, akik tudatosan foglalkoztok az igazság keresésével, tudjátok, hogy honnan jöttetek, hová mentek, és mi az élet célja, s mit remélhettek. Ti magatok is hányszor mentetek be a ti kis kamrácskátokba és borultatok le sírva, kétségbeesve és fogadkozva egy-egy botlás, vagy éppen bukás után! Vagy hányszor volt könnyekkel átáztatva a párnátok, amikor megszégyenültetek önmagatok előtt - mert a sátán mesterkedései kihúzták a lábatok alól a talajt - és hányszor könyörögtetek Istenhez, hogy szabadítson meg titeket azoktól a hajlamoktól, amelyek benneteket romlásba vihetnek!

Én nem egyszer láttalak titeket így könyörögni, és az én lelkem örvendezett, mert tudtam, hogy Isten azt a könyörgést meghallgatja, és megadja nektek azt a lehetőséget és azt az alkalmat, amelyben a lelketekből ki fog olvadni a bűnös elv, a tisztátalan hajlam, úgy, ahogyan azt ti áthatott és bűnbánó lelkiállapotokban Tőle kikönyörögtétek.

Mert a jóságos Isten elkészíti a könyörgő szellem számára azt az állapotot, amely alkalmas lesz arra, hogy őt megtisztítsa, és

megszabadítsa attól, ami őt lehúzza, és amivel mint teherrel nem léphet be az Isten országába, mert oda csak tehermentesen lehet belépni. Így juttat az Isten a könyörgő szellemnek egy-egy ilyen testöltést, mint amilyen ez a testvérünk keresztülment. Ezt nevezhetitek vezeklő testöltésnek.

De elkészíthet nektek, emberek, a megtérésetek következményképp *még ebben az életben is egy olyan külön turnust, amelyben úgy vesznek benneteket körül az adottságok, hogy azok egyáltalán nem kedveznek többé a ti helytelen és bűnös hajlamotoknak. Hanem azok olyan kényszerhelyzetet alkotnak körülöttem, amely kényszerhelyzet alkalmas arra, hogy a bűnőtől megszabadulhassatok, ha sírva, ha jajgatva is, és ha álmatlanul fetrengtek is ágyatokon éjszakánként a gondok és a nyomasztó terhek súlya alatt. Isten ezt tehát a legnagyobb szeretetből adta, és nem önkényből, hanem mert kértétek, és mert azt Isten a ti javatokra, a ti szellemetek javára megadni csakugyan jónak ítélte.*

Mert hiszen Isten, amint tudjátok, engedi kiélni az ember bűnös hajlamait is; Isten nem kötözi meg gyermekeit a saját akaratával, mert Isten szabad akaratot adott gyermekeinek. *Csak amikor az a gyermek a jó iránt való vágyáról komoly bizonyosságot tett Előtte, és abból a belátásból, hogy az Isten bölcsebben tudja, hogy mi válik igazán javára, igazán a lelke mélyéből kéri, hogy szabadítsa meg őt attól a gonosztól, amelytől önmagát megszabadítani nem képes, akkor helyezi őt olyan körülmények közé, amelyek attól a bizonyos álszabadságtól ugyan megfosztják, de a lelkének igazi szabadságát előkészítik.*

*

Különösen most, az idők végzetén nagyon sokan vannak az olyan lelkek, akik az elmúlt évezredek alatt értékes és csillogó tulajdonságokat gyűjtöttek ugyan össze maguknak, a lelkük egyes részei azonban elmaradtak a többi rész fejlettségétől; a lelkük egyik oldala fogyatékos, beteg, bűnös. Ezek azok a „sánták és csonkák”, akiket az Úr még be akar tereltetni a la-

kodalomba; ezek azok, akikért kiküldi az ő szolgáit, hogy az utcákról, terekről és az utakról szedjék őket össze, hogy ezek is ott lehessenek az ő lakodalmas házában. Ezeknek ad alkalmat, hogy a lakodalmas ruhát megszerezhessék. Tehát ezeket, akik különben fejlettek, előrehaladottak, de egy bizonyos gátlásuk még van, olyan életkörülmények közé helyezi, amely életkörülmények éppen azoknak a hibáknak és hajlamoknak kiirtására és meggyógyítására alkalmasak, amelyek őket a föllendülésben gátolják, hogy belőlük is egészséges, életerős szellemek legyenek, akik előtt az Isten országának kapui megnyílhatnak. Olyan az Istennek ez az eljárása, mint amikor egy különben robusztus és életerős embernek valamelyik fő szerve megbetegedett, vagy valami olyan betegsége keletkezett, amelyet csak sebészi beavatkozással lehet meggyógyítani, és az orvos bonckése alá kerül. Előbb kikapcsolják az öntudatát, elaltatják, hogy az akaratával bele ne avatkozhasseék a műtétbe. Azonkívül le is kötik, hogy még egy öntudatlan mozdulattal se okozhasson magának veszedelmet, és akkor kivágják a beteg részt, és miután bekötötték, felébresztik, és akkor simán végbemehet a gyógyulás, és aki különben elpusztult volna, ismét hasznos tagja lesz az emberi társadalomnak, és elvégezheti azt a feladatot, amely rá van bízva.

Nos, ez a testvéretek, aki most itt áll előttem, ugyanilyen operatív beavatkozáson esett keresztül. Mint láttáink, istenhite hibátlan volt. Természetesen egy ilyen élet mindenre von egy kis ködöt, egy kis homályt, de az Isten iránt való mély hódolata mégis érintetlen maradt. Az erkölcsi tisztaság iránt kifogástalanul fejlett érzéke volt, hiszen a szörnyű környezet nyomása ellenére sem volt hajlandó részt venni azok bűnös és törvénytelen dolgaiban. Fejlett volt az értelme is, mert nagyon jól meg tudta még ebben az elnyomott és homályba burkolt állapotban is különböztetni a helyeset a helytelenről! De az, ami a szellemeket legelőször indította lefelé a lejtőn: az önértékelés, a gőg benne is megvolt, mint utolsó akadálya annak, hogy sza-

bad szellemmé legyen. Ezzel együtt jár bizonyos fokú ridegség, mert hiszen aki magáról sokat tart, az rendszerint mást alacsonyra értékeli.

Nos, ez a nyomorúságos élet kigyógyította őt ebből a betegségből. Ilyen adottságok közt, amikor mindenki rúgott rajta egyet, amikor a falat kenyérért könyörögnie kellett, amikor a holnap megélhetéséért mindig az életerejéből kellett odaadni egy részecskét, megtanult a lélek alázatos lenni. Letisztult a lelkéről a fennhéjázás, és azon a sok nyomorúságon, szenvedésen, betegségen és megaláztatáson keresztül, amelyen átment, megtisztult a lelke. Ezentúl már ellenállhatatlan részvétet és szánalmat fog érezni a szegények, a szenvedők, a betegek és az elnyomottak iránt.

Most az ő benső énjének fénye fokozatosan átsugározza azt a homályt, amely őt még körülveszi, és fokozatosan elenyészik róla az az igézet, amelyet a legutóbbi földi élet rakott rá. Mire a beszédem végéhez érek, letisztul róla mindaz, ami megkötötte őt, és mint szabad szellem lendül fel az ő igazi hazájába.

*

Mégegyszer visszatérek arra, amit rólatok említettem, hogy ti magatok is nem egyszer leborulva könyörögtetek az Atyához, hogy szabadítson fel benneteket a titeket lenyűgöző alantas természet fogságából. Azt is mondtam, hogy *a szellem sokszor az emberi öntudat kikerülésével is könyörög, hogy megszabadulhasson mindentől, ami őt leköti, ami őt prédául szolgáltathatja ki az ellentét kísértéseinek.*

De hiszen minden ember, aki imádkozni szokott, tulajdonképpen ezt kéri, amikor azt mondja az Úr imájával, hogy: „*ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól*”. Csakhogy az ember elmondja ezt gépiesen, és akkor, mint aki valami kötelességet elvégzett, elfelejti, hogy imádkozott. Azon kívül az emberek legtöbbször nem is érti, hogy Isten mit küldött az ő gyermekeinek ebben a pár szóban az ő szent Fia

által. Megpróbálom ezt nektek - amennyire emberi szavakkal hozzáférhető - egészen közlelről megvilágítani.

Mondtam nektek azt is, hogy az Isten szeretete szenved az ő szellemgyermekének bukottsága és gyötrődése folytán. A rossz hajlamok nem egyebek, mint a gonosznak egy-egy része, amely benne él az emberi lélekben. Ettől a gonosztól a bukott szellem csak úgy képes megszabadulni, ha megismeri azt. **Azok az emberek, akik egyáltalán nem gondolkodnak, és hitük nincs, hanem benne élnek az anyagban, rendszerint azt hiszik, hogy ők nagyon jó emberek.** Ezt hallhatjátok lép-ten-nyomon tőlük. Tehát még csak nem is ismerik a gonoszt, amely mindenféle alakban a szívükben él.

A gonoszt tehát előbb meg kell ismerni. Hogyan lehet a gonoszt megismerni? Úgy, ha az ember találkozik vele. Hogyan találkozik vele? Ha a gonosz a maga természetével jön eléje a léleknek. És mi a gonosz természete? Az, hogy megkísérti a lelket. Tehát szükséges, hogy az emberek kísértésbe jussanak, de jaj annak, aki kísértésbe hozza őket! Az Úr úgy fejezi ezt ki, az írás szerint: *„Szükséges, hogy botránkozások legyenek, de jaj annak, aki a botránkozást okozza!”*. Szükséges tehát, hogy az emberi lélek kísértésbe jusson, és a kísértésben elbukjék, mert amikor elbukott, akkor megismerte a gonoszt, hogy az gonosz, és elveti magától. Vagy legalábbis küzd és harcol ellene, mert megismerte a bűnt és a kísértőt, akitől óvakodnia kell, és aki ellen harcolnia kell. S megismerte magában mint hajlamot, amelyet ki kell magából irtania.

Az ellentét szelleme azonban az ilyen mélyre bukott világban annyiféle formát, megjelenési alakot, álarcot, annyiféle árnyalatot dolgozott ki magának, s a lelkekben és a történetekben annyiféle kanyargós alagutat vágott magának, hogy amikor az ember az egyik formában már felismerte és tartózkodik tőle, a másik alakban még mindig nem ismeri föl, és újból elbukhat miatta.

Például valaki, aki a legtúrhetlenebb gögtől már megszabadult, s mondjuk, hogy már tud szerény lenni, tudja magát - ha a szükség úgy hozza magával - mások alá rendelni, tehát az ellentét szelleme ezen az úton már kevés reménnyel próbálkozhat vele szemben, akkor talál egy másik utat, a hiúság útját, amelyen keresztül még hozzáférhet. Mert hiszen a hiúság sem egyéb, mint gög, s egy kis dicséret, egy kis hízelgés elég, és máris újból elbukott az, aki azt hitte magáról, hogy ebből a tantárgyból már levizsgázott.

És így tovább; az ellentét szelleme az összes bűnök összes árnyalatain keresztül annyiféle álarcban jelenhet meg, hogy az embernek eonokon keresztül kellene tanulnia, míg ezen az úgynevezett tapasztalati úton végül mindig felismerhetné, hogy a kísértő, vagyis az ellentét szelleme mikor szól hozzá. **Végtelen sokáig tartana tehát, míg a lélek kitapasztalhatná a gonosz minden furfangját, úgy, hogy tulajdonképpen a maga erejéből sohasem lenne készen ezzel a tanulással.**

Ezért küldte Isten az ő szent Fia által ezt az üzenetet, hogy ezt kérjük Tőle: „*Ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól*”, „mert hiszen te, Istenem, mindent megtehetsz, Te átalakíthatod a lelkemet máról holnapra mássá, mint ami most vagyok”.

Isten azonban senkit akarata ellenére nem kényszerít semmire, csak ha az ezt kéri tőle. Tehát azt kéri Tőle az ember az Úr imájában, hogy engedje el neki a kísértővel való gyakorlati tapasztalati út végeláthatatlan hosszú kálváriájának megjárását, hanem fektesse őt arra a boncaszatra, és irtsa ki a lelkéből a gonoszt. Mert ha az a beteg rész ki van operálva, akkor a kísértő hiába kísért, nincs aki feleljen a szavára.

*

Embertestvéreim, amikor egy-egy ilyen esetet láttok, ne ítéljétek hamar, mert nem tudhatjátok, hogy Istennek nem valami titkos nagy terve van-e azzal a lélekkel, és hogy Isten azt a lel-

ket nem éppen most öleli-e szerető atyai kebelére, nem most akarja-e ráadni az ünneplő ruhát és ujjára húzni a gyűrűt, hogy lakomáján részt vehessen, amikor ti éppen azt hiszitek, hogy az Isten elhagyta őt!

És amikor azt látjátok, hogy a ti életetek mostohábbra fordult, mióta megtértetek, adjatok hálát az Istennek, mert meghallgatta a ti imádatokat, és talán fölfektet titeket arra a boncoló asztalra, hogy mint a lelkek mennyei orvosa kioperálja belőletek az ellentéttel rokonszenvező részt, hogy immunissá válva, többé fertőzést ne kaphassatok, hanem bemehessetek a mennyek országába.

Még valamit mondok nektek, embertestvéreim, ezzel az én testvéremmel kapcsolatban, aki máris boldog gyönyörrel szemlél titeket, és máris kezdi elfelejteni az operáció keserű óráit, a keserű földi éveket, amelyekre ezután úgy fog visszaemlékezni, mint az Atya legnagyobb jótéteményére vele szemben.

Kedves testvéreim, valamiképp ellenmondást ne keressetek abban, amikor azt mondjuk nektek, hogy Isten csak jót ad az ő gyermekeinek, és eközben azt kell látnotok, hogy az ő gyermekei szenvednek és gyötrődnek. Közkeletű kifejezések azok, hogy „Isten büntet, Isten bosszúálló”, és más effélék; de mind ezt ne higgyétek, Isten nem büntet, Isten nem áll bosszút. Isten minden határon túl szeret, Isten csak jó, és ami Tőle ered, az csak jó, boldogító és örömet keltő. A szegénység, a betegség, a gyötrődés és a szenvedések mindenféle válfaja nem Istentől ered, azt mind az ellentét szelleme, a bűn hozta létre. Hogy ez a világ telve van nyomorral, bűnnel, gyötrődéssel, azt nem Isten adta, az itt van, az itt vár feldolgozásra. Erről a feldolgozásról akarok nektek valamit mondani.

Még azt se higgyétek, hogy azt a sok rosszat, ami létrejött, mind el kell fogyasztani. *Nem kell elfogyasztani, mert Isten hatalmas, Isten mindenható, és ő minden rosszat megsemmisíthet.* Ezt a sok rosszat, amit a sátán - ahogyan ti gyűjtőnévvel nevezitek az ellentét szellemét - hozott létre, Isten úgy csopor-

tosítja mindazok körül a lelkek körül, akik az ő Nevét hívják segítségül, hogy azok gyógyító hatással legyenek. **Tehát nem az Isten adja a büntetést, és nem Isten kényszeríti az embert arra, hogy feleméssze azt, amit mint rosszat itt talált a világban, hanem az Isten úgy rendezi az itt lévő, és készen álló rosszat, hogy azt a szellemet, aki beteg, ez a rossz gyógyítsa ki a rosszból.**

Hiszen azok a gyógyszerek is, amelyeket az orvosok alkalmaznak, túlnyomórészt mérgek. Ha azt a mérget beadják egy egészséges embernek, elpusztul tőle, azonban az okos emberi ész rendszerezte ezeket a kitapasztalt hatásokat, és ugyanazokat a mérgeket, amelyek ölnek, a beteg egészségessé tételére használják fel. Nos, ha az ember a maga mélyen elesett állapotában tud ilyen okos lenni, akkor a mindenható Atya, az örök Bölcsesség csak sokkal bölcsőbb! Igen, Isten is ezt a módszert alkalmazza - azzal a különbséggel, hogy az ő eljárása mindenkor csalhatatlan és tökéletes - amikor a meglévő sok lelket ölő mérget, amelyet az ellentét szelleme produkált, úgy adagolja beteg gyermekeinek életébe, hogy azok mint gyógyszertől meggyógyuljanak tőle.

*

Sőt még egyebet is mondok, és ezzel be is fejezem. Mindaz a sok rossz, ami itt tesped a világban, az ellentét produktuma, megromlott erők konglomerátuma. S amikor ez a rossz egy-egy olyan lelket vesz körül, aki Istenben bíz, aki béketűrő, aki aláztos: azáltal, hogy ez a gonosz hatásokat, amelyek őt szenvedtetik és gyötrik, elfogadja anélkül, hogy akár érzésben, akár gondolatban, akár tetteleg visszaütne, ezzel a magatartásával ezeket az erőket a magáéivá teszi; s ezek az erők hozzá tapadnak. De miután ő ezeket nem töltötte meg ellentétes tendenciákkal, sőt a bennük lévő ellentétes tendenciákat a maga jójával, a maga igazával, a maga aláztatosságával leszerelte, ennél fogva ezek az erők megszűnnek hatékonyak lenni az ellentét világában, hanem az ő elvét fogadják be. Így ez az egész erőtömeg,

ez a nagy fluidtömeg, amely egy ilyen életet körülvevett, és szenvedtetett az igaz jó elvével megkötve, hatalmas tőkét képez. Amelyet amikor újból munkába szólítja őt a Mindenható akarat, fel fog használni talán éppen azoknak a megváltására és fölemelésére, akiktől ezek az ellentétes erők eredtek, mert hiszen ezek a kibocsátójukkal is kapcsolatban vannak.

Isten határtalan jósága íme abban is megmutatkozik, hogy ha egy emberszellem, mint amilyen ez a sokat szenvedett testvérünk is, egy rövid életet úgy élt végig, ahogy kellett, őt óriási vagyon urává teszi, úgyhogy azután már ő is hathatós segítőjévé lesz annak az isteni gondolatnak, amelynek az a célja, hogy mindenkit kiemeljen a bűn sötétségéből, hogy végeredményben mindenkit boldoggá tegyen.

Láthatjátok ebből, hogy Isten nem büntet, Isten nem kívánja azt, hogy bármit is „jóvátegyen” valaki. Ez is egyik bizonyítéka annak, hogy Isten nem vár arra, hogy mindezt a rosszat elfogyasszák azok, akik létrehozták. **Ízelítőt mindenki kap belőle, de ez vagyonná válik azok kezében, akik Isten szavát a lelkükben, a szívükben hordják, és Isten szavával állnak mint egy gát az ellentétes erők hullámverésében.**

*

Különben a mi Urunk, a Jézus Krisztus, akinek neve legyen áldott mindörökké, mindent megmondott nektek, embereknek, és minden, amit mi mondunk, ugyanaz, amit Ő mondott, mert mi az övéből vesszük, amit nektek kijelentünk.

Amikor Ő azt mondta, hogy „*a gonosznak ne álljatok ellene gonosszal*” és „*ha valaki arcul üt téged, fordítsd feléje a másik orcádat is*”, ezek nem parabolák, ezek olyan valóságok, amelyeket csak csodálni lehet, de földi embernek teljesítenie alig. Sohase felejtsetek el, hogy Benne Isten szólt az emberhez; az ő szava Isten szava volt, az ő szava a gyermekeit féltő, a gyermekeit minden határon túl szerető mennyei Atya szava volt az ő gyermekeihez. Amikor valaki téged arcul üt, a gonosz erővel megtöltött fluidoknak egész felhőjét árasztja előbb rád. Hiszen

egy feldühödött embernek még a közelléte is kínos. Amikor ő tetteleg bántalmaz téged, és te nem ütöd vissza, ugyanazt cselekszed, mint amit ez a testvér cselekedett, aki az ő megkötözött földi életével vagyont gyűjtött magának. **Az a fluidtömeg, amely azzal az ütéssel odatapadt hozzád, megszűnt a károkozás hatalmának vagyona lenni, az a tied lett, amikor nem válaszoltál hasonlóval.**

Akik tehát bántalmakat szenvednek, és azokat a szívükben az Istenre való hivatkozással elviselik, és a gögjüket leszerelik, mindannyiszor egy-egy lépést tettek Isten országának ajtaja felé.

Valahányszor ellenben annak láttára, hogy egyes emberek az életben sok gonosztságot követnek el, talán mások életét megkeserítik, **ti „jogos” felháborodásokban és igazságérzeteitekben nagy haraggal kívántok nekik minden rosszat, és olyan haragba jöttök, hogy talán még saját kezűleg is képesek lennétek a bosszúállás művét elvégezni rajtuk, akkor nagyon jó szolgálatot tesztek az ellentét szellemének,** mert azokkal az érzésekkel szaporítjátok az ellentétes fluidok elektromos töltését.

Ha azonban azt mondjátok, hogy „én kicsiny, jelentéktelen lélek vagyok, s az Isten azt nem bízta rám, mert az ítélet Istené és az én dolgom legfeljebb annyi, hogy a magam körében elvégezzem a rám bízottakat, és elszenvedjem az elszenvedni-valókat: *akkor betöltöttétek hivatásokat.* És akkor, *de csakis akkor* remélhetitek azt, hogy az Úr a ti lelketeknek ezt fogja mondani: *„jól van, kicsiny szolgám, kevésen voltál hű, sokat bízik ezután reád.”*

Adja ezt a mi Urunk, a Jézus Krisztus, akit magasztaljon ég és föld, és magasztaljunk mi is mindörökké, hogy az ő szellemében éljete, érezzetek és cselekedjete, és az ő szellemében tudjatek szenvedni, tűrni és megalázkodni! Az ő áldása és ereje vezéreljen titeket mindörökké!

„Idő többé nem leszzen”

1939 december 31.

A mi Urunk, a Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket, embertestvéreim.

Az emberek ezt a napot örömnapként ünneplik meg, mert az a hiedelmük, hogy mindaz a gond, baj és szenvedés, amely ebben az esztendőben érte őket, végkép elmúlik, és a holnap egy új korszakot nyit meg, amelyben már nem lesz baj, aggodalom és szenvedés. Ezért tort ülnek, s evéssel, ivással és szórakozással temetik a halottat.

De egy kicsiny csapat, amelynek tagjai megérezték azt a vonzást, amely onnan felülről jön, ahol nincs többé idő, elszakította magát a világ mulató, vigadozó tömegétől, és összegyűlt itt, hogy halljon valamit arról az örökéletről, ahol nincs elmúlás, mert minden örökidőkre szól, *mert minden tiszta.*

Amikor tehát az Igazság világáról óhajtottok hallani ti, akik a mulandó világban éltek, emlékeztetlek titeket az írásnak egy részletére, amelyben az a megvilágosodott lelkű apostol, aki az Úr kebelén pihent, látomásairól szól a késő kornak. Neki, akinek a szíve telve volt szeretettel, aki az Úr kebelén szívta magába az örökélet erejét és világosságát, megnyíltak a magas világok, és megnyílt a jövő. S látott dolgokat, amelyeket fül nem hallott, szem nem látott, az emberek gondolataitól is távol álltak, annyira távol, hogy annak a világnak a jelenségeire megfelelő analógiát is alig-alig talált az emberi beszédben, minélfogva azok nagyrészt ma is titkok az olvasók előtt, akik szavakat látnak, de az értelem mélyébe behatolni nem képesek.

Ő mondja azokról az utolsó időkről az egyik részben körülbelül a következőket: *„Láték egy hatalmas angyalt leszállani a mennyből, aki megállt egyik lábával a tengereken, a másik lábával a szárazföldön, feje felett szivárvány ragyogott, és kezét felemelve az égre, megesküdött arra, aki mindörökké él, hogy idő többé nem leszzen.”*

Nagy és hatalmas ígéret van ebben, embertestvéreim, amely mögött Isten minden határon túlterjedő szeretetéből származó mély titok áll, titok az ember előtt, mert elfedi azt előle a test és a test dolgai.

Most, amikor ebben az órában fel akarlak titeket emelni egy rövid időre abba az állapotba, amikor „idő többé nem léssen”, előbb egy rövid visszapillantást vetek veletek együtt az idők folyására úgy, ahogy az idők elrohantak az anyagba ágyazott emberszellem felett, és rohannak ma is szakadatlanul, mint egy örök áradat.

Minden év, minden nap, minden óra bejegyzi a maga eseményeit a történések könyvébe. A történések könyvének végtelen sok lapja van, és aki abban olvasni tud, megnyitja azt, s úgy szemlélheti a múltat, mint a mában történő dolgokat. Akire pedig rábízták a történések könyvének vezetését, az a jövőben is lapozhat és olvashat dolgokat, amelyek az anyagba még bele sem íródtak.

Nyissuk fel tehát a történések könyvét, térjünk vissza a rég-múlt időkbe, amikor még ember nem volt a földön. Azok a szörnyű elemi viharok, amilyenekről ma bármilyen vihart látott embernek sincs fogalma, amelyek akkor dúltak e szegény föld felületén, amikor még az emberszellem bűneinek halálos álmában pihent, lecsendesedőben voltak. Már „megtetszett a víz a szárazföldről”, mint az írás mondja, de a szárazföld még inkább mocsár, sár, folyékony iszap volt, amelyből égis érő fa-óriások emelkedtek ki, s a vízben és a sáros, iszapos földön óriási szörnyetegek tanyáztak. Olyan formájuk és méretük volt, amilyen most csak egy-egy kínos álom látomásaiban jelenhet meg az ember lelke előtt. **Formájuk megfelelt azoknak az érzéseknek, amelyek azokban a fluidokban lappantak, amelyek megkezdték felébredésüket, még mielőtt létrehozójuk: a szellem fölébredt volna.** Ezek a szörnyű lények örökösen harcoltak az iszapban, sárban, vízben, s nagy területeket festett pirosra a kiömlő vérük. Egymást falták fel, hasonlóan

azokhoz az érzésekhez, amelyekből keletkeztek, és amelyek őket egy ideig életben tartották.

A szörnyű viharok bár megpihentek, de végleg el nem ültek; a föld színén és a föld belsejében még irtózatos erővel tomboltak. Időnként tűz és láva lövell ki a meghasadt föld felszínére, elöntve a vegetációt és az őslényeket, amelyeket ma a mese csak mint sárkányokat emleget, s a fekete láva, mint sötét halál terjedt el, megfojtva mindent, ledöntve és elpusztítva, amit csak ért.

Hadd forogjanak csak tovább a történések könyvének lapjai, amelyeket az élet vihara, mint forgószél hajt tovább sebesen . . . Így peregnek le az évek, évszázadok, évezredek . . . százezer évek . . . Azután újból kezdődik az élet; újból alakra tör, formát öltetni törekszik a mélységből feltörekvő fluidtömeg, amely az életet magával hozza. A légkör megváltozott, az elemi viharok egészen más atmoszférát teremtettek. Jég, hó, fagy dermedti meg a föld felszínét, és ebben a kietlen világban újból megjelennek a növények és állatok, olyan formában, amely az új klímának megfelel.

Az emberforma is kezd kialakulni. Kőbaltával lesújtott állat bőrébe burkolódzva állati, kínos életet élnek egyenként, mert egymást elszenvadni képtelenek - hiszen amilyen lelki örökséget hoztak magukkal, az csak taszít, az nem vonz. Örök félelemben élnek nyomorult életükért, de gyűlöletre gerjednek, ha magukhoz hasonlót látnak.

Hadd forogjanak csak tovább a történések könyvének lapjai. Hadd haladjanak el az évek ezrei, százezrei. Íme ott, ahol valaha a dögletes mocsár volt a sárkányszerű szörnyekkel, már csak egy széles folyam árja hömpölyög. Partjaitól messze jobbra és balra széles területen most is ingovány, láp, mocsár. A jégmezők elmúltak, az ember emberibb formát öltött. A nagy víz mellett primitív hajlékok keletkeznek. Már kezdik egymást elszenvadni addig a határig, ameddig az érdekeik össze nem ütköznek, de csak addig! Ha az egyik megkívánja a másik nő-

jét, vagy megkívánja azt a szerszámot, amelyet az készített magának, mert azzal biztosabban lehet harcolni a vadak ellen, meglesi őt álmában és lelkiismeretfurdalás nélkül kioltja az életét, hogy magáévá tegye azt, amit, vagy akit megkívánt. Mindezek az időkben folytak . . .

Lassan-lassan újabb évezredek haladnak el, a könyv lapjai tovább peregnek és már a nagy folyam mentén faluféle formálódott ki. A falu növekszik. Már némi kultúra, bizonyos együttműködés tapasztalható. Mire a falu várossá növekedik, kőfal veszi körül. A kőfalon nagy kapuk és mellettük kicsiny ajtók vannak, hogy éjjel a pusztá vadjai be ne hatolhassanak és zárt ajtóra találjanak a rabló tömegek, amelyek veszélyeztetik a környéket.

Újabb ezer évek múlnak el. Már a város nagyváros, belsejében fényűzés, a külső részeken nyomor. Király ül a trónon, arannyal ékesen. Körülötte hatalmasok, az ő első szolgálói, akik meghajolnak az erőszak előtt, de gyűlölettel és vadsággal bánanak el azokkal, akik a kezük alá vannak adva. Az uralkodó despota nem csinál magának lelkiismereti kérdést abból, hogy aki az ő fényes helyére tör, azt földalatti börtönben mázsás láncra vereti, és az ott pusztul el, s rothadó teste, korhadó csontjai ott maradnak a láncokon. Az erkölcs csak ennyiből áll. A rabszolgákat szíjra fűzve, vagy kötéllel a nyakukon hosszú sorokban hajszojják véresre korbácsolva, de az uralkodó, akinek százával vannak ágyasai, nem érez irántuk könyörületet, ő legfeljebb haragot és gyűlöletet érez, amiért a szíve kiszáradt, és nem képes többé élvezni a kéjt. És talán magáért azért képes lenne - és képes is - fejét vétetni annak a rabszolgának, aki a munkában kifáradva jó étvággyal költi el maroknyi táplálékát, hogy miért nincs neki az a jó étvágya, miért nem tudja ő azzal a kéjjel ölelni illatos fürdőkben megfürdetett és kidíszített ágyasait, mint az a szegény az ő hervatag asszonyát. A hadseregek vívják harcaikat az elsőbbségért, mert az uralkodó gögje, büszkesége magasabb minden elérhetőnél. De a hozzá ha-

sonlóké ugyanilyen. Hadak egész tömegeit hajszolják egymásnak, s azok az emberek szívesen ölnék is, mert hiszen bennük is ugyanaz a lélek tombol, mint abban, aki őket a hadba vezeti. Végül jó egy még hatalmasabb, elpusztítja a hadat, a népet a kor erkölcsének és szokásainak megfelelően kardélre hányja, az ágyasok közül a fiatalokat és szépeket elosztja a saját emberei közt, és földig rombolja le a várost, hogy még nyoma se maradjon, s a bosszú és a hatalmaskodás érzése kielégüljön.

Peregnek tovább a történések könyvének lapjai. A vihar korbácsolta pusztai homok elfödi a fényűző despota városát, nevét, népét, emlékét. Újabb ezer évek repülnek el, telve íratlan történésekkel, jajjal, könnyel, szenvedéssel.

Most engedjük kissé gyorsabban haladni az eseményeket, úgy, ahogyan ti szoktatok valami lassú folyamatot filmre véve sebesen lepergetni. Nézzünk vissza az elhagyott földi tájra ugyanazzal a gyorsított szemlélettel.

Minden elpusztult, a múltakat mindenki elfeledte, a romokon új vegetációk élnek. Új emberek, látszólag más erkölcsök. A nagy folyam mentén újból város fejlődik. Előbb csak kicsiny település, de már bizonyos rendszerrel. Azután, amint a történések könyvének lapjai tovább peregnek, s évtizedek, évszázadok haladnak el, a település mindjobban terjed, mind szélesebb, nagyobb méretet ölt a folyó mindkét partján. Már nagy, hatalmas város áll ott; külső részein gyárkémények emelkednek az égnek, belsejében paloták díszelgenek. A házak is, mintha a földből nőnének ki, ezzel a gyorsított szemlélettel fölfelé növekednek. Eleinte csak néhány emeletesek, később magasabbak, végül már u.n. felhőkarcolók. Emberek milliói nyüzsögnek a városban, a folyót karcsú hidak ívelik át. Az utcákon közlekedési eszközök robognak, az óriásilag megnyúlt házakban belül is közlekedési eszközök egész rendszere. Immár nem trónon ülő despota, aki a nagy közösség felett uralkodik, hanem olyan emberek, akiknek a gyárai messze kint füstölögnek a külvárosokban, s gyáraikban tízezerrel dolgoznak az emberek, s ők

maguk luxusautón robognak a tengerpartra, ahol ragyogó kastélyuk emelkedik, hogy benne az időt kellemesen tölthessék. Minden megváltozott. Az óceánokat, amelyek még csak pár-ezer évvel ezelőtt is áthatolhatatlannak látszottak, a hajók ezrei szelik át; valóságos országútja nyílt a hajóknak. A közlekedési eszközök szédítő iramban gyorsítják az életet. A levegőben repülőgépek búgnak.

*

Hagyjuk itt nyitva a történések könyvét és tegyük a lapok közé azt a szemüveget, amely a gyorsított haladás szemlélésére szolgált. Álljunk meg itt egy szóra, embertestvéreim.

Mindezek az igen vázlatos és hiányos képek csak mint egy-egy nyomjelző kő szolgáljanak annak az állapotnak illusztrálására, amely állapot az Isten küldötte, a hatalmas angyal szavai szerint *az idők állapota, azaz az az állapot, amikor még idő van. Ezek a dolgok az időben történnek; mindezeket látszólag az idő produkálta, az idő hozta létre.*

Valójában azonban, embertestvéreim, éppen ellenkezőleg van. *Mindezek a történések hozták létre az időt, mint látszatot, mint káprázatot, és mindez, ami valaha létesült, először az ember lelkében létesült; minden, ami valaha az időben lett, az ember lelkében öltött először alakot.*

Hosszasan és részletesen beszéltem egyszer nektek arról, hogyan születik meg az ember lelkében egy-egy vágy képe, és hogyan tör az a kép, az a fantom megvalósulásra. Csak egy használati tárgy is először, a képzeletben, először a lélekben ölt alakot, annak a lelkében, aki azt készíti; az már készen látja azt a lelkében minden részletével, és csak amikor a lelkében már készen áll, azután nyúl az anyaghoz és alkotja meg az illető tárgyat.

Így minden, ami az időben létesült és létesül, tulajdonképpen az ember lelkében létesül. Az, ami az anyagban megvalósul, csak vetülete annak, ami a lélekben megszületett, így a ház, a gyár, és minden egyéb, ami a földön elkészül, először az alkotó lel-

kében készült el, és csak azután alkotja meg azt a természetben az anyagból, a kőből, a vasból, a fából. Egyik ember megalkot valami létesítményi, pld. egy házat, egy másik ember egy másikat, a századik a századikat, s így készül el egy hatalmas város a maga óriási komplikált berendezettségével, utcáival, közlekedési, közegészségügyi és minden egyéb intézményeivel és létesítményeivel. **Az emberek lelkében kialakult fantomok adódtak össze és verődtek össze egy nagy egységgé.**

Így az ember tulajdonképp az ő képzelete által megalkotott világban él, és ez az ő képzeletében megalkotott világ az, ami őt fogva tartja, és ami azt a hatást gyakorolja rá, ami őt szenvedteteti. S amely hatás ellen a vak és süket emberszellem folytonfolyvást küzd, mert azt hiszi, hogy kívülről jön az a ráhatás, holott ő maga alkotta meg azt a hozzá hasonló százezrek és milliók hozzájárulásával. Az ő maga lelkében éltek és élnek mindannak a csírái, fantomjai, ami csak létesült, lett légyen az anyagi, vagy lelki szervezet, kötelék, kötelezettség, vagy nyűg.

Nem azt kell tehát lebontani, ami kint van a fizikai világban mint látható tárgy, hogy az ember a nyomástól, a szenvedéstől megszabaduljon, hanem azt kell lebontani, ami mindazt létezővé tette, tehát azt, ami a lélekben él.

Embertestvéreim, szeretném magamat érthetőbben kifejezni, hogy félreértés folytán hamis fogalmakra ne jussatok. Nehéz pedig az úgynevezett háromdimenziós létben a negyedik dimenziónak, az anyagtalan létnek dolgait kifejezni úgy, hogy az anyagi létben, a háromdimenziós létben élő ember azt félre ne értse.

Kedves testvéreim, nem azok a dolgok szenvedtetnek **titeket, amelyek itt az anyagi világban körülvesznek benneteket, hanem azok az érzések, vágyak, gondolatok, amelyek megalkották az anyagi világ dolgait.** Mert mi alkotta meg őket? Ha magatokba tekintetek, láthatjátok, hogy az anyaghoz kötöttség nagyon sok lelki bajnak, szenvedésnek, betegségnek az oka. S ha a dolgok legmélyére tekintetek, *megállapíthatjátok*

tok, hogy azok az erők, amelyek az anyagi dolgokat létrehozták: a kapzsiság, a nyereségvágy, a vetélkedés, a dicsőségvágy és nem egyszer az irigység: ezek minden anyagi létesítmény ősforrásai. Aki valamit alkot, vagy alkottat, azzal valamely testies vágyát igyekszik kielégíteni. Természetes ennél fogva, hogy az, ami így létrejön, meg van töltve azokkal az érzésekkel és gondolatokkal, amelyek azt alkották. Tehát nem maga a keret, maga a létesítmény, vagy szervezet, úgy, ahogy van, a maga anyagi némaságában, jelent nyűgöt - bár a szabadságra teremtett szellem számára már maga a forma is nyűg - de szenvedést okoznak azok az érzések, amelyek mindezt létrehozták és fenntartják.

Nézzétek csak meg mindazt, *ami az időben létesült, szült-e az boldogságot? Vajon boldog volt-e az az ősemler, aki a hozzá hasonlótól menekült, mert a gyűlölete eltaszította őt tőle? Vajon boldog volt-e az a kényúr, akinek kiszáradt és sivár lelke nem bírta tovább élvezni a kéjt, aki nem tudott selyemágyán aludni, mert a jóléte túlságos volt? Semmivel sem volt boldogabb, mint az a rabszolga, aki a korbácsütések után, amikor végre leülhetett egy hűvös sarokba, szegényes ételét jó étvágyal fogyasztotta el, és jólesett fáradt izmainak a pihenés.*

Vagy a nagy Babylon, a nagyváros boldog-e? Az a pénzmágnás, aki mindennel bír, amit az ember e földön anyagiakban magának megszerezhet, és még azon túl is, - mert a pénz hatalom az anyagi emberek közt, s a pénzével mindent elérhet a földön - vajon boldog-e? Szegény, nyomorult és boldogtalan féreg ő is; hemzsegnék a lelkében a számok és a tételek, és az a rettenetes teher, amit a sok-tízezer ember igazgatása jelent még akkor is, ha valaki lelkiismeretlen ember. Semmivel sem boldogabb, mint az az utolsó munkás, aki egyik gyárában gépének egyhangú zakatolása mellett mindig csak egy alkatrészt készít, és akinek egyetlen vágya, hogy bár egy olyan véres sztrájkot rendezhetne, amikor az összes gyárat lerombolhatnák, és a tulajdonosok aranyát bezsebelhetnék, hogy ne kelljen többé

dolgozniuk. Egyformán nyomorult, szenvedő ember az is, aki parancsol, és luxusautón jár, és az is, aki szurtos kezekkel munkában görnyed, és a gazdagságról csak álmodik.

Erre azt mondhatjátok, hogy hiszen vannak a földön boldog emberek is. Az a fiatal pár, mindketten szépek, az élei rózsája nyílik arcukon, s a szerelmet lehelő tavaszban kart-karba öltve sétálnak, igazán boldogok. Testvéreim, az is csak egy pillanatynyi ragyogás, egy olyan visszfény, amely talán nemsokára szörnyű borulatba merül, mert a földies érzések csak rosszat szülnek számukra. Nemsokára a leányka anyának érzi magát, és a merev keretek, amelyekbe a társadalom beosztályozta az erkölcsöt és az erkölcstelenséget, amelyből csak erős lelkek tudnak kiszabadulni, agyonszorítják őt. S nem bírva a nyomást, a folyó hullámaiba veti fiatal életét, a fiú pedig az első törvénytelenység után lazább lelkiismerettel megy eléje a következőnek, a nagyobbak, míg eljut odáig, hogy már a nagy gonoszságoktól sem riad vissza, és nem sokkal később börtönben fejezi be ragyogóan indult életét.

Csukjuk hát be a történések könyvét, miután láttuk, hogy minden, ami az időben történik, csak fájdalom, gyötrődés, szenvedés, kiábrándulás, betegség, és mindennek megpecsételője: a halál. **Az emberek bűnbesüllyedten mindig azt cselekedték, ami őket az időhöz kötötte, mindig azt cselekedték vakon és balgán, ami a kárhozataikra szolgált.**

Isten pedig a magas mennyekből szemlélve gyötrődő gyermekeit, akik az ő szavát megérteni nem akarták, elküldi angyalát, akinek a feje felett a szivárvány ragyog, mintegy bizonyságul, hogy a mennyből származik, és ezeknek a hűtlen gyermekeknek megüzenni általa, hogy: „*idő többé nem lesz*”.

A legragyogóbb isteni ígéret ez, hogy: „*idő többé nem lesz*”, miután minden elmúlik, mint avult posztó szétmállik, és „*az egek, mint a papír, összegöngyöltetnek*”. Hogy az angyal egyik lábával a vízen, a másikkal a szárazon áll, az azt jelképezi, hogy mind a tengerek, mind a szárazföldek elmúlnak, „helyük

nem találhatik többé”. Tehát mivel anyag többé nem lesz, vagyis *a gyötrődés, küszködés, fájdalom, csalódás, szenvedés, betegség, halál, mint amelyek az időbeli lét járulékaik, szintén megszűnnek*, tehát valami más, valami olyan dolog következik, amelyet az ember üdvösségnek, az írás „*dicsőségnek*” nevez. Menjünk csak egy gondolattal közelebb az üdvösség fogalmához.

Egy ízben beszéltem már nektek arról, amit most meg fogok ismételni. Kevesen voltatok akkor jelen, és nem jelentettem ki magamat, hogy beleszólok a beszédetekbe, hanem-csak belehintettem a gondolatot az eszközöm lelkébe, - mint ahogy más alkalommal is jelen vagyunk köztetek, veletek vagyunk, és amikor téves nyomra lendültök gondolataitok kicserélése közben, akkor egy-egy gondolattal beleszólunk anélkül, hogy tudnátok, hogy mi is részt veszünk a beszélgetésetekben.

Egy ízben tehát már mondtam nektek, hogy bizonyára mindegyikötöknek voltak - mint ahogy voltak is és vannak is - olyan pillanatai, percei, amikor a lelkét elárasztja valami mondhatatlan boldogság, amelynek semmi köze a földhöz. Amikor az Úr Jézus Krisztus szavait olvassátok, vagy amikor a Szentlélek üzeneteinek egyes részeit hallgatjátok, vagy amikor valami olyan lelki szellemi behatás alá kerültök, amelyet megmagyarázni nem tudtok, egyszerre valahogyan úgy érzitek magatokat, mint máskülönben soha. A szemeteket előnti a könny, a lelki gyönyör könnye, és az az érzésetek, mintha egy pillanatra a menny nyílt volna meg számotokra, és ti beletekintetek olyan dolgokba, amelyeket „*szem nem látott, fül nem hallott*” és amelyeket szavakban kifejezni nem lehet, mert csak az érzésekben élnek. Itt jusson eszetekbe az Úr ígérete is: „*Ha ketten-hárman együtt vagytok az én nevemben, én veletek vagyok.*”

Nos tehát, *az ilyen pillanatok azok, amelyek függetlenek az időtől. Az ilyen pillanatok azok, amikor a szellemetek lélegzethez jutott, a Menny levegőjéből szippantott.* Az ilyen pillanatokban, ha most utólag visszagondoltok rá, határozottan

megállapíthatjátok, hogy tér, idő, élet és minden egyéb egészen távol állt tőletek, kívül álltatok e világon, e világ forgandóságán s olyan állapotban voltatok, mint akik számára idő nincs.

Azt is mondtam nektek, és ismételem most, hogy milyen rövidkék ezek a pillanatok vagy percek, és milyen hosszú ehhez képest a ti életetek tartama. *Amilyen kevés ideig tart ez az életetek tartamához képest, olyan kevésbé éltek az örökkévalóságban, és olyan nagymértékben éltek az ideig valóban.*

Még azt teszem hozzá, hogy amikor az ilyen pillanat megragadja a lelketeket, és érzitek, hogy az Úrei vagytok, érzitek, hogy Ő az ő szent ujjával megérintette a lelketeket. Olyankor azt kívánjátok, hogy bár az az állapot örökké tartana, és soha többé ne kellene visszatérni az „időbe”, ahol rátok gondok, kötelezettségek, bajok, küszködések várnak, és minden egyéb, ami az időbeli léttel elválaszthatatlanul össze van kapcsolva.

Amikor ez a vágyatok a lelketekből felviharzik, akkor jusson eszetekbe, hogy *az üdvözültek serege állandóan ebben az állapotban él.* *Az üdvözültek, a tiszták állandóan olyan állapotban élnek, ahol többé számukra idő nincs;* és amikor Isten angyala megesküszik az Örökkön előre, hogy *„idő többé nem lesz”,* ezt ígéri a gyötrődő, vergődő, anyaghoz kötött szegény ember-szemléknek, azt ígéri, hogy eljön az az állapot, amikor *„idő többé nem lesz”,* amikor kívülről, felette élnek majd mindannak, ami ma őket szenvedtet.

„Boldogok a tisztaszívűek, mert ők az Istent meglátják.” Ezt fejezi ki az Úr ígérete is. Akik Istent látják, azok az üdvösségben élnek. Ti is abban éltek azokban a pillanatokban, amikor meglátjátok Isten kimondhatatlan jóságát, nagyságát, határtalan szeretetét, és megérezitek, hogy a lelketekhez nyúlt szent kezével. Azokban a pillanatokban fogalmat alkothattok arról magatoknak, *milyen életük lehet azoknak, akik, ahogy az írásban áll: „mindenkor szemlélik az Atya arcukat.”*

Láttuk azt az életet, amely az időben folyt, és egy tekintetet vetettünk arra az életre is, amelyben „*idő többé nem lesz*”. Aki az időben él, de megtudta, hogy az időn kívül jobb élet van, azt az üdvösség sóvárgó vágya vezeti, s igyekszik megtalálni azt az utat, amely az időből az örökkévalóságba vezet. Az utat pedig könnyű megtalálni, mert hiszen, aki az örökkévalóságból jött az időbe, azt mondta: „*Én vagyok az út*”. Krisztus az út. Isten, a mi Atyánk Őt küldte, az ő tiszta Gyermekeit, hogy utat mutasson a megtévelyedetteknek. Ő lejött, és felvette Magára az időbeli állapot kínos formáját, az időbeli élet keserű állapotát.

De hogy azt az utat járni is tudjuk, amely út Ő, hatoljunk kissé közelebb ehhez az úthoz, és tegyük vizsgálat tárgyává ezt a mennyei utat.

Legjobban úgy ismerhetjük meg őt, ha önmagunkkal hasonlítjuk össze. Mondtam fentebb, hogy az ember lelkének végtelen világa be van népesítve azokkal a fantomokkal, amelyek az anyagba kivetítve létrehozzák az anyag formáit, az anyagi élet összes variációit. Az ember lelkében ott él mindenféle vágyak formájában az, ami az anyagi létet megteremtette. A földi ember lelke telve van kívánságokkal, s mindenki szenved ezek alatt; ilyen a jólét, a pénz utáni vágy, a bírvágy. Ha mégúgy tagadja is, mindenkinek lelkében ott élnek ezek a vágyak, míg az idő nélkül való élet édessége annyira meg nem tölti a lelkét, hogy ezek a vágyak kihalnak belőle.

Mindenki szeretné, hogy neki legyenek palotái, jövedelmező anyagi javai. Krisztus Urunk pedig azt mondta, hogy „*A rókáknak vagyon barlangjuk, az égi madaraknak fészükük, de az Ember Fiának nincsen hová lehajtania a fejét.*”

Az ember lelke telve van testiséggel, a test csillogtatásának vágyával. A divat nagy úr, annak mindenki hódol, s mindenki imponálni akar már külsejével is. Mekkora helyet foglal el mindez a lélek végtelen világában! Az Úr pedig azt mondja: „*Nézzétek a mezők lilomait, mimódon növekednek: nem mun-*

kálkodnak, és nem fonnak, mégis Salamon minden királyi dicsőségében nem öltözködött úgy, mint ezek közül egy".

Az ember lelke telve van azzal a vágygal, hogy az embereknek tessenek, hogy az emberek dicsőítsék, magasztalják, hogy az emberek előtt tekintélye legyen, hogy „nagy” legyen, hogy felül-emelkedjék az eszével, a szépségével, vagy ha már mindez nincs, legalább a pénzével. És ha már van valami megismerése, a hitével, a jóságával. Fő az, hogy az emberek felfigyeljenek rá, megbecsüljék, tiszteljék, stb. Krisztus Urunk pedig azt mondja: *„Emberektől dicsőséget nem veszek.”*

Az emberek lelki világának végtelenségében rengeteg sok minden egyéb fantom közt ott cikáznak a harag villámai, a keménység, a mások megítélése, megszólása, lealacsonyítása azért, hogy ők maguk különbekül tűnjenek fel. Az Úr pedig, amikor eléje hozták a tetten ért bűnös asszonyt, hogy Ő ítélje el a megkövezésre, azt mondta: *„Aki közületek bűn nélkül való, az vesse rá az első követ.”*

Így a végtelenségig sorolhatnám fel mindazt, amivel az emberi lélek meg van töltve, aminek mind semmi nyoma sem volt az Úr Jézus Krisztus isteni Lelkében. És éppen, mert az ember lelke ennyi mindennel meg van töltve, benne vannak az időben már elmúlt dolgok képei is, s ezek a képek, ezek az építmények minden pillanatban összeomolhatnak, és agyonzúzhatják őt hitével együtt. Krisztus Urunk lelkében csak egy van: *Isten*. Ő Maga mondja, hogy Ő az Atyában és az Atya Őbenne van. Krisztus Urunk Lelkét az örök mennyei Szentség, az isteni világlóság, az Isten szeretete tölti be teljesen.

Az ember lelkét hiábavalóságok, haszontalanságok, kielégíthetetlen ambíciók, a múlt sötét bűnei, a jövő meddő vágyai töltik ki. Ezért van, hogy amikor az ember kezébe kerül a legszebb eszme, cél, terv, de maga az anyag is, az ember kezében lassanként nyüggé, teherré, bűnné és szennyé válik. Krisztus Urunk pedig, aki Magára öltötte ennek a világnak terhelt anyagát, isteni Lényével magát ezt az anyagot is istenivé változtatta

át: fényanyaggá, mennyei, sugárzó anyaggá. Mi tehát az az út, amely ebbe az állapotba vezet, ahol „idő többé nem léssen”? A két képet egymás mellé állítani, s az ember eltorzult lelki arcát átalakítani Krisztus ábrázatára.

Sokan próbálkoztak ebben az irányban mindenféle erőszakos eszközökkel. Eredménytelenül, mert erőszakkal ezen a téren semmire sem lehet menni. Hiszen maga Krisztus mondta: „*Kövessetek engem, mert én szelíd és alázatos lelkű vagyok.*” Mire való dolog tehát eltérni ettől az isteni utasítástól?

Egy gyakorlati útmutatást adok nektek, embertestvéreim. Az az isteni szikra, amely bennetek él, agyon van nyomva mindenféle gonosz emlékekkel, gyarlósággal, hitványsággal. Ez a szikra levegőre vágyik, izzani kíván. Azokban a pillanatokban, amelyekről az imént beszéltem, ez a szikra egy parányi levegőhöz jut, és akkor boldogok vagytok. *Miért ne szaporítanátok ezeket a pillanatokot, és miért ne állandósítanátok ezt az állapotot, ha megvan rá a módotok?*

A mód pedig megvan rá. Krisztus Urunk itt hagyta az ő mennyei erőit nektek, és mindazok, akik az ő Nevét segítségül hívják, részesülnek ebben az isteni erőben. Ezek az isteni erőparányok arra valók, hogy az isteni szikrát táplálják, körülötte a teret tágítsák, hogy sugározhasson. Ez a sugárzás azután betöltheti a lelketek egész világát.

Ezt adta nektek és nekünk az Úr, ezt az örök ajándékot, ezt az ő áldozatának csodálatos klenodiumát és zálogát a mi lelkünk számára. Ha ez az Istentől eredő szikra és Krisztus ereje együtt munkálkodhatnak a lelketekben, s ott hatást fejthetnek ki, akkor ennek a sugárzásnak hatása alatt a lelketek végtelen világában felhalmozott haszontalanságok lassan-lassan elmállnak, elfakulnak, erejük feloszlik. És a lelketek hasonlatosan a köd-beborult völgyhöz, amelyre a nap rásüt, lassanként feltisztul, s benne a köd mintegy fényparányokká válik. S mint ahogyan a napsütötte tájról a köd felszáll, s a táj ragyogó verőfényben úszik, úgy a ti lelketekben eltemetett isteni szikra is felerősítve

a Krisztus mennyei erejével, ilyen hatást válthat ki. *A ködképek, az értéktelen létesítmények felosztanak, s rövidebb idő alatt, mintsem gondolnátok, úgyszólván minden erőfeszítés nélkül megtisztul a lelketek és megszabadul az időben való állapottól, a gyötrelmekről, a fájdalomtól, a csalódásokról és a bűnök sorozatától.*

Ha pedig a lelketeket ez a világosság átsugározza, akkor olyanokká lesztek, mint az Úr apostola mondja lelkének felmagasztosultságában: *„Mi pedig mindnyájan, fedetlen arccal visszatükrözve az Úr dicsőségét, átváltozunk ugyanazon ábrázatra, dicsőségről-dicsőségre, úgymint az Úrnak Lelkétől”.*

*

Most még csak egy láncszem hiányzik abból, amit mondanom kell, hogy összekössem a lelketekben elhintett eszmék sorozatát, és ez az, hogyan vonhatjuk magunkhoz ezt a mennyei erőt. Megmondom hogyan. Az írás azt mondja: *„Soha ne szűnjetek meg imádkozni”.* De mint ahogy a mi részünkről mindig óvunk titeket attól, hogy bármit is forma szerint, mintegy szabványosan alkalmaztatok, ezt az örök imádkozást sem úgy kell értelmezni, hogy betanult imákat, vagy szavakba öntött, vagy akár a saját szavaitokkal kifejezett imákat mormoljatok - mert ez nem ima - hanem *a lelketek legyen állandóan eleven kapcsolatban Krisztussal.*

Ennek közvetítője pedig a léleknek egy hatalmas ereje, az úgynevezett képzelőerő. A képzelőerő nem más, mint a teremtetőerő lefokozott formája. A tiszta szellem, aki előtt világok álltak nyitva tevékenységi térül, szellemi erejének kibocsátásával teremtett. A bukott szellem képzelőerejével teremt; mert hiszen először az ő asztrális és mentális énjében alakul ki az ő elképzelése szerint minden, amit meg akar valósítani. Az asztrális és a mentális világ hajlékony, enged a képzelőerő hatásának.

Az imént éppen eleget beszéltem arról, hogy minden létesítmény úgy jött létre, hogy azt először a képzelőerő megalkotta a

láthatatlanban, és utána a fizikai test megvalósította az elképzeltet az anyagban. A szellemi dolgokat nem kell megvalósítani az anyagban, azokat a láthatatlanban kell megvalósítani. **Ha tehát a képzelőerőket elvonjátok minden olyan dologtól, amire eddig pazaroltátok, az anyagi dolgoktól: vágyaktól, bosszúságoktól és minden egyéb olyan dologtól, aminek lelki, szellemi értéke nincs, akkor azok a fantomok, amelyeket eddig a képzelőerők fenntartott és megtöltött létehetőséggel, összezsugorodnak, elmúlnak, megszűnnek.** Irányítsátok tehát a képzelőerőket, mint valami lencsén keresztül egy gyújtópontba: Krisztus ragyogó isteni Szellemére és jellemére. Ha a képzelőerőkkel mindig és állandóan összeköttetésben álltok Istennel, vagy az ő Küldöttével: a mi Urunkkal, akkor ezen az összeköttetésen keresztül, mint valami vezetéken keresztül a ti lelketekbe beleáramlik az ő ereje. **S ez az erő a ti lelketeket állandóan táplálni fogja fénnyel, erővel, békességgel, és a lelketekben az isteni szikrát körülvevő mennyei erők napról napra mértani arányban sokasodnak,** és mindig kevesebb helyet hagynak a haszontalanságoknak, a hitványságoknak.

A képzelőerők intenzív működtetése, pedig sohasem lehetetlen. **Gondolaterőitek állandóan Krisztusra, vagy az Atyára lehetnek irányítva, amikor az úton jártok, amikor az otthonokban ültök, amikor a műhelyetekben testi munkát végeztek, sőt akkor is, amikor ú. n. „szellemi” munkát végeztek.** Mert amit közönségesen szellemi munkának neveznek az emberek, az tulajdonképpen nem szellemi munka, hanem a külső emberi értelem munkája.

Ha így éltek és munkálkodtok, nemcsak azt éritek el vele, hogy amit csináltok, az meg lesz szentelve az isteni erők által, amelyek akkor rajtatok át vibrálnak, hanem - mint mondtam - a mennyei erők folyton sokasodva a lelketekben, azt átsugározzák, megtisztítják, felemelik és megszabadítják attól az állapot-

tól, amikor még az idő forgatja a lelket és emeli fel szédítő magasságokba és veti le kétségbeejtő mélységekbe.

Embertestvéreim, sokszor egészen alárendelt, jelentéktelen dolgokra pazaroljátok képzelőerőtök isteni eredetű áramát. Sokszor hetekig, hónapokig egy gondolatra koncentrálnátok a lelki erőiteket, csak hogy valami anyagi célotok sikerüljön. Kár! A sertések elé dobott gyöngyök ezek az erők. Ha azonban ezeket az erőket - akármilyen kicsinyek is, azaz akármilyen szerény képességekkel rendelkeztek is - állandóan a Megváltóra, a mi Urunkra irányítjátok, akkor ez kedves szokásotokká válik. Egy-ideig talán még elkalandozik a képzelőerőtök, de megint csak visszatér Hozzá, s lassanként ez a szokásotok olyan nélkülözhetetlenné válik, mint a lélegzés.

Ha így éltek, eljuttok odáig, hogy már tovább nem is kívánjátok, hogy az emberek nagyra értékeljenek benneteket, mert máról-holnapra rájöttök, hogy az ember csak gyenge lény, ködbeburkolt szellem, akinek az ítélete titeket sem feljebb nem emel, sem lejjebb nem szállít. Elmúlik belőletek az ambíció, a büszkeség, a hiúság, a gög; kezdi számotokra fontosságát elveszíteni az anyagi, testi, földi élet. Élitek, mert Isten törvénye így parancsolja, de az, hogy egy napon itt kell hagynotok, nem döbbsent meg többé benneteket. Elérítetek tehát, hogy a legfélelmetesebb: a halál réme sem félemlít meg benneteket, mert Krisztuséinak valljátok magatokat, **s nem a rettegés és a félelem, hanem bizonyos belső öröm ébred fel benneték, ha szenvednetek kell,** vagy akár meghalnotok az igazságért, mint az apostolban, aki azt mondta, hogy „**Hála legyen Neked Uram, hogy méltónak találtál engem arra, hogy érted szenvedhessek**”.

Így lassan lehull rólatok az anyag bilincse, körüljön benneteket egy mennyei fény, amely felemel egészen és végleg abba az állapotba, ahol „*idő többé nem léssen,*” hanem állandó lesz az Úr szemlélése. És az Úr dicsősége visszatükröződik a ti arcotokon, *tekintet nélkül arra, hogy milyen mélyről jöttetek, te-*

*kintet nélkül arra, hogy megfizettetek-e azokért a bűnökért, amelyeket vakságotokban és eltévelyedésekben elkövetettek. **Isten ugyanis nem a bosszúállás, hanem a könyörületesség Istene, nem haragvó Úr, hanem szerető, gyöngéd Atya.***

Kérlek titeket, embertestvéreim, szakadjatok el a világtól, amely csak szenvedtetni tud titeket; függesszétek a tekinteteket az Úrra, és akkor tiétek lesz az a világ, ahol „többé idő nem léssen”, és ahol az Úr dicsőségétől visszhangzik a menny, és ahol az az állapot, amelynek édességéről most néha csak pillanatok adnak nektek hírt abból a világból, örökkévaló lesz számotokra.

Segítsen meg titeket az Isten és a mi Urunk, a Jézus Krisztus az ebben az irányba való törekvéseitekben!

Az egyszerű élet dicsérete.

1940. február 11.

A mi Urunk, a Jézus Krisztus nevében üdvözöllek titeket, kedves gyermekeim.

Ott folytatom, ahol a múlt alkalommal elhagytam. A múlt alkalommal azt igyekeztem közelebb hozni hozzátok, és megérthetővé tenni előttetek, hogy van egy természetes és minden megérőltetés nélkül célravezető módja a lélek megtisztításának és megtisztulásának, s ez az, hogy az ember hozza a lelkét állandó kapcsolatba Istennel életének minden mozzanatában, minden órájában, minden percében, s akkor ezen a kapcsolaton keresztül folyton áramlik a lelkébe Istennek mindeneket fenntartó hatalmas ereje és világossága. Ez az összeköttetés fokról-fokra elhalványítja az ember lelkében azt a homályt, amelyet a tudatlanság szőtt, és azokat a tévelygéseket, amelyeket az ellentét rakott reá. Az ember így természetes úton, minden nagyobb erőlködés nélkül a legrövidebb idő alatt ér célra, hogy megtisztulhasson azoktól a keserű gyümölcsöket termő terhektől, amelyek a megtért és hívő ember életét olyan nehézé teszik.

Természetesen ez csak az út, a cél sokszor még igen messze van; de azt is mondtam nektek, hogy a mennyei hatalmasságokkal szemben való ez a mód és magatartás egyaránt előreviszi azt, aki a legmélyebbről indul, valamint azt is, aki már akkor bizonyos magaslaton van, amikor a földi testbe öltözik.

A lélekbe beáramló isteni erő, a Szentlélek ereje főkről-fokra áthévíti, áttisztítja, átvilágítja a lelket. És aki így él, aki Istennel lassan-lassan elszakíthatatlanná és nélkülözhetetlenné váló ilyen összeköttetést épít ki a lelkében, annak lassanként nemcsak a saját benseje lesz világossá, hanem ez a világosság, ez a ragyogás túlterjed emberi énjének határain. És amerre jár, akivel, vagy amivel érintkezik, ott, azon és azzal szemben mindent megmutatkoznak azok a nyomok, amelyek elárulják, hogy Isten járt itt, Isten fénye ragyogott keresztül egy gyenge lényen, aki erre azért lett alkalmassá, mert egészen és teljesen átadta magát Isten befolyásának.

Akit így egészen átvilágított az Isten Szentlelke, Isten világossága, annak a léptei világítanak. Amit megérint, abban az élet felpeszsdül és föllevenedik. És legyen bár az illető a legszerényebb helyzetben, legyen bár olyasvalaki, aki a földön csak egy számot jelent, akit nem ismernek, akinek a neve nem jelenik meg nyomtatásban, aki észrevétlenül jön a földre, és észrevétlenül távozik - mert alig vesz róla más tudomást, mint az a néhány ember, akinek életére befolyással volt - egy ilyen lélek mégis óriási nyeresége a földnek. Az ilyen lélek tárháza az életnek, eszköze, közvetítője az isteni erőnek.

Az úgynevezett társadalom azokat, akik nagyot alkotnak, akiknek a nevével lépten-nyomon lehet találkozni, akik mindenki szeme előtt, magas polcon vannak, a maga módján ünnepli; érdemeikről könyvet írnak, emléküknak szobrot emelnek.

Azután múlnak az évek, évtizedek, néha nem is olyan sok év és nem is olyan sok évtized: a szobrot megfogja a rozsda, befödi a füst és a por; a könyvet, ha kezébe veszi is a későbbi kor gyermeke, érdektelenül lapoz benne, és visszateszi a helyére.

Az Isten akaratával és világosságával áthatott lélek élete azonban - ha Istennek mégolyan szerény közvetítő eszköze volt is, ha a föld el is felejtette őt napok vagy hónapok alatt - mint ragyogó szövetnek világít tovább a láthatatlan világban. A könyvekbe temetett emlékek elmúlnak, mert a könyvek idővel elpusztulnak, vagy még előbb elvesztik aktualitásukat, de az Isten világosságával áthatott lelkek élete a szférákban hatalmas obeliszkekre arany betűkkel van felírva. Ezeket az életeket végigszemlélhetik és át is tanulmányozzák azok, akik azért jönnek a földre, hogy javuljanak. Az ilyen életekből ugyanis látják azt, hogy nem kell emberileg nagygyá lenni, szellemileg mégis nagyot nőhet az, aki alázatosan, szerényen, egyszerűen él, úgy, ahogy azt számára az Isten törvénye előírja. *Ezek az emlékek nem avulnak el, ezekből mindaddig élő erő sugárzik, ameddig a szférák maguk is el nem múlnak és a mennybolt, mint valami papírlap, össze nem göngyöltetik.*

*

A cél tehát: ilyen szellemmé válni.

Ennek a kezdete a megtérés. A megtérés az a misztikus csoda, amelynek a megtért lelkek legtöbbször még az időpontját sem tudja; egyszerre csak beleragyogott az életükbe valami világosság. Mindegy, hogy milyen úton, és milyen résen hatolt be a fény a vak homályba: hogy szenvedésen, örömmön, egy ember szaván, egy könyv lapján, vagy a természet csodáinak szemléleténél nyílt meg a lélekben egy új ablak, amelyen keresztül egy eddig ismeretlen világba tekint; mindegy, Isten kegyelmének ingyen ajándéka ez.

Hiszen a megtérés előtt az ember élete igazán alig nagyobb jelentőségű, mint bármely más élőlény élete, mint a fű, vagy az állat vegetatív élete: mindössze a természeti anyagok és erők áthasonító gépezete az a szervezet, amely az életet egy fokkal magasabbra van hívatva emelni.

De hiszen erről nektek igen sokat és sok alkalommal beszéltem már.

A megtérés nélkül szűkölködő emberélet valóban alig több ennél. Táplálék és erőfelvétel és leadás. *Sőt, ha az ember nem a jó felé irányított elvvel él, hanem süllyedő állapotban, a rossz felé irányuló tendenciával, akkor még értéktelenebb az élete, mint az alsóbbrendű életformáké, mert azokat az erőket, azokat az anyagokat, amelyeket a természeti világból felvesz, inkább lejjebb süllyeszti azáltal, hogy a szellemében, a lelkében az ellentétes erővel, az ellentétes elvvel hozza azokat érintkezésbe.*

Csak a megtéréssel kezdődik az ember élete. Ameddig ez be nem következett, addig inkább halott az ember a szellemvilág szempontjából. A megtérés pillanatában indul el az ember azon az úton, amelyet a szellem választ magának. Mindenesetre kezdetben csak úgy, mint a vak, aki tapogatva jár-ke, és a körülötte zajló világ, a körülötte levő tárgyak és hangok után igazodik, hogy merre vegye lépteit. A megtérőnek első időszaka is éppolyan nehéz és bizonytalan, mint a megszületett csecsemő életének első hónapjai és évei, amikor még nem tud tájékozódni, és önmagával tehetetlen. Másoknak kell segítségére jönniük, hogy el tudjon indulni azon az úton, amelyen felnőtt emberré lesz. Így a megtérés pillanatán áteső emberszellem is más példák felé fordul, hogy felismerje az utat, amelyen el kell indulnia.

Emlékezzetek vissza a magatok megtérésének első időszakára, amikor előttek egyszerre értékül kezdett feltűnni a szellemi magasabb rendűség, a tiszta élet, az Isten. Az ilyen megtérés kezdetén álló emberek nagyon különféle magatartást tanúsítanak. Vannak, akik amint észreveszik, hogy van egy magasabb rendű erkölcsi világrend, azonnal a könyörtelen ítélőbíró talárját öltik magukra. A megtérést, vagyis a megfordulást azonosítják a befejezéssel, s a tökéletessé válással, s a tökéletességet véve zsinórmértékül, kész inkvizítorok. Ezek azok, akik - bár még ők maguk sem emelték ki a fejüket a mocsárból - a legkönyörtelenebbül ítélkeznek azok felett, akiket maguk körül tán-

torogni, tévelyegni, vagy éppen elesni látnak. Ezek azok, akik anathémát mondanak mindenkire, aki ugyanazt a bűnt követi el, amelyet ők még csak az egészen közelmúltban is felelősség-érzet nélkül elkövettek.

A másik csoport már értelmesebb valamivel. Ezek már látják azt, hogy azok, akiknek példáit tanulmányozzák, akikről hallottak, akikről olvastak, akik a szellemiség felé törekvő emberek előtt mint ragyogó szövétnekek állnak, nagyon különböznek tőlük. Látják azok ragyogó erényeit, és észreveszik saját lelkükben a bűn törvényét, amelynek kénytelenek engedni, bár értelmükkel tudják, hogy nem lenne szabad. Különösen megragadja a megtérés kezdetén lévő ember lelkét azok példája, akiket az egyház állít hívei elé: a mártírok, a vértanúk, a hitvallók, a szentek példái. Meg is kezdi az ő életük követését, s nagy erőfeszítéssel próbálja őket utánozni, de nagyon rövid idő alatt rájön arra, hogy őket követni nincs ereje, s már a kezdetkezdetén elbukik.

Vagy az történik, hogy látva azt, hogy ő azt a magas ideált soha el nem éri, elkedvetlenedik, elcsügged, elerőtlenedik, és nem egyszer visszazuhan oda, ahonnan elindult. Amint az írás mondja: „*A megmosódott sertés visszatér a sárnak fertőjébe*” és gonoszabb lesz az állapota, mint annak előtte volt.

És ez nem kizárólag az ő hibája, még csak nem is egészen a választott módszeré, hanem sok esetben azoké az életleírásoké, amelyek után elindult. Az úgynevezett hálás utókor ugyanis azokról, akiket nagyoknak tart és fölemel, rendszerint úgy emlékezik meg, mint akik már minden néven nevezendő emberi gyengeségüket levetközték, így van ez az egyház által például odaállított lelki nagyságok emlékével is. Az elmúlt évszázadok alatt folyton retusáltak, folyton korrigáltak valamit azon az életen, amely akkor, amikor lezajlott, éppen úgy gyötrődő, szenvedő, a lelkiismerettel és az aggodalmakkal küszködő és vergődő gyenge ember élete volt, mint ma egyes nagyon érzékeny lelkiismeretű embereké. Az a cél és az az érdek, amely

ezeket az eredményt elért, tiszteletreméltó lelkeket a legmagasabb piedesztálra igyekeznek állítani, lassan lemosott és letörölt, róluk mindent, ami emberi. A hibákat, amelyek nélkül ember a földön nincs, az aggodalmakat, a félelmeket, amelyek az ember lelkének talán a legerősebb érzései, a visszaeséseket, amelyek nélkül megtérés nincs. **Mind elsimították, s addig-addig javítottak ezeken az emlékeken, ezeken az arcképeken, míg végre földöntúli glóriás valakik lettek belőlük, akikben semmi gyengeség nem volt, hanem csupán isteni magasságú érények.**

Kétségtelen, hogy ez vétség az igazság ellen. Márpedig az igazság törvénye ellen való minden legkisebb vétség rossz eredményeket szül. Mennyivel hatalmasabb mozgatóerő rejlenek ezekben a példákban, ha úgy maradtak volna, amilyenek voltak, azokkal az emberi gyengeségekkel, azokkal az emberi gyötrelmekkel és félelmekkel, azokkal a visszaesésekkel, amelyeket átéltek, mielőtt azt a magaslatot elérték, amikor az extázisig menő lelkesedés pillanatában a máglyára, vagy a kínpadra léptek! Mennyivel bátorítóbb lenne a példájuk a kezdő megtérőkre, akik a maguk gyengeségeit és gyarlóságait szemlélve, magukat egy utolérhetetlen ideállal hasonlítják össze, s így már a kezdet-kezdetén elvesztik a reményüket arra, hogy valaha áthidalhassák a tátongó úrt!

Ez a kis módosítás, ez a törlés elveszi ezrek és százezrek reménységét, kilopja lelkükből azt az erőt, amely a jövőt mint biztosan elérhető célt állítja a törekvő szellem elé.

Íme, *mennyire nagy hatalom az igazság, mennyire nem szabad ellene véteni még a legjobb tendenciával sem*, mert ez a vétség továbbhullámzik, továbbrezeg, mint például ebben az esetben is, ahol évszázadok múlva is látható a hatása. Látjuk, hogy egy kicsi javítás milyen nagy rombolást végez az emberlelkében, mennyi kedvet szeg, mennyi reményt hervaszt el!

Ezeknek - akik olyan nagy gonddal korrigáltak és korrigálnak - csodálatosképp kikerülte a figyelmét a Legnagyobb, az Is-

ten Fiának példája. Az Úr Jézus Krisztus élete közvetlenül, korrigálások nélkül, a lényegre nézve hüen - ha fájdalmasan röviden és hézagosan is - maradt az utókorra. Az Úr Jézus Krisztus „*akiben makula nem találtatott*”, az Isten Fia, „*akinek hatalom adatott mennyen a földön*”, aki egy szavával megköztözte a sátánok légióit, aki visszaparancsolta a halál hatalmát a feloszlani készülő holttesttől: az Isten Fia a kereszt gyötrelme előtt vért verejtékezett, és könyörgött az Atyához, hogy „*ha lehetséges, múljék el a keserű pohár*”. Éppen ezért van az Úr Jézus Krisztus életének - még az emberi életének is - óriási szuggesztív hatása és ereje, mert megtölti reménységgel a gyenge ember lelkét, hogy ő is remélhet, ő is elérhet valamit; mert ha az Isten Fia, aki olyan hatalmas isteni Lény, ennyire gyötrődött a Reá váró szenvedések miatt, akkor ő, a gyenge ember-szellem is remélhet. Akkor Isten őt is túlelmezheti fájdalomon, gyötrelmen, vért verejtékező keserúségen, és fölemelheti arra a magaslatra, amelyre vágyik.

De azok a példák - amelyek bár kicsiny emberszellemekek voltak, mégis utolérhetetlen isteni nagyságokká átalakítva maradtak hátra az utókorra - nem adnak erőt a törekvő, de gyenge lelkeknek, sőt azt a kevés reményt is hamarosan eloltják bennük, ami egy ideig fenntartja őket.

Hiszen a hagyományok még olyan dolgokat is tulajdonítanak egyiknek-másiknak, amely dolgok szellemi szemekkel tekintve teljesen képtelenségek. Például a halál gyötrelmét szenvedő ember maga kívánja, hogy még fokozzák a gyötrelmeit, hogy a tüzes roston megégett les tét egyik oldaláról fordítsák a másik oldalára, hogy az is égjen meg. Csak kissé kell az emberi lélek mélységeibe belemélyedni, csak kissé kell magát abba a helyzetbe beleképzelnie, egy olyan léleknek, aki már erős a Krisztusban, akiben már ég a vágy, hogy bizonyosságot lehessen az ő Uráról, s azonnal belátja, hogy **ezt a túlzást naiv lelkek aggatják arra az ideálra, akit ezzel még fényesebbé akartak tenni, de ahelyett még követhetlenebbé tették.**

Az Úr Jézus Krisztus könyörög, hogy múljék el Tőle a keserű pohár, egy gyenge ember pedig, *akinek abban az utolsó pillanatban éppen az Úr Jézus adott erőt, hogy az életét feláldozza a szeretetért és az igazságért*, a hagyomány szerint kihívó emberi nagyot akarással tüntet: neki még nagyobb szenvedés kell az amúgy is elviselhetetlen gyötrelmeknél!

*

Talán messzire eltértem tárgyamtól, de ezzel is azt akartam, hogy közelebb vigyelek titeket a dolgok helyes megértéséhez, és segítsék benneteket abban, hogy mélyebben tekintsetek bele az emberi lélek rejtelseibe és azokba a lehetőségekbe, amelyek az emberi lélek mélyén szunnyadnak.

Most tehát visszatérek tárgyam fonalához. Oda térek vissza, hogy vannak, akik az elérhetetlen magaslatra állított ideált követni alig kísérlik meg, máris leteszik a fegyvert, és visszalépnek arról az útról, amely pedig őket egészen biztosan elvezetné vágyott céljukhoz: a megigazuláshoz.

Ismét vannak mások, akik megtérésük után szemlélvén a nagyok példáit, és összehasonlítván a saját gyengeségükkel és bűnösségükkel, látják, hogy ők nagyon kevés erővel és képességgel rendelkeznek ahhoz, hogy könnyen megtisztuljanak, mert hiszen bűneik olyan nagyok, hogy azokkal alig bírják felvenni a küzdelmet, és ezért egyenként akarnak végezni velük. Elhatározzák, hogy először azt a hibájukat vagy hajlamukat fogják kiirtani, amely a legszembeeszkőbb, azután majd a másikat, később a harmadikat, és így tovább, míg valamennyivel végeznek.

Még jó, ha ezek hamar rájönnek arra, hogy ez a próbálkozás egészen lehetetlen, mert miközben az egyik hibájuk ellen hadakoznak, addig a másik őket orvul leteríti. És ha a másik ellen támadnak, addig az egyik hatalmaskodik el felettük, és buktatja el őket, talán éppen akkor, amikor már azt hiszik, hogy azonnal a célnál lesznek.

Vannak azonban, akik egy-egy ilyen úgynevezett kardinális hibájuk ellen való küzdelmükben látszólag - legalább is emberileg - eredményeket érnek el, mert a külső emberük *a bűn megcselekvésétől* tartózkodik. És miután így hosszabb, vagy rövidebb időn át *emberi* eredményeket fel tudnak mutatni, kezdi magukat nagyra értékelni, prófétáknak, vagy olyasvalakinek tartani, akik már hasonlítanak is azokhoz a nagyokhoz, akiket mint szenteket, mártírokat, mint vértanúkat követni akarnak. A körülöttük lévők, akiknek ők példát igyekeznek mutatni, látván az emberi eredményt, még felfűtik ezt az önmagukról alkotott jó véleményüket, s így az az ember, akit az Isten kegyelme megérintett, hogy megtérjen, egy bizonyos ideig tartó önmehtagadás árán odajut, hogy felfuvalkodik, és elbizakodottá válik.

Sokan esnek bele ebbe a hibába, és vannak, akik az életüket ilyen állapotban fejezvéen be, borzasztó csalódásra ébrednek ideát. Sőt vannak, akik annyira megmásíthatatlan irányelvet csinálnak ebből a céljukból, hogy miután lelki fejlődésük ezen az úton reménytelenné válik, hamarabb visszahívják őket, mint ameddig különben élhettek volna, és keservesen sirathatják meg örömtelenül elpazarolt életüket.

*

Mindezeknek a félrelépéseknek, félrecsúszásoknak, elbotlásoknak, zsákutcába jutásoknak csak az az oka, hogy az emberek nem helyesen értelmezik sem a bűnt, sem az igazságot, sem a követendő példákat, és nem engedelmeskednek a szemük előtt lévő törvénynek; nem alázatosak, hogy megmaradjanak azok közt a korlátok közt, amelyeket számukra a végzet előír. Mindenütt a nagyot akarás, érvényesülés, mindenütt az a vezető szempont, hogy ő több legyen, mint a másik; szóval mindenütt az ősbűn: a gőg és származékai azok, amik megállítják a lelket, és a még nagyobb sötétségbe taszítják vissza.

Ha ugyanis a bűnöket nem úgy tekinti az ember, mint egy lényeg egyes tüneteit, hanem minden egyes bűnt önálló lényeg-

nek tart, amelyeket külön-külön kell legyőznie, akkor úgy jár, mint ahogy a mesében van megírva, hogy amikor a hétfejű sárkánynak egy fejét levágják, a levágott helyébe hét más nő ki. **Mert a bűnök nem különálló dolgok, a bűnök egy egységet alkotnak; nincs külön ilyen, vagy amolyan bűn; maga a bukkott, elhomályosodott szellem beteg, mert benne az erények elferdültek, elváltoztak, szenvedtető tulajdonságokká, bűnökké fajultak.** *A bűnök egyes formái csupán tünetek, a lélek betegségének kiütései.* S mint ahogyan az írás mondja, hogy a test egy egész és „nem mondhatja a szem a fülnek, hogy nincs rád szükségem, és a kéz a lábaknak, hogy nem kellett nekem”, éppúgy a lélek is egy, és a betegsége is egy, csak a megnyilatkozásának formái különbözők.

Nem lehet azt mondani, hogy a lopás a kéz bűne, mivel a kéz veszi el az idegen tulajdont, mert hiszen a tolvaj a lábbal megy a lopás színhelyére, a szemével nézte meg, hogy mit lop el, és a fülével hallgatódzik, hogy rajta ne éréjk, tehát minden szerve hozzájárult a bűnhöz.

A gyilkossággal is éppen így van: mire valaki odáig jut, hogy gyilkol, addigra a bűnök egész klaviatúráján jár végig a lelke: vagy a megsértett gőg benne szakadt tövise izgatta annyira, hogy más megoldást nem talált, vagy a bosszúvágy, amelyet felfűtött magában a folytonos gondolatok és érzések hozzáadásával.

Vagy vegyük a paráznaság bűnét. Hiszen a paráznaság és a gyilkosság együtt jár. A paráznaság hajtja arra az embert, hogy vetélytársát kiüldözze az életből; és így tovább. A bűnök tehát a lélek beteg állapotának egyes szervi tünetei. Eredménytelen dolog tehát *csak* a tünetek ellen küzdeni, *csak* a tüneteket gyógyítani akarni, mert ez esetben maga a betegség még bent lappang a lélekben, és más helyen tör ki, talán még elementárisabb erővel, mint ahol kuruzsolt az, aki a gyógyításhoz avatatlán kézzel fogott hozzá.

Nem lehet tehát a bűnöket egyenként kitisztítani a lélekből, hanem az összes bűnökkel egyszerre kell felvenni a harcot, ha győzni akarunk.

Erre azt mondhatná valaki: hogyan, hát ha egyenként nem bír velük az ember, mert annyira gyenge és elesett, valamennyivel egyszerre majd bírni fog?! Hiszen ez abszurdum!

Én azonban azt mondom nektek, hogy aki ezt a kérdést így állítja be, az még egészen „ember.” Hiszen azt ti szellemhívók és kutatók tudjátok, hogy a szellemvilágban nagyon sok dolog éppen a fordítottja annak, nini a földön van, vagy volt. Aki a földön erős és erőszakos, az a szellemvilágban gyámoltalan és gyarló; aki a Földön kicsiny, alázas és elnyomott lélek, az a szellemvilágban talán erős szellem, akiből mások is erőt meríthetnek. És így tovább.

Miután pedig a bűnök gyógyítása is lelki-szellemi dolog, ennél fogva ez is merőben más megítélés alá esik, mint a föld dolgai. Igenis, sokkal könnyebb és egyszerűbb, sőt egyedül célravezető dolog az összes bűnök ellen együtt küzdeni, mint a bűnöknek csak egyes fajtái ellen. Hogy hogyan, azt a következőkben magyarázom meg.

Isten, a szerető mennyei Atya minden gyermekében a megbetegedett és segítségre, gyámolításra és gyógyításra szoruló lelket látja - nem pedig bűnöst, akit fenyíteni kell. *Éppen azért szeret mindenki kivétel nélkül* túláradó, minden határon túlmenő szeretettel, mert szánja a beteget, mert minden áron meg kívánja őket gyógyítani.

Ez az Isten, ez a kimondhatatlan Jóság, Irgalom és Szeretet gondoskodott róla, és előírta az ember számára, hogyan gyógyulhat, meg a legrövidebb idő alatt; előírta az utat, amely Hozzá vezet vissza; Hozzá pedig csak gyógyultan lehet visszajutni. Sőt olyan kegyelmes volt, hogy külön előírást adott azoknak, akik még a földhöz tartoznak: a földi szférák szellemeinek, és külön előírást azoknak, akik a földi szféráktól már megszabadultak.

A földi szférák szellemeinek gyógyulási módját előírta a *Tízparancsolatban*.

Sokat hallottatok már a tízparancsolatról, sokat tanultatok róla, értitek is annak minden egyes részét, boldogok is vagytok vele. Azért most csak vázlatosan és futtában, abban a beállításban akarom előttem ismertetni Istennek ezt a gyógyrendszerét, ahogyan az a beteg lélek gyógyulásra van szánva. Figyeljétek csak meg.

Isten az első parancsolatban a következőket mondja: „*Én vagyok a te Urad, Istened. Ne legyenek tenéked idegen isteneid Enelőttem. Ne csinálj magadnak faragott képet, hogy azt imádjad, se arra a mintára, amely a földön, se arra, ami a föld alatt a vizekben van*”. Azt mondja azután hogy: „*Az Isten nevét hiába föl ne vedd, mert azt az Isten nem hagyja büntetés nélkül*”. Azt is mondja egy másik helyen Mózes által, az Isten embere által Isten nevééről, hogy: „*Erről beszélj a te gyermekednek, amikor a te házában ülsz, amikor az úton jársz, amikor lefekszel, és amikor felkelsz. Kösd ezt mint jelet a te kezeidre és a te homlokodra*”, hogy mindig szemed előtt lebegjen, és „*írd fel a te ajtófélfára és kapuidra*.”

Mit jelentenek mindezek, embertestvéreim? Azt jelentik, hogy a tekinteted életed minden órájában és minden percében Istenre legyen irányítva: kösd a te homlokodra, hogy a szemed előtt lebegjen: tehát, hogy mindig Istenre tekints; a kezeidre: mert a kézzel mindig valamit cselekszik az ember, és az mindig a szemei előtt van. „*Erről beszélj, amikor a házában ülsz, amikor lefekszel, és amikor felkelsz*”, tehát a hajnali órától az elalvás pillanatáig egész nap. „*írd fel a te ajtófeleidre és a te kapuidra*”, hogy amikor kilépsz a te házából és visszaérkezel a te házába, mindig Isten neve legyen az első és az utolsó, amire tekintesz.

Emlékezzetek csak rá, hogy mit mondtam beszédem elején? Azt mondtam, hogy az számíthat arra, hogy a lelkének bensője megtisztul, átizzik és átfehéredik, aki életének minden órájában

és minden percében, minden foglalkozásában, ha úton jár, és ha otthon van, Isten nevét, Isten jóságát tartja a lelki szeme előtt, és ezáltal élő, eleven kapcsolatot létesít az ő teremtő mennyei Atyjával. Akinek ereje és világossága ezen az összeköttetésen, ezen a vezetéken, ezen a csatornán keresztül állandóan és megszakítás nélkül sugárzik és ömlik a lelkébe, és akkor ez a mennyei erő kiszorítja a lelkéből és elhalványítja a lelkében azokat az árnyékokat, amelyeket az ellentét elve hívott benne életre.

Nem ugyanezt mondja-e Isten Mózes által is annak a népnek, amelyet az ő tanrendszerének letéteményeséül kiválasztott?! De még tovább megy a Tízparancsolat tanítása. Azt mondja: „A szombatnapot megszenteld.” Mit jelent ez? Nem elég, hogy a szorgalom hat napján keresztül a napnak minden percében Isten legyen az ember tekintete előtt, hanem azonkívül minden hetedik napon minden cselekvéstől tartózkodjék, s ezt a napot szentelje egyedül és kizárólag az ő teremtő Istenének. Tehát imádkozással töltsse, hogy ezen a napon hatványozottabban teljék meg a lelke fényvel és erővel, hogy a rákövetkező hat munkanapon keresztül legyen miből mint tartalékból merítenie, hogy legyen ereje arra, hogy el ne fordítsa a tekintetét Istenről. És amikor Isten a Tízparancsolat első felében mindezekre megtanítja az embert, átmenetül ezt parancsolja: „*Tiszteld atyádat és anyádat*” - mintegy annak analógiájául, hogy ha az embernek folyton-folyvást imádatlall kell Arra gondolnia, aki a lelkét teremtette, akkor tisztelettel és megbecsüléssel tartozik annak is, aki a testét megszülte, aki a testét nemzette.

Ez után az átmenet után felsorolja a bűnöket: „*Ne ölj*”, „*Ne paráználkodjál*”, „*Ne lopj*”, „*Ne hazudjál*”, és „*Ne kívánd a másét*”. Isten tudja, hogy az a mélyen elesett, vad és erőszakos embercsoport, az a röghöz ragadt nomád nép - amelynek még a magasabb valóságokról alig van fogalma, és ha van, az csak halvány derengés - továbbra is bűnözni fog; tudja, hogy öl, lop, paráználkodik és hazudik. De ha minden pillanatban, minden

egyes bűnének elkövetésekor ott áll előtte Isten, akkor felébred a lelkében a félelem, és ez a félelem lassan-lassan átalakul benne lelkiismeretfurdalássá. És ha újból és újból elköveti ugyanazt a bűnt, később már *a bűn elkövetése előtt szólal meg ez a félelem és rettegés a mindig jelenlevő Jehova-Istentől, s ennek a lelki hatásnak eredményeképpen a bűn hangja folyton halkabbá, a lelkiismeret hangja pedig folyton erősebbé és parancsolóbbá válik. Egyszerre kénytelen tehát küzdeni minden bűne ellen, egyszerűen azért, mert a folyton-folyvást, minden pillanatban előtte álló Isten minden bűnét mindig látja, s így ő nem tehet különbségeket bűn és bűn között, mert mindegyik miatt egyaránt szenvedni kénytelen.* Hiszen a vétséget azonnal követi a lelki háborgás.

Ez a lelki háborgás dolgozza ki és izzadja ki a lélekből lassan-lassan azt az eredményt, amelyet az örök Isten, a szerető menynevei Atya az ő tanrendszerével és gyógyelőírásával elérni szándékozik.

Íme egyedül a Tízparancsolat is teljesen és tökéletesen elegendő ahhoz, hogy aki azt megérti és megtartja, lélekből és igazságban - nem pedig csak forma szerint, mint a zsidók, akik kezükre és homlokukra kötötték ugyan a Jehova nevét és az ajtófélfára szegezték, de lélekből elfordultak Tőle - az szükségkép meggyógyuljon a bűnökből, s fölemelkedjék a földi szférákból addig a határig, ahol már a szabad szellemek világa kezdődik.

*

Isten azonban, aki annyi szeretettel, gyöngédséggel és jósággal vezeti kézenfogva az ő gyermekeit, akkor sem hagyja őket magukra, amikor a bűneikkel való keserves és gyötrelmes harcok és küzdelmek után felvergődtek ezekből a nehéz, fájdalmas világokból és állapotokból a legfelsőbb határig, a harmadik szféra felső határáig. **Hanem amikor már eléggé megtisztultak, akkor a kezükbe adja a legmagasabbat, a legszentebbet, a legmagasztosabbat, amit teremtett szellem a lelkének**

felemelésére, átsugárzására kaphat: a Krisztus tanítását, az evangéliumot.

Az újszövetséget a tízparancsolaton felnevelkedett ifjú szellem első pillanatra csodálkozva olvassa és hallja. De már megszokta azt, hogy ha valamit nem is képes első pillanatra felfogni és elfogadni, azt majd később megérti. Hiszen oly hosszú időn keresztül mennyi mindent nem értett előszörre, hogy miért kellett annak úgy lennie, és utoljára mégis belátta, hogy az úgy volt jól.

Amikor az ifjú szellem, mint a föld gyermeke, eddig fölfejlődött, akkor az Isten az ő számára egy még nagyobb ajándékot tartogat. Azt a feladatot, hogy az ő akaratát cselekedje, az ő eszköze legyen a földön. Ahhoz pedig, hogy az Isten akaratát követhesse, hogy az Isten akaratának közvetítője lehessen, úgy kell tudnia cselekedni, ahogyan Isten cselekszik: vagyis *meg kell tanulnia azt az isteni tantárgyat, hogy jót adjon a rosszért*. Isten is azoknak, akik bűnökkel terheltén a legalsó szintről kezdenek fölvergődni, s eközben szörnyű dolgokat cselekednek, és káromolják a legszentebb Nevet, folyton-folyvást újabb meg újabb áldásokat ad, mert hiszen az ő kegyelme nélkül egy talpalatnyit sem tudnának fölfelé haladni. **Tehát meg kell tanulnia az ifjúvá serdült szellemnek is azt, hogy jót adjon a rossz helyébe, mert csak ha ezt megtanulta, akkor teheti azt, amit Isten akar, aki mindig jót ad a rossz helyébe.**

Ezért küldte hozzánk példaadóul az ő szent Fiát, a mi imádott Mesterünket, aki jót adott a rossz helyébe, aki azt cselekedte, amit Isten akar, aki egy volt az Atyával, aki tökéletes volt. Tökéletes a földön nincs, és sohasem is volt, csak egyedül Ő. Általa tanította Isten azt, hogy: „*aki téged arcul üt, tartsd oda a másik orcádat is.*” „*Aki elveszi a felső ruhádat, add neki oda az alsót is.*” „*Aki egy mérföldre kényszerít elmenni, menj el vele kettőre;*” „*Áldjátok azokat,- akik titeket átkoznak, imád-*

kozzatok azokért, akik titeket üldöznek és háborgatnak, hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak gyermekei.”

Mert csak aki ebben gyakorlatot szerzett, akinek nem szükséges előbb meggondolnia, hogy ne torolja-e vissza a bántalmat, hanem a lelkéből spontán a jóakarát emelkedik fel azonnal a bántalom után - tehát aki egészen megtanulta ezt a tantárgyat - csak az az Isten gyermeke, az a menny polgára. Az, akit az Isten arra méltat, hogy rajta keresztül az ő akaratát - ha csak egy egészen kicsiny területen is - megvalósítsa a földön. Így válik a föld polgárából a menny polgára, és ez az a mód, ahogyan a lelket oda lehet állítani a ragyogó nap tükrözése elé: az Isten világossága elé, hogy az őt átsugározza, áttisztítsa, átfehé-
rítse.

Ez a mód az összes bűnök ellen való küzdelem. *De nem az „ember” küzdelme, hanem az Isten küzdelme az emberen keresztül;* ez az a mód, amely a leggyorsabb eredményt biztosítja: ez a legrövidebb út az Atyához. Tehát nem az erőlködések, nem az önmagát felülmúló akarások, nem a határtalan ambíciók kielégítésére való törekvés, hanem az egyszerű engedelmes-ség és alázatosság. Ez pedig sokkal könnyebb, mint a hadakozás a lehetetlen akadályokkal, az erőlködés az áttörhetetlen falakkal szemben.

*

Embertestvéreim, mi tehát a legrövidebb út az Isten országába? Az, amit ismertettem: szorgalmas követése Isten előírásának, alázatos meghajlás az ő akarata előtt, és mindenkor való háládatosság az eredményekért, bármilyen csekélyek is azok, mert Isten adta azokat.

Mivel azonban a szellem és a lélek a földön mint ember él, azért mindezeknek a lélek és szellem számára adott tanácsoknak és gyógyszereknek az ember részére alkalmas vetülete, vagyis az ember számára szóló magatartás előírása a következő: ***Mindenki maradjon meg békességesen azok közt az adott-ságok közt, amelyek közé végzete helyezte.*** Szegénynek szület-

tél? Töltsd be a szegénységben azt a kötelességet, amelyet az az élet ró rád, zúgolódás nélkül, a jobb helyzetben levőkkel szemben való minden irigykedés nélkül, és minden erőlködés nélkül a tekintetben, hogy a helyzetedet olyanná tedd, mint azoké, akik feletted vannak. Te csak végezd el a kötelességedet reggeltől-estig békességgel legjobb tudásod és lelkiismereted szerint; Isten dolga az, hogy a jutalmat mikor és milyen formában adja neked.

Gazdagnak születted? Nem azért adta Isten neked a javakat, hogy azokat egy életen keresztül mindenképp elfogyaszd és élélvezd, hanem azért, mert szélesebb hatáskört szánt neked próbaképpen. Ha jól körül nézesz, és az életed adottságait mind becsületesen, az igazság és a lelkiismeret törvénye szerint akarod betölteni, akkor észreveszed, hogy éppen csak annyit adott az Isten, amennyivel mindent betölthetsz, amit ő elvár tőled. Emberek fölé helyezett az Isten? Légy az alárendeltjeiddel szemben szeretetteljes, de igazságos, és követeld meg tőlük a kötelességteljesítést a legtökéletesebb formában, mert ha puha vagy és rosszul értelmezett szeretetből elnézed hanyagságukat, akkor előmozdítod azt, hogy ne töltsék be rendeltetésüket, amelyet számukra az Isten írt elő, s a lelkükben tápot nyújtasz a restségnek, és az alattomoságnak, tehát hozzájárulsz ahhoz, hogy lejjebb süllyedjenek, mint ahol vannak. Ne légy azonban könnyörtelen, hanem tudj megbocsátani, tudj nagylelkű lenni, tudj igazságos lenni, és akkor meg fognak becsülni.

Alárendelt helyzetben vagy? Ne mindig azt nézd, hogy akik feletted rendelkeznek, mennyivel jobb körülmények közt vannak; mert te azt nem tudhatod, hogy azoknak nincs-e sokkal több gondjuk, mint neked a te szűk kis körzetedben. Hanem tanulj meg engedelmeskedni, légy őszinte és becsületes felfelé is, nem pedig hízelgő, mert ezzel azt, aki feletted rendelkezik, félrevezeted, és hozzászoktatod a hízelgés mákonyához, és ezáltal segítesz meghomályosítani annak ítélőképességét.

Gyermekeid vannak? Ne arra a gondolatra szoktasd őket, hogy mindenesetre nagyobb urakká legyenek, mint milyen te vagy, hanem arra, hogy mindenesetre töltsék be azt a kötelességet, amely rájuk vár. Sokan vannak, akik egy egész életet túlfeszített munkával töltenek el - hogy az emberek mondják, az orrukkal túrják a földet - csak azért, hogy a gyermekük nagyobb úr lehessen, mint amilyenek ők voltak, hogy azoknak ne kelljen annyit dolgozniuk, mint nekik. Azután meghalnak. S akkor kiderül, hogy a saját kárhozataikat készítették elő, mert egy életet minden szellemi érték nélkül fogyasztottak el; az a szellem pedig, aki a gyermekük volt, és akit talán csakugyan jobb anyagi körülmények közé juttattak, éppen emiatt könnyebben elzüllött, mintha szegény ember maradt volna, mert annak talán éppen kemény munkában kellett volna edződnie és megismernie az élet értékes voltát. Azután meg az a szellem, aki most gyermekük volt, talán soha többé nem kerül velük semmiféle kapcsolatba. Hát érdemes volt azért feláldozni egy életet, hogy akihez csak egy földi életen át volt közöd, mint „ember” anyagilag jobban járjon, de erkölcsileg esetleg lejjebb süllyedjen?!

A fiatalok korán kössenek házasságot, hogy a sátán, amely mint ordító oroszlán körüljár, keresve, hogy kit nyeljen el, minél kevesebb alkalmat találjon az érzékiségen keresztül való elbuktatásukra. Éljenek józan, egészséges életet, nemzzenek gyermekeket, akiknek gondozása, nevelése, táplálása, tanítása kitölti az életüket. Ezzel leforogják a maguk természetének esetleges lobogásait, és a szülőikben éppúgy, mint a gyermekekben kifejlődnek apró, gyöngéd erények, e termékeny, egészséges, békességes élet után pedig bőséges jutalmuk lesz ebben a világban.

Tehát egyszerűen, józanul, okosan, az adottságokkal megelégedve kell élni. Ha az ember így él, és szeme előtt tartja az Istent, az Isten parancsolatait, akkor szellemileg, lelkileg, de emberileg is a legjobban végezte el mindazt, amit el kellett végeznie, s a legnagyobb szakaszt tette meg azon az úton,

amely a tökéletesedés felé vezet. Nem pazarolta el a rábízott lelki, szellemi és testi erőket nagy ambíciók, túlfűtött vágyak hajszolásában, nem pazarolta el életidejét és életerőit az akrobatákhoz való mutatványos étellel, hanem mint józan, okos ember Istennek tetsző életet élt, akit ezek az igék fogadnak a szellemvilág kapujában: *„Jól van, kicsiny szolgálóm, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután; menj be a te Uradnak örömébe.”*

*

Embertestvéreim, ez nem csupán nektek szólt, akik túlnyomórészt már túl vagytok az élet derekán, de azoknak is, akik itt tömegesen készülnek arra, hogy újból emberekké legyenek, és akik már láttak ilyen életeteket, egyszerű, kicsiny, jelentéktelen emberek életét itt a szférákban, amilyenekről beszédem kezdetén szóltam, akiknek élete azonban világít a szférákban, bár mint emberek a homályban éltek. Ezeknek szólt; de nektek is, hogy legyetek egyszerűek, tudjatok engedelmeskedni, legyetek megelégedve azzal, amit az élet nyújt, és mindenekfelett szeressétek Istent és legyetek jók!

Az ő áldása segítsen meg benneteket, hogy ilyenekké tudjatok is lenni!

Látszat és valóság.

1940. Virágvasárnapon.

A mi Urunk, a Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket. Talán még emlékeztek rá, miről beszéltem legutóbb. A képzelőerő hatalmáról beszéltem, és azt igyekeztem előttetek megérthetővé tenni, hogy a képzelőerőnek az akarattal való céltudatos működtetése óriási lelki eredményeket hozhat a részetekre. Azt mondtam, hogy **ha a képzelőerőtököt folyton-folyvást, úgyszólván megszakítás nélkül - akár otthon, akár idegenben, akár munkálkodva, akár pihenve - ráirányítjátok Istenre és annak a magasabb világnak igazságaira, amely magasabb világba menendők vagytok, akkor ez a tendencia**

éppúgy, mint a léleknek bármilyen más irányban kifejtett állandó tevékenysége, megszokássá, természetté válik. Ezáltal egy csatorna nyílik meg a magasabb világokból a ti lelkeitekhez, amely csatornán keresztül a magasabb világok világossága, ereje, tisztasága - eleinte csak lassan - alászivárog, később pedig már hatalmas zuhatagban ömlik alá a lelkeitekbe. Ez az áram pedig megtisztítja, megerősíti, és fölemeli a lelkeket, s feloldja benne azokat a homályokat, amelyeket a múlt tévedései és bűnei okoztak, Így, hogy ennek folyamányaként még a lehetősége is megszűnik annak, hogy találkozatok azokkal a kármaszerű következményekkel, amelyekkel egyébként találkoznotok kellene.

Azt is mondtam, hogy az az isteni erő, amely így egy-egy megnyitott lélekbe aláömlik, és abban lakozást vesz, azt elárasztja, áthévíti, olyan sugárzó erővel bír, hogy nem marad meg csak az egyéniség határain belül, hanem megérzi azt az egész élethullámszál, amely egy ilyen isteni erőből és világosságtól átsugárzott lelket körülvesz, megérzi körülötte minden életforma. Szellemi szemekkel tekintve az ilyen magasabb erők által átsugárzott lélek keze nyoma fénylőn ott marad mindenben, amihez nyúl; szeretettel és segíteni vágyással telített tekintete nyomán fölpezsdül az élet, s körülötte eloszlik a homály; és mint ahogy a csillagos égen a csillagoknak fényudvaruk van, úgy válik fénylővé egy-egy ilyen lélek a szellemvilág előtt. Az ilyen lélek a külső hatásokról is felismerhető azok előtt, akiknek szemei nyitva vannak a magasabb-rendűnek meglátására. Azonban azok, akik a homályban ülnek, és még kevésbé tudnak megkülönböztetni, könnyen összetéveszthetnék az ilyen lélekből sugárzó erőt mástermészetű erővel; könnyen azonosíthatnák azokkal az erővel, amelyek szintén hatásokat váltanak ki, de *nem a menny hatásait*.

Hiszen akik varázslással, fekete mágiával foglalkoznak, azok is tudnak erőket irányítani, de kárhóztos, ártalmas, szenvedtető erőket; pedig azok is hiszik, hogy ők hatalomnak vannak a bir-

tokában. Vagy azok, akik hipnózissal foglalkoznak, akik előtt sokszor a lélek csodái tárulnak fel, akiknek betekintésük van olyan mélységekbe, hogy elszédülnek annak láttán, amit tapasztalnak, szintén hatással tudnak lenni más lelkekre, csak-hogy ezeknek erői még nem szükségképp a magasabb világok erői, hanem inkább a maguk erői, a saját irányított alsóbbrendű erőik, amelyeket átvisznek egy másik lélekre és egy másik testre.

Sőt még azok is, akik delejezéssel foglalkoznak - tehát tudomásuk van arról, hogy nemcsak ez a látható világ van - nem szükségképp erkölcsileg is olyan emelkedett szellemek, akiknek a keze nyomán a szellemvilág lakói fénylő nyomokat látnának visszamaradni, mert még ezek is csak a magukéból adnak. Vagy ha valamivel emelkedettebb lelkek, kérnek felülről a magukéhoz, és így sokszor csak az alsóbbrendű élethullámra hatnak, felpezsdítvén a másik ember elernyedte, legyengült életerejét.

Mindezeknél az eredmények éppen könnyen ártalmára válhatnak a hatások kibocsátójának. T i: amikor az ilyen lélek látja a hatást, amelyet előidézni képes volt, Nagyon könnyen hisz magáról olyasmit, hogy ő több mint más ember, és nagyon könnyen esik túlemelkedettségbe, s akkor már nemcsak nem alkalmas a magasabb rendű világ közvetítőjeként szerepelni, hanem ezzel az érzéssel egyenesen elszigeteli magát a magasabb rendű világtól.

Más az, aki tartálya ezeknek a magasabb rendű erőknek. Az magának nem tulajdonít semmit, sőt talán még legtöbb esetben nem is tudja, hogy rajta keresztül isteni erők áramlanak. Ha valami eredményt lát, sohasem tulajdonítja magának, mert úgy érzi, hogy ő csak közvetítő közeg, akinek éppúgy nincs érdeme, mint nincs érdeme a tollnak, amellyel a költő ír, vagy a vésőnek, amellyel a szobrász dolgozik.

De az ilyen szellemnek, ha emberi testben van is, vannak az ő magasabb rendűségéről tanúskodó ismérvei, amelyeket az, aki

szellemi szemekkel lát, fölismer. Az ilyennek jelenlétében - tekintet nélkül arra, hogy az úgynevezett „társadalmi élet” milyen rétegeből való, tehát tekintet nélkül arra, hogy van-e tekintélye emberi értelemben, vagy nincs - az üres, frivol, vagy trágár beszédek elnémulnak, mert az a magasabb rendűség, amely minden akaratkifejtés nélkül is túlsugárzik az ő egyéniségén, az alsóbb rendű erőket hallgatásra kényszeríti. Az ilyen lélek jelenléte a mélyen lesújtott, bánatba merült és lelkiileg elgyötört embernek felüdülést, gyógyulást, reménységet nyújt akkor is, ha egy szót sem szól is a szenvedőnek.

Mindamellet, testvéreim, óva intelek titeket a könnyű véleményalkotástól, mert ebben a világban annyira összevissza vannak keverve mindenféle, mégpedig többnyire alsóbbrendű erők, hatások, érzések és gondolatok tömegei, hogy itt világos ítéletet alkotni, embertestben, úgyszólván lehetetlenség. Csak szellemek, magasabb szférák lakói, akik tisztán látják a külső mögött a belsőt, tudják megítélni, hogy ki érkezett el addig, hogy érett szellemnek lehessen tekinteni.

A fő az, amit mondtam, hogy bármilyen kicsinyeknek, bármilyen mélyen állóknak, bármilyen elesetteknek ismeritek is magatokat, bizonyos reménységgel - nem félve Istent, de bizalommal keresve Őt - tartsátok nyitva a lelketeket, és tartsátok szemetek előtt az ő Nevét, „amikor az úton jártok, amikor lefeküdtök, amikor felkeltek, amikor a ti házaitekban ültök, amikor munkálkodtok, és amikor pihentek” egyaránt. Mert így biztosan és gyorsan éritek el azt a fokozatot, amikor bennetek is elmúlnak a homályok, és szárnyakon emelkedtek föléje e múltó világ gyötrő állapotainak és azoknak a következményeknek, amelyekre egyébként joggal rászolgáltatok.

*

Amit a képzelőerő hatalmáról eddig mondtam, az annak föl-emelő, tisztító, erősítő hatásáról szólt.

A képzelőerő azonban a másik irányban is óriási hatalom. *Hiszen tulajdonképpen mindent, az egész látható világot, az egész bukott mindenséget a képzelőerő hozta létre.*

Arról is szóltam nektek néhány szót, hogy a képzelőerő nem más, mint az Istentől a teremtés alkalmával nyert teremtőerőnek lefokozott, csökevényes megnyilatkozása. Hiszen a magas, tiszta szellemek, ahogyan a teremtés méhéből kikerültek, egyszerűen az érzéseikkel és gondolataikkal teremtettek, mert hiszen anyag nem is volt még, legalábbis abban az értelemben nem, ahogyan ma az „ember” értelmezi. Sőt még félszervi világ sem volt, hanem az érzések és gondolatok isteni teremtőereje hatotta át a „nincs”-et, az űrt, a semmit, és teremtett ott fényt, ragyogást Isten szerint való életet.

A bűnös lélek gondolata és érzése is teremt a láthatatlanban ma is gondolatformákat és érzésformákat. A képzelőerő ma is megmozgatja az asztrális és mentális világ rétegeit, és abban a pillanatban kiváltja a hatást, amely pillanatban a szellem azt magából kibocsátja. Azonban az anyag a maga lassú mozgástörvényével csak sokára és nehezen alakul a képzelőerő és a szellemben lévő akarat által kibocsátott sugárzás nyomán.

Arról is beszéltem nektek egyszer hosszasan,^{2*} hogyan alakítja át a gondolat az anyagot. Ha mindarra, amit akkor ezzel kapcsolatban mondtam, visszagondoltok, akkor könnyű belátnotok és megértenetek, hogy amint az ősbukás abból támadt, hogy a szellemek a képzelőerejükkel eléje siettek annak a törvénynek, amelyet Isten írt elénk, a képzelőerejükkel másnak vélték magukat, mint akik, és más eredményeket festettek maguk elé, mint amelyek Isten szerint valók lettek volna. Azáltal meghomályosult a ragyogó világ, benne sűrűsödések keletkeztek, amelyekben még több tere nyílt a képzelőerő csapongásának.

² * L. III. Kötet „A szuverén-gondolat” című közleményt.

A képzelőerő azután alkotott tovább. A homály nőtt, a világosság fogyott, bukott világok, szenvedtető állapotok jöttek létre, fokról-fokra mind sűrűbbek, mind zavarosabbak, mind homályosabbak. És végeredményében mindezt a teremtőerő elfajulása, a képzelőerő tévedezése hozta létre.

Tehát ez a világ, amelyben itt éltek, amely csupa homály, csupa sűrűség, csupa köd, amelyben a világosság alig egy szemernyi, végeredményben a képzelőerő produktuma. És nézzétek csak meg, ma is mi sűríti tovább, mi teszi még homályosabbá, még elviselhetetlenebbé az állapotokat mind az egyes ember, mind a tömegek részére? Mi más, mint az elferdült gondolkodás, az elfajult képzelődés, amely megvalósulásra tör?!

Példákat hozok fel.

Egy szegény ember, aki arcának véres verejtékével keresi meg a mindennapi kenyerét, látja, hogy a közelében lakó dúsgazdag semmit sem dolgozik, és mégis megszerzi magának az életnek olyan örömeit, amelyek ő előle hét lakattal vannak elzárva. A szegény ember, amikor nehéz munkájába elindul, s amikor fáradtan visszatér, napról-napra mindig ugyanezt a képet szemléli, s lassan-lassan felforr benne az indulat az ellen, akinek jobb módja van, holott amikor ő holtfáradtan hazajön, még az éhségét is alig tudja elverni azzal a szűkös eledellel, amit neki az élet juttat.

Olykor-olykor azután nekiengedi a fantáziáját, s elképzeli, hogy ha ő olyan gazdag lehetne, mint a szomszédja, akkor ő milyen élvezetekben részesülhetne. Akkor ő is ugyanazt tehetné, mint az, sőt még annál is többet! A képzelőerő fék nélkül száguld, bejárja az asztrális és mentális világokat, hasonló érzéseket, hasonló gondolatokat szed fel, és visszatérve a kibocsátóhoz, még erőszakosabban izgatja őt, hogy ő is megszerezze magának azt, ami amannak megvan. Addig erősödik ez a képzelete által alkotott álmkép, míg azután megvalósulásra tör. És a szegény ember egyszer csak elhatározza magát, behatol a gazdag lakásába és ellopja, vagy elrabolja azokat az érté-

keket, amelyekkel úgy hiszi, ő is megszerezheti magának az élet örömeit.

Ha sikerül ez a vállalkozása, akkor ez az ő lelkére nézve a rosszabb eset, mint ha nem sikerül, mert akkor csakugyan elkezd az életet élvezni. Munkába már nem megy, dőzsöl, és fenékgig üríti azokat az alsórendű, szennyes örömöket, amelyekre a pénz hatalmával szert tehetett.

Miután azonban semmi sem tart örökké, az ilyen gonoszul szerzett javak is hamar elfogynak. A megszokás azonban még vakmerőbb tettekre ösztönzi, mert hiszen most már végkép nem hajlandó napszámba járni, vagy a gyár kormos és gyilkos molochját etetni, s előbb-utóbb katasztrófába fut, és végül kárhozatot teremt magának és másoknak is, és derékba tört étellel végződik mindaz, amit az elfajult képzelőerő hatalmával elkezdett.

Ha pedig mindjárt az első kísérletnél rajtacsípi, börtön, szenvedés, gyötrődés az osztályrésze a helyett a becsületes munka helyett, amelyben mégis csak szabad volt, ahelyett az otthon helyett, amelyben mégis csak pihenhetett. Tehát mind a lelkének, mind a testének rosszabbá tette az életet; de nemcsak magának, hanem a hozzátartozóknak, és mindazoknak, akik valamiképp hozzá voltak kapcsolva.

Egy másik példa:

A fiatal lélek, aki éppen hogy átlépett a serdülő korba, beleszeret valakibe, és talán az is öbeléje. A képzelőerő kifesti vágyaik beteljesülését, és a forró vér lobogása arra ösztönzi őket, hogy ezek a képek, amelyeket fantáziájuk eléjük festett, megvalósulhassanak. Erkölcsi romlás, pusztulás, virágjában letört élet a következménye. Mind, mind az elferdült, és féken nem tartott képzelőerőnek a megvalósulása ez.

De ugyanez áll a tömegekre is. Egy-egy eszme felmerül, a tömegekben gyökeret ver, megvalósulásra tör, és ezrek, százezrek, milliók nyögnek annak az elképzelt társadalmi berendezkedésnek kárhozatos megvalósulni akarásától.

Így sűrűsítik, homályosítják, s teszik a képzelőerő hatalmával mindnehezebben elviselhetővé az életet azok, akik nem tanulták meg a képzelőerejüket féken tartani, nem tanulták meg ezt a képzelőerőt irányítani.

Mert ez a leghatalmasabb erő, amellyel az életet ragyogóvá, dicsővé és boldoggá lehet tenni, de amely, ha féktelenül érvényesülhet, pokollá, kárhozatta, sötétséggé teszi az életet.

Ilyennek látnátok ezt a földet is, ha szellemszemekkel nézhetnétek a történéseket, azok kiindulását és következményeit. Ha szellemi szemekkel láthatnátok csak a ti életetek körül hullámzó örvényeket is, megriadnátok, és nem lennétek képesek a rendeltetéseteket betölteni.

Ezért adta az Isten nagy bölcsessége és kimondhatatlan szeretete a testi ruhát, a testi életformát, amelyben az ember mind ezektől meg van kímélve, mert a nap világosságában azt hiszi, hogy egy fénylő és rendezett világban él és jár. És ebben a hitében és reménységében elvégzi azt a parányi részletmunkát, amely rá van bízva, amit különben, ha beleláthatna a láthatatlanba, képtelen lenne elvégezni.

Szellemi szemekkel nézve azonban a világ ama lakóinak élete, akik hit nélkül szűkölködnek, olyan, mint süketek és vakok járás-kelése egy rommá omlott városban, koromsötét éjszakán. Akik nem tudhatják, hogy a következő lépésükkel nem hullanak-e valami szakadékba, ahol halálra zúzzák magukat; nem tudhatják, hogy a kezük kinyújtására, amint maguk körül az utat kémlelik, nem omlik-e rájuk egy dűledező fal, egy gerenda, amely halálra zúzza őket. Szellemi szemekkel nézve ilyen azoknak élete, akik hit nélkül szűkölködnek, bármilyen nagyoknak lássanak is önmaguk és a hozzájuk hasonlók előtt.

E rommáomlott, sötét városban egyetlen ragyogó világosság van: a mi Istenünknek, Atyánknak Igéje, aki testet öltött Krisztusban. Krisztus az a ragyogó fényközpont, aki bevilágítja ezt a sötét romvilágot. Krisztus az szikla, akin megtörik ennek a szennyes hullámokkal örvénylő sötét tengernek minden hábor-

gása. Krisztus az egyetlen realitás ebben a képzeletszülte földi világban.

*Mennyire a látszatnak világa ez! Semmi sem jellemzi ezt jobban, mint az, hogy a hit nélkül szűkölködő emberek éppen azt tartják realitásnak, ami a képzelet szülte legsötétebb fátyol: az anyagot, a vastag anyagot. Amely mint tudjátok, **nem más, mint a magasabb rendű erőknél az elfajult képzelet által megsűrített és összetömörített, holttá tett tömege, a legsötétebb fátyol, amely a valóságot eltakarja.***

Hiszen a test is éppen azért takarja el a valóságot, mert ilyen sűrű és sötét fátyol, amelyet azután az Isten kimondhatatlan nagy szeretete és kegyelme takaróul adott a szellemnek, hogy ne lássa rajta keresztül a valóságnak örvénylő tombolását. **Viszont azért adott az Isten ezen a sűrű sötét fátyolon keresztül egyetlen rést: a hitet, hogy ezen keresztül az egyetlen realitás: Istent és az ő világát a távolból is megpillanthassa az, aki látni akar.**

Krisztus az egyetlen realitás. Akik az anyagot tartják realitásnak, azok Krisztust képzeletszülte személynek, és az ő tanítását fantasztikumnak tekintik, de akik az övéi, azok látják és tudják, hogy éppen az a látszat, az a képzeletszülte sötétség, amit a vak emberek realitásnak tartanak, s amelyhez valakik támaszkodnak, szintén alámerülnek a sötétségbe.

Krisztust, a mi Urunkat egész életén keresztül éppen az abszolút realitás jellemezte, a minden tekintetben való tökéletes realitás, távol minden ködtől és menten minden képzelődéstől. Mindenben Ő volt az egyetlen valóság; és az ő harca, amit a földön végigharcolt, a valóság küzdelme volt a látszattal.

Már az ő megszületése maga is a legnagyobb realitásnak a szimbóluma volt. Szegénynek született, istállóban, jászolban pillantotta meg a földi világ világosságát, mintegy jelképezve ezzel ennek a földnek színvonalát, amelyre alászállott. Ez az ő realitása volt.

De éppen azoknak, akik várták, akiknek megígértetett a hatalmas uralkodó, ez a realitás nem volt realitás, mert ők a képzeletük szülte világban éltek, abban a kiszínezett, *emberileg* nagyszerű és hatalmas jövőben, amelyet a próféták jóslásaiból kiolvastak. Hiszen azt mondta a próféta, hogy támad hatalmas uralkodója Izraelnek Jessze törzséből és Dávid magvából, aki vasvesszővel fogja uralni a pogányokat. Kit várhattak hát mást a zsidók az ő leigázott állapotukban, a szolgasorban, mint olyan hatalmas királyt, aki majd visszatorolja a pogányok erőszakoskodásait, és aki az ő nemzetüket hatalmassá, gazdaggá teszi?!

Olyan uralkodót vártak, aki több még Dávidnál is. Eddig a zsidó nép lelkében Dávid volt a leghatalmasabb király, Dávid volt az, aki az ő vágyaikat és álmaikat a múltban kielégítette, mert Dávid volt az, aki leverte a környező pogányokat, és a zsidó népnek tiszteletet szerzett az idegen népek előtt. Dávid bátor és erőszakos volt, bosszút állt az ő népéért, és annak a népnek ez kellett.

Azokat a sötét vonásokat, amelyek Dávidon is rajta tapadtak, mint minden lelken, aki a földön testet ölt, az Egy Igazon kívül, rég elfelejtették; a letűnt évszázadok lemosták azokat, mint ahogy - amint nektek annyiszor mondtam - az úgynevezett hálás utókor tisztára radírozza azokat, akiket nagyoknak kíván látni. Így Dávid történelmi képéről is leradírozták a múlt árnyékait, a súlyos emberi hibákat. El volt feledve a Hitteus Uriás esete az orgyilkossággal, el voltak feledve a szorongással és félelemmel végigszenvedett bujdoklás évei, az apai gyengeség, amelyet Absolonnal szemben tanúsított, ezzel a gonosz emberrel, aki a saját apjának életére tört a hataloméért, de akit Dávid nem szűnt meg szeretni és dédelgetni még halálában sem. Igen, mert Absolon korának legszebb férfia volt, és Dávid, az apa, erre volt büszke, ez volt az, amit ő a fiában nagy szülői gyengeséggel szeretett és dédelgetett. Mindezek a sötét vonások már hiányoztak a nagy király arcképéről, csak az ő

dicsőséges haditettei éltek, és az a ragyogó kor, amelyben Izrael szabad, volt és dicsőséges.

Milyennek kell tehát lennie annak, aki még Dávidnál is sokkal, de sokkal hatalmasabb lesz? Olyannak kell lennie, aki leveri a nyugati nagyhatalmat, Rómát, leigázza a barbárokat, akik megfertőztetik az igazhívó zsidók templomait és hajlékait! Olyannak kell lennie, aki vasvesszővel fogja őket hódolatra kényszeríteni a zsidóság előtt, és aki úgy, mint Dávid, fűrésszel és boronával fogja szétszaggattatni őket, hogy megismerjék, hogy az egyedül igaz Jehova bosszút áll az ő népéért!

A képzelőerő ilyenre festette a nagy uralkodót, aki Izraelnek dicsőséget szerzend.

Honnan tudhatták volna azt, hogy a valóság egészen más?! *Honnan tudhatták volna azt, hogy a vasvessző, amellyel a pogányokat térdre kényszeríti, az Isten ígéje lesz, az az igazság, amelynek ellentmondani nem lehet, amely igazság térdre kényszeríti a pogányt és a zsidót egyaránt?!* Honnan tudhatták, és hogyan gondolhatták volna azt, hogy a hatalmas uralkodó csakugyan Jessze törzséből és Dávid ágyékából származott, amikor Dávid utódai, rokonai szétszéledtek, és Krisztus, mint egy egyszerű, vidéki fiatal leány gyermeke születik meg Jeruzsálemen kívül?! Honnan gondolhatták ők az ő képzelőerejük által alkotott fantáziavilágban, hogy az a csecsemő, aki ennyire észrevétlenül, ennyire lenézett módon és ilyen jelentéktelen helyen látta meg a napvilágot, legyen az a hatalmas uralkodó? Semmi külső ismérv nem mutatott erre.

A látszat és a valóság legtöbbször ilyen összeegyeztethetetlen távolságban áll egymástól. Ez intő figyelmeztetés arra, hogy mindenki, aki ítél, és azt hiszi, hogy százszázalékos igazsága van, tegye hüvelyébe az ítélet fegyverét. Mert amikor a legnagyobb igazságban hiszi magát, akkor is úgy eltévedhet, mint eltévedt a zsidó nép, amikor egy hatalmas uralkodót várt a külső szerint, és a próféták jóslatának megfelelően egy hatalmas uralkodó jött a belső szerint, aki vasvesszővel, azaz az

igazság ellentmondást nem tűró és a szeretet ellenállhatatlan hatalmával kényszeríti térdre sorra a föld mindenrendű és fajú népeit.

Krisztus Urunk egész nehéz, gyötrelmes életének munkáját arra fordította, hogy ezt a látszatot, ezt a fantázia szülte földi világot áthassa a realitásnak, a valóságnak a világosságával. Minden egyes mozzanatban, minden egyes legkisebb történetben, amely az ő életéhez fűződik, és amelyről az írók és a hagyományok megemlékeznek, ez a látszatnak és valóságnak egymást üldöző arca tükröződik.

Egyetlen jelenetre kívánok hosszabban kitérni, embertestvéreim, és erre is csupán azért, mert ez, bár nem látszik a legnagyobb jelentőségűnek az Úr földi élete körül lezajlott történések közül, mégis talán a legalkalmasabb arra, hogy a látszatnak és a valóságnak ezt a küzdelmét szemlélhetővé tegyem előttetek. És talán a legalkalmasabb arra is, hogy - ami az én mindenkori célom és vágyam - titeket gondolkodni tanítsalak, hogy e köd világ kárpítja mögött a valóságot fölismerni képesek legyetek.

Ez az a jelenet, amikor az Urat halála előtt kevés nappal Simon, a farizeus meghívja az ő házához. Ez a Simon farizeus, akit az írás poklos Simonnak is mond, hálára volt kötelezve az Úrnak, mert Kelet szörnyű betegségéből: a poklosságból gyógyította meg.

A farizeus gazdag ember volt, és mint a népnek egyik vezetője, előkelő és tekintélyes férfiú. Ezen kívül a názáreti Jézussal szemben hálára is érezte magát lekötelezve: manapság azt mondanátok, hogy viszonznia illett a szívességet, ő ezt, mint a látszat ember, így is érezte.

Hiszen, testvéreim, ti is gyakran vagytok úgy, hogy valakitől valami szívességet akár örömet, akár kénytelen-kelletlen el kell fogadnotok, s ez állandóan nyugtalanít titeket mindaddig, míg azt a szívességet nem viszonzhatjátok. Ez az érzés nem mindig egészen tiszta; sőt ha nagyon mélyen a dolgok lényegé-

be tekintetek - és mivel ma a valóságot próbáljuk megismerni, tekintsünk a mélybe - legtöbbször csak szabadulni kívántok attól a kényelmetlen érzéstől, hogy valakivel szemben lekötelezettek vagytok, mert csak amikor ettől a kényelmetlen érzéstől egy viszonzásívesség útján megszabadultatok, akkor érzitek magatokat megkönnyebbülve. **A külső, amelybe ezt a cselekedetet öltöztetitek, a szeretetnek, a barátságának ruházata; mögötte azonban ott van a lelki kényelem és egy bizonyos mértékű gőg,** amely azt diktálja, hogy „csak nem lekötelezettek lenni!”

Nos, a farizeus Simonnak is ilyenféle érzés élt a lelkében. Mint gazdag és előkelő ember így gondolta magában: „Ez a vándorpróféta most erre jár, meghívom őt az én asztalomhoz. Ezzel azután a kötelezettségemnek körülbelül eleget is teszek, hiszen viszonzom az ő szívességét, s őrá nézve nagy megtiszteltetés, hogy ilyen előkelő ember asztalánál helyet foglalhat.”

Régen talán másképp fejezték ezt ki, de ti modern emberek vagytok és így fejeznétek ki magatokat; az érzések azonban régen is ugyanazok voltak, mint ma. Tehát az Úr a meghívást alázatos lélekkel elfogadta, és letelepedtek az asztalhoz. Most élénken képzeljétek magatok elé - ha már képzelőerőről beszélünk - azt az étkezőhelyiséget, ahol keleti szokás szerint az asztal mentén végig a meghívott vendégek kerevetszerű pihenőhelyeken baloldalra dőlve foglalnak helyet, hogy a jobb kezüket használhassák az étkezéshez. Néhányan vannak ott a tanítványok közül is, és a farizeus, mint házigazda boldog, hogy a kötelezettségét leróhatja.

És akkor - ahogy az írás mondja - egy asszony, akiről az egész városban tudták, hogy bűnös, egyszerre bejött a terembe, Jézus lábainál hátul megállván leborult, az ő lábait könnyeivel öntözte, és fejének hajával törölte meg és csókolgatta azokat. Azután alabástromedényt vett elő, azt kinyitotta és finom, valódi nárdusolajjal megkenete Jézus lábait.

Ha most élénken elképzeltétek azt a termet, ahol ez a jelenet lefolyt, elgondolhatjátok, hogy a farizeust, aki különben is úgy gondolta, hogy egy rangján aluli társaságot lát vendégül, milyen „kínosan érintette” az, hogy egy köztudomásúan bűnös asszony beront, és ilyen jeleneteket rögtönöz. Megint modernül úgy fejeznétek ki magatokat, hogy „az egész társaság konsternálva volt.” Simon, a farizeus, az ő ismeretének tudatában, azaz, aki tudja, hogy mi van az ő városában, ezt gondolta: „Ha ez igazán próféta volna, nem tűrné ezt a tolakodást, és tudná, hogy az, aki őt érinti, bűnös asszony”. Tehát látszat szerint a valóság nála volt, a farizeusnál, az ő vendége pedig a látszatnak lett áldozatává, mert nem tudta, hogy aki őt érinti, az bűnös.

Mellesleg megjegyezve azt is tudnotok kell - és talán közületek többen tudják is - hogy abban a korban és a zsidó népnél a nő távol állt attól, amilyen viszonyban ma áll a férfival szemben. A zsidó államvallásban, vagy vallásállamban a nő nem jelentett úgyszólván semmit, vagy legfeljebb annyit, mint amennyinek Mózes könyve feltűnteti, amikor a nő megteremtését úgy szimbolizálja, hogy az Úr az alvó Ádámnak egy oldalbordáját kivette, és abból alkotta meg Évát. Az egész zsidó közéleti, vallási és társadalmi felfogásban érvényesült ez a viszony: a férfi meg a nő úgy viszonylottak egymáshoz, mint az egész test és egyetlen oldalbordacsont. Hiszen a férfinak minden szabad volt: az úgynevezett törvényes feleség mellett tarthatott magának ágyasokat, szolgálóleányokat, (akik szintén ágyasai voltak), ellenben ha a nő vétett a házastársi hűség ellen, nemcsak, hogy szabad volt, de a törvény szerint *kötelező volt őt kövekkel agyonverni*.

Hogy a nő mennyire alárendelt személy volt a férfival szemben, még egy helyre mutatok rá. Amikor az Úr Jákob kútjánál forró délben egyedül és fáradtan leül a kút mellett, és odajön egy samáriai asszony vizet meríteni, és akkor az Úr vizet kér tőle, s ezen a réven beszédbe elegyedik vele, akkor még az időközben megjelenő tanítványok is megütköznek azon, hogy Ő

„asszonnyal beszél!” Pedig a tanítványok Vele jártak, az ő szájából hallották közvetlenül az igazságot! Súlyosbította a helyzetet, hogy egy próféta teszi ezt, aki magasabb rendű valakinek számított, mint a közönséges ember. (Hiszen azért voltak egész próféta-iskolák, mert a próféta-ság vágyott és kívánatos helyzet volt, mert a prófétára felnéznek az emberek.)

Mármost, ha egy asszony parázna is, és ha az a parázna asszony még azon felül a zsidó nép elnyomóival, a rómaiakkal tart együtt: ha ezt mind elgondoljátok, akkor **megérthetitek azt a mélységes felháborodást, amely Simon farizeus lelkét eltöltötte annak láttán, hogy ez az asszony odaborul Jézus lábaihoz, és csókjaival árasztja el**, könnyeivel mossa, hajával törölgeti, és drága kenettel megkeni azokat. Mennyire megrendíthetetlenül igaznak látszott az ő véleménye, hogy „íme, ez nem lehet próféta, hiszen nem tudja, hogy ez egy bűnös asszony, akinek nem is volna szabad hozzá közelítenie!”

Mély csend a teremben, csak az asszony zokogása hallatszik.... Egyszerre csak megszólal az Úr szelíd hangja: *„Simon, valami beszédem van veled. Egy hitelezőnek két adósa van. Az egyik ötszáz pénzzel tartozik neki, a másik ötvennel. Miután pedig egyik sem tudja az adósságát megfizetni, a kölcsönző ember mindkettőnek elengedi a tartozását. Kérdelek téged, mit gondolsz, melyik fogja őt ezért jobban szeretni?”*

A farizeus, aki maga is pénzkölcsönző volt, és uzso-rakamatokkal gyarapította tekintélyes vagyonát, természetesen tudta, hogy ki tartozik nagyobb hálával a pénzkölcsönzőnek, és gondolkodás nélkül rávágta: „Úgy vélem, az, akinek többet engedett el.”

„Helyesen ítéltél” - mondja az Úr - „én bejöttem a te hajlékba, és nem csókoltál meg engem, ez az asszony pedig, amióta itt van, nem szűnik meg az én lábaimat csókolgatni. Lábaiknak vizet nem adott, ez az asszony pedig könnyeivel mossa lábaimat, és a hajával törli meg. Nem kented meg az én fejemet

olajjal, ez az asszony pedig drága kenettel keni meg az én lábamat.”

....A valóság egyszerre föléje kerekedett a látszatnak, a látszatos igazságnak. Simon, a farizeus mélyen megszégyenült, talán el is pirult, látván, hogy az Úr nemcsak azt tudja, amiről ő feltételezte, hogy nincs róla tájékozva, de még az ő titkos gondolatait is látja, sőt meg is szégyeníti őt, amiért még csak a leg-
elemibb udvariassági cselekedetet sem teljesítette vendégével szemben.

És ez a megszégyenítés annál arcpirítóbb, mert most már nyilvánvaló, hogy az Úr az ő lelkében világosan olvas, és látja benne azt az ő lenéző gondolatát, hogy ezeknek a vendégeknek, ezeknek a szegény embereknek nem jár ki az a tiszteletadás, ami kijárna pl. egy másik farizeusnak, vagy kijárna egy előkelő zsidónak, aki az ő asztalához letelepedik.

Azután az Úr hátrafordult, ránézett az asszonyra és ezt mondta: *„Megbocsáttattak a te bűneid, eredj el békességgel”*. És rátekintve a farizeusra, mintegy magyarázatul így folytatta: *„Sok bűne megbocsáttatott neki, mert nagyon szeretett; aki pedig kevésbé szeret, annak kevesebb bocsáttatik meg”*. A farizeus, ahogy ti mondanátok, szívesen elsüllyedt volna szégyenében, mert ezúttal azt is látta, hogy az Úr, aki tudta, hogy az asszony bűnös, magasabbra helyezi azt a parázna asszonyt, mint őt, az igazat. Aki Jehova papja, mert azt mondja neki, hogy több bocsáttatik meg neki, mert nagyon szeret, aki pedig kevésbé szeret - tehát aki még azt a kicsiny tiszteletet sem adja meg a vendégének, amit az illendőség ír elő - annak kevesebb bocsáttatik meg.

A valóság diadalmaskodott a látszaton, a valóság világossága keresztülragyogott a ködvilág, a képzeletszülte világ, *az elgondolások-szülte világ sötét ködén.*

*

Még valamit mondok nektek ezzel a jelenettel kapcsolatban.

Talán sokszor gondoltatok arra, hogy milyen különös az, hogy Krisztus Urunk a Hozzá forduló emberszemlék közül az egyikhez így szólt: „*Megbocsáttattak a te bűneid*”, a másikhoz: „*Még ma velem leszesz a Paradicsomban*”, s akkor azok azonnal megszabadultak a bűneiktől. Ezzel szemben pedig ti egy egész életen, egy élet hosszú évtizedein keresztül birkóztok a hibáitokkal és bűneitekkel, és mégis-mégis alig érzitek, hogy a bennetek lévő rossz hajlam, az a bűnös hajlam csak valami kicsit is engedne erőszakosságából. Sőt lehet, hogy talán már az ezt megelőző életeitekben is éppen ez ellen a bűn ellen harcoltatok, és most is, még ennek a nagy világosságnak dacára is, amelyben részesültök, olyan kevés az eredmény, olyan kínosan és nehezen tudtok előrevergődni a megtisztulás útján. Ezzel szemben pedig egy magdalai Mária, vagy a kereszten függő lator úgyszólván percekben belül eléri a megtisztulását.

Ez a kérdés ebben a ködvilágban egészen jogosultnak látszik. Azonban ha mélyebben a felszín alá néztek, egyszerre világossá lesz az értelmetek előtt is ez a probléma. Mert úgy van az, hogy a bűnösök, az elesettek két kategóriára osztandók - ahogyan azt a ti nagy tanítótok tanítja - t.i. azokra, akik a kévékben nyerik el a megigazulásukat, és olyanokra, akik mint ti, elkésetten, utólag, a bizonyosságok hatása alatt térnek meg, akikre nagyon ráillik ez a név: „elhullott kalászkok”.

A két kategória közt óriási a különbség. Akik rendes módon, a kévékben érik el a megigazulásukat, azok közvetlenül bekerülnek a mennyei csűrökbe, míg ezzel szemben az elhullott kalászkokat még sokáig viszi-hordja a szél, megtapodják a tarlón járók, s mikor a gereblyével összegyűjtik, még jó, ha a gereblye fogai közül újból ki nem hullanak, hogy ott rothadjanak el a tarlón. De ha a gereblye össze is szedi őket, akkor is csak kisebb és silányabb kévéket alkotnak, és úgy kerülnek be a csűrökbe, ahogyan ezt a folyamatot a ti nagy tanítótok nagyon szemléltető szimbólummal a valóság erejével tárja elétek.

Én most e mögé a szimbólum mögé odavilágítok, és azt mondom nektek, hogy *a kévékben levők azokat a szellemeket jelképezik, akikbe a bűn nem marta bele olyan mélyen magát. Az elhullott kalászok pedig azok, akikbe - éppen, mert elhullottak és mert őket mindenféle erők ide-oda hajtották - a bűn nagyon mélyen belevágta magát*, mégpedig rendszerint a bűnnek egyik formája, úgy, hogy az ilyen kalász rendszerint az egyik oldalán fejlett, de a másik oldalon satnya, fogyatékos.

Az ilyen félrefejlett szellemeknek, akiknek lelki rétegeikbe a bűn mérge ilyen mélyen beleivódott, hosszú éveken, évtizedeken, sőt talán testöltéseken keresztül is kell küzdeniük azzal a beléjük edződött bűnfajtával, hogy a lelkük hibás részét valahogyan kisimítsák, kitisztítsák, kimossák.

Ezzel szemben azoknál, akik a kévékbe tartoznak, a bűn úgyszólván csak a lélek felszínén van, nem ette bele magát, nem eresztette bele a hajszálgyökereit a lélek legmélyebb rétegeibe is, ennél fogva ezeknek a gyógyulása sokkal rövidebb idő alatt megtörténhetik, mert itt nem kell behatolni a lélek legmélyébe a gyökerek eltávolítása végett.

Nos, ez a bűnös asszony is a kévékbe tartozó lélek volt. Ő nem volt az a megrögzött bűnös, akit a bűn édessége vonz, hogy nem bír ellenállni, újból meg újból visszaesik, és életeken keresztül vonszolja a bűnnek ezt a mákonyát, amely őt mindig ledönti; sőt az ő korának egy a jó felé törekvő gyermeke volt.

Fiatal leány korában az ő szegényes környezetében - főképpen lelkileg szegényes környezetében - nem érezte jól magát. A körülötte lévőeknek hétköznapi gondolkozása, az alakiságoknak, az örökös kötöttségnek rabságában úgy érezte magát, mint a kalitkába zárt madár. Valami magasabb rendű, valami tisztább, valami jobb, valami tökéletesebb után vágyódott. Az ő hétköznapi környezetéből szemlélte a külső világot, és látta a hódító nép előkelőit, akik Nyugat kultúráját, annak a kornak kultúráját hozták magukkal, a vitéz daliákat, akik görög műveltségükkel tudásukban is, meg modorukban is valami egé-

szen mások voltak, mint a zsidó nép a maga elmaradottságával és megcsontosodott formalizmusával.

Közeledett az uralkodó nép vezetőihez, és ez a közeledés annál könnyebb volt neki, mert feltűnően szép leány volt. A hódító rómaiak pedig értették a módját, hogy a leigázott provinciákból mindent, ami szemnek-szájnak kellemes, magukhoz ragadjanak, és mindent, amit az élet kínál, elfogadjanak, és a virágot, ha feléjük hajlik, leszakítsák. Így jutott magdalai Mária is arra a lejtőre, amelyen azután alig van megállás.

Hamarosan rájött ő arra, hogy ezek a mutatós férfiak, ezek a vidám, csapongó, művelt rómaiak közlelve durvák, erőszakosak és gögősek. Már szeretett volna ettől a köteléktől szabadulni, de az ő fajtájához többé vissza nem térhetett, hiszen ott, ahol a nőnek még akkor sem volt becsülete, ha egészen kifogástalan feleség volt, ő csak mint fertőzött jöhetett számba, előtte többé az ajtó ki nem nyílhatott, amelyből kilépett. Nem mehetett máshová sem; ott kellett maradnia, abban a szerencsétlen, képzelet szülte, bűnös világban, melyet ő az ő képzelőerőivel egészen másnak látott, és amely őt egészen magához ragadta.

Így önmagától megundorodva, a háta mögött elégetett híddal, előtte a reménytelenséggel, egy egész világ omlott benne össze. Siratta népét, amelyhez többé vissza nem térhetett, siratta elvesztett ifjúságát, tönkretett életét; és a testét égették az ékszerrek és a drága ruhák, amelyeket a bűn adott neki.

Ebben a lelkiállapotban egyszer csak azt hallja, hogy van Valaki, aki nem veti meg a nőt, s aki nemcsak a beteg testeket, de a tört szíveket is meggyógyítja; van Valaki, akinek egyetlen életszabálya a szeretet és a megbocsátás.

Ő eddig csak egyet ismert: a bosszúállást, mert hiszen Jehova is ezt írja elő; s most egyszerre hall valamit a megbocsátásról. Elmegy hát oda, ahol ezt a prófétát megláthatja, és amikor meglátja, a szívében megmozdul valami. A szívét valami mondhatatlan üdvözítő sejtelen hatása alatt szinte a torkában

érzi dobogni, s érzi, hogy ha az a férfiú egyszer a bocsánat szavát kimondja, akkor minden, ami eddig történt, mintha soha meg nem történt volna. Ezzel az érzéssel ront be a farizeus házába, és omlik le azoknál a lábaknál, amelyeken még rajta volt az út pora, és csókolgatta azokat és öntözte könnyeivel és törölte le dús hajzatával.

Még valamit figyeljetek meg. Ha most előttetek áll az a képzeletetek által festett ebédlő-terem, nemde feltűnő az „ember” szemében, hogy a könyörületes Megváltó hagyja sírni és zokogni a bűnbánó asszonyt az ő lábainál, és még csak egy mozdulatot sem tesz, egy szót sem szól hozzá, hanem csak a farizeus lelkét figyeli. És amikor a farizeus végiggondolja álnok gondolatát, akkor az Úr megint csak a farizeushoz intézi a szót, elmondván a kölcsönző emberről és az adósokról szóló örök allegóriát.

Csak amikor a farizeussal végzett, és leleplezte annak látszatigazságát, akkor szól hátra az asszonyhoz: *„Megbocsáttattak a te bűneid, eredj el békességgel”*. Ő, aki a lelkekben olvasott, nem siette el a dolgát; *hagyta, hogy a bűnbánat elvégezze abban a lélekben a maga puhító munkáját; hagyta, hogy azok az omló könnyek feláztassák annak a léleknek talaját, és csak amikor mindezek elvégezték a munkát, akkor hintette bele abba a termékenyvé vált talajba az isteni ígét: „Megbocsáttattak a te bűneid, eredj el békességgel”*.

Nem tett úgy, mint némely ember szokott tenni, aki nagyon jónak és annyira szerető szívűnek gondolja magát, hogy nem bírja látni a könnyeket ott sem, ahol azok nagyon is helyénvalók, hanem ha pld. a gyermekét csintalanságáért, vagy engedetlenségéért megfenyíti, és a gyermeknek első könnye kibugygyan, nem hagyja, hogy az a jótékony sírás elvégezze a gyermek lelkén a maga puhító munkáját, hanem rögtön magához öleli. És ezzel az ő képzelt szeretetével - amely nem szeretet, hanem gyengeség - lerontja azt a jótékony hatást, amely annak a gyermeknek a lelkében a sírással megindult.

Ismét csak a realitás meglátására igyekezlek benneteket tanítani, amikor rámutatok az Úr bölcs módszerére, amikor engedi, hogy a bűnbánat könnyei tisztára mossák azt a lelket, és csak akkor hinti beléje a világosságot, hogy fényeskedjék és ragyogjon az abban a lélekben is.

És még valamit mondok. Nem tűnt-e fel nektek az, hogy az Úr sohasem mondja azt, hogy „megbocsátom a le bűneidet!” Az Úr mindig azt mondja: „*megbocsáttattak a te bűneid*”

Azt jelenti ez, *hogy a bűnt nem lehet egyénileg megbocsátani; a bűnnek a lélekből ki kell halnia, a léleknek a bűntől meg kell undorodnia*, a léleknek a bűntől már egészen elfordulva kell lennie, és csak akkor következhet be a megbocsátás.

Tehát a megbocsátás nem személyes dolog, a megbocsátás mintegy törvényszerű következmény. Azért mondja az Úr: „*Megbocsáttattak a te bűneid*”, azaz: „bekövetkezett az az állapot, hogy a te bűneid elmúltak, a te bűnös hajlamod megszűnt, *a te lelked meggyógyult a bűn vágyától*”. Ezt jelenti a szenvedő alak: „*Megbocsáttattak*”.

Ezért mondja ezt is: „*Eredj el békességgel*”. Mert akit többé a bűn nem cibál, a bűn nem von, nem gyötör, nem visz olyan állapotokba, amelyek szenvedtetők, annak már békessége van. „*Eredj el békességgel.*” Akinek a lelkéből a bűn kihalt, a bűn csírája kipusztult, annak békessége van, az elmehet békességgel.

Az Úr a lelkekben úgy olvasott, mint ahogyan ti a könyvek betűit olvassátok; nem, sokkal biztosabban olvasott bennük, mert ti a betűk mögött sokszor nem találjátok meg az értelmet. De az Úr a lélek legmélyét szemlélte, ő tudta a pillanatot, amikor a lélek elszakadt az alsóbbrendű világtól, és fölemelkedett a valóság világába; és csak amikor ez az állapot bekövetkezett, akkor mondta: „*Megbocsáttattak a te bűneid*”, azaz, „megszűntek a bűneid, elmúlt a bűn után való vágyakozás.”

Nem így van ez azonban nálatok, elhullott kalászkoknál. Mert az elhullott kalászkoknak éppen az a jellemzőjük, hogy a bűn fogva

tartja őket, egyiket ez, másikat amaz a bűn. Az egyikbe az indulatosság, másikba az érzékiség, a harmadikba más bűn ásta bele magát olyan mélyen, hogy évek, évtizedek, testöltések kellenek, míg ő is eljuthat addig a színvonalig, amikor ő maga megutálja a bűnt, ő maga fordul el tőle.

Mihelyt azonban elfordultok a ti egyéni bűnötöktől, Krisztus azonnal megjelenik, és az Úr ma is azt mondja nektek: „*Megbocsáttattak a te bűneid, eredj el békességgel.*”

A bűn megbocsátására tehát nem elég, hogy az Isten megbocsátja! *Hiszen Isten nem is bünteti a bűnt.* Isten mindenkor fel akarja emelni a bűnöst, és ha az megbánta *bűnét és megszabadult attól*, akkor azonnal ott áll mellette a kegyelemmel.

És az sem megbocsátása a bűnnek, ha az az ember, vagy az a lélek, aki ellen vétettél, kijelenti, hogy megbocsát neked. *Ez sem ér semmit, amíg a vétkezőknek a lelkében még ott élnek azok a vad indulatok, vagy azok a tisztátalan érzések, amelyek őt még hasonló bűnök elkövetésére a jövőben is képessé teszik.*

*

Egy pillanatra tekintsünk még ebből a szempontból a kereszten függő latorra is, akinek az Úr azt mondja, hogy: „*Még ma velem leszel a Paradicsomban*”. Ez a lélek is a kérékbe tartozó kalászok egyike volt, ebbe a lélekbe sem ásta bele magát a bűn a lélek legmélyebb rétegéig, hanem csak a felszínen volt. A nevelés hiánya, a durva környezet, a gonosz alkalmak és gonosz cimborák rávették a könnyelmű gaztetre; de hogy a lelkében nem egy megromlott és elsötétült szellem volt, azonnal megérthetitek, ha megint kissé a felszín alá tekintetek. Figyeljétek csak meg őt, amikor a keresztfán halódik.

Azt elképzelni nem tudjátok, mi az: kiszegezve, szörnyű gyötrelmek közt várni a borzalmas halált, s még ebben az állapotban is elég szellemi világossággal és erkölcsi erővel bírni annak meglátására, hogy az Úr igaz, és ártatlanul szenved. Nem arról tesz-e bizonyosságot, hogy ez egy megvilágosodott lélek volt, amikor kimondja a bitón, hogy ők ketten ugyan méltán

szenvedik ezt a borzalmas és kínos halált, de az, aki közöttük szenved, ártatlan?! Nem a mennybe való beletekintés bizonyossága van-e a szavaiban, amikor az ártatlanul szenvedőben felismeri a menny Urát?! Végül, amikor ezt mondja: „*Uram, ha a te országodba mégy, emlékezzél meg rólam!*” „*Emlékezzél meg!*”, nézzétek csak azt az alázatosságot, ami ebben a kérdésben van!! Nem azt kéri, hogy vigye Magával a mennyországba, mert tudja, hogy ő arra nem méltó, sem azt nem kéri, hogy szabadítsa meg, hanem az ő mély leborulásával és megalázkodásával csak azt kéri, hogy „amikor Te ott leszel abban a mennyei birodalomban, jusson eszedbe, hogy *én is vagyok*”. Ezek mind olyan ismervei a valóság felismerésének, amelyek világosan mutatják, hogy ez nem egy megátalkodott, nem egy súlyosan sebesült lélek, akinek mint elhullott kalásznak, hosszú ideig kell birkóznia a bűnnel, önmagával, **hanem benne a bűn csak a felszínen volt, mert azonnal elfordult a bűntől, mihelyt fölismerte, hogy az milyen csúf, és teljes lelkével odafordult a ragyogó Igazsághoz, aki mellette haldokolt.** Ennek a lelki megfordulásnak úgyszólván természetes következménye volt, hogy a kegyelem Ura így válaszolt neki: „*Még ma velem leszel a Paradicsomban.*”

*

Kedves testvéreim, térjünk vissza még egy szóra a farizeus asztalához, talán találunk még ott egy pár morzsát, amivel a mi lelkünket is táplálhatjuk.

Amikor a valódi nárdus-kenet - ami abban a korban és a tropikus ég alatt igen nagy értéket képviselt - kiömlött a szent lábakra és betöltötte illatával az egész házat, maguk a tanítványok is megbotránkoztak. Különösen Júdás, aki az erszényt hordozta, és aki lopó volt, botránkozott meg ezen a pazarlásán, mondván: „mire való ez a pazarlás, hiszen azt a drága kenetet el lehetett volna adni háromszáz pénzen, és mennyi szegényen lehetett volna vele segíteni!”

Íme, itt van megint a látszat jóság, a látszat szeretet, amellyel a tanítványok még mintha az Úrtól is rossz néven vennék, hogy megengedi azt a pazarlást, mintha nekik nagyobb igazságuk volna.

Az Úr pedig azt mondja nekik: *„Hagyjatok békét neki; jót cselekedett velem, mert az én temetésemre kente meg az én testemet. Szegények mindenkor lesznek veletek, de én nem mindenkor leszek veletek.”*

Testvéreim, itt ismét a valóságnak egy mély szimbólumára akarok rámutatni, amikor azt mondom, hogy azt, amit Mária tett, Istennek tette, azt pedig, amit a tanítványok tettek volna, embereknek akarták tenni.

A nárdus illat csak szimbólum, jelképezi azt a szeretetet, amellyel Mária az Úr Lelkét körülvette. A testnek az illatos kenőcszel való megkenése annak a szimbóluma, hogy ebből a megtért és szeretettől átfűtött lélekből kilobogó szeretet lángja körülvette a halál elé készülő Jézus lelkét, akit mindenki megtagadott, akit mindenki elhagyott. Hiszen a félelem még azokat az ajkak is lezárta, amely ajkak pedig Érte kiáltani szerettek volna, és azokat a karokat is megbénította, amelyek Érte harcolni kívántak volna. De Mária Magdolna szeretetét semmi meg nem bénította. Ez a lobogó, rajongó szeretet, mint ahogyan a finom nárdus illat körülvette, és beburkolta a lakomán résztvevőket, úgy vette körül finom fluidként Jézus lelkét. **És ez a szeretet, ennek az egy lénynek a szeretete kísérte el őt azon a sötét folyosón, a halál folyosóján, s enyhítette meg az ő szörnyű szenvedését az emberek megértetlensége miatt, mert ez a lélek az ő lángoló szeretetén keresztül megértette Őt: a Szeretetet.**

Ezért volt, hogy ő láthatta meg elsőnek az Urat a feltámadás reggelén, mert az Úr Magával vitte azt a fluidot, amely Vele Mária lelkét összekötötte, azt az igaz nárdus illatot, azt a szeretetet, amely Krisztus Urunkat elkísérte azokon a rétegeken, azokon a homályos és sötét állomásokon keresztül, amelyeken

a mélyen bukott szellemek érdekében Neki is végig kellett vonulnia.

Íme, testvéreim, a látszat mindenütt milyen erőszakkal igyekszik eltakarni a valóságot, és a valóság néha milyen mélyen van elrejtve a látszat redői és rétegei alá! A valóságból csak az láthat mindig többet és többet, aki ezzel a valósággal él, eleven összeköttetést tart fenn; az egyetlen valósággal, az Isten beszédével, az Isten igéjével, aki testet öltött az Úr Jézus Krisztusban. Az ő megváltó munkájának tengelye az volt, hogy a valóságot uralkodóvá tegye a látszattal szemben, hogy az igazságot, amely a szeretetet, és a bölcsességet, amely az igazság, tehát azt a világosságot, amely Istenből árad alá, valósággá tegye itt, a valótlanóságok ködvilágában.

Ezt a földi embernek átértenie és átéreznie nem könnyű. Nem könnyű megérteni azt az óriási erőfeszítést, azt a szörnyű nehéz és kínos küzdelmet, amit egy ilyen elsötétült világban végrehajtandó feladatnak terhe jelent Valakinek, aki Maga az Isten egyszülött Fia. Mennyi csalódást kellett szenvednie, mennyi isteni bölcsességnek kellett a pusztába kiáltott szóként elhangzania addig, míg az első megértő szó élő ember szájából kiröppent: „*Te vagy az Istennek Fia, te vagy a Krisztus.*” Ezzel a világosság megfogamzott egy lélekben, a realitás, a valóság helyet talált egy lélekben, és ezzel helyet szorított magának a homály és a zűrzavar e világában.

Ez után az egy után tizenkettő, a tizenkettő után hetven, a hetven után százak következtek, akiknek lelkében felgyulladt egy-egy parányi kis szikra, a realitásnak, az igazságnak, a világosságnak, a valóságnak egy szikrája. Azután mind többen ébredtek fel, úgy hogy azon a nevezetes virágvasárnapon már tömegek kiáltozták: „Hozsánna Dávid Fiának! Áldott, aki jó az Úrnak nevében!” Tömegek lelkében gyúlt fel a fény, amely egészen más, mint e ködvilág igazsága; tömegek lelkében ébredezett az elfogadó erő, amely mindig többet és többet kíván ebből a fényből; tömegek szeretete és lelkesedése kísérte útján a világ

Világosságát, *Akire nézve ez a nap egyúttal befejezést is jelentett.*

Eddig a napig tartott az a felfelé ívelő eredmény, amelyet Ő a lelkekben elért. És amikor itt a kulminációt elérte, a sötétség hatalma sem maradt többé tétlen. A sötétség, amely befogja ezt a ködvilágot, a sötétség, amelyet a félrefejlett képzelőerő ilyen zűrzavarrá fejlesztett, ránehezedett, rászúlyosodott azokra a lelkekre, akikben már ébredezett a realitás, az igazság, a világosság. És vesztegetéssel, álnoksággal, hazugsággal, megfélemlítéssel, gonoszsággal - vagyis az ellentét egész fegyvertárával - vette körül azokat a lelkeket, akik ki merték mondani a rommá omlott fekete városban, hogy feljött a nap és reggeledik.

A többit tudjátok... Ez után a kulmináció után már csak a szenvedések, a gyötrődések napjai következtek. Azután a Golgotha és... „*elvégeztetett.*”

De a sötétség fejedelme csak azon vehetett győzelmei, ami az ő világából való. E káprázat szülte földi világából vette az Úr az anyagi testet Magára: ezt meggyötörhette, ezt megölhette e világ sátáni elve; meg is tette. De azt az igazságot, azt a világosságot, amely az Atyától szállt alá, nem fogadhatta be a sír, mert az nem az anyagnak, az az élő szellemnek, az a léleknek küldetett a mennyek Királyától.

És az a világosság, amely az egyes szikrákat meggyújtotta a lelkekben, kiemelkedett a sírból, beragyogta a világot, elárasztotta felette a fényt, és a feltámadás reggelétől kezdve a lelkekben meggyúlt világosságszikrák megnövekedtek, erősek-ké és hatalmasokká tették azokat, akiket az ellentét szelleme megfélemlített. Úgy hogy most már tömegesen adták oda az életüket, a látszatéletet a valóságért, az igazságért, Krisztusért... *És azóta száz- meg százezer szellem nyert üdvösséget abból az áldozatból, amelyet a Legdicsőbb hozott értünk, bűnösökért.*

*

Testvéreim! A ti lelketekben is ott él - Istennek legyen érte hála és dicséretmondás - a világosságnak ez a paránya, az a szik-

rácska, amely szétfeszíteni törekszik a bűnös ént, s áthatni, átsugározni törekszik a ti lelki és emberi éneteket is.

Ápoljátok és növeljétek ezt a szikrát, és tegyétek azt, amit mondtam nektek: tartsátok állandó kapcsolatban Azzal, akitől minden világosság jó. Hogy az ő ereje, az ő világossága, az ő szeretete, az ő hatalma áradhasson alá a lelketekbe, hogy föl-emeljen titeket is e világ sötét, zűrzavaros, örökké örvénylő hullámai fölé. Hogy megszabadulhassatok innen, és ti magatok is egy-egy fénylő központtá lehessetek, akikből továbbárad a világosság, továbbterjed előre és élettelenre. Hogy ezzel is növeljétek az ő dicsőségét, aki értünk szállt ide alá, értünk túrt és értünk szenvedett.

Minden erőttökkel igyekezzetek az övéi lenni, s elfeledni magatokat, és hozzászoktatni magatokat ahhoz, hogy ti nem vagytok semmi más, mint csak közvetítő közeg, amelyen keresztül az ő irgalma rezeg tovább e mélyen elbukott, erő után szomjúhozó és irgalmat kívánó világ számára.

Legyen veletek az ő kegyelme. Készüljétek arra a nagy napra, amelyen egy nagy lépéssel juthattok előre, ha a lelketeket kellőképp kitisztítottátok, amikor majd kitárva a lelketeket, bőséges zuhatagban ömölhet beléje az Isten igéje, világossága, a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak ereje.

Úgy legyen! Ámen

„Az Istennek országa tibennetek van,..”

A mi Urunk, a Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket, embertestvéreim!

A legutóbbi alkalommal a káprázatról és a realitástól beszéltem. Arról, hogy ebben az átlalatok is látszatvilágnak nevezett anyagi világban kélő emberszelleme az tartják realitásnak, ami nem realitás: az anyagot, az elmúló, időleges dolgot, egyszerűen azt, ami káprázat; ellenben az anyagba zárt szellemet, a legnagyobb reálist, az örökkévaló igazságot fantazmagóriának, olyasminek, amivel foglalkozni nem érdemes.

Fejtegetéseim során eljutottam addig az igazságig, hogy a legnagyobb, örök realitás a földre nézve az Úr Jézus Krisztus, akiben Isten beszéde jelent meg a földön. Minden más csak látszat, káprázat, amely egy pillanat alatt elmúlik és többé nyoma sem lesz; de az Istennek beszéde, és mindazok, akik az Istennek beszédével táplálkoznak, örökké megmarad és örökké megmaradnak.

Most ezeket az általános szempontokat elhagyva, magáról az emberről beszélek hozzátok, mint olyanról, aki - amint a valóságot összetéveszti a káprázattal - mindig egyebütt keresi a valóságot, mint ahol van, s így p. o. mindig másutt keresi azokat a tényezőket, amelyek őt szenvedtetik, vagy amik boldoggá teszik, mint ahol azok tényleg vannak. Az ember a maga anyagi beállítottságában, a testben az anyagtól körülvéve, anyagi érdekek kusza szálaival össze-vissza kötözve, elhomályosult szellemi látással mindig önmagán kívül keresi azokat a tényezőket, amelyek az ő boldogságát, vagy boldogtalanságát meghatározzák. És amikor szenved, azt hiszi, hogy ha azok a tényezők, melyek körülötte vannak, vagy azok az egyének, akik az ő környezetét képezik, megváltoznának, elmúlnának, vagy létezni megszűnnének, akkor az ő állapota megváltoznék, s ő a boldogságához mindjárt közelebb kerülne.

Ez az ő hibás felfogása azután olyan dolgokra ragadja őt, amelyek még messzebb viszik az igazságtól, a valóságtól és végeredményben a boldogságtól.

Mert én azt mondom nektek - amit egyébként már sokszor hallottatok - hogy *az ember boldogságának vagy boldogtalanságának tényezői nem körülötte vannak, hanem a lelkében. És ha a szenvedtető érzéseket a körülötte lévő tényezők ébresztik is fel, akkor sem azok a kívülről lévő tényezők szenvedtetik őt, hanem a lelkében felébredt gonosz, sátáni eredetű, Istentől elfordult érzés, ami őt nem hagyja békeségben, ami neki gyötrelmes órákat, napokat és még hosszabb időket szerez.*

Érdemes ezzel kissé hosszasan foglalkozni. Én néhány példán és eseten kísérlem meg a lelki szemetekhez egészen közel hozni ennek az állításnak valóságát.

Az ember, mint elesett, mélyen bukott lény sok mindenféle bűnös hajlammal és érzéssel van megterhelve. Válasszunk ezek közül az ellentétes érzések közül egyet, mondjuk a haragot. A harag, a bosszú, a gyűlölet a sátánnak a tüze; hiszen sátáni eredetű már az is rámutat, hogy a legmagasabb fokon ölni kész, az Úr pedig azt mondja, hogy a sátán embergyilkoló volt kezdettől fogva.

Nos, az olyan embernek, aki minden legkisebb dologra ingerültségbe jön, aki azonnal felfortyan, és haragjában üt-vág maga körül - akár szóval, akár tettel - ahhoz, hogy ilyen szenvedélyes, tehát szenvedéses állapotba kerüljön, elegendő, hogy óvatlanul beleütközzék egy tárgyba, pl. egy bútordarabba, és azonnal felfortyan, szitkozódik, nem bír magával. Csak nyilvánvaló, hogy annak az élettelen tárgynak, amely ott áll talán évek óta mozdulatlanul, nem volt szándéka őt bántani. Tehát *nem az a tárgy, nem a kívül lévő dolog szenvedteti őt, hanem, szenvedteti a benne lobogó sátáni tűz.*

Mert bizony az ingerült ember nagyon szenved; hiszen ha nem szenvedne, akkor békesége volna; de éppen ez a folyton izzó

és maga körül mindent megsemmisíteni kívánó érzés az, ami reá visszahat; tehát *benne magában van az, ami őt szenvedteti*. Az ilyen embernek mindegy, akármi az, ami keresztezi az ő szándékát, minden kiváltja benne a haragot. Mondjuk, egész héten át munkálkodni kénytelen - mert hiszen a munka egyetemleges törvény, és aki enni akar, annak dolgoznia kell - és alig várja azt az egy napot, amelyben majd a saját akarata szerint élhet, amikor nem kell dolgoznia, hanem szórakozni mehet. Éppen azon a napon azonban, amikor szünnapja van, mondjuk vasárnap - amit az ilyen ember nem a lelkére fordít, hanem élvezetek hajszolására - már ébredéskor látja, hogy beborult az ég, és zuhog az eső. Elkeseredik, és dühösen tör ki, hogy „éppen ezen az egy napon kell esőnek esnie!” És nemcsak azon a napon, hanem napokig komor és ingerlékeny hangulatban marad.

Pedig az eső talán százazreknek, millióknak válik javára, mert megtermékenyíti a földet, elősegíti a termények fejlődését, és abból végeredményben ő is, ez a dühöngő ember, táplálkozni fog. Tehát semmiképp sem azzal a szándékkal rendezték azt úgy a magasabb hatalmak, hogy őt ingereljék. Látnivaló ebből is, hogy nem a külső körülmény az, ami őt szenvedtet, de *szenvedteti a benső érzés, az, ami benne van, az a sátáni tűz, amely a legkisebb mozzanatra is fellobog*.

És ezt a végtelenségig lehetne így folytatni. **A legjobban szokták azonban okolni a maguk boldogtalanságáért az ilyen természetű emberek azokat, akik hozzájuk legközelebb állnak, mondjuk az élettársat.** Mindennek az az oka; hiszen ha az nem lett volna mellette, vagy ha így, vagy amúgy nem cselekednék az ő bosszantására, akkor ő nagyon jó ember volna, aki soha sem haragudnék.

Azonban amint azt a ti nagy tanítótoktól is tudjátok: „még az ördög is jót akar, csak a maga elgondolása szerint”. Hogyan gondolod tehát, embertestvérem, hogy az, akit a kölcsönös szeretet és szerelem kötött hozzád, csak azért tesz, vagy gondol

valamit másképp, mint ahogy azt te szeretnéd, hogy azzal a te ingerlékenységedet felfokozza?! Lehet, hogy ő valamit más-ként fog fel, vagy másként tesz, mint te tennéd; de vajon elbí-rálhatod-e te azt, hogy melyikötök jár helyesebb nyomon? Csak olyasvalaki, aki magasan mindkettőtök fölött áll, tudná megítélni, hogy kinek van igaza; de mint a példaszó mondja: „aki haragszik, annak soha sincsen igaza”. Különben is, ha egy másik ember másképp gondol el valamit, mint te, az semmikép-pen sem ok arra, hogy te emészd magadat, nem ok arra, hogy benned a sátáni tűz fellobogjon, tehát semmiképp nem oka a te szenvedésednek. *Hanem oka vagy te magad, aki ezt a sátáni tüzet nagyra nőni engedted*, aki eddig ezt a sátáni tüzet eloltani nem igyekeztél, és most sem igyekezel, hanem hanyagsággal és könnyelműséggel magad raksz rá új gyújtóanyagot, hogy csak még jobban égesse a bensődet, és még jobban szenvedtes-sen tégedet. Tehát le magad szenvedteted magadat a saját érzé-seiden keresztül.

Egy másik nagy és kárhozatos bűn, és az emberiség gyötrelme-inek másik forrása az érzékiség. Azt mondjátok, hogy ez ké-nyes tárgy. De mi felnőtt emberekhez beszélünk, mi igazságo-kat hirdetünk, gondolkozni tanítunk titeket, keresni és kutatni mindenben a nagyobb, a táplálóbb igazságot. Mi arra tanítunk titeket, hogy milyen módszerekkel és milyen lehetőségekkel lehet kiemelkednetek kárhozatos, szenvedtető, fájdalmas álla-potaitokból.

Az érzékiség egyik legnagyobb terhe az emberiségnek. A fiatal, alig felserdült emberke, aki még csak éppen elhagyta a gyermekkort, meglát egy fiatal leányt. Egyszerre fellobog ben-ne valami boldogító s egyidejűleg szenvedtető érzés, a kezdődő szerelmi érzés, amely azonban egy ilyen salakos világban sok-kal több érzéki és alsóbbrendű elemmel van vegyítve, semhogy igazán boldogító lehetne. Tehát meglátja a leánykát, és a saját lelkéből rárak minden színt, amit a lelkében eddig felhal-mozott, amit a képzeletvilága mint kívánatosat, kellemeset,

ragyogót elő tud teremteni; kiszínezi magának, hogy az milyen angyali jóság, milyen kedves, milyen szerény, milyen engedelmes, stb..., azaz rárakja mindazt a szépet és jót, amit a képzeletvilága egy ideálban összegyűjt.

Így a legtöbb szerelemben úgy van az, hogy *a legtöbb ember tulajdonképpen a saját érzéseibe szerelmes, azaz a látott személy mögött egy képzelt személybe, akiben a saját lelkében összegyűjtött szépet és jót összesűríti.*

Lehet, hogy az a leányka egyáltalán semmivel sem magasabb rendű, mint Ő -maga, lehet, hogy nagyon is egyszerű, hétköznapi lélek, sőt lehet, hogy minden hibával meg van terhelve, - de mindenkifelett fogalma sincs arról, hogy őrá valaki ilyen érzésekkel tekint.

Ezek az érzések azonban a mi fiatalunkat nem hagyják aludni. Mindig jobban és jobban megtöltik a szívét, és valósággal szenved alattuk. Hiszen ti is voltatok fiatalok, serdülőkorban lévők, nektek is van fogalmatok arról, mit szenved egy ilyen szegény gyermek egy olyan nagy, nyomasztó érzés súlya alatt, amely még az álmától is megfosztja, amely megfosztja attól, hogy a kötelességét - akár tanulnia kell még, akár valami foglalkozásban kell helytállania - rendesen, kifogástalanul elvégezze.

Nehéz, gyötrő érzés ez; és csak nyilvánvaló, hogy *nem a külső körülmények gyötrik őt* - hiszen az a leányka minderről nem is tud semmit - *hanem gyötri a maga érzése*, amely benne él a lélekben, amelyben a vágyvilág és az akaraterő még messze nincsenek egymással egyensúlyban.

Mindezekhez járul még az is, hogy a mi emberünk nemcsak lélek, de test is, és az érzelmek mellett az ösztönök is erősen foglalkoztatják a tudatot, és még jobban lenyűgözik az akarateréjét és még jobban szenvedtetik őt. Álmatlanul fetreng fekhelyén, lesóványodik, majdnem belebetegszik ebbe az érzésbe. Mi okozza hát ezt a szenvedést? Mert hiszen ez szenvedés tel-

jes állapot! *Csak ő maga egyedül, az ő még fel nem tisztult ér-
zés- és vágyvilága.*

De nézzük a folytatását. Az idő telik, múlik, és mondjuk, a fellobogó érzelemből házasság lesz; a körülöttük lévő gondossága és a kedvező körülmények lehetővé teszik, hogy összeházasodjanak. Mindkettő az élet tavaszán, ragyogó szemekkel és kipirult arccal áll az oltár előtt, és azt hiszik, hogy az az eskü, amelyet tesznek, örök időkre megpecsételte azt az érzelmet, és ez örökké így fog tartani. A földi mennyország kapujában érzik magukat.

Azután a házasság hetei, hónapjai lezajlanak; a beteljesülés lelohasztja a feszülő érzelmeket és érzéseket, sőt nemcsak lelohasztja, hanem az ifjú férj máris kezdi közömbösen tekinteni az élete társát, annál is inkább, mert látja, hogy nem is olyan angyal, mint amilyennek ő kiszínezte, sőt nagyon is ember, gyarló ember; s azok a színek, amiket ő rakott reá, és amikre bizakodóan épített, tulajdonképpen nincsenek is.

Így azután igen hamar elpárolog az a lobogó érzelem, melyet esküvel pecsételtek meg, és nem is nagyon hosszú idő múlva újból meglát valakit, egy másikat, aki díszesen öltözködve, szép arccal nagy hatást tesz reá, annál is inkább, mert hiszen az, akit ő feleségül vett, otthon bizony nincs mindig díszesen kiöltözködve, és lelkileg sincs ünnepi hangulatban a hétköznapok elfoglaltságai közepette. A lelkében most újból felébred a szerelmi érzés, hasonlóképpen az elsőhöz. Most ebben az újabb nőben kezd látni olyasvalakit, aki magasabb rendű; az érzelmei ehhez vonzzák, s lassan-lassan otthon kínosan és kellemetlenül érzi magát. Amit az otthonában eddig észre sem vett volna, sok apró kis fogyatékoságot, hiányosságot, vagy rendetlenséget, azt most mind fokozottabban veszi észre, és még jobban elkedvetlenedik az otthontól, és attól, akinek esküvel fogadott örök hűséget; ellenben most már mindent megtesz, hogy közelébe férközhessen annak, aki az érzéseit lekötötte. Közelébe is férközik, meg is hódítja; és akkor felébred a lelké-

ben a kettősségnek az a gyötrő és szétszakító érzése, amely mint bevezető szerepel a züllött emberek táborába, azokéba, akik legázolják a tisztább érzéseket. Otthon durva és kíméletlen, emitt a másiknál epekedő és sóvárgó, miután ez a második tudja a módját, hogyan kösse magához.

Vajon mi szenvedteti őt? *Semmi egyéb, mint az érzékiség*, ez a szennyes érzés, amely minél nagyobb mértékben van meg valakiben, annál hamarabb gyullad, és annál gyakrabban változtatja vonzalma tárgyát. Ezt a második követi, azután egy harmadik, a harmadikat talán egy negyedik, stb.

Arról nem is beszélek, ami otthon van, abban az otthonban, ahol az asszony az éjszakákat keresztülsírja, ahol a gyermekek apa nélkül vannak; de legjobban szenved ő maga, az, akit tisztátalan érzései, mint az oktalán állatot a kötőfék, rángatják ide-oda anélkül, hogy szabadulni tudna. Lassanként a gyötrő önvád is elhalkul, hogy még gonoszabb érzésnek adjon helyet, annak az érzésnek, amely őt arra biztatja, hogy mindenáron szabaduljon attól a nyügtől, amely őt esküvel és a társadalom által szigorúan megkövetelt korlátokkal köti az első asszonyhoz.

Mi szenvedteti őt? A külső körülmények? *Semmi más, csak ő maga, az, ami őbenne magában van.* De ő elsötétült lélekkel az asszonyt okolja, akitől nem tud szabadulni, okolja a második és harmadik nőt, mert azok őt elcsábították, okolja a végzetet, hogy őt ilyen körülmények közé hozta, csak önmagát nem okolja. Pedig mindezek, **akik és amik körülötte vannak, nem egyebek, mini csak olyan tükröző felületek, amelyek visszaverik az ő belső érzéseit**, azokat az érzéseket, amelyek még ebben a visszaverődött formájukban is gyötrők, kínozó, szenvedtetek.

Pedig ez még a jobbik eset, amikor a fiatalok összeházasodnak. Van ennél még rosszabb eset is, amikor a mi fiatalunk lelkében az ösztöni érzés sokkal erősebb, mint a szerelmi érzés, és mikor az ösztöni érzés gyötri, kínozza őt, akkor, hogy attól szabadul-

jon, illetőleg, hogy ez az érzése megpihenhessen, a legolcsóbb megoldáshoz fordul.

Fájdalom és szégyen, hogy egy ilyen mélyen bukott társadalomban, az ilyen mélyen esett lelkek közt a szerelemnek zsibvására is van. A mi emberünk is itt keres magának enyhülést. Aki pedig egyszer ebbe a fertőbe csak egyik lábával is belépett, az nem egykönnyen tud belőle szabadulni.

Ez után a megoldás után egyszerre megszűnik a lelkében a felfelé emelő, ideális szerelmi érzés, az érzelmeknek az a feszültsége, amely eddig legalább valami jó feltételezésére, valami jó elképzelésére készítette és képesítette. Most már fiatalon, alig pelyhedző állal cinikus, és azt a tiszta leányt is, akihez azelőtt a gondolataival sem mert felérni, ugyanazzal a szemmel tekinti, mint azokat, akiket zsibvásáron megvásárolhat magának. Nincs előtte többé tiszta nő. Már egészen gyenge, fiatal, úgyszólván siheder korában cinikussá, közönségessé, olyanná lesz, aki a lejtőn menthetetlenül csúszik lefelé. Többé nála a szerelmi érzés a maga tisztultabb formájában be sem következhet.

Így él éveken, évtizedeken át; lelkének kertjéből minden virág kipusztult, lehervadt; gaz, bojtorján és tövis verte fel a helyét, és mire a nagyon korán beköszöntő öregség meglepi őt, ezzel az eldurvult, kipusztult lélekkel nézi más emberek életét, és így panaszkodik: „Milyen szerencsétlen vagyok én, milyen szép életet él az a másik, felesége van, gyermekei vannak, milyen elégedettek, milyen egészségesek! Nekem ezt nem adta meg a sors”.

Sohasem vádolja önmagát; azt a szenvedést, amelyet neki ez a betegségekkel megterhelt, korán beköszöntött öregség hozott, nem ő szerezte magának az ő szennyes érzésével, megfertőzött lelkével, hanem a sors volt hozzá mostoha. Íme sorra, mindennütt **az ember a maga érzelmeiben boldogtalan, a maga érzésvilágában hurcolja magával a boldogtalanságot, ahova csak megy. Pedig ha az érzésvilága alantas, kerülhet angya-**

lok társaságába, ott is boldogtalan lesz, mert egyedül marad és önmaga gyötri önmagát.

A két legdurvább és legszembeszökőbb emberi bűnt szemléltük meg ebből a tekintetből, de ugyanígy van ez minden bűnnel, kivétel nélkül. Például a hiúság, amely látszatra mintha a legszelídebb és a legártatlanabb bűnök közül való volna. Én azonban azt mondom nektek, hogy a bős bika és az ordító oroszlán elől elmenekülhet és elrejtőzhet az ember, mert azok bögésükkel és ordításukkal messziről hírt adnak magukról, de a fűben csúszó, vagy a lombok közül leselkedő kígyó elől nem menekülhet el, mert csak akkor veszi észre, amikor már a testébe mart. Ilyen a hiúság is. A hiúság látszólag nagyon szerény és kis hibája a léleknek; azonban nagy bűnökből könnyebb kígyógyulni, mint az ilyen látszólag kicsiny hibákból. A hiúság az, amely a legmesszebb kíséri el az élet vándorát az élet országútján. Minden elmarad mögötte, ez a hízelgő csúszó-mászó azonban kitar egészen addig, míg már minden egyébtől megtisztult.

Arról nem szólok, hogy a hiú és könnyelmű nő, akinek a szépségét magasztalják, milyen könnyen bukik el ezen az egyszerű és kicsiny bűnön, a hiúságon, mert a hízelgés és az ő szépségének hangoztatása felgyújtja lelkében azt a tisztátalan tüzet, amely azután felégeti a józan megfontolást és az erkölcsi érzést.

De az élet az egész vonalon telve van ezzel a hibával. A legtöbb ember nagyon megbántva érzi magát, ha rangjának és címének elhagyásával, vagy mondjuk, azon alul címezik őt, és egyszerre felébred benne a harag, a bosszú érzése, amit talán a jó modor takarójával elföd, de a belsejében intenzíven érez. *Nem szenved-e hát a hiúságnak a nyomása alatt?* Nem szenved-e, amikor napokig bosszankodik valakire azért, mert nem adta meg neki a „kijáró tiszteletet”, és nem alakul-e át ez a szimpla kis bűn haraggá, azzá a romboló és bosszúálló fene-

vaddá, amely azután nemcsak másnak árt, de elsősorban önmagának, a saját lelkének.

Íme a bűnök mind egy közös tőből fakadnak, az egyik szüli a másikat, az egyik szálláscsinálója a másiknak.

Ugyanígy van ez a kapzsisággal, a fősვნყսéggel, vagy bármi más bűnnel is, amivel az emberi lélek meg van terhelve. A kapzsi ember is szenved, amikor azt látja, hogy a másiknak van, neki meg nincs. Őt sem az a másik szenvedted - hiszen az a másik talán nem is tud arról, hogy őt valaki sóvárgó szemmel nézi - *hanem szenved a maga fel nem tisztalt, gyötrő, alantas érzésétől.*

A bűnök azután önállóan élni akarnak, falánkrok, mint a romboló élősdiek, és a lélek erőiből táplálkoznak. Figyeljétek csak meg, hogy *az indulatos természetű ember, ha nincs rá oka, ő maga keres okot magának, hogy valamiben kifogásolnivalót találjon, csak azért, hogy bosszankodhassék.* Igen, mert az a sátáni érzés, amely benne él, kielégülni kíván, de soha ki nem elégülhet, mint ahogy a sátán soha ki nem elégítheti a vágyait, mert éppen az a bűnhődése, hogy mindig sóvárog, de soha ki nem elégülhet. *Így az ő egyes tulajdonságai is, amelyeket az emberlélek tőle átvett, ha idejében féket nem állít eléjük, akkor a lelkét rabszolgává teszik,* mert keresvén-keresik az alkalmat, hogy újból és újból érvényesülhessenek, és azonközben a lelket, amelyben fészket vertek, gyötrik, kínozzák, s pokollá teszik az állapotát. Természetes is, mert ahol a sátán tulajdonságai vannak jelen, ott a pokol van jelen.

Azt mondhatná valaki: jó, jó, hát ha mindezek így is vannak, azért még nem lehet azt mondani, hogy minden szenvedés a saját lélekből ered. Hiszen annyi más szenvedtető tényező van a földön és az életben, amelyek az egyénen kívül eső okokból erednek: itt vannak példának okáért a betegségek, amelyek alatt annyi ember szenved!

Nos, kedves embertestvéreim, nézzük meg ezt az állítást is közelebbről. Nézzünk meg egy haragvó embert akkor, amikor

már az élete végén jár, egy olyan embert, aki sohasem kísérelte meg, és nem gyakorolta magát abban, hogy a haragjának gátat vessen, hanem annak mindig szabad folyást engedett. Évtizedek múlva - eltekintve attól, hogy egyedül maradt a világon, mert senki sem hajlandó vele együtt menni az élet új tán sokáig - azt észleljük, hogy az arcán és az egész külső megjelenésén valami félelmet keltő kezd mutatkozni; a szemeiben valami kérlelhetetlen szigor, vonásaiban valami hajthatatlanság. Jelenlétében anélkül, hogy szóra nyitná ajkait, a gyermek megriad, az érzékenyebb lélek kínosan érzi magát, és menekülni szeretne.

Egy ízben beszéltem nektek arról, hogy a belső érzések, vágyak, gondolatok hogyan alakítják át a szervezetet, hogy a gyakorlat folytán az idegek hogyan válnak mindig alkalmasabb vezetőivé a megszokott hatásnak. Az izmok hogyan alakulnak ennek megfelelően, és az egész szervezet hogyan áll bele lassanként annak az iránynak szolgálatába, amelynek vonalát a lélek érzései vonják meg.

Most erre hivatkozom, ennél a hamar felfortyanó és haragvó embernél. Az érzéseket és indulatokat az idegek mindig könnyebben és gyorsabban vezetik, s így minél továbbhalad az időben, annál kisebb okokon annál jobban felingerlődik. Lassan-lassan az idegek egészen ezeknek az indulatkitöréseknek a szolgálatára állnak, a haragot kifejező benső után alakul át a külső; az izmok is engednek az átalakító hatásnak, és idő múlán a külső is azt fejezi ki - amennyire az anyag az érzelmek nyomása alatt átalakulhat - ami belül van. Ez az egyik külső következmény.

A másik pedig az, hogy ezek a haragos kitörések a szervezetet a maga rendes funkciójában gátolják - mert hiszen az emberi szervezet is békességben szeretne lenni, hogy végezhesse a maga gépies munkáját - és az indulatkitörések gátló és mérgező hatása megrontja elsősorban a gyomrot, az emésztőszerveket és azok mellékszerveit. Hiszen még a közönséges beszédben is

szokták mondani, hogy „epés ember”. Mert a néplélek, ha a tudományos elméleteket nem érti is, de a nagy összefüggéseket észreveszi.

Azután meghal ez a mi emberünk. Azok a rendellenességek és azok a betegségek, amelyek a testi szervezetben a lelki hatások eredményeképp már kifejlődtek, a lelki testen még sokkal jobban ki vannak fejlődve, mert hiszen ez a félszünyagi közeg az érzéseknek, az indulatoknak előbb volt útjában, mint a test, és még teljesebben engedett azoknak. A mi emberünk tehát egy megbetegedett lelki testben él hozzá hasonló környezetében a szférában, tehát egy fokozottabb pokolban, mint amilyenben a földön élt.

Azután idők múlnak, és ő újból testbe jön. Az új testen már hajlam alakjában ott vannak azok a betegségek, amelyek a lelki testen mint kifejlődött rendellenességek megvoltak, úgy, hogy a következő testöltésben már beteg gyomorral, beteg emésztőszervekkel vergődik át az életem.

Tehát mi szerezte neki ezt a súlyos és gyötrő állapotot? *Az ő maga érzése, az az érzés, amely folyton halmozódva aláásta az ő lelki szervezetét, s ennek következtében az arra ráarakódó testi szervezetet is.*

És még ha ez nem is megy minden esetben ilyen gyorsan, hogy egyik inkarnációról a másikra már súlyos és elviselhetetlen betegség fejlődik ki, az egyéni természetet levetkőzni nem könnyű, és néha az ilyen „rossz természet” inkarnációk során végig fokozódik, míg végül belőle súlyos betegség fejlődik. Egy azonban bizonyos, hogy *a lélek ezt is maga szerezte magának a beteg érzéseivel, beteg indulataival.*

Vagy nézzük azt a másikat, aki az érzékiségbe merült alá. Az izgalmak, amelyek ezzel együtt járnak, szintén folyton fokozódó tendenciát vesznek, mert hiszen minden rossz lelki tulajdonság folyton terjeszkedni akar, mindig nagyobb és nagyobb területet akar a lélekből elárasztani. Tehát az ilyen irányban elfajult emberlelkek is mindig fokozottabb ingerekre vadásznak, ezek a

megismétlődő viharok pedig a vérkeringésben és szívműködésben hoznak létre folyton nagyobb és nagyobb rendellenességeket; és mire egy ilyen ember megöregszik - aránylag nagyon rövid idő alatt - akkorra már a szíve meg van támadva, a gerincagya és a nyúltagya szintén megsínyli ezeket az érzelmi, illetőleg inkább érzéki viharokat.

A fluidi világban azután - úgy mint az előbbi - a hasonlók között a pokol kielégíthetetlen sóvárgásával él együtt; és amikor újból testbe kerül, beteg szívvel és lefokozott értelmi képességgel, sőt nem egyszer bárgyúsággal megterhelten születik meg.

Mi hozta mindezt létre más, mint ő maga?!

Tehát végeredményben a betegségek is a bűnös érzéseknek, a föl nem tisztult, ellentétes, sátáni érzések lobogásának a következményei. Mert a többi bűnöknek is ugyanígy megvan a maga vetülete a testi életen. Én csak folyamatokat és elveket ismertetek, csak rá akarom irányítani a figyelmeteket a természettörvény szabályos működésére, az okok és okozatok közti összefüggésekre.

Mindezeket a tényeket és igazságokat nem döntik meg azok az enyhítések, amelyeket a jó Isten és a Gondviselést reprezentáló őrangyalok adnak bele egyes lelkeknek az életébe, amikor az ő fantomjukat kiegészítik, kijavítják. Őket mások által levetett éteri testbe öltöztetik, hogy egészségesebb és normálisabb életet élhessenek. Ezek az esetek egészen más számadás alá tartoznak, ezek a kegyelmi ajándékok azoknak jutnak, akiket az isteni Gondviselés ki akar emelni, mivel a lelkükben még van egy kapcsolódási lehetőség a magasabb rendűhöz. De akikben ez a lehetőség elmúlt, azoknál teljes egészében a természettörvény érvényesül.

Különben az a betegség, amely mint következmény beáll, maga is a természettörvény bölcs fékező beavatkozása. A bajt a magasabb rendű léletrétegnek: a léleknek erőivel való törvénytelen élés, a visszaélés hozta létre; most a test betegsége, szenvedése

és fájdalma révén a természettörvény ennek az alsóbbrendű életretegnek a nyomása alatt tereli vissza a figyelmet a magasabb rendű felé. Mert hiszen a lélek ilyen életben, amikor beteg külsővel, beteg szívvel, vagy csak egy félig hasznavehető agygyal születik meg, többé nem élhet a régi szenvedélyének; egy ilyen test, egy ilyen élet, amelybe ő maga vitte bele magát, alkalmas lehet arra, hogy eszméljen, hogy visszaforduljon.

És csak amikor a visszafordulás vágya a lélekben lassan-lassan gyökeret ver, akkor kapja meg a Gondviselés angyalaitól azokat a kedvezéseket, amelyek az ő jobb elhatározását felerősíthet és őt a fejlődés útjára ismét visszaterelhetik.

*

Azt is mondhatná valaki, hogy a külső rútság is olyan terhelés, amiről az ember nem tehet, s mégis sok hátrányát szenved.

Nos, idők múltán mindenféle lelki defektus annyira rányomja bélyegét a külsőre, hogy ha más tényezők nem érvényesülhetnének, akkor ezek a tisztátalan lelki érzések az élet végén teljesen kifejeződnének az arcon. De még így is kifejeződnek bizonyos határig. A kapzsinak az arcán, mire megöregszik, félreismerhetetlen nyomai mutatkoznak az ő lelki érzéseinek; valahogy olyanná válik az arca, mint a saskeselyűé: az összeszorított szemek, a sanda nézés - mivel mindig a másét nézte - elárulják az ő benső érzéseit. Vagy az érzékiségben alámerülteknél a dülledt szemeken, a lefittyedt ajkakon szinte leolvasható az, amit az apostol így fejez ki: „a szemek bujálkodása”. A haragos természetűnek könnyörtelen, vad kifejezése, stb. stb. szintén a benső érzések vetülete a külsőn. Mindezek az arcon összevegyülnek, és elrútítják azt.

Tehát a rútság, az arcnak kellemetlen kifejezése maga is egyszerűen egyenes vonalú folytatása és következménye az előzményeknek: az érzések hatásának, az érzések érvényesülésének az anyagban. Ha tehát valaki azért nem boldogul az életben, mert nincs kedvező külsővel megáldva, még akkor sem lehet

azt mondani, hogy annak nem ő az oka, mert bizony azt is ő szerezte magának az ő érzéseivel.

Ismétlem, én elvekről és folyamatokról beszélek; a kivételek csak megerősítik a szabályokat. Hogy szép arccal jelenik meg egy rútlelkű ember, ez nem jelenti azt, hogy az elvek maguk nem igazak; ez csak azt jelenti, hogy Isten mindenkinek csak jót ad, és mindenkin úgy segít, ahogy az illetőn egyáltalán segíteni lehet, vagy legalábbis eredményt lehet elérni. De ti magatok is tudjátok, hogy a szép arc mögött rejtőző lelki alantasság aránylag milyen rövid idő alatt keresztültör, és elárulja magát a szép arc mögött is, amely lassan olyanná válik, mintha üveg mögött lennének rút dolgok felhalmozva, hogy akinek látó szeme van, az a szép arc mögött is meglátja azokat.

*

Még valamiről szólok, ami az emberek életében olyan nagyon nagy szerepet játszik, és aminek olyan nagyon nagy fontosságot tulajdonítanak, Azt mondják t. i. az emberek, hogy a szegénység milyen nagy és nehéz teher, pedig ez is kívül van az emberen, nem az ő érzésvilágának a vetülete.

Ezzel szemben először is azt mondom nektek, hogy a tisztességes szegénység nem teher és nem kereszt. A tisztességes szegénység sokkal békésesebb, könnyebb és kellemesebb életforma, mint a nagy gazdagság. A nagy gazdagság teher, a nagy gazdagság nagy kísértés, a nagy gazdagság sok gondot, sok kellemetlenséget, örökös védekezést jelent a kapzsisággal szemben, örökös aggodalmat azért az anyagiért, amit a furfang és a képmutatás mindenképp el akar ragadni! Sőt a nagy gazdagság sokszor még az életért való állandó aggodalmat is magával hozza, mert a nagyon gazdag emberek nagyon szem előtt vannak, és nagyon ki vannak téve az alantas érzésűek mindenféle indulatának. Tehát az ilyen élet folytonos ütközésekkel és aggodalmakkal teljes.

Ellenben a tisztességes szegénység, amely becsületes munkával biztosítja a mindennapi kenyeret úgy, amint azt a mi Urunk, az ő

imájában előírta az embernek, egyszerűen csak a testi élet járuléka; és ez a tisztas szegénység egészséges álmot, rendszerint egészséges testi közérzést és nyugodtságot, sőt békességet jelent; mert senkinek a kapzsiságát fel nem idézi, a kapzsiság egyszerűen elmegy mellette, mert nincs rajta mit keresnie. A fényűzés nem rontja meg az egyszerű, szegény ember életét és egészségét, és nem lopja el a drága idejét, amely a nagyon gazdagoknál az úgynevezett „társadalmi kötelezettségek” révén nem utolsó teher.

Az igazi nyomorúság ellenben, ahogy azt egy közmondás is mondja, nem jó Istentől. Az igazi nyomorúság mindig valami lelki vagy testi defektus következménye. Az igazi nyomorúság vagy olyanok osztályrésze, akik megrögzött semmittevők, restek - tehát az esetben ők maguk az okai - vagy akik testileg képtelenek arra, hogy megkeressék a kenyerüket, mert betegen születtek. Ezekről pedig az imént beszéltem, és kimutattam, hogy maguk szerezték maguknak.

Tehát mindent reaszummálva, mégis csak az az igazság, hogy az ember a maga érzéseivel teremt magának szenvedést és poklot, mint ahogy a maga érzéseivel szerezhet magának mennyet és boldogságot is.

*

Most, kedves testvéreim, fordítsuk el a tekintetünket az élet sötét és lehangoló oldalától, és nézzük a másik oldalát, azt a verőfényes képet, amelyet a lélekben kifejlődött erények, a lélekben kibontakozott szép, igaz és jó fest elénk.

Vannak emberek, akik különösen fogékonyak a szép iránt, akiknek lelkében a szép mindig visszhangot kelt, és akik a lelkükből a szépnek különféle formáit tudják felszínre hozni. Érttem ez alatt a művészeket. Hangsúlyozom: *az igazi művészeket, azaz azokat, akiknek a lelkében él a művészet*, ahogy mondani szokták: akiknek műzsájuk van - azaz a művészetben szellemi vezetőjük - nem pedig azokat, akiket művészeknek neveznek,

de valójában csak kontárjai, még ha nagynevű kontárjai is a tiszta szépnek.

Hogy akik ilyen művészellemek, azok a lelkük tartalmával mennyi boldogságot és örömet szereznek maguknak, azt is próbáljuk végignézni egynéhány esetben. Nézzünk először egy szobrászt. Hosszabb-rövidebb ideig érzi, hogy a lelkében valami megszületni készül, aminek egyelőre nem tud nevet adni, csak érzi, hogy valamit alkotnia kell. Ezt nem lehet emberi szóval ecsetelni, hogy mi ez az érzés; ez egy egészen különös lelkiállapota annak, aki a fejlődésnek ezen a fokán áll.

Lassanként azután kialakul a lelkében egy eszme, amelyet lelki szemeivel máris megtestesülve lát szobor alakjában. Minél tovább szemléli ezt az eszmét az ő benső szemével, annál világosabban állnak előtte az alakok, amint mozdulnak, amint azt az eszmét, amely a lelkében ébredt, kifejezni törekszenek. Egyszerre azután ellenállhatatlan vágyat érez, hogy ezeket alakba öntse. Megáll a kötömb előtt, azután vésőjével kezdi lefaragni a nagy, durva darabokat, míg először csak vázaltszerűen bontakoznak ki az alakok. Később azután mindig finomabb vésővezetés mellett létrejönnek az élethűen kifejező finom vonalak és felületrészek, és mire kész a mű, megelégedéssel szemléli, mert érzi, hogy amit alkotott, az az ő benső szemléletében látott eszmének megfelel. Ez a tárgy, ami előtte áll, ugyanazt az eszmét veri vissza, amit Ő a lelkéből kisugárzott, és boldogan szemléli a saját lelkében született s most a külső világból reá visszaverődő megtisztult eszmét. Íme, az önmagában tehetetlen anyag is boldogságot szerez neki, mert az ő eszméit veri vissza. Azután a szobormű a nyilvánosság elé kerül. Ma előtte állasz, megindultan szemléled az élettelen anyagon az életet: minden pillanatban várod, hogy megmozdul, olyan élethűen fejezi ki azt az érzést, azt a mozzanatot, amit a művész az ő benső szemléletében látott. Azután sokan-sokan megnézik, és mindenki csodálattal adózik az alkotónak.

Ezek az érzések, amelyek a szemlélők lelkében életre ébrednek, nem egyebek, mint az alkotóművész lelkéből kivetített érzések továbbvibrálásai.

És amikor a szemlélő az alkotóra gondol, akkor a lelkében felébredő örömrész visszaverődik az alkotóra, a művészre, és ez, anélkül, hogy tudná, növeli az ő belső boldogságát. Nézzük a festőt, aki az üres vászon előtt megáll a palettájával. Ő azon az üres vásznon már látja a ragyogó, élénk színeket, és azt mondhatnám, egyszerűen lemásolja a belső szemléletében látottakat. Valójában azonban nem ilyen egyszerű a dolog. Gyorsan kell felraknia a színeket, s lázasan dolgoznia, míg az úgynevezett ihlet ideje tart, vagyis ameddig a múzsa sugalmazza őt. De amikor bevégzi a képet, boldogan szemléli, mert látja, hogy ha nem is tökéletesen, de nagyon megközelítőleg fejezi ki ugyanazt, amit az ő belső szemével látott.

Azután az alkotása a nyilvánosság elé kerül, s akik látják, százan és ezren mennek el a képe előtt, és amikor előtte megállnak, a hideg télen elfelejtik, ami körülöttük van: a hideget, a szél zúgását, mert a kép ragyogó nyarat ábrázol, vidáman éneklő gyermekereget, virágok özönét. . . És a lelküket megragadja a verőfény látása, elfelejtik a bűt és bánatot, amit odahaza hagylak, a gyászt, amelyet talán átéltek, és egy rövid időre megenyhül a lelkük, s belőle a hála érzése verődik vissza az iránt, aki a lelkéből felemelkedő tiszta szép felszínre hozásával derűt hozott a borús életbe.

Az összes művészetek hatása ilyen, de talán még legjobban a zenéé, amely a magasabb világok érzéseit kifejező művészet. Az igazi művész lelkében melódiák zsonganak, amelyek alakra törnek; lassan-lassan kialakul az összefüggés a melódiák között, s ő az ihlettségnek egy órájában egyszerre, mintegy kényszer hatása alatt leül a hangszere elé, s az ujjainak érintése alatt felgyöngyöznek a trillák és a ragyogó zenei gondolatok: valami, ami még nem volt, valami új a semmiből, a nemlétezőből. Ez az alkotás.

Azután papírra veti. És nemsokára hallja úton-útfélen énekelni, játszani azt, ami az ő lelkéből sarjadt, és akkor boldogság tölti el a lelkét. Vagy előadják, és a hangversenyteremben százak és százak tapsolnak neki, és az előtte idegen emberek lelkének öröme visszaverődik az ő lelkére, ami nem más, mint ugyanaz a boldogság, amelyet ő adott nekik a zeneműbe belerögzített öröm alakjában.

Mert őneki valami egészen más lelke van, mint más embereknek; az ő lelkében a madárdal, a szél zúgása, a víz csobogása, a mennydörgés, és minden, ami kívülről érinti, az ő lelkének külső atmoszféráján átszűrődve dallammá nemesül, és összhangzatos egésszé válik. És amikor ezt továbbadja másoknak, ugyanazokat az impressziókat kelti fel még azok lelkében is, akiknek a lelke még ebben az irányban nem tisztult fel eddig a magaslatig; tehát az, amit ő nyújt, bontogatja azok lelkében is az eltakart érzéseket, azaz a magasabb rendű eszmei szép, a magasabb rendű világ szépsége iránti fogékonyságot.

De amit a nyilvánosság nyújt a művésznek elismerés alakjában, az csak a külső emberének szól; a külső ember azonban elmúlik, mint az idő; az emberek tapsa elhangzik, a szellő elviszi. De azok az érzések nem múlnak el, amelyeket az ő lelkének terméke az egyes elszomorodott szívekben életre ébresztett, akik az alatt a félóra alatt, míg abban gyönyörködtek, elfelejtettek szomorúságot, bánatot, keservet; elfeledkeztek betegségükről, elfeledkeztek vesztésükről, elfeledkeztek elhibázott életükről, és egy rövidke időre egy magasabb világ örömsugariban sütkéreztek.

A költőkről és az írókról nem is kell szólanom. Az igazi költői alkotások éppúgy, mint az igazi műalkotások, messze túlélnek alkotójukat; és amikor ők már régen elhagyták a földi világot - amelyben talán küzdelemmel, talán megértetlenséggel, rideg magányban rótták papírra magasabb rendű gondolataikat - a késő utókor lelkében ébredt hála- és gyönyörérzés akkor is felkeresi őket az ő szférái hazájukban, és teszi az életüket még ott

is kellemesebbé az a hatás, ami egykor az Ő lelkükből sugárzott elő.

*

Mindezekben csak egy részét, még hozzá egy kis részét, sőt kisebb jelentőségű részét szemléltettem annak a boldogságnak, és azoknak az örömöknek, amelyek egy fejlődésnek indult és bizonyos részeiben már megtisztult léleknek kijárnak a saját lelkének termékei, a saját lelkének produktumai révén. Sokkal magasabb rendű azonban az a lelki öröm és boldogság, amelyet úgy nevezhetnénk, hogy *az áldozatban való öröm*.

A jó Isten és az ő ügyét képviselő angyalok, akik az emberek sorsát intézik, a megszerzett képességeket nem hevertetik paragon, hanem azoknak, akik valamennyire már lehántották magukról az ellentét természetét, a sátáni természetet, módot és alkalmat nyújtanak, hogy mérföldes léptekkel haladhassanak előre a fejlődés útján, és pedig azért, hogy ezek azokért, akiknek még nem sikerült a sátáni természettől megszabadulniuk, áldozatot hozhatnak.

Ennek mikéntjébe is vessünk egy-két pillantást.

Aki büntelen, vagy mondjuk, akinek a lelke bizonyos bűnöktől már tiszta, az mindenkit ezzel az ő tiszta szemével tekint; s mert ő maga jó és igaz, másokról sem tételez fel rosszat. Azt mondja az írás, hogy *„a tisztáknak minden tiszta, de a tisztátalanoknak semmi sem tiszta, mert azoknak mind lelkük, mind elméjük mindenestől meg van fertőzve”*.

Ahogy a beszédem elején felsorolt szomorú példákon láttatok, akik tisztátalanok, azok mindenkit magukhoz hasonlónak, sőt még rosszabbnak tartanak; s akik már a züllés útján vannak, azok mindenkire cinikus, megromlott szemmel tekintenek. Ugyane törvényszerűség szerint azok, akiknek a lelke már megtisztult, tehát már mentes a sátáni természettől, másban sem tételeznek fel rosszat, mást is olyannak gondolnak, mint amilyenek ők maguk. Hiszen a példabeszéd is azt mondja: „Ki mint él, úgy ítél”.

És habár ez a körülmény az ellentétnek bőséges alkalmat szolgáltat arra, hogy a maga álnokságával és hazugságával félrevezesse ezt a nagy jóhiszeműséget, de egyúttal a menny angyalainak, az őrszellemeknek meg arra ad alkalmat, hogy az áldozati bárányokat az áldozati oltár elé vezethessék.

Mert amikor az áldozati bárány az áldozati oltár elé kerül, ha tudná, hogy miben fog állni az az áldozat, amelyre ő hívatta van, bizony talán sokszor megtorpanna, talán a félelem fogná el a lelkét, és talán inkább lemondana az eredményről, sem hogy belebocsátkozzék abba, ami reá vár.

Lássunk megint egy példát.

Egy fiatal nő, aki érzéseiben már teljesen feltisztult, akiben a haragnak, a bosszúnak, vagy más ilyen alantas érzésnek úgyszólván még a nyoma sem található fel, meglát valakit - éppen azt, akivel szemben feladata lesz - megszereti, mert azt is olyan jónak és nemesnek gondolja, mint amilyen ő maga. Az életüket összekötik egymással, és azután megkezdődnek a hétköznapiak. Az a férfi, aki külső forma szerint kifogástalannak mutatkozott, s ez a megtévesztő hatás annál igazabbnak látszott, mert szerelemre gyulladt az iránt a tiszta lény iránt - s szerelmében ő is, mint mindenki, a legvonzóbb formát mutatta - nagyon hamar elárulja, hogy mi lakik benne. Az érzékiség tüze gyorsan kilobog a lelkéből, bár eleinte szinte megperzseli azt a tisztát, az áldozati bárányt, aki hasonló vad érzésre nem hangolható, mert benne nincs meg ugyanaz.

Mert hiszen tudvalevő, hogy ezek az alantas érzések, ahol hasonlókkal szemben érvényesülhetnek, ott hasonló érzéseket ébresztenek életre: a harag haragot, az érzékiség érzékiséget, és így tovább; a tiszta lélekben azonban nem ébreszthetnek alantas érzéseket, mert abban ilyenek nincsenek. Ez pedig kiábrándulást okoz a szenvedélytől fűtött, alantas lélekben.

Az élet gyötrelmesen indul, és még gyötrelmesebben folytatódik. Az alantas lélek pedig, minél jobban látja a tisztának bé-

kességes, áldozatos, imádságos lelkét, a sátán öt annál nagyobb vadságra ingerli.

Az áldozati bárány külső énje szenved és gyötrődik, a benső énje pedig, az a magasabb rendű valaki, tárgyilagosan szemléli az eredményeket, és napról-napra elkönnyveli magának a haladást, ami bekövetkezett. Így folyik az életük egymás mellett. Azután az áldozati bárány visszatér oda, ahonnan jött, a magasabb világokba, akit pedig hátrahagyott, az összetörten és a benne élő sátáni tüztől úgyszólván elhamvadva rogy össze. Majd mikor nagy nehezen ismét lábra áll, igyekszik annak nyomába lépni, aki öt itthagya a földön; mindazt az erőt, amit eddig kifelé fordított, befelé fordítja, önmaga ellen.

A többi minket a mai szemlélődésünknel nem érdekel. Csak azt állapítjuk meg, hogy az áldozati bárány, amikor megtér a maga hazájába, visszatekint, és látja, hogy egy lélek meg van mentve, akkor az ő áldozatában való boldogságában örül. *Íme a saját érzése, a saját feltisztult lelkisége teremtette meg számára ezt a boldogságot, ezt az üdvösségérzést, nem pedig a külső körülmények; az áldozat, amit ő adott a maga erejéből.*

*

Mindazok, akik az ő feltisztult lelkük által az áldozat örömeire már képesítettek, a mennyek előcsarnokában élnek. Mi kell még, hogy a mennyek országába bejuthasson, mi kell még ezen kívül? Ezt az mondja meg, aki Istentől szállt alá, aki tehát Magában hordozta a mennyek országát: a mi Urunk, a Jézus Krisztus. Ő azt mondta: *„Bizony mondom néktek, ha olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmiképp sem juthattok be a mennyek országába.”*

Vizsgáljuk meg, mi az, ami a kis gyermek lelkületét, helyesebben az olyan lelkületet, amilyen a kis gyermeké, arra kvalifikálja, hogy a mennyek országába bejuthasson? Hogy ezt megérthessük, végig kell szemlélnünk a kis gyermek életét születésétől kezdve.

A kicsiny gyermek, amikor megszületik, gyámoltalanabb minden más élőlélynél. Vannak olyan fiatal állatok, amelyek megszületésük után azonnal tudnak maguknak táplálékot szerezni, és azonnal úgy mozognak ebben a világban, mint a felnőttek. Az embergyermek erre merőben képtelen. Ha nem állana mellette a szülői szeretet az első pillanattól kezdve, hamarosan el kellene pusztulnia. Ezért adta az Isten az anya szívébe azt a minden mástól megkülönböztető érzést, az anyai szeretetet, hogy biztosítsa a leendő emberpalánta életét.

A kicsiny gyermek sírással jön a világra, és a sírását mindjárt a legelső időkben elcsitítja az édesanya emlője. Azután valahányszor az a tehetetlen és még öntudatlan kicsi féreg érzi, hogy valami hiányzik neki, azaz valami kényelmetlen, kellemetlen érzése van - mert hiszen még azt sem tudja, hogy az éhség - mindannyiszor megjelenik felette egy kedves arc, és azzal együtt jár az, hogy azonnal megkapja azt, ami őt megbékíti, ami elmulasztja a rossz érzését. Ez megismétlődik nap, mint nap, és a gyermekbe lassanként beidegződik az, hogy ha az a kedves arc megjelenik, akkor minden baja azonnal elmúlik. Azután múlik az idő, s ő kezd lassacskán eszmélni; már nem pusztán testi szükségletei vannak, de elkezd bontakozni a kicsi esze is, apró kis játékszereket adnak neki, amelyeket nézeget, amelyeknek örül, s amelyekhez primitív emlékképek kezdenek fűződni, legelsősorban az, hogy mindezt az adta, aki eddig is minden jót adott neki.

És ez így megy folyton-folyvást. Mikorra már ülni és állni tud, megrendíthetetlen bizonyossággal él benne, hogy bármilyen veszedelem közeledik is feléje, ha ott van mellette az, aki eddig is minden jót adott neki, akkor semmi veszély sem érheti.

Így lassan, fokról-fokra kiteljesedik a lelkében valami *határtalan bizalom* az ő szülője iránt. Miután sohasem maradt segítség nélkül, bízik, hogy ezentúl is mindig mellette lesz az a valaki, aki csak azért van, hogy őneki jól legyen dolga.

Nos, embertestvéreim, ez a határtalan bizalom az, amit a mi Urunk, a Jézus Krisztus az embergyermekektől megkíván ahhoz, hogy a mennyek országába bejuthassanak.

A mennyek országa bent van a lélekben; és ha valakiben Isten iránt határtalan bizalom él, amely nem fontolgat, amely nem aggodalmaskodik, amely éppen úgy, mint annak a kicsiny gyermeknek a lelkében, minden más érzést kiszorít: akkor ez a határtalan bizalom békességet szerez. Mégpedig azt a békességet, amelyet Ő ígért az övéinek, amikor ezt mondta: „Békességet adok nektek, amaz én békességemet adom nektek..” Az ő békessége pedig a határtalan bizalom Istenben.

Sokszor hallottátok öreg emberektől, hogy a gyermekkorukra emlékeznek vissza, mint a legboldogabb időszakra. Vajon mi tette azt számukra olyan boldoggá? Az, hogy akkor nem kellett aggódniuk, nem kellett félniük, nem kellett küzdeniük, mert a lelkük telve volt egy minden határon túlmenő bizalommal a szülők iránt, és az a bizalom olyan érzéssel vette körül a lelküket, mint egy langyos fürdő, amely minden oldalról jó érzést kelt a testben.

Mi, akik titeket tanítgatunk, tulajdonképpen egészen leegyszerűsítve a dolgokat, arra törekszünk, *hogy a lelketekben ezt az Isten iránt való határtalan bizalmat kiépíteni segítsünk.* De nem azt mondjuk nektek, hogy az Istent szeretnetek „kötelesség”, nem; nem kötelességetek az Istent szeretni, mert a kötelesség terhes dolog; hanem mi annak megértésére akarunk titeket rávezetni, hogy *az Istent szeretnetek a legtermészetesebb dolog.* Mégpedig természetes alapon akarunk erre rávezetni titeket; mert mint ahogy a kicsiny gyermek határtalan bizalommal viseltetik az ő tápláló édesanyja iránt, mert tudja, hogy attól mindig és minden körülmények között csak jót, csak enyhülést, csak segítséget, csak örömet kaphat, éppúgy van ez ti veletek is, kedves embertestvéreim, Isten gyermekeivel, akik a ti Atyátoktól szintén csak jót kaptok.

Vizsgáljátok meg csak az életeteket, és tekintsetek egyszer egy nagyon gondos és a részletekbe menő visszatekintéssel végig az életetek folyamán; ha ezt a szemlét igazán szellemi szemekkel végzitek, lehetetlen lesz észre nem venni és meg nem állapítani, hogy az Isten nektek mindig, minden körülmények közt csak jót adott. Az Isten titeket - hiszen közületek sokan öreg emberek - egy hosszú életen keresztül megóvott. Lehetetlen helyzetekből kimentett, fenyegető veszedelmekkel szemben - igen sokszor önmagatokkal szemben is – megőrzött, meggyógyított. A lábaitokat úgyszólván úgy tette folyton előbbre és előbbre az élet útján, „hogyan köbe ne üssétek”, s nektek magatoknak valójában alig kellett magatokért valamit tenniük.

Ha nagyon igazságosan tekintetek vissza, meg fogjátok állapítani, hogy amit ti tettetek erőszakkal - mert azt magatokra nézve a legjobbnak találtátok - annak legtöbbször rossz következménye volt, a legtöbbször megakadályozta az isteni gondviselést abban, hogy nektek segítségetekre lehessen. Mondom, ha igazságos lélekkel és szellemi szemekkel tekintetek az elmúlt évtizedekre, lehetetlen meg nem állapítani, hogy az Istentől - éppúgy, mint a kicsiny gyermek az ő tápláló szülőjétől - soha rosszat, soha bántót, soha olyat nem kaptatok, amiért ne kellene térden állva hálát adnotok. Ha voltak is az életetekben sötét időszakok, ha voltak is az életetekben szenvedések és gyötrődések - mert kinek az életében nem voltak - ha nagyon gondosan nézitek, és világosságot kértek, hogy mindenben fölismerjétek az igazságot, akkor arra is rá fogtok eszmélni, hogy a szenvedések is bizonyos célt szolgáltak. És ha az a cél már kibontakozott a szemetek előtt, akkor rá fogtok jönni, hogy azokat a szenvedéseket - bár nem az Isten adta bele az életetekbe, hanem ti magatok teremtettétek meg magatoknak, ha nem ebben az életben, akkor egy előzőben - az Isten csak azért engedte belevegyülni az életetek tarka folyásába, mert azok a szenvedések valamire megtanítottak benneteket. Vagy valami-

lyen rossz úton megállítottak titeket, és nem engedtek azon messzebb haladni.

Hiszen egyszerű földi vonatkozásban is sok öregember hálával gondol az édesatyjára azért, mert egyszer gyerekkorában őt nagyon érzékenyen és fájdalmasan megfenyítette, és talán az édesatyjának minden jó cselekedete közül ez maradt meg legjobban az emlékezetében, mert az a kemény fenyíték visszatartotta őt egy kárhozatos út követésétől.

Ha tehát végigszemlélitek az életeteket, és megállapítjátok, hogy az Isten mindenkor és mindenben a legjobbat adta nektek, amit csak adhatott, akkor mit aggodalmaskodtok?! Ha négy-öt-hat évtizeden keresztül ez mindig így volt, nyugodtan ráhagyhatjátok a többit is, ami még előttem áll, a jó Istenre.

Ez csak az egyik része a dolognak. De a másik, rátok nézve még fontosabb része az, hogy a szerető szülő csak akkor adhat teljes értékű segítséget és támogatást gyermekének, ha az bizalommal viseltetik iránta. Ha bezárkózik vele szemben, akkor nem adhatja neki azt, ami annak jó lenne.

Ti is, ha teljesen kitárjátok a lelketeket Isten előtt, a minden határon túl jóságos Isten csak akkor adhat nektek mindent; akkor Ő a ti lelketeket megtöltheti fénnel, világossággal, színnel, örömmel, erővel, bölcsességgel.

És ha a lelketeket megtölti ezekkel az isteni talentumokkal, akkor a lelketekben elcsenevészednek a sátáni járulékok: a harag, az érzékiség, az irigység, és minden, de minden árnyék és minden rossz, ami az emberlélekben fészket ver. És ha ezek elcsenevészednek, *akkor ti mérföldes léptekkel haladtok előre az üdvösség hona felé.* Mert hogyha mindezek elmúltak a lelketekben, akkor már a menny polgárai vagytok, mert akkor olyanok vagytok, mint az Isten gyermekei, akiké a mennyek országa.

Mert a mennyek országa nem itt, vagy ott van, hanem a mennyek országa a lélekben van. Valakiben semmi sincs a sátán-

ból, hanem minden, ami benne van, Istentől való, az már a mennyeknek országában van. Valakinek a lelke pedig sátáni érzelmekkel, sátáni hajlamokkal van telve, az a pokolban, a sátán országában van.

Hiszen a mennyei angyalok üdvössége is abban áll, hogy a lelkeket minden takaró nélkül, határtalanul kinyithatják, mert benne nincs semmi takarnivaló; és akár a maguk lelkébe néznek és a maguk lelkéből feltörő érzéseket és erőket szemlélik, akár a testvérszellem lelkébe néznek, egyaránt boldogságot éreznek.

*

Egyetlenegy: a mi Urunk, a Jézus Krisztus, a mennyei Gyermekek volt az, aki ezt a határtalan bizalmat a maga teljes tökéletességében reprezentálta a földi ember előtt. Igén, *mert Ő tökéletesen ismerte Istent, tehát Ő határtalanul bízott Benné.* Hiszen Ő többször beszélt arról a dicsőségről, amelyben része volt Neki, míg az ő mennyei Atyjánál volt. Ő tudta, hogy a mennyei Atya mindenkor meghallgatja Őt, hiszen így imádkozott: *„Hálát adok Neked, Atyám, bár tudom, hogy Te mindenkor meghallgatsz engem, csak a körülöttem állókért mondom, hogy higgyenek”.* Sőt ő azt is mondta, hogy: *„Én és az Atya egy vagyunk.”*

Az ő határtalan bizalma Isten iránt, akiről tudta, hogy az jó, és minden határon túl szereti az ő gyermekeit, legyen a ti példátok, embertestvéreim. Múlják el a lelketekből minden aggodalom, minden kishitűség és minden félelem; tartsátok folyton nyitva a lelketeket a jó Isten kegyelme számára. **Azaz akár otthon vagytok, akár úton jártok, vagy a ti foglalkozásokban vagytok, tartsátok fenn a kapcsolatot Istennel,** hogy az a bizalom, melyet Iránta éreztek a lelketekben, mind szélesebbé és szélesebbé legyen, és végül minden határon túlterjedjen, hogy megszabadulhassatok az aggodalomtól, a félelemtől és a sátán minden egyéb ajándékától, hogy fellendülhessetek erről a földről oda, ahol Ő vár titeket. Mert Ő azt kívánná, hogy

bár inkább ma, mint holnap kerüljete az ő színe elé boldogan, meglegedetten, levette magatokról minden földi salakot. Ő áldjon és segítsen meg ebben titeket!

A lélek és test megtisztulásának és meggyógyulásának útja.

1941 január 5.

A mi Urunk, a Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket, embertestvéreim.

A legutolsó alkalommal arról beszéltem, hogy az ember a maga elfordult természetével mindig máshol keresi az okokat, mint ahol azok vannak. Különösen, ha szenvednie kell - mint ahogy bukott természeténél fogva szenvednie kell is - mindazt, ami őt szenvedtetni, rajta kívül, a környező világban keresi és véli megtalálni, azokban a körülményekben, azokban a személyekben, s nem egyszer azokban az élettelen tárgyokban, amelyek őt körülveszik, csak önmagában nem.

Ezzel szemben több példával igyekeztem előttek szemléltetővé és megérthetővé tenni azt, hogy tulajdonképpen *az ember mindig önmagát szenvedtetni, hogy nem a külső körülmények, nem a körülötte élő és mozgó személyek, hanem azok az érzések szenvedtetik őt, amelyek ezeknek a hatására a lelkében felébrednek.* Több példával igyekeztem ezt illusztrálni, egyebek közt azzal is, hogy az ember, aki indulatos és haragos természetű, nem egyszer az élettelen tárgyat is szitkokkal árasztja el, ha az útjába kerül, ha abba beleütközik, nyilvánvaló bizonyosságául annak, hogy nem a körülötte lévő, nem a rajta kívül levő dolog az, ami őt szenvedtetni, hanem az érzés, ami benne felébred.

Különösen két súlyos bűnére tértem az embernek: a haragra, meg az érzékiségre, mint két olyan sötét foltra, amely az életét beárnyékolja, mint az ellentét két olyan tulajdonságára, amely az ember lelkében él, amely két tulajdonság úgyszólván lesivárja az alkalmat, hogy előtörjön és szenvedtesse azt, akinek a

lelkében elhelyezkedett. *Mert a bűnök csaknem önálló lényiségekül tekinthetők, mihelyt az ellentét erőhalmazából beköltöznek az élő szellem lelkébe; és mint ahogy az élő szellem a maga egyéni életét éli, ezt a tendenciát felveszi a lelkében élő ellentétes tulajdonság is, és mindenkép érvényesülni, élni, növekedni, hatni akar.*

Így van azután, hogy az ilyen ember, akinek ilyen úgynevezett „rossz természete” van, mindenkép keresi az alkalmat, hogy ez az ő rossz természete érvényesülhessen; neki semmi sem jó úgy, ahogy van, ő mindenben mindig változtatni akar, mert túl-emelkedettségében öntudatlanul is mindent jobban tudni vél. Természetes, hogy ezek a tulajdonságok, amelyek a lelkében mint soha meg nem haló férgek, folyton rágnak, amely tulajdonságok folyton éberem lesik a legkisebb lehetőséget is, hogy magukról életjelt adjanak, ezzel az ő örök nyugtalanságukkal, örök háborgásukkal nem engednek békét és nyugalmat az egyéni léleknek, hanem szenvedtetik azt.

Hogy nem a külső körülmények okozzák a bűnös emberlélek szenvedéseit, hanem ezek a belső férgek, amelyek a lelken rágódnak, annak visszautasíthatatlan bizonyossága az, hogy amikor az ember meghal, és kikerül a tárgyi világ köréből, tehát kikerül abból a környezetből is, amely őt - az ő vélekedése szerint - szenvedtetni, és belekerül abba a szférába, mely fokozatilag befogadja, akkor a szenvedései nemhogy megszűnnének - miután a „szenvetető környezet” megszűnt - ellenkezőleg, óriási módon megnövekednek és fokozódnak. Mert bár *a külső körülmények elmúltak, de azok a bűnök, amelyek őt a földön gyötörték, most, amikor egyebe nem maradt, mint csak a lelke és a lelkének a tartalma, még fokozottabban, egészen a paroxizmusig gyötörik. Ezt jelenti az, hogy „az ő férgek meg nem hal, és tüziük ki nem alszik”.*

Azután a múlt alkalommal végigvezettelek titeket azon az úton, amelyen megláthattátok, hogy egy ilyen bűn-féreg, egy ilyen sátáni tulajdonság, ha érvényesülni engedik, fokról-fokra ho-

gyan hatalmasodik el, fokról-fokra hogyan szívja el az életerőt abból az alanyból, abból a lélekből, amelyben fészket vert magának. Megmutattam eseteken és példákon, hogy nemcsak ez a két pregnáns és a földön úgyszólván határtalanul uralkodó alapvető bűn, de a többi, látszólag kisebb horderejű és hatásai-ban kevésbé erőszakos bűnök is hogyan teszik tönkre fokról-fokra nemcsak a lelket, hanem még a testet, a lélek burkát is hogyan teszik beteggé, nyomorékká, sőt hogyan teszik kellemetlen és visszataszító külsejűvé. Most ezen a ponton álljunk meg, és utunknak vegyünk egy más irányt.

Az ellentét, a sátán, vagyis az ellenszegülő erők tömege - amelyekből valók ezek a gonosz tulajdonságok is - az emberi testet mint felleghárát foglalta le magának. Hiszen maga az emberi test is, mint azt sok tanításból tudjátok, nem más, mint az ellentétes erők által meg-sűrűsített anyagok halmaza, tehát úgyszólván a sátáni erők otthona, mintegy „jogos” területe az ellentétnek, amelyen állva harcol a lelkiség, a szellemiség ellen.

Ezzel szemben a szellem, az Istenből való szikra, a magasabb világokkal, Isten világaival kapcsolódik; ez a két ellentétes erő azután a közbülső rétegben, a léleekben vívja a maga élet-halálharcát. Az ellentét fegyvere a sötétség, az isteni erőké a világosság. Az ellentét, a sátán a sötétség terjesztésével igyekszik magának minél nagyobb és nagyobb teret biztosítani, hogy minél nagyobb téren elterjeszkedve vívhassa meg a maga kegyetlen, gonosz, de reménytelen küzdelmét az isteni akarattal. Legfőbb eszköze a hazugság.

Nézzétek meg, kedves embertestvéreim, a világot, az úgynevezett társadalmi életet, és meg kell látnotok, hogy a hazugság úgyszólván a legkelendőbb portéka; hogy a nagy, kárhozatos és végzetes hazugságokon kívül, amelyek embereket, családokat döntenek romlásba, az úgynevezett konvencionális hazugságok, az apró-cseprő, úgynevezett megengedett füllentések mennyire elárasztják, mennyire beárnyékolják, mennyire elsötétítik az emberi életet! Ha mindezt szellemi szemekkel nézitek

végig, akkor azt is látnotok kell, hogy ebben a világban milyen túlnyomó hatalma van a sátánnak, mennyire bevett, mennyire kelendő portéka az, amit kínál: a hazugság. Az emberek egymásnak szépet mondanak, de gonoszt gondolnak, egymás jóhiszeműségét a végsőkig kihasználják; a hazugságot még az arcukra is ráfestik, hogy másnak lássanak, mint amik. És ha mindezt látjátok, akkor mélyen megszorodott lélekkel kell megállapítanotok, hogy vajmi kicsiny tere van a világosságnak ezen a földön.

És amikor én erről beszélek, kérlek titeket: *ne vállaljatok közösséget az ellentéttel!* **Ne higgyétek, hogy az apró, konvencionális hazugságok olyan nagyon ártatlan kis dolgok!** A hatalmas tölgyet apró kis férgek támadják meg, és idő múltán mégis annyira megőrlik, hogy az a sok métermázsás tölgy egyszerre csak lezuhan és megszűnik élni. Az apró férgek nagyobb kárt tudnak okozni, mint a veszedelmes dúvadak, amelyek elől könnyebb elmenekülni.

Szellemi szemekkel tehát az egész vonalon meglátni az ellentétnek eszközeit, mert más eszköze alig van, mint **a hazugság és az erőszak; ahol erőszakkal nem tud célt érni, ott mindenféle formában érvényesíti a hazugságot.**

*

Ezzel kapcsolatban most visszatérek felvett két példámra, az emberiség két nagy átkára: a haragra és az érzékiségre. A múlt alkalommal megmutattam nektek, hogyan megy tönkre lelkiileg és testileg az ilyen gonosz érzések hatása alatt az ember. Most megmutatom, hogyan kell felismerni a sátánt, és hogyan kell ellene védekezni, hogyan kell ellenállni, sőt visszafordítani az általa megindított lefelé haladó tendenciát.

Egészen emberi dolgot mondok nektek; de amikor én az életnek azokra a nagy összefüggéseire mutatok, amelyek a tiszta szellemvilágtól le a legsötétebb alvilágig törvényszerűen feltalálhatók, súlyt vetek rá, hogy megértsétek, s azért hozok fel kézzelfogható példákat, hogy ezek a példák megrögződjenek a

lelkekben, mert a példából többet tanul az ember, mint a rideg, pusztá elméletből.

Vegyünk ismét egy ilyen indulatos természetű embert. Az a közbeszéd az emberek között, hogy „jobb, ha az ember kiönti a haragját, mintha visszafojtja, mert ha kiönti, akkor megkönnyebbül, ha pedig visszafojtja, akkor ezzel az egészségét teszi tönkre.”. És valóban az a látszat, hogy amikor egy ilyen indulatos természetű ember kitör, akár gonosz szavakban, vagy tettekben, akkor a haragja hamar lelohad, és megszűnik az a nagy feszültség a lelkében, ami addig eltöltötte.

Azonban nézzünk csak egy félig-meddig megtért embert, aki ezzel az átkos sátáni természettel meg van terhelve. Csak egy félig-meddig megtért ember - még ha nem is ebben a ti szellemhitetekben él, ahol ilyen nagy és szokatlan világosság lesz az ember osztályrészévé, hanem csak egyszerűen az általános erkölcsi és etikai szabályok szerint ad is a lelkében teret a világosságnak - mondom, ha egy ilyen félig-meddig megtért vagy megtérni kívánó emberrel történik is meg, hogy indulatosan kitör, kirobban, igaz, hogy testileg valamennyire megkönnyebbül, azonban *közvetlen azután megindul nála egy másik kinzó folyamat: a lelkiismeret háborgása*, amely őt vádolja, nyugtalanítja, amelyben magát méltatlannak találja ahhoz az igazsághoz, amelyet megismert.

Tehát az ilyen lélekben két hang szólal meg: az egyik hang azt mondja: „csak engedj szabad utat az indulatodnak, kíméld magadat, ne árts magadnak.” Ezt a hangot mintha már ismernők; ez a sátán hangja, amely mindig arra figyelmeztet, hogy a becses testedre vigyázz, a testi épséged, a testi egészséged előbbre való minden másnál és mindenki másnál. Természetes is, hogy a sátán a maga fellegrát védeni kívánja a maga meggyőződése szerint.

A másik hang pedig, amely a lelkiismereten keresztül szól, amely korhol, fedd és nyugtalanít: a világosságnak a szava, amely azt mondja: „ember, rosszul cselekedtél, fájdalmat okoz-

tál másnak, magad pedig bűnbe estél, elbuknál, feltett elveidhez a pillanat hatása alatt hűtlenné lettél.”

E két hang érvényesülésének aránya mutatja meg a megtérés őszinteségét, komolyságát és mélységét; tehát az, hogy ki milyen határig enged teret a bűnnek, vagy milyen határig fékezi meg azt, mert a lelkiismeret vádló szavától retteg, és addig is, amíg magasabb megismerésre jut, ettől a könnyörtelen és kíméletlen belső bírótól való félelemből inkább ellenáll, és nem enged teret, nem enged érvényesülést a gonosznak.

És ez minden bűnnel így van, így van tehát az érzékiséggel is. Megint csak azt mondom, hogy felnőtt, sőt már nem fiatal emberekhez beszélünk, tehát az igazságokat nevükön nevezhetjük. A serdülő fiatal emberke, akiben testi fejlődésével együtt lassanként ébredezni kezdenek az érzéki gerjedelmek is, szenved ezeknek hatása alatt. Álmatlanul fetreng fekhelyén, birkózik, gyözködik magával. Végül megkérdezi a nálánál okosabbak véleményét, és tanácsot kér idősebb férfiaktól, az orvostól, aki végre is „szakember.” **És mindenkítől azt a tanácsot kapja, hogy nem jó ezt az érzést visszafojtania, mert „megsínyli az idegrendszere.” A mi fiatalunk tehát örömtanyákat keres fel, és megnyugodva a nagyobbak, az okosabbak, a tudósabbak tanácsában, megszabadul a feszültség érzésétől.**

Miután azonban megszabadult, ha csak kissé fejlett is a benső érzése, ha csak kissé megtért lélek is, ugyanúgy fölébred benne a lelkiismeret vádló, korholó, feddő szava, mint az előbbi példánkban, és kétségbe van esve, hogy mit követett el, milyen bűnbe sodortatta magát. A sátán, „e világ fejedelme” a sötétség terjesztésével, a hazugság általánosításával rávette őt, hogy a testének kedvezzen; de most látja, hogy látszólag kedvezett ugyan a testének, **de a szenvedések és gyötrődések áthelyeződtek a lélekbe,** és ez a mostani állapota gyötrőbb és gonoszabb, mint az előbbi volt.

Íme, mindkét esetben (de a többi bűnökkel egészen ugyanígy van) a sátán sötétséget terjesztő, tudatos, sokszor tudattalan

hazugsággal viszi bele az emberlelket a bűn érvényesítésébe. Ezzel szemben a magasabb helyről kapott belső igazság, amely az érzésekben él - ha a tudás egyelőre még nem is tudja azt indokolni - a maga elnémíthatatlan szavával kínozza az emberlelket, aki e két hatalom ütközése közt gyötrődik. És még jó, ha az ember a lelkiismeret szavának hatása alatt az igazabb érzést fogadja el vezetőül és irányítóul, s az első bukás után visszatartja magát, nem hallgat többé a csábító hangjára, nem hallgat a jót ígérő hazugság szavára.

De ez éppen az ember romlott természetéből kifolyólag vajmi ritkán következik be, hanem az első elesést követi a második, a harmadik és a többi, és minden elesés után halkabb a lelkiismeret szava, míg végül egészen elnémul; a menny bezárult előtte, és a pokol a maga sötétségével bekebelezte őt az övéi közé . . . Pedig ha az, aki csak kissé megtért is, de még nem tudja értelmileg indokolni a lelkiismeretben megnyilatkozó tiltakozást, azt a belső érzést, amely szuverén, amely nem alkudozik, oda fordulna a legmagasabb Fórumhoz, ahonnan ez a belső érzés, a világosságnak ez a megnyilatkozása ered: határozott, félreismerhetetlen és abszolút biztos parancsot, tanácsot és bizonyosságot nyerhetne.

Mit is mond ebben a perben a legfelsőbb Fórum, az Isten küldötte, az Úr Jézus Krisztus? Azt mondja Ő: „*Valaki ezt mondja az ő felebarátjának: bolond, méltó a gyehennának tüzére!*”. Nem a legdurvább káromlás ez, nem a legádázabb sértés, egyike a legkisebb és a legenyhébb korholó szavaknak. Hiszen az ember olyan könnyen kimondja, hogy: „te bolond”, és az Úr mégis azt mondja: „... *méltó a gyehennának tüzére*”. Igen, mert ezzel a szóval a szeretet ellenkezőjét bizonyította be, tehát ezzel a szóval a sátán országát gyarapította, mert a szeretetlenség megpecsételése volt ez a szó, amit az Ő felebarátjának mondott.

És nézzük, mit mond a másik perben az Úr, amikor az a fiatal lélek küzd, vergődik, és a lelkiismeretével birkózik? Ennek is,

ahelyett, hogy az orvosát, vagy az idősebb tudatlanokat kérdezné meg, az Urat kellene megkérdeznie, aki azt felelné neki: „*Valaki pedig asszonyra tekint gonosz kívánságnak okáért, immár paráználkodott azzal az ő szívében*”. Nincs appelláta; ki van mondva az isteni szó, az isteni tanács, az isteni parancs; ki van mondva a lelkek mennyei orvosának tanácsa: „*Valaki tekint, már bűnt követett el*”.

Az orvosnak a tanácsa is megvan ebben: *nem a testben kell keresni a kielégülést, vagy az alantas indulat elfojtását, hanem az érzésnél, a keletkezésnél kell gátat állítani; nem szabad a fantáziát csapongani engedni; nem szabad a gondolatnak még érzéssé sem formálódnia, mert „...valaki tekint, immár elkövette a bűnt.”*

És valóban, ha ez a fiatal a Krisztus szavát megfogadja, és az érzéseit visszafogja a tiltott területről, és ahelyett eltereli más irányba, a magasabb rendű igazságok irányába, akkor meg fog szabadulni ettől a problémától, amely problémánál fogva őt a sátán lehúzza a mocsárba és a mocsárból a gyehennába. *A menny szavával, a menny ítéletével tehát mindkét per el van döntve.*

*

Nézzük azonban meg még közelebből ezt a kérdést. Nézzük meg élettani szempontból, hogy minden lehetséges ellenvetést elnémítsunk. Mert hiszen nem mindenki hiszi el még a menny Királyának szavát sem, hanem csak azt hiszi el, amit a kezeivel megtapinthat, és amit értelmével úgy megérthet, mint a kétszerkettő-négy igazságát. Tehát ezeknek a Tamásoknak kedvéért nézzük meg ezt a kérdést még közelebből, egészen a szemünk közelébe hozva, mikroszkóppal felnagyítva a problémát és a folyamatot, amelyről szó van.

Azt mondja a sátán, és azt tanácsolják az emberek is, hogy: „engedj szabad utat a haragodnak, mert akkor megkönnyebbülsz, míg ha visszafojtod, megbetegszel, mert hiszen számtalan példa van rá, hogy egyik, másik, harmadik ilyen indulatos

természetű ember ilyen, meg ilyen természetű betegségbe esett bele”. Nos, az orvosok tudják - legalábbis azok az orvosok, akik gondolkodni szoktak, és nem pusztán kenyérkeresetként üzik a foglalkozásukat - hogy a békén hagyott szervezetben olyan állandó tendencia él, amely azt célozza, hogy belőle minden káros anyagot kiközösítsen, hogy a szervezetet a lehető legjobb állapotba helyezze.

Békén hagyott szervezet alatt - hogy tévedés ne essék - olyan testi szervezetet értek, amely megkapja a maga szükséges, egészséges táplálékát, megkapja a szükséges pihenését, megkapja a szükséges testi és lelki munkakvantumát. - Mert hiszen azért van a testnek agya és idegei, hogy szellemi munkát, és azért vannak izmai, hogy fizikai munkát végezzen - tehát olyan szervezetet, amely egészséges életet él, és amelybe nem hordanak bele kártékony anyagokat, mérgeket, bódító italokat; amely tiszta levegőben él, és elvégzi azt, amit természettörvény-szerűen végeznie kell. Az ilyen szervezet, ha állandóan békében hagyják, s nem nyugtalanítják, egy folytonos tisztulási folyamatot végez.

Tehát, ha valaki így él, még ha gyenge és beteges külsővel született is, lassan, fokozatosan megegyeségesedik, megerősödik. Sőt megtért emberek, akik egy ideig egészségtelen, dorbézoló, helytelen és bűnös életet éltek - ha a megtérésük igaz, őszinte és erőtől áthatott, s ennél fogva a testi életükben is áttérnek a természetes, igaz és józan életre - még ha alá is volt már ásva a testi egészségük a kicsapongások folytán: *a megigazulásra való törekvés benső tendenciájának hatása alatt fokról-fokra megtisztulnak, meggyógyulnak, megerősödnek, s a belső célnak megfelelően rendezkedik be a szervezetük, hogy a magasabb rendű célnak hasznos eszközévé legyen.*

*

Bár nem tartozik szorosan a mostani fejtegetésem körébe, mégis a teljesség kedvéért vizsgáljuk meg azt is, hogy vajon mi az, ami a szervezetben ezt a tendenciát nem engedi elaludni még

akkor sem, amikor az ember a szervezetét balgán túlhalmozza ártalommal? Ilyenkor legfeljebb az történik, hogy ez a belső tisztulási erőfolyamat képtelen megbirkózni a rázúduló feladatokkal, és a szervezet lassan-lassan tönkremegy. Mi és honnan ered ez a tendencia?

Ezt a szív soha nem pihenő mozgása hozza létre; a szívé, amely a szervezet legtávolabbi sejtjeihez is eljuttatja a szükséges táplálékot és azokat a bizonyos erőket, amelyeket a környezetből vesz fel; és a szervezet legtávolabbi részéből is visszavonja az elhasznált anyagokat, és átutalja a szervezet feldolgozó műhelyeibe, amelyeknek üzemét ugyancsak ez az örökké mozgó központi szerv, a szív tartja fenn.

És vajon a szív mozgása honnan ered? A szív mozgása egyenes vonalú folytatása és következménye a szeretet legmagasabbra emelkedett paroxizmusának: a szerelemnek, amely vehemens vibrációjával az embriót élővé tette, és benne ezt a rezgést a szív dobogásában állandósította. Tehát egy magasabb rendű világnak, amelynek élettörvénye a szeretet, lenyúlása minden rétegen keresztül az anyagba, okozza és hozza létre azt, hogy egy egészséges, rendben tartott szervezet folyton folyvást tisztítja önmagát.

*

Most nézzük csak meg a sátán hazugságát azzal a tanáccsal és azzal a biztatással, hogy „csak engedj szabad utat az indulatidnak és gerjedelmeidnek, nehogy a szervezet sínyelje meg azt, ha ellenállsz.” Nézzük csak meg még egyszer, miután mindezeket megtanultuk.

Kétségtelen, hogy az indulatkitörés a maga nagy vehemenciájával beleavatkozik a szervezet háztartásába, és azokat a szerveket, amelyek különben békén végeznék a maguk funkcióját, munkájukban megállítja, vagy túl gyors tevékenységre serkenti. Ez azután azt okozza, hogy a szervezet egyes sejtjei, egyes részecskéi nem kapják meg a szükséges táplálékot és erőpótlást abban a pillanatban, amikor annak oda a természettörvény sza-

bályos pontosságával meg kellene érkeznie. Viszont az elhalt molekulák és sejtrészek nem kerülnek el arról a helyről, ahonnan azokat a véráram elvinné abban a pillanatban, amikor annak ideje elérkezett, mert egy ilyen heves emóció az összes szerveket egy rövid időre egészen átállítja munkálkodásukban. **Ennélfogva a szervezetben salakosodások, mérgezési tünetek állnak elő.**

Ez akkor is bekövetkezik, ha szabad kitörést enged az indulatnak, és akkor is, ha visszafojtja azt. Azonban ha szabad utat enged az indulatnak, akkor az az ember, aki ma még igen nagy ok miatt is csak kissé háborodik fel, amint az idő halad, mindig kisebb és kisebb okok miatt mind jobban és jobban felháborodik, azaz a sátáni tűz a lelkében mind jobban és jobban elterjed, s egészen paroxizmusig fokozódik, minélfogva a testben gyors elsalakosodás, és a szervezet rohamos hanyatlása következik be. Nézzétek meg az ilyen természetű embereket. Orvosok tudják, hogy az ilyenek nem érnek magas kort, nem is érhetnek, mivel az állandó tisztítási tendencia csődöt mond a rengeteg felhalmozott munkával és feladattal szemben, amit az indulatkitörések okoznak, és útjába állítanak ennek a tendenciának. Hogyha ellenben hallgatva az isteni szóra, a világosság szavára, az ember megfékezi önmagát, s nem félti a testét, hogy ennek a megfékezésnek következtében valami baja lesz, hanem félti Istent, és az Isten akaratának engedelmességgel visszatartja magát, és inkább összeharapja a nyelvét, semhogy valakire sértő, bántó, durva szót mondjon, és inkább megfogózik valamiben, semhogy a kezét valami gonosz cselekedetre indítsa: az ilyen ember, még ha talán olyan terheltséggel jött is a világra, hogy egészen kicsiny okokra is kijön a sodrából, ezzel a lelki gyakorlattal, ezzel az állandó lelki önszuggesztívóval mindig többre és többre lesz képes, úgyhogy idők múltán már egészen nagy okokra sem veszíti el a kedélybeli egyensúlyát. Mi ennek a további következménye? Az, hogy a szervezetben az elsalakosodás folyton kisebb és kisebb lesz, a szervezetet

tisztító, regeneráló, gyógyító tendencia mindig kisebb és kisebb feladattal lesz kénytelen megküzdeni; és amint múlik felette az idő, mikorra legyőzi ezt a gonosz defektusát, akkorra a szervezetének regeneráló ereje is kitisztította mindazt, ami rosszat termelt, és *a lelkével együtt a teste is megtisztult. Íme a sátán hazugságainak leleplezése!* Csak egész közletről és az igazság éles megvilágításában kell megszemelelni az ő állításait! Mert hiszen a sátánnak, amint mondtam, a test a fellegrára, a testet félti, a testért harcol, mert a testben jut érintkezésbe a legmagasabbak a szellemmel, és ezen az úton remél betekintést nyerhetni a mennybe, t. i. azon a szellemen át, amely a mennyből származott.

*

A sátánnak ez az örök tendenciája, amellyel a testet védi, mindenütt ott van, ahol nagyobb szellemei célok állnak a háttérben. Ez alkalommal a mi Urunk életéből hozok fel néhány példát ennek illusztrálására. Hiszen az ellentét szelleme, amelyet az Úr úgy nevez, hogy „e világ fejedelme”, vagy a „sötétség fejedelme”, orcátlanságában olyan hallatlan messzire megy, hogy még az Isten Fiát is megkörnyékezi a maga hazug állításaival és biztatásaival. Az Úr megkísértését ismeritek, annak magyarázatát is megkaptátok, úgy, hogy én ezúttal csak ebben az egyetlen vonatkozásban, mintegy pillanatnyi rávilágításban futok rajta végig.

Amikor az Úr negyven napig böjtölt a pusztában, és azután megéhezett, a sátán a test féltésének gondolatával jött, hogy a test valamiképpen el ne pusztuljon, s azért mondja az Úrnak: „változtasd át a köveket kenyerekké”. Mire az Úr felelete ez: „*Nemcsak kenyérral él az ember, hanem Istennek minden ígéjével*”. Ami ezt jelenti: „te maradj a te területeden, nekem ved semmi közöm, mert én szellem vagyok, és nem test, a szellemet pedig az Isten ígéje élteti”.

Azután, mikor felviszi őt a jeruzsálemi templom tetejére, és azt mondja: „Vesd alá magad, mert az Úr parancsolt tefelőled,

hogy angyalok vigyázzanak, hogy a lábad kőbe ne üssed”: megint csak a testet félti, mert ha olyan magasból alázuhan, a test elpusztulhat. De az Úr itt már rövidesen végez vele: „*Ne kísértsd a te Uradat, Istenedet!*”

Végül, mikor a legutolsó próbában megmutatja az Úrnak egy nagy magas hegyről a világ összes városait és országait azoknak gazdagságával, és azt mondja: „ez mind az enyém és neked adom ...”. A legorcátlanabb hazugságot mondja, mert hiszen semmi sem az övé, csak a külső máz, a hazug csillogás, amit ő rakott a lényegre, a bensőre, a lényeg pedig az Úré, mert hiszen Neki adatott minden mennyen és földön. Itt az Úr már úgyszólván szóba sem áll vele, hanem elutasítja őt Magától: „*Távozz tőlem, sátán!*”

Ugyanezt mondja Péternek is abban a jelenetben, amikor a tanítványainak közeli halálát jelenti, és azokról a szenvedésekről szól, amelyek Reá várnak, Péter pedig megfogván Őt, mint az írás mondja: „kezdé dorgálni”, amiért nem kíméli Magát. De az Úr keményen szól rá: „*Távozz tőlem, sátán, mert nem vagy bölcs az isteni dolgokban, hanem csak az emberi dolgokban*”.

Sok ember előtt, aki a dolgok mögé nem lát, szinte megdöbentőnek látszik ez a keményesség, pedig ugyanaz ez, mint amit sok szóval fejtegettem előttetek: Péter a testét félti, tehát abban a pillanatban őrajta keresztül is a sátán szava szól: „kíméld a te testi életedet”; az Úr pedig, aki tudja, hogy a testét áldozatul kell adnia, mert Ő a lelkeket jött gyógyítani, keresztüllát „e világ fejedelmének” Péteren keresztül megnyilvánuló tendenciáján, s azért mondja: „Nem vagy bölcs az isteni dolgokban, nem vagy bölcs a világosság igazságában, hanem az emberi dolgokban, a test dolgában, ami a sátáné”.

A sátán fellegvára a test. Amikor az Úr élete utolsó óráiban a Getsemáné kertben gyötrődik, arra kéri a három kiválasztott tanítványt, hogy virrasszanak vele csak egy óráig. És amikor Ő, a világ váltságául adott Bárány, vért verejtékezve gyötrődik és szenved, akkor a legkiválóbb három férfi elaluszik, mert az a

hatalom, amely hatalom a testet magáénak tekinti, nem engedi meg, hogy annak a szörnyű gyötrelmeknek vigasztalására, enyhítésére éberén virrasszanak a Megváltóval.

Óh, hányszor fordul elő köztetek is, embertestvéreim, hogy valakit, akit nagyon szerettek, valakit, aki közel áll hozzátok, vigasztalnotok kellene nagy fájdalmában, de a ti testetek fáradt és álmos, és ti hagyjátok őt egyedül gyötrődni, holott magatokról tudjátok, hogy a megosztott fájdalom fél fájdalom. Hány-szor van, hogy fáradt a testetek, és abban a fáradt állapotban indulatosan szóltok annak, akitől pedig ha egyszer elszakít a végzet, bizony keserű könnyekkel fogjátok megsíratni azt a pillanatot, és minden egyes pillanatot, amikor kíméletlen szóra nyílt az ajkatok. De a test a sátán vára, amelyből a lelken keresztül az isteni princípiumra, a szellemre lövöldöz.

*

A test a lélek vetülete, a lélek pedig a szellemé. Elmondottam nektek, hogy a testben élő állandó tisztító és regeneráló tendencia hogyan munkálkodik a szervezetben. Miután pedig a test a lélek vetülete, ugyanez a tendencia megvan a lélekben is. A békén hagyott lélek is folyton-folyvást igyekszik magából kitisztítani minden szennyet, minden salakot, minden ártalmat. A békén hagyott test az, amelyben a természettörvény szabadon érvényesülhet, a békén hagyott lélek pedig az, amelyben az isteni törvény szabadon érvényesülhet.

Ennek a békén hagyott léleknek a központi erőforrása az az erőparány, amelyet a mennyből kapott, amelynek a szív csupán vetülete. Ebből a mennyből kapott erő-parányból kiáradó hatás a lelket folyton tisztítani, folyton javítani, folyton egészségesebbé tenni törekszik éppúgy, mint a szívből kiinduló energia a testet.

Az ilyen békén hagyott lélek olyan, mint a víztükör, amelyben a menny tükröződik, ameddig nincs megháborítva. Ha azt a vizet felkavarják, akkor annak fenekéről az iszap felemelkedik, mint piszkos felhő elhomályosítja az addig kristálytisza, átlát-

szó vizet, és az most már nem alkalmas arra, hogy a mennyet visszatükrözze. A lélek is, amelyben nyugalmi állapotában az érzések pihennek, derűjével mennyei érzéseket tükröztethet. De ha valami heves indulat vagy erős gerjedelem zúg végig a lélek állagán, akkor benne is fölkeveredik a salak, befelhőzi a lelket, s foltokat hagy benne hátra. És *valahányszor egy ilyen tisztátalan indulat, vagy egy ilyen szennyes gerjedelem fölemelkedik a lélekben, mindannyiszor újabb foltok keletkeznek, a meglévők pedig sötétebbekké lesznek.*

Tehát amik a testnél az ártalmas bódító szerek, a mérgek, a leieknél azok az indulatok, a bűnök. A bűnök és indulatok a lélekben ugyanazok, mint a testben a rendellenességek, a betegségek. **A betegségek valójában nem egyebek, mint a bűnök egyenes vonalú folytatásai.**

Amint az egészséges testben a maga helyén minden kifogástalanul működik, ugyanúgy abban a lélekben, amely az alacsony gerjedelmektől és indulatoktól megtisztult és megszabadult, az egyes érzések és eszmék mind-mind a maguk helyén, a maguk színében tündökölnék. Az ilyen lélek asztrál-burka a szivárvány ragyogó színeit tükrözteti vissza, mint a menny színeit. Az ilyen asztrál testen a rózsaszín, a sárga, a zöld, a kék, a lila színeknek tündöklő árnyalatai ragyognak, mivel a színek az érzések kifejezői. Mindezeket pedig takarja az obligát szellemruha, a megtisztult szellemnek fehér köntöse.

Akinek a lelke ezekben a színekben ragyog, az a szellem békeségben él; az a szellem már megkapta a maga menyegzői ruházatát, mert a mennyben, az elképzelhetetlen szépségnek és örömeinek hazájában csak ilyen ragyogó menyegzői öltözetben lehet élni. Ha tehát valaki ezt a ragyogó menyegzői ruhát meg akarja szerezni magának, annak nem szabad a sátán hazugságait elhinnie, annak nem szabad a sátánnal még a legkisebb dologban sem közösséget vállalnia, annak az ő egész lelkében, az ő egész testében és az ő egész életében azokat a tendenciákat kell pártolnia és felerősítenie, amelyek a tisztulásnak és a rege-

nerálódásnak munkáját elősegítik. Ezért szükséges nem pusztán a tisztaság az érzékben, a gondolkodásban, a cselekvésben és az egész életben, hanem *szükséges a bölcsesség is.*

De nem az a bölcsesség, amelyet a világ kínál, hanem az a bölcsesség, amelyet Krisztus kínál, az a bölcsesség, amely megnyitja a szellemi szemeket, és amely képesít arra, hogy a sátán alakoskodását már az első pillanatban fölismerje a lélek, mint ahogyan az Úr fölismerte, és nem engedte Magához közelebb. Ezt a bölcsességet nem lehet könyvekből tanulni; ezt nem árulják iskolákban és egyetemeken; ezt csak az Úr Jézus Krisztus adhatja.

Az Úr Jézus Krisztus a világ világossága, aki e világra jött, de a sötétség Őt fel nem fogta; az Úr Jézus Krisztus az övéi közé jött, de az övéi nem ismerték fel őt; az Úr Jézus Krisztus azért jött, hogy Önmagát közölje azokkal, akik itt a homályban botorálnak és kivezető utat keresnek. *És valakik Őt befogadják, azoknak Ő olyan hatalmat ad, hogy Isten fiainak neveztesse.* Az apostolnak ezek alatt a szavai alatt mély misztikus igazság rejtezik, amelyet én az előbbieken már nagyjából kifejtettem. Az Úr Jézus Krisztus azoknak, akik Őt befogadják, olyan hatalmat ad, hogy Isten fiainak neveztesse. *Azaz akik befogadják Őt a lelkükbe, azok azt az erőt, azt a ragyogást fogadják magukba, amely erő, amely ragyogás áttisztítja, regenerálja, újjászüli a lelket. Azt az erőt fogadják be, amely erőhöz, ha a maguk jóakaratu munkáját hozzáadják, akkor kitisztíthatják a lelkükből a salakot, azaz kitisztíthatják az érzéseiket úgy, hogy ezek az érzések ismét azokban a ragyogó színekben tündökljenek, amilyenekben a tiszta szellemek asztrál-ruhája tündöklök. Tehát valakik Őt befogadják, azok ilyenekké válnak, vagyis Isten fiaivá válnak a tisztaság révén; Isten fiaivá válnak azon a réven, hogy a menyegzői ruhájukat „megmossák a Bárány vérében”.*

Azoknak a szegény, hazátlan lelkeknek, akik itt a föld alsó szféráiban ödöngenek, éppen onnan van az ő szürke, piszkos ruhá-

juk, hogy a lelkükben dúló örökös háborgás, az örökös indulatok, folytonos gerjedelmek ezeket a mennyei színeket összekeverték. Ezeknek a színeknek a keveréke adja azt a sötétszürke, vigasztalan, piszkos színt, amelyet még a bűnök foltjai is ékelenítenek, és amelyeknek ködét olykor a harag villámai, olykor aljas gerjedelmek robbanásai hasítják át. Ettől szabadít meg mindenkit - ha mégolyan mélyen van is - az a Krisztus, akit befogad a lelkébe. Mert az a krisztusi erő elcsendesíti a viharokat, kitisztítja a foltokat, áttisztítja az érzéseket, lehalkítja az érzések vehemenciáját. Az ilyen lelkek új életet kezdenek; mert hiszen Ő mondta: „Azért jöttem, hogy életük legyen és bővülködjenek”.

Amíg Krisztust nem ismertük, a mi életünk nem volt élet, csak örök háborgás, örök nyugtalanság, örök szenvedés, örök gyötrellem; csak akik őt megismerik, és akik őt befogadják, azok kezdenek élni.

Ő tehát azért jött, hogy közölje Önmagát az emberekkel, hogy az emberi lelkek befogadják Őt, hogy őt befogadván megtisztuljanak, megfényesedjenek, megfehéredjenek, s elesettségből fölemelkedjenek, és Őt követvén, együtt egy hatalmas gyülekezetet alkossanak.

Ez az a láthatatlan Anyaszentegyház, amelyről Ő beszélt, amikor Péter elsőnek ismerte fel Benne az Isten Fiát, és Ő erre kijelentette: „*Simon, te Péter vagy, azaz szikla, és én erre a sziklára alapítom az én anyaszentegyházamat.*” Mert az a lélek, aki mint Péter, hittel megnyitotta magát Krisztusnak, immár befogadta Őt, s arra már lehet építeni. Ezen a hiten kezdődik el Krisztus befogadása; és valakik befogadják őt, mint Isten Fiát, azok mind beletartoznak ebbe a láthatatlan anyaszentegyházba, mert azok azon az úton vannak, amely úton előbb-utóbb megtisztulnak, és ragyogókká válnak, és helyet foglalhatnak az Isten országában.

Nem földi egyházakat alapítani jött Ő, nem kereteket, szer-tartásokat és hierarchiát létesíteni jött Ő, hanem azért,

hogy Önmagát közölje az emberlélekkel. Azért jött Ő, hogy az ó-ember meghaljon és feltámadjon helyébe az új; meghaljon a bűnökkel beszennyezett, agyongyötört, nyugtalan, békétlen földi ember, akinek a teste és az egész megjelenése a sötétség fejedelmének szolgált; s ennek meghalásával egy-egy bátyát elveszítsen a sötétség fejedelme, s helyette feltámadjon az Isten gyermeke, az új ember, akivel Isten háznépe, a láthatatlan anyaszentegyház gyarapodjék.

Tehát mindenkinek a maga papjának kell lennie, az egyedüli Főpapra, Isten Küldöttére függesztve szemét, kitarva a lelkét Neki, hogy foglalja azt el egészen, hogy ne maradjon az ó-emberből semmi, hanem egészen alakítsa át azt az átadott emberi lelket, hogy abban többé ne visszhangozzék a sátán biztatása, hanem; csak egy visszhangozzék: az Úr szava, az Ige. Embertestvéreim, újuljatok meg Krisztusban! Boruljatok le Előtte, és kérjétek, hogy égesse ki a lelkekből mindazt, ami az ó-emberből benne van, s adjátok át Neki magatokat egészen!

A Szentlélek elleni bűn és annak következménye: a karma.

1941. február 16.

Az Úr Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket. Embertestvéreim, én mindig arra törekedtem, hogy titeket, akiket a Lélek kiválasztott és elhívott arra, hogy az igazságot keressétek, helyesen gondolkozni és szabatosan következtetni tanítsalak, hogy a külső forma mögött meglássátok a lényeket, s ebben bizonyos gyakorlatra tegyetek szert. Hiszen a cél az, hogy minden nagyobb kutatás és bűvárkodás nélkül is hamarosan belelássatok a dolgok mélyébe, és mindazokban a történetekben és eseményekben, amelyeket az élet hullámai felétek hajtának, felismerjétek a belső, szellemi lényeket, hogy ne legyen a ti sorsotok is az, ami a tömeglelkeké.

Mert a tömeglelkek sorsa nagyon szomorú. A tömeglelek mindig jelszavak után indul, és miután az egyénisége még ki nem

fejlődött, ennél fogva az ítélőképessége nagyon fogyatékos, az érzésvilága pedig folyton forrongó. Innen van, hogy egy-egy felmerülő eszmét, egy-egy felmerülő jelszót úgyszólván kritika nélkül tesz magáévá; az a jelszó, az az eszme szinte faszcinálja (=elbűvöli) őt, lenyűgözi, és ő az egész érzésvilágát, s így az akaratát is alárendeli annak az eszmének, vagy annak a jelszónak. Úgyhogy sohasem tudja előre, hol fog végződni az a lobogó lelkesedés, amellyel magát beleveti az áradatba, amely áradat azokat, akik belekerülnek, rohanva viszi magával ismeretlen célok felé.

Amikor azután - néha egészen rövid idő múlva - új eszme merül fel, amely talán homlokegyenest ellenkezik az előbbivel, ugyanaz a tömeglélek, aki az előbbi eszmének odaadta az egész életerejét, újult lelkesedéssel és lobogással csatlakozik az új eszméhez, az új jelszó zászlaja alá, megint alárendelve annak egész érzésvilágát és egész akarati képességét.

Természetes, hogy akít a szelek és viharok ilyen könnyen hajtának előre-hátra, és aki ezeknek az áramlatoknak egészen odaadja magát, annak a saját céljaira nem maradnak erői.

Annak számára a magával hozott képességek, azok az erők, amelyeket abból a célból adott neki az isteni Gondviselés, hogy velük a saját haladását munkálja, elvesznek, **s azokat egyelőtte tulajdonképpen nem is ismert hatalmasság használja fel egészen más célra, mint amire azok a képességek adattak** A tömeglélek sorsa tehát nagyon szomorú: előhaladás helyett hanyatlás, vagy a legjobb esetben stagnálás. Ettől akarunk mi titeket, akik a lelketek érdekeivel foglalkozunk, megkímélni és megmenteni.

De a tömegléleknek nemcsak a hangosan harsogó jelszavak, nemcsak az úgynevezett koreszmék a vezető hatalmasságai. Hanem amikor egy-egy ilyen eszme, amely valamely korszak előtt mint valóság tűnik fel s az igazság fényében ragyog, és a tömegeket magával ragadván, bizonyos utat váj magának az emberiség életében, és amikor ez az eszme részben elvégezve a

maga munkáját, elenyészik, elmúlik, elszíntelenedik, eltávozik: mindenestre azt a formát, amelyben megnyilatkozott, hátrahagyja maga után. **Abba a hátrahagyott formába pedig egy más hatalmasság öltözködik bele. Egy-egy igazságnak, amely a maga munkáját elvégezte, az ilyen hátrahagyott ruházata, mondhatnám: fantomja igen alkalmas bűvőhelyül szolgál az ellentét hatalmának,** a sötétség fejedelmének, az ellenszegülés eszméjének. Amely, mikor magára ölti ezt a levetett ruhát, ennél fogva az elmúlt, és magának tekintélyt szerzett igazság színében áll a tömeg elé. Akkor az elmúlt, vagy csak kicsiny részben megmaradt igazság külső tekintélyét öltve magára, ebben mint valami páncélruhában harcol az újabb igazság ellen, nem egyszer ugyanannak a régebbi igazságnak talán szerényebb alakban való megnyilatkozása ellen. **Mert hiszen az igazság mindig más és más ruhát ölt magára. Az igazság Isten trónjától indul el,** és amíg alászáll ebbe a mélységbe, ahol az emberszemek küzdik az ő verejtékes hétköznapijait, addig az az igazság sokféle réteget vesz fel, sokféle burokba öltözködik, hogy megállhasson az emberek előtt, és amit utolsóul vesz magára, az megfelel annak a kor-szemeknek, amelyhez küldetett, és azoknak az egyéneknek, akik előtt megnyilatkozni kíván.

Azután múlnak az idők, leforognak korszakok, és ugyanaz az igazság újból megjelenik, talán más lelkek előtt, vagy ha nagy részben ugyanazok előtt a lelkek előtt is, de azoknak akkora már más igényeik vannak, tehát szükségképpen jelenik meg más ruházatban, mint amilyenben régebben megnyilatkozott, olyan külsőben, amelyben a későbbi korszak emberei jobban felfoghatják, mint hogyha a régi ruhában mutatkoznék. A régi ruhát különben is - mint mondtam - az ellentét szelleme akkora már kisajátította magának.

Így változik az igazság külső formája időről-időre, századról-századra, korszakról-korszakra, s az ő hátrahagyott ruházatát nyomról-nyomra használja fel a maga céljainak

kimunkálására az ellentétes hatalom, amely mint árnyék az igazságot mindig nyomon követi. A jó mindig küzd a jobb ellen, és a régi mindig ellensége az újnak. Vér és könnyözön öntözi azt a meredek utat, amelyen az igazság szelleme mint fénylő ködoszlop vonul végig az emberlelkek előtt, hogy a haladás útján csak egyetlen nyomnyival is előbbre vezesse őket. Vér és könnyözön, mert mindenkor csak nagyon kevesen, csak a választottak, csak a kivételes egyéniségek értik meg az igazság legújabb megnyilatkozásának benső lényegét, **a tömeg megmarad a régebbi igazság külső formája mellett, s ádáz küzdelmet vív az új igazság híveivel. Nem nézi azt, sőt nem is látja - mert nincs is meg hozzá a kellő érzéke - hogy abban a régi formában már egy idegen él, abban a régi formában már nem a Pásztor van, aki előremegy, és akinek a juhok, amelyek az ő szavát megértik, utána mennek.** Hanem a levetett ruhában már a béres rejtőzködik, aki nem törődik a juhok jólétével, aki nem az igazságért, hanem a bérért, az ön-maga céljaiért dolgozik.

Azt a szellemet, amely az igazság levetett ruhájába öltözködve uralkodik tovább az emberlelkek tömegei felett, én egyszerűen közfelfogásnak nevezem. Szürke szó, de meg fogjátok látni, hogy ez meglehetősen kifejezi azt, amit elmondtam, és amit még mondandó vagyok az elmúlt igazság utódairól. Természetesen, ha az igazság elmúlt, akkor, ha az ő elhasznált köntösét magára öltő ellentétszellem meg is tart az eltávozott igazságból egyes részeket - mert hiszen a formát meg kell tartania, hiszen éppen azért ölti azt magára, hogy hatni tudjon a tömegek előtt - de azok mögött az ő céljai egészen mások.

Miután azonban a tömeg ítélőképesség nélkül szűkölködik, azért a közfelfogás olyan uralkodó hatalommá válik felette, amellyel szemben egyetlen mozdulatot sem merne tenni. **A közfelfogás, a mindenféle fajta dogmák - a hitbeli, a társadalmi, a tudományos, vagy az élet bármi néven nevezendő**

formái és dogmái - olyan hatalommal uralkodnak a tömeglelkek felett, mint amilyen hatalommal uralkodtak a jelszavak. Azzal a különbséggel, hogy míg a jelszavak és koreszmék korszakai forradalmakat jelentenek, a tömegek gyors és rohamos megmozdulását, addig a közfelfogás a már lenyugodott és elhelyezkedett tömegek felett uralkodik azokban az időszakokban, amelyek az igazság két különböző formában való megjelenése közt eltelnek.

Hiszen a tömegelek semmi kincsért sem vétene a közfelfogás ellen; a mindenkori kor lelki és emberi divatjának rendeli alá egészen az ő egész érzésvilágát, és szorgos gondoskodását arra fordítja, és az akaraterejét abban meríti ki, hogy a közfelfogás előtt minél kifogástalanabb színben tűnjék fel.

Tehát ismét csak az történik, hogy azokat az erőket, amelyeket a maga lelkének üdvözülésére, fejlesztésére, a lelki céljainak kimunkálására kapott, ismét csak egy másik hatalomnak, egy felette uralkodó eszmei hatalomnak, az úgynevezett közfelfogásnak rendeli alá, és ezzel éppúgy ellene dolgozik a saját haladásának, mint akkor, amikor a hangos jelszavak szolgájaként szegődött, és nem volt képes megítélni, hogy jó-e az, vagy rossz.

Ezt a közfelfogást, ezt a dogmákba, az igazság levetett fantomjaiba öltözött látszatigazságot nevezte a mi Urunk az ő csodálatos, istenien tökéletes kifejezőerejével „e világ fejedelmének.” Mért mi a fejedelem? Az a hatalmasság, aki uralkodik a tömegek felett. *„E világ fejedelme” az az eszmei hatalom, amely uralkodik az e világban élő emberlelkek felett,* amely lekötve tartja az emberek akaratát és a maga céljainak rendeli alá. *Tehát e világ fejedelme a közfelfogás; az a hatalmasság, mely az igazság levetett ruhájába öltözve az igazság külsőjével vezeti és tartja lekötve az embereket, hogy a haladás útján előre ne juthassanak.* Ez a mód és ez az erő, amellyel az ellentét az embertömegeket a maga céljai alá rendeli, végigvonnul az élet minden mezején: a hitélet terén, a társadalmi élet-

ben, a tudományos világban és mindenütt, ahol emberlelkek küzdi a maguk életharcát.

Példákat hozok fel. Mózes, az Isten embere, törvényrendszert hozott Izraelnek, és vele az egész hívő emberiségnek, amely törvényrendszert neki az isteni Szellem diktált. Mózes könyvében meg van írva, hogy Isten hat nap alatt teremtette a világot, és a hetedik napon megnyugovék, azaz megszemlélte amit teremtett, és látta, hogy az jó. Tovább pedig azt mondja az írás, hogy az Isten az embert a saját képére és hasonlatosságára alkotta. Ennélfogva az embernek is ugyanazt a parancsot írja elő: hat napon át munkálkodjál, a hetedik napot pedig megszenteld. Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy a testi ember, aki lényének hat részében test, és csak egyheted részben lélek, hat napon át munkálkodjék mint testi ember, a hetedik napon pedig úgy éljen, mint szellem, azaz szemlélje azt, amit Isten alkotott, és lássa meg, hogy az jó, vagyis gyönyörködjék az Isten alkotásában, gyönyörködjék az Isten bölcsességében és nagyságában, röviden: imádjá Istent.

Azután elmúltak hosszú századok. Ugyanaz az isteni Szellem, aki Mózesnek az igazság törvényét diktálta, megjelent egyszerű szegény ember alakjában, *Ó Maga*. Benne az isteni igazság öltött testet, ugyanaz az igazság, amely a Mózes könyvében mint törvényrendszer volt kötelező az emberiség számára. **Azt a levetett ruhát, amelyet az Igazság Mózes törvényének alakjában viselt, felöltötte magára az ellentét szelleme, ugyanabba a fantomba beleöltözött a sötétség, a sátán,** amely kezdettől fogva embergyilkoló volt. És amikor az Isten Fia, a testbeöltözött Igazság szombatnapon azt mondta a megszáradt kezűnek: *„Nyújtsd ki a te kezedet”* - és az a kéz azonnal megépiült, és olyan lett, mint a másik”. Vagy amikor a Siloám tavánál 38 esztendeje bénán fekvő betegnek azt mondta szombatnapon, hogy: *„Kelj fel, vedd fel a te nyoszolyádat és járj”*. És a bámulók szemei előtt megtörtént az a csoda, hogy a majdnem emberöltőn keresztül tehetetlen béna egyszerre felkelt és

elvitte az ő nyoszolyáját szombatnapon: **akkor az ellentét szelleme a régi igazság köntösében, az elmúlt világ páncélruhájában fölemelte szavát, és tiltakozott Istennek ama nagy dicsőségadása ellen**, amelyet Krisztus Urunk szombat napon mert cselekedni, és halálra kereste Őt, nemcsak, de meg is ölte Őt. **Íme, egyik példája annak, hogy milyen rettenetes hatalom van a látszatigazság kezében! Ezt a rettenetes hatalmat az ellentét szelleme: a sátán alkalmazza**, a formai igazság tekintélyének bástyája mögül folytatva gyilkos munkáját az igazi Igazság ellen. *Milyen óriási fontossággal bír tehát az, hogy a látszatigazság mögött felismerje a lélek a valóságos hátteret*, hogy felismerje, hogy a látszat mögött igazán az igazság van-e, vagy pedig a sötétség fejedelme?!

Mondok egy másik példát a mindennapi életből. A duális kapcsolat a mennyei világok egyik legszentebb és legmagasabb rendű igazsága. Ugyancsak az isteni Szellem adta törvényül az emberiségnek, *hogy „a férfiú elhagyja atyját és anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és ketten lesznek egy testté”* annak a mintájára, hogy a mennyei világokban egy szellemet, egy egyéniséget képeznek azok, akik egymásnak duáljai. Természetes következménye és szükségszerű velejárója ennek az, hogy akik ketten lettek egy testté, azok szerelemmel kizárólag csak egymást szeressék, tehát minden olyan érzésmegmozdulást, ami ezzel ellenkezik, kizárjanak a maguk életéből.

Ezt a nagy és szent igazságot, mint álruhát használják fel a mélyen bukott és lelkiismeretlen emberek akkor, amikor minden szeretet nélkül magukra öltik az igazságnak ezt a megszentelt formáját anyagi érdekből, vagy érvényesülési céllal, néha boszszúból, vagy más közönséges, hitvány érdekekből. Akkor azután, aki felvette magára ezt a megszentelt külsőt, ítélőbíróul lép fel azokkal szemben, akik vétének az ellen a formai igazság ellen, amelyben ők benne élnek.

Tegyük föl, hogy egy ifjú és egy leány, akik lobogó szerelemmel szeretik egymást, és egymáson kívül meg sem látnak mást,

e lobogó szerelemben, ahogy az emberi nyelv kifejezi magát, „ballépést követnek el”. És akkor az, aki minden szeretet nélkül, minden vonzalom nélkül öltötte magára az igazságnak azt a levetett ruháját, és aki ebben a megszentelt külsőben talán éppen olyan parázna maradt, mint amilyen parázna volt annak előtte, gonoszul megszólja, üldözi, rágalmazza azt a fiatal leányt, aki „megfeledkezett magáról”, és valóságos vesszőfutássá téve életét, esetleg még a halálba is kergeti őt.

Íme, egy másik kiáltó bizonyosága annak, hogy *a forma mögött nem mindig az igazság rejlik*, az igazság külsőjébe néha a sátán öltözik bele. Hiszen azt is mondja az írás, hogy a sátán képes még a mennyei angyalok alakját is magára öltetni, hogy pusztító munkáját végezhesse.

Mondok egy harmadik példát is, és pedig ezt a tudományos világból. *Mi a tudomány? Kutató elméknek hosszú-hosszú idő-kön, évezredekén át parányi részletekből összehalmozott olyan ismeretrendszer, amely az embert a földi élethez minél tökéletesebb alkalmazkodásra képesíti.* Óriási anyag gyűl így össze, úgyhogy csak egyetlen tudományos szaknak a felöleléséhez és komoly megismeréséhez is egész emberi élet szükséges, mégpedig nagy szorgalommal, önmegtágadó, kitartó munkássággal. Az emberek társadalma azokat, akik magukat egy-egy tudományágban ilyen magas fokra képezik, fölemeli, kitünteti, tekintéllyel ruházza fel, úgyhogy annak a szava döntő azon a területen, amelyen őt a társadalom professzornak fogadta el. Miután azonban az emberek ítélete nem tökéletes, erre a magaslatra sokszor feljutnak olyanok is, akik csak nagyon közepes tudással rendelkeznek; ezt a címet, rangot és tekintélyt sokszor ráruházzák olyanokra is, akik éppen csak külsőleg tudnak valamit, de a dolgok mélyét, a dolgok lényegét talán meg sem értik.

Mármost, aki egy ilyen kiváltságos helyzetbe került anélkül, hogy a megfelelő belső tartalommal rendelkezne, természetesen büszke erre az ő kiváltságos helyzetére, címére és rangjára,

és bizony oka van féltékenykednie másokra, akik talán alulról törekednek felfelé, hogy az ő magaslatát elérjék, sőt esetleg őt túl is szárnyalják.

Tegyük fel ezek után, hogy valaki, akinek nemcsak, hogy tudós címe nincs, de még talán nem is tartozik a szaktudósok közé, egyszerre valami új, eddig nem létező ismeretet bont ki a homályból, amely hogyha érvényesülhetne, azt, aki felfedezte, nagyvá tenné. Ezzel szemben az az áltudós, aki a tudományos igazságnak csak a külső formáját viseli, mindent megtesz az új, feltörekvő, fényes elmének elnyomására, visszaszorítására, és egyúttal természetesen annak az új igazságnak, vagy ismeretrésznek az elhomályosítására és lefödésére is, amelytől tekintélyét, rangját, stb. félti. Mivel pedig az ő kezében vannak az eszközök, s a közfelfogás mellette van, sikerül is az új igazságot annak hordozójával együtt elnyomnia és letörnie. **Gondolatok csak a tudomány mártírjaira, akiket csak a késő utókor méltányolt, életükben azonban meg nem értéssel, nyomorral és halálos rosszakarattal kellett küzdeniük.**

De ugyanígy van ez az élet minden vonalán. Az igazság levett vagy kisajátított formájába öltözködött ellentétes érzések így harcolnak a valóságos igazság, a valóságos világosság, a valóságos jó ellen. Azt mondjuk, hogy ezekbe az igazságokba beleöltözködött hatalmasság a sátán, vagyis az ellentét. Igen, az ellentét eszméje és érzése; de emberek azok, akik Krisztust elítélik és keresztfára, juttatják, emberek azok, akik azt a szegény, anélkül is megnehezdedett sorsú, magáról megfélelkezett leányt elítélik és halálba üldözik, emberek azok, akik az Isten által új világossággal megajándékozott lelkeket az ő világosságukkal együtt elnyomják!

Ezek az emberek a sátán eszközei, mert sátáni dolgokat követnek el. Hiszen amikor egy-egy új igazság - ha csak egy úgynevezett tudományos igazság - merül is fel, ha az közkinccsé válhatik, emberek millióinak teheti az életét könnyebbé, boldogabbá; talán emberek millióinak adhat kenyeret, vagy

könnyebb megélhetést. Ha mindezt a lehetőséget egy ember, az igazság külső formájába öltözködve, elnyomja és lehetetlenné teszi, csak nyilvánvaló, hogy ezzel a sátánnak dolgozik! Vagy aki a formai igazság leple alatt halálba üldözi azt, aki nála igazabb és tisztább, ha a közfelfogás formái ellen vétett is, kétségtelen, hogy a sátánnak tett szolgálatot, aki „embergyilkoló volt kezdettől fogva.”

De még súlyosabb a bűne annak, aki az üdvösség útját egyengető, mennyei eredetű világosságot fojtja el, mert ez a legmagasabb rendű érdekek ellen vét. Tehát mindezek a sötétségnek, a sátánnak tesznek szolgálatot.

Annak pedig, aki a sötétség szolgálatába szegődik, a jutalma csak sötétség lehet; annak, aki az igazság ellen harcol, vezetnie kell. Mert mindenki, aki az igazságot, a világosságot, a jót szenvedteti, kárhoztatja, elnyomni és megsemmisíteni törekszik, a Szentlélek elleni bűnt követi el. A Szentlélek elleni bűnre pedig sem ezen, sem a másvilágon nincs bocsánat, azért vezetnie kell, azért kármával kell fizetni. Íme, a Szentlélek elleni bűn következménye a tiszta karma, azaz olyan élet, amelyet a kegyelem meg nem enyhít.

Azonban itt is disztingválni kell. Ha az a névleg tudós az újonnan feltörekvő igazság ellen harcol, de vakon és tudatlanul harcol ellene, mert nem tudja, hogy az csakugyan egy új igazság, csak azt hiszi, hogy egy erőszakos törtető az, aki őellene dolgozik. És ebben a hitében akadályozza meg annak az érvényesülését, akkor az ő bűnhődése az, hogy a következő fordulónál talán éppen ő kapja a testbeöltözéshez azt a fantomot, amelyet azelőtt az viselt, aki az új igazságot hozni akarta magával. Ennek a lelki buroknak hatására azután a lelkébe egyszerre bevilágít az azelőtt elnyomott igazság, mint valami sötét szobába egy résen keresztül a napsugár, **és az újonnan kapott testben ő válik fanatikus harcosává annak az ismeretnek, annak az igazságnak, amelyet azelőtt elnyomott.**

De most ő találja magát szemben ugyanazokkal az erőkkal, amelyeket éppen Ő mozgósított az igazság ellen. És egy fájdalmas vezeklő életet kell végigélnie, amelyben tű- és törzsúrásokkal vési a lelkébe a sors, a végzet azt a meggyőződést, hogy az igazság ellen büntetlenül véteni nem lehet. Megértetlenül, csalódottan hal meg, de legalább a lelkébe bevésődött az új igazság, az új ismeret, és ezzel gazdagabbá lett.

Íme, az Isten kimondhatatlan nagy kegyelme, aki még annak is, aki az igazság ellen vét, jót ad, mert a vezeklés révén hozzájutatja őt egy új ismerethez, egy értéktöbbletthez, mint amennyije addig volt.

Sokkal súlyosabb azonban az eset akkor, ha az a formailag tudós igenis tisztában van azzal, hogy miről van szó, igenis az első pillanatra látja, hogy egy valóságos új igazság akar napfényre jutni, és ennek a tudatában küzd ellene alacsony indokokból. Ennek a sorsa nagyon szomorú lesz, mert ez egészen eladta magát a sötétség fejedelmének, amikor a világosság ellenében a sötétséget *tudatosan* támogatta. Ezt az Isten azért egészen átengedi annak, akihez szabad akaratból szegődött: a sötétség fejedelmének, mert Isten engedi a szabad akaratot érvényesülni. Ezt a következő fordulónál - amely hosszú-hosszú idők múltán következik csak be - olyan testben születik meg, *amelyben már az sem lesz az övé, amivel azelőtt bírt*, éppen mert azt arra használta fel, hogy a haladás ellen küzdjön; mert amivel bírt, azt a világosság, az igazság elnyomására használta fel. Tehát elveszti mindazt, amije volt, és az előbbi fejlődési szintről egy alacsonyabb szintre zuhan *és azon is marad*, mert *„akinek nincs, még az is elvételik tőle, amije van.”*

Ugyanígy van ez a többi esetekben is. Aki egy házasság keretén belül lévén, megrágalmazza, szenvedteti, vesszőfútra ítéli azt, aki „megfeledezett magáról” - amennyiben ő maga tiszta házasságban él - azt fogja vezeklésül kapni, hogy neki magának lesz a következő életében olyan szenvedélyes természete, amely őt hasonló ballépésre ragadja, és neki magának kell azo-

kat a tű- és törzsurásokot és azokat a vesszőcsapásokat elszenvédenie, amelyek nyomán kiserked a vér. De ezek legalább belevésik a lelkébe, hogy a megtévedttel szemben az irgalom és a részvét a kötelező az érzőlelkű ember részéről.

Ha azonban ő maga parázna lévén, a látszatigazságba burkolódzva ítélte el azt, aki „megtévedt”, akkor az ő következő életében olyan külsővel jó a világra, amely elriasztja tőle a másneműeket; és ha a szíve telve van is forró és sóvárgó vággyal a boldog házaseset után, még csak a közelébe sem juthat egy családi tűzhelynek, hogy annak a melegénél didergő lelkét kissé fölmelegíthesse.

Mert valaki a *jó* ellen vét, és a lelkében lévő rosszat arra használja, hogy a *jó* szenvedjen, az a rossznak jutalmát veszi, és számára nincs bocsánat; *az tiszta kármát él*, és ebben az ő rideg életében kell megtanulnia, hogy senki felett pálcát törni ember nem jogosult. Akik a hitélet világossága ellen vétének, ugyanabban a szenvedésben részesülnek. Aki mint valamely hitforma képviselője - s talán nagyon is méltatlan képviselője - egy olyan szellemi világosság ellen harcol, amely a hívők lelkét besugározhatná, s őket a szellemi haladásban és az üdvösség útjának elérésében előresegíthetné, súlyos kármát készít elő magának. Ha anélkül teszi ezt, hogy tudná, mit cselekszik, tehát ha egyszerűen elítéli az ilyen megmozdulást, mert nem hiszi, hogy az jó, hogy az igaz: akkor az a sors vár reá az új fordulón, hogy ugyanaz az igazság, amely ellen küzdött, fogja az ő lelkét hevíteni és megtölteni azzal a vággyal, hogy bár szenvedne azért az igazságért, amelyet szentnek ismert meg.

Ez be is következik, mert szemben találja magát a mindenkori farizeusokkal, és hiába minden erőfeszítése, az ő sorsa a meg nem értés, nem egyszer a börtön, sőt esetleg a halál azért az igazságért, amelyet ő hallgattatott el az előző fordulóban. Ha azonban tudván tudja, hogy mi ellen küzd, ha nyilván látja, hogy az valóságos igazság, amely a mennyből szállt alá, és az az igazság jobban kitágítaná azt a kört, amelyet ő tölt be, s ak-

kor abban a körben az ő fénye elhalványodnék. - Tehát tudva fedi le a gyertyát és leszi véka alá - akkor az elkövetkező életében olyan testöltést kap, amelyben még az a hite is elenyészik, amivel akkor bírt, amikor még valamely hitforma képviselője volt, és hitetlenné, materialistává, istentagadóvá lesz. Tehát egy szinttel mélyebbre süllyed, mint azelőtt volt, *és azon a szinten meg is marad, mert: „akinek nincs, attól még az is elvételik, amije van”*.

*

Itt nem térek ki reá bővebben, csak megemlítem azt, hogy nem mindegy, ki mekkora igazság ellen, és nem mindegy, hogy ki milyen magas szellem ellen vét.

Vannak bűnök, amelyeknek következménye - ha ti azt áttekinthetnétek - borzalommal töltene el benneteket. Más egy Iskarioti Júdásnak, más egy Pilátusnak, más egy Kajafásnak a bűne, akik látták maguk előtt a megnyilatkozott isteni Igazságot, és más annak a tömegnek a bűne, amely evett a megsokasított kenyérből, és látta a feltámasztott Lázárt és a meggyógyított bénát, aki felkelt és az ő nyoszolyáját vitte. Azért más és más is az ő bűnhődésük. Közülük van olyan, aki csak egy örökévalóság lejáratá után, a legprimitívebb életmegnyilvánulásban kezdheti újra az élet kibontakozását, akkorát zuhant s úgy elveszítette az összes erőit - nemcsak a tudását és a hitét, de az összes természeti erőit is, amelyekkel rendelkezett - mivel az Isten ellenében a sátánnak adta el magát, ki egy csókkal, ki egy kézmosással, ki egy egyszerű kijelentéssel.

*

Mindezzel csak azt igyekeztem a lelketekhez közelebb hozni, embertestvéreim, hogy milyen szörnyű következményei lehetnek az igazság megtagadásának, és hogy *milyen óriási fontossága van annak*, amit bevezető szavaimban mondtam, *hogy felismerjétek a forma mögött a lényegét*. Hogy megtanuljatok helyesen gondolkozni és tisztán következtetni, hogy kifejlődhessék a lelketeknek az a titkos érzéke, amellyel az elétek kerü-

lő dologban, sőt az elétek kerülő ember arcában is fölismerjétek a benső lényeket. Fölismerjétek, hogy belül a látszat mögött - esetleg a legragyogóbbnak látszó igazság formája mögött is - mi rejtőzik.

Mert míg ezen a téren nagyon fogyatékosak vagytok, addig ti is nagyobb részt a tömeglelkekhez tartoztok, akiket a jelszavak szele-vihara hajt ide-oda, és az igazság levett fantomjába öltözködött „e világ fejedelme” vezet rabláncon a kárhozatba. *Arra van tehát szükség, embertestvéreim, hogy mindenkor hűek legyetek ahhoz az igazsághoz, amely igazság éppen ma a tiétek. Mindegy, akármilyen természetű igazságról van szó, legyen az hitbeli igazság, társadalmi igazság, tudományos, vagy más igazság: amely igazság, amely fény ma tulajdonotok, ahhoz hűeknek kell lennetek. Mert titeket az Úr bizonyágtételre fog hívni, és hogyan tehettek Mellette bizonyágot, ha még ott sem tartotok, hogy a birtokotokban lévő igazság mellett bizonyágot mernétek tenni?!*

Félre ne értsetek; nem arról van szó, hogy kiálljátok az utcák szegleteire, és az emberek közé harsogjátok a ti nagyobb világosságotokat! Arról sincs szó, hogy egy-egy felebarátotok fülébe súgjátok, hogy „neked nincs igazad, nézd, én többet tudok, ezt fogadd el.” **Nem, embertestvéreim, nem propagandáról van szó.** *Arról van szó, hogy legelső sorban legyetek hűek önmagatokhoz, azaz az életetekben lássék meg az, amit az ajkaitok hirdetnek. Ne hazudtoljátok meg a cselekedeteitekkel, a modorotokkal, a viselkedéseitekkel azt, amit lépten-nyomon hangoztattok mint ragyogó, fényes igazságot, amivel az isteni kegyelem olyan bőkezűen megajándékozott benneteket.*

Ezen felül pedig azt is jelenti, hogy ha ez az élet bizonyágtételre hív benneteket - hiszen ezidő szerint még csak kicsiny bizonyágtételre hívhat. Mert a nagy bizonyágtételeket a nagy és erős szellemektől várja. - Tehát ha bizonyágot kell tennetek a ti világosságotok felől, és azt látjátok, hogy azok az emberek, akik akár a hatalom birtokában, akár másféle szituációban tite-

ket színvallásra kényszerítenek, úgy hogy előle ki nem térhettek, ne vegyetek védelmi eszközt a sötétség fejedelmének fegyvertárából. Ne nyúljatok védelmül a hazugság takarójához; azaz, ha látjátok, hogy ők éppen az ellenkező nézeten vannak, mint ti, ne valljátok magatokat velük egy véleményen lévőknek, hogy jobb színben tűnjetek fel előttük!

Mert aki a hazugság szellemével, e világ fejedelmével, a sötétség szellemével csak egy kicsiny szövetségre lép is, azt ez a hatalmasság ezen a szövetségen mint egy szálon keresztül még beljebb húzza a sötétségbe; és sohasem tudhatjátok, hogy mikor merültek bele egészen az árnyékba!

*

Miután pedig a felhozott példákon azt is láttátok, hogy az ember nemcsak tudatosan, de tudattalanul is véthet az igazság ellen, ennél fogva az ismereteiteket, a tudásotokat, a világosságotokat gyarapítanotok kell.

Hogyan történjék ez? Eddig egy szót sem szóltam az alázatosságról és a szeretetről, csak az igazságról és a világosságról. **Most azonban azt mondom, hogy ehhez az ismeretgyarapításhoz az alázatosság az első lépés. Hiszen a gőgös ember nem hajlandó mástól tanulni, csak a közfelfogás által elismert tekintélyektől és a közfelfogás által híresnek tartott szakkönyvekből.** Tehát ő maga határozza meg a forrást, ahonnan merít, mert túl-emelkedettségében minden más forrást lenéz és értéktelennek tart. Ennél fogva az ilyen gőgös lélek - ha talán az egész életét tanulással és búvárkodással tölti is el, s ha a leghíresebb professzorokat hallgatja, és a legtudósabb könyvekben búvárkodik is - csak olyan ismereteket szerezhet, amelyek a testnek ismeretei; olyan ismereteket, amelyek csak ennek a földi életnek az adottságaihoz való alkalmazkodásra képesítik.

Az ilyen ismeretek pedig a levetett testtel együtt itt maradnak a földön, mert ezeknek az ismereteknek, amelyek az anyagra vonatkoznak, a fluidi világban hasznát nem veheti. Tehát ennek

az embernek egész erőfeszítése legfeljebb annyit ér, hogy a tanulással, a búvárkodással bizonyos fokú lelki gimnasztikát végzett, bizonyos mértékű erőgyakorlatot fejtett ki, bizonyos önmegtágadást gyakorolt, az akaraterejét bizonyos mértékig fejlesztette.

Ezzel szemben az alázatos lélek, aki nem tartja magát másoknál magasabban állónak, aki nem talál mindenkiben gáncot, aki nem szól le mindenkit, mint olyat, akinél ő különb, hanem mindenkit értékeli annyira, mint önmagát. Sőt sokszor feljebb értékeli önmagánál - mert belső érték szerint értékeli - azokat, akiket pedig a közfelfogás nem tekint senkiknek: az ilyen lélek mindenkor talál társakat magának az életúton, azaz talál magának olyan társaságot, amely vele szívesen időzik, mert az alázatosnak mindenki szereti, mert az alázatosnak társasága kellemes és vonzó.

Az ilyen lélek azután az előtte leplezetlenül megnyilatkozó emberlelkekből sokat merít, nagyon sokat éppen ezért, mert nem tartván magát többnek másoknál, mindenkinek a szavára felfigyel, s így mindenkitől tanulhat valamit. **És így anélkül, hogy éjszakákat töltene fóliánsok felett görnyedve, és gyötörné az eszét és az idegrendszerét, kellemesen, jóleső módon szedi össze az ismereteket,** egyszerűen az emberek lelkéből; mégpedig nem olyan ismereteket, amelyek itt maradnak a földön, hanem olyanokat, amelyeket magával visz, mert ezek az ismeretek a lelkének örök értékeihez csatlakoznak.

Az ilyen alázatos léleknek az Isten sokszor egy gyermek csa-csogó ajkai által üzen, mert nem egyszer a gyermek sok-sok kérdése közben merül föl az ő lelkében is egy-egy ragyogó gondolat, ami eddig homályban volt, ami eddig el volt takarva, és az egyszerre bevilágítja a lelkének egész területét. Vagy egy szegény öreg, megrokkant koldus meséli el neki az ő hányatott életét, aminek hatása alatt a lelkében az érzéseknek egész skálája ébred fel, amelyek eddig le voltak takarva, és új hangok, új színek keletkeznek a lelkében. Az ő számára mindenki egy-

egy tankönyv, amelyekből a lelke teleszívja magát örök értékekkel. Amit ő így nyer, az a gögös lélek egész életen át tartott erőfeszítésével elért eredményének legalább is a tízszerese. Pedig ő nem fejtett ki semmi nagyobb erőfeszítést, ő egyszerűen csak szerény és alázatos volt.

Ez az az út, amelyen lassanként kibontakozik a lélekben a legmagasztosabb tulajdonság: *a szeretet*. Mert *a szeretet nem hízelgés, nem kedveskedés, nem udvariaskodás*, szóval nem azok a levetett fantomok, amelyek a szellemileg tudatlan előtt szeretetnek látszanak. Mert ezek ennek az isteni ragyogásnak csak elnyűtt ruhái. Hanem a szeretet isteni fluidum, olyan átható erő, amely áttöri a szférák határait, és valakinek a lelkében ez az isteni fluidum bizonyos feszültségig fölfejtett, annak megnyílnak a felsőbb szférák, amelyekben a tiszta szellemek sóvárogva várják, hogy a lelkük fényét, ismeretét és boldogságát közölhessék az ő szegény, homályban botorkáló embertestvéreikkel. Nem kell ehhez valakinek médiumnak lennie. Óh nem! *A médiumi képesség nem szükségkép fokozat dolga*. Csak fölfejtett érzésvilágúnak kell lenni, hogy megnyíljék a lélek annak a magasabb világnak, amely magasabb világról talán nem is sejti, hogy az vele összeköttetésben áll, mert az ő hódoló imájával csak Isten trónját keresi. De az a magasabb világ, amely őt figyel, belesugároztatja a maga ragyogását és békességét az ő lelkébe, s úgy megtöltheti őt ismerettel, igazsággal és világos-sággal. Hogy az Ő haladásának gyorsasága az előbbinek a tízszeresére, tehát a törekvő gögösének a százszorosára növekedhetik, úgyhogy egy emberélet százszor több gyümölcsöt, százszor nagyobb előhaladást, százszor hosszabb megtett utat jelenthet számára, mint amennyit annak a tudományszomjas, de e világhoz tapadó embernek az erőfeszítése hozhatott, aki azonban alázatosság és szeretet nélkül szükölködik.

Tehát embertestvéreim, búcsúzóul csak ennyit mondok nektek: *Legyetek igazak, legyetek alázatosak, legyetek jók!*

Csudák.

1941. április hó 6-án, Virágvasárnap.

Az Úr Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket, kedves embertestvéreim!

„A sírok megnyíltak, és azok, akik elaludtak, megjelentek az élők között” - ezt mondja az írás. Az a nyolc nap, amely a világ Megváltójának földi életében az utolsó szakasz volt, a legnagyobb csodákat mutatta fel, és a legnagyobb jelentőségű nyolc nap volt az emberiség egész történetében is.

Azon a napon, amelynek emlékét ma ünnepli a hívő emberiség, az Ember Fia a legnagyobb magaslatot érte el, amit csak az élet nyújthat: a tömegek ezekkel a szavakkal üdvözölték őt: „Hozsánna a Dávid fiának! Áldott, aki jő az Úrnak nevében!”

A tömeg ekkor felismerte Őt annak, akit vártak, aki megígértette, és eléje terítették ruháikat, pálmaágakat hintettek lábai elé, feldíszítették az utat, amelyen végigvonult, azt a tiszteletet és hódolatot adva Neki, ami csak uralkodókat illet meg, és csak felkenteknek jár.

Rá öt napra pedig a tömeg tajtékozó szájjal követelte a helytartótól: „Feszítsd meg őt, és add nekünk Barabást!”. Ezzel a tömeg aláértékelte Őt még a rablógyilkosnak is, intő figyelmeztetésül arra nézve, hogy a tömeg, mint a pehely irányát a viharban, olyan hirtelen változtatja meg az elveit, és akit maga fölé emel mint királyt, mint Isten küldöttét, holnap alább értékeli, mint a rablógyilkost, akire gyalázat vár.

Újból három nap mulva pedig Az, aki a magasságoknak és mélységeknek ezt a szédítő skáláját életének utolsó hetében mint ember is bejárta, a ragyogó húsvét reggelen feltámadt halottaiból, és megjelent azoknak, akik Őt szerették. Ezzel olyan bizonyítékot szolgáltatott isteni mivolta mellett, amire még soha, örök idők óta, példa nem volt. Az ő egész élete a csodák sorozata volt, de az ő életének ez az utolsó hete, amelyben Ő Maga már nem tett csodákat, telve volt olyan csodákkal, amelyeket a körülötte levő természet, a Rajta kívülálló hatal-

mak hoztak létre, hogy bizonysgot tegyenek Mellette a tévelygő és elvakult emberek előtt.

A csodák egész sora történt azon a szörnyű pénteken, amely az egész emberiség örök gyalázata, és az Isten irgalmának, szeretetének és áldozatának örök dicsősége marad. Délben tizenkét órákor sötétség borult a földre, és ez a sötétség eltartott délután három óráig, amíg az Üdvözítő kilehelte lelkét. Aztán megrendült a föld, a sziklák megrepedeztek, a sírok megnyíltak, és a halottak előjöttek a sírokból, s megmutatták magukat az élőknek.

Nem veszitek-e észre, embertestvéreim, hogy ma is olyan idők felé közeledünk, amely idők hasonlatosak e régmúlt időkhöz? A halottak ma is eljönnek, és bizonysgot tesznek Istenről a testben élők előtt; ma még csak lélekben, de közeledik az idő, amikor a sírok megnyílnak, és azok közül, akiknek teste régen az enyészeté, egyesek testi alakban, az ő múlt énjükben jelennek meg, és tesznek bizonysgot az élet örök hatalmáról a halállal szemben.

És el jó az idő, és rohamosan közeledik, amikor a természettörvény megszokott formái engedni lesznek kénytelenek egy magasabb rendű világ törvényének és erőinek, amikor az inert anyag parányai az érzelmi, értelmi és akarati erőknek engedni kényszerülnek, és testté tömörülnek a körül, akit az a vágy tölt el, hogy ezt megcselekedhesse.

Ezek a csodák úgy fognak megtörténni, hogy az emberek mintegy villámtól sújtva állnak majd előttük, és a csodák meg fogják rázni a lelküket, hogy akik még megmenthetők, megmentessenek, és akik már nem menthetők meg, azok a lelkiismeret mardosásával térjenek meg a sötét alvilágba, hogy amikor majd hosszúhosszú idők múlva ismét a napvilágra kerülhetnek, ez a magukkal vitt döbbenet puhábbá tegye a lelküket a magasabb rendűnek elfogadására.

A csodák mindig rendkívüli idők kísérő jelenségei. Azokban az úgynevezett normális időkben, amelyekben semmi különös nem szokott történni, amelyekben az emberek gondtalanul élnek, mert tudják azt, hogy amint tegnap volt, holnap is úgy lesz, s ahogy egy évvel ezelőtt volt, úgy lesz tíz év múlva is, azokban az időkben a csodák szokatlanok, idegenek az emberek előtt. De nem is hiszik el az emberek, ha csodáról beszélnek nekik.

Az ilyen időkben, amelyekben az emberek egyetlen problémája a „mit együnk, mit igyunk, mivel ruházódjunk” kérdése, a lélek tesped. A test talán jól érzi magát, és a testi ember kényelemben nyújtózkodik el, de a lelke lesoványodik és elszegényedik, mert csak az anyag érdekli. Az anyag szuggeszciója alatt pedig a lelkek visszafejlődnek, s elterjed a hitetlenség, az anyagelvűség.

Azért szükséges, hogy időről-időre a magasabb hatalmak belenyúljanak az emberiség életébe. Hiszen csodák jelentették az Úrnak a földre lépését is. Igen, mert a természettörvény megszokott szabályosságában természetesen zavart keltett az, hogy az Isten új ja megérintette a földet, hogy az Isten Fia rátette lábát erre a világra; azok az erők, amelyek addig mintegy egyensúlyban voltak, kibillentek egyensúlyukból. Éppúgy kibillentek akkor, amikor ő eltávozott a földről, amikor lelépett az élet ingatag színpadáról. Megrendült a föld e lépés hatása alatt, és csodák történtek, mert egy magasabb rendű természettörvény belekeveredett egy alsóbbrendű törvény rendszerébe.

Mindig mutatkoztak csodák, valahányszor a tespedés korszaka, az úgynevezett rend és az emberi szempontból vett békesség korszaka túl hosszú ideig tartott. A magasabb törvény ilyenkor belenyúl az alsóbbrendű természettörvény rendszerébe, vagy megnyitja a még ennél is mélyebben levő világok zsilipjeit, hogy a kárhozattörvényben veszteglő lelkek egy része napfényre jusson, és tevékenységi teret nyerjen. Ez azután úgy ezeknek a mélyre süllyedt szellemeknek, mint az itt élő emberlelkeknek

életében forrongást idéz elő, a lelkek és emberek próbáit meg sokasítja, s ezzel mindkét rész haladását előrelendíti.

*

Vajon mi a hivatásuk a csodáknak, és mi a célja Istennek a csodákkal? A csodák **Isten kezében az ő gyermekeinek hitre vezérlő alkalmatosságai.**

Amikor a békességben és simán folyó életben - amely olyan, mint egy jól szabályozott folyó, amely kő-medrében egyenletesen folydogál - egyszerre megjelenik valami rendkívüli dolog, valami olyan jelenség, amit csodának szoktak nevezni, akkor az ember egyszerre kizökken abból, amit megszokott. S elképed azon, hogy most valami egyszerre nem úgy történt, mint tegnap és tegnapelőtt, tíz és húsz évvel azelőtt, amíg minden a maga rendjén ment tovább. Most egyszerre olyasvalami előtt áll, ami megdöbbeneti, megriasztja *s akkor a lelkében megmozdul valami.*

Eddig mindent megértett, eddig a tudatában mindent szabályosan elrendezett, de ez a rendkívüli dolog most felborítja minden következtetését, mert valami lehetetlen dolog történt, és mégis megtörtént! *Ez a csoda.* Ekkor az érzésvilágában megmozdul valami, megmozdul egy érzés; és az emberi lélek kutató vágya, ismeret-vágya elindít egy érzéssugárt az ismeretlenbe, amellyel a csoda forrását kutatja. Ez az első és természetes megmozdulás, mert hiszen a váratlan, a csodálatos elsősorban az érzésvilágát, az asztrál világát érinti, mert a csodának első következménye a megdöbbenés.

Tehát az asztrális énjéből, az érzésvilágából elindul egy bizonytalan, tapogatózó sugár a végtelen, a láthatatlan világtérbe, és kutat, hogy megnyugvást nyerjen a lelke a magyarázat által, amely a csodát önmaga előtt érthetővé tehetné. Azáltal pedig, hogy a lelkéből ez a sugár elindul, a végtelen világtérben szintén mozgást idéz elő, mert az ő asztrális lényének kinyúló tapogatósugara a végtelen világtér asztrális síkján hasonló vibrációkat kelt életre. Miután pedig a végtelenség minden állaga,

mindegyik síkja viszonythatásban áll egymással, az asztrálvilág megmozdulása megmozdítja a mentális és kauzális világot is. Azaz mindegyikben vibrációk keletkeznek, s ezáltal ez a parányi lény, az ember - akinek élete addig alig jelentett többet, mint egy fűszál vagy egy rovar élete, ameddig az életigénylése nem terjedt túl a saját testi életén - most ez által az egyetlen érzés által, amellyel a láthatatlanba, a végtelenbe nyúl bele, tényezővé vált a végtelenben. A végtelenség ugyanis válaszol az ő érzésére, a földi kereteken túl kinyújtott érzésére és gondolatára, és segítő érzés- és gondolatáramokkal felel az ő megmozdulására. A végtelen világtér asztrális és mentális síkjának megmozdulása következtében a magasabb, a kauzális világ is belenyúl az ember életébe.

Mindennek hatása alatt az ember egész lelki világa megmozdul; és bár nem tudja, hogy mindezek a folyamatok az ő tudatán kívül hogyan mennek végbe, mégis termékeny gondolatai keletkeznek, az érzései kitágulnak és megszínésednek. Mert az a világ, amelyet az ő kinyújtott érzésvilágával megérintett, segítségére siet azon a parányi nyíláson keresztül, amely az ő lelkét körülvevő éteri burokokban megnyílt; s ha mégoly parányi is ez a nyílás, mégis bejut hozzá a végtelenség felelete, és annyi érzéssel, annyi értelemmel, annyi bölcsességbeli többlettel igyekszik a lelkét megtölteni, amennyit csak elbír.

Egyszerűen, emberileg fejezve ki magunkat: kapcsolatba kerül a láthatatlan világgal, és mert nem találja meg a csoda magyarázatát, hinni kezd valamiben, amiről nem tudja, hogy az mi, de hogy valóság, azt az előtte fekvő megfelfejthetetlen tény, a csoda ténye mutatja; tehát hinni kezd, és a továbbgondolkodás által ez a hit növekedni kezd a lelkében. Tulajdonképpen *ez a csoda hatása, hogy az emberben felébreszti a hitet*, ami által az eredmény egy része már el van érve.

Azonban az ember nem azért mélyen bukott lélek, hogy ilyen egyszerűen és ilyen könnyen juthasson hozzá a hit kincséhez, ahhoz a fonalhoz, amely őt ebből a sűrűségből kivezeti Isten

világosságának világába. Mert sokszor megtörténik, hogy az, ami az ember előtt mint csoda jelentkezett, az ő kutatása rendjén megvilágosodik előtte, megtalálja annak okát, és miután megtalálta, egyszerűen így szól önmagához: „íme, megvan a magyarázat! Hiszen ez nem is csoda, nincs hát miért megdöbbenni, mert íme, itt vannak az okok, és hasonló körülmények között ez a történés újból be fog következni!” Sőt vannak esetek, amikor a körülményeket az ember maga is előidézhetheti, és produkálhatja a csodát, amely többé nincs rá hatással. És miután így a csodát elkönnyveli magának, mint ismeretet, bezárul a hite, megszűnik a kapcsolat, amely őt a magasabb világokkal összeköti, s csak az ismerete tágult.

Mert hiszen *a csoda nem magában véve csoda, hanem olyan jelenség, amely az ember lelkétől függőleg csoda, különben pedig természetes dolog.* Hiszen a primitív ember, a vadember szemében az égen megjelenő szivárvány is csoda, mert a természet gyermeke ezt is valami magasabb rendű hatalom újmutatásának tekinti. Azután előrehalad a kultúrában, az ismeretekben, és idők múltán megtanulja, hogy a napfény milyen színekre bomlik a sugártörés törvénye szerint. Ennek folytán nem tulajdonítja többé valami magasabb rendű hatalomnak, hanem elkönnyveli a tudatában, hogy ez a jelenség ilyen meg ilyen törvény szerint következett be. Így van ez a villámlással és a mennydörgéssel is, amely megremegetti a primitív embert, amíg meg nem ismeri, hogy az semmi egyéb, mint elektromos feszültség kisülése, amely jelenséget az ember maga is előidézhetheti. És így tovább, mindazok a dolgok, amelyek régebben csodaszámba mentek, de amelyeknek törvényszerűségeit az ú.n. nagy elmék, a nagy felfedezők később megtalálták, az okok felismerésével a felületes emberek szemében megszűntek csodák lenni, s elraktározták, azokat az ismeretek körébe és így kivonták a csodák köréből.

Hiszen azok a jelenségek is, amelyek ebből a láthatatlan világból lépnek elétek, ma még csodák az ú.n. kultúremberek előtt

is, mint például a levitáció, az apport- és materializációs jelenségek, mert még nem tudják megmagyarázni. Ezek előtt a csodák előtt is megdöbbenve áll a mai ember. De majd amikor átléptek ebbe a világba, és amikor már majd hatalomra teszték szert az alsóbbrendű rétegek felett, akkor megtanuljátok, hogy a gravitáció törvényével szemben van egy másik törvény a felsőbbrendű világ kezében: a súlytalanítás törvénye; **azután megtanuljátok, megismeritek és produkálni fogjátok tudni azt, hogy a négydimenziós létből a háromdimenziós létbe hogyan lehet átvinni jelenségeket és tárgyakat, és viszont.** *Amint így haladtok felfelé az ismeretek rendjén, úgy válnak a csodák természetes jelenségekké, s úgy válik a csodák világa a természettörvény magasabb rétegeinek világává.* Egy magas és tiszta szellemnek egy egész világ van alárendelve, és a maga világában nem ismer csodákat, mert ott számára minden csoda természetes dolog, mivel mindennek ő a forrása, ő az ismerője, ő az intézője. Így az Isten Fiának a lét minden rétege hatalmába volt adva, mert Ő a lét minden rétege felett szuverén úr volt; így a csodák természettörvényét az ő akarata képezte. Isten előtt pedig, akié az egész világ, aki mindenben minden, csoda nincsen; Őelőtte minden természetes, mert minden belőle folyik, mert mindennek a forrása Ő Maga.

Így szemlélve a dolgokat, amint haladunk a legalsó lépcsőfoktól a mennyei magasságokig, az Isten trónjáig, megállapíthatjuk, hogy csodák valójában nincsenek is, hogy tulajdonképpen semmi sem csoda. És mégis azt mondom nektek, embertestvéreim, hogy **azok előtt, akik az élet könyvébe be vannak írva - ha mindenről tudnak is, ha tudják is, hogy tulajdonképpen minden természetes dolog, és semmi sem csoda - mégis minden csoda.** *Csoda egy virágnak élete, színe, illata, berendezése, szaporodása; csoda egy kis madár bölcsessége, amellyel a fiókáiról gondoskodik; csoda a természet szabályos rendje, amelyen a szépség ömlik át. Csoda magának az inert anyagnak a szerkezete, a parányoknak meghatározott pályáikon és az*

atomvonzás bámulatos törvényei szerinti egymáskörül való keringése; csoda az égitestek kiszabott pályája; csoda az élet, csoda a halál! **Mert bár mindezeknek a csodáknak természetes folyamatát ismerik, de mindezekben a csodákban Isten nagyságát látva és szemlélve, leborulva hódolnak Annak, aki e csodákat létrehozta, fenntartja, vezeti és igazgatja.**

Amíg valaki bűnös, tehát testben él, az, ha a csodák okaira rájön, minél többet ismer meg, és minél többel szaporítja az ismereteit, a tudományát, tehát minél több csodáról állapítja meg azok okszerű és természetes voltát - ha a neve az élet könyvébe még nincs beírva, azaz ha Isten még nem szólította őt - **ezeket az ismereteit a benne túlsúlyban lévő sátáni elv szerint annál inkább arra használja fel, hogy az önmaga nagyságát duzzasztja fel velük.** Így ha valakik mégannyit tudnak is, ha a tudásuk az eget ostromolja is: ha nevük az élet könyvében nem található, tudásuk éppen veszedelmükre szolgál, mert az azt a kicsiny hitet is elnyomja bennük, amelyet gyermekkorukban oltottak beléjük, vagy amelyet életekkel azelőtt az egy-egy csoda hatása alatt megdöbbsent lelkük termelt ki magából. Az ilyen lélek a maga egyéniségének vélt súlyával agyonnyomja azt a kicsiny hitet, amely régen azt súgta neki, hogy van egy sokkal nagyobb, titokzatos hatalmasság e látható világon túl. És ahogyan ő felduzzad, olyan mértékben válik benne az Isten kisebbsé, és ezzel az ő elveszése, elkárhozása már meg is van pecsételve. De aki be van írva az élet könyvébe, akit az Isten szólít a csodák által, annak szemében az Isten minden újabb ismeret által csak még nagyobbá válik, és annak a hite minden egyes csoda megmagyarázása és megismerése után csak még jobban kiterjed. Mert a lelke éhezi és szomjúhozza az igazságot, és ez őt mind közelebb és közelebb hajtja Isten felé, mert a lelke sóvárog, hogy minél jobban megismerje az Istent, aki ilyen nagy világosságot juttathat az ő törekeny, kicsiny gyermekeinek.

Tehát amint mondtam: azokra nézve, akik elvesznek, a csodák megismerése azzal a veszéllyel jár, hogy az ismeretük tágulása folytán elcsenevészedik a hitük. Márpedig hit nélkül ebben a világban senki meg nem élhet; hit nélkül a meglévő szintről csak lejjebb süllyedni lehet. **Azok ellenben, akiket Isten hívott a csodák által, a csodákban mindjobban felismerik Isten kezét, szárnyaik nőnek, és mindig magasabbra emelkednek a végtelen világokon keresztül, mind közelebb, közelebb Istenhez.**

Ilyen szellem előtt csoda a legkisebb fűszál, csoda az emberi test felépítése, csoda az élet, csoda a halál, és csoda a legkisebb jelenség is, amely mellett az előbb említeti típus feltartott fejével, gögösen halad el, és még csak figyelmére sem méltatja.

*

Azt mondtam nektek, hogy a csodák Isten kezében hitre vezérlő eszközök, és azt mondtam, hogy a halál is a csodák egyike, bár annyira mindennapi dolog, hogy a felületes ember e mellett is úgy megy el, mintha tudná, hogy micsoda, mintha ez az ő hatalmában álló dolog volna.

Nagypéntek közeledik: a halál napja. Beszéljünk hát a halálról. Azt mondom nektek, embertestvéreim, hogy a halál Isten kezében szeretetre vezérlő eszköz. Ne csodálkozzatok rajta, hogy ezt mondom, és ne mondjátok magatokban: „Hogyan, ez a csontkezű rém, amely ahol megjelenik, kiöli az életörömet, ez a hideg, fagyos rém, amelytől mindenki fél és borzad, ez teremt szeretetet?”

Igen, embertestvéreim! Ez a csontkezű rém rátok nézve azért olyan borzasztó, mert testek vagytok, és a test meghal. Mert ti, amikor magatokról beszéltek, így fejezitek ki magatokat: „Nekem lelkem van”, és nem ezt mondjátok: „Nekem testem van.” Igen, mert testnek érzitek magatokat, ezért a ti szemetekben a halál csontkezű rém, mert tudjátok, hogy a testet elveszi tőletek. Isten kezében azonban a halál szelíd angyal, aki hangtalanul cselekszi, amit Isten intésére cselekednie kell. Isten legna-

gyobb hasznot hajtó gyermekeinek egyike, mert a legnagyobb kincset: a szeretetet növeli meg ebben a szeretetszegény világban. Figyeljétek csak meg, embertestvéreim, a halált működése közben, és figyeljétek meg abból a szempontból, amit én mondtam nektek.

Vegyünk egy egyszerű példát. Vegyünk, egy emberpárt a sok millió közül taláломra kiemelve. Egyszerű emberek, semmi különös kiváltság vagy képesség nem díszíti őket. Együtt hordozzák az élet igáját, egymás terhét, együtt örülnek, együtt szomorkodnak. Olykor békességben, szeretettel ölelik meg egymást, olykor azonban a sátán közékük dob valami csekélységet, és bántó szavakat mondanak egymásnak, és mindketten szenvednek a békesség hiánya folytán.

Így folyik az életük egyhangúan, mint egy csendes folyóvíz. Ők is úgy élnek, ahogyan napról-napra, évről évre megszokták, és eszükbe sem jut, hogy ez az élet másként is lehet. Ha így volt öt, tíz, vagy húsz éven keresztül, akkor ezután is mindig így lesz. De egyik napon, amely éppen olyan közönséges hétköznap, mint a többi, valami szörnyű dolog történik. Az egyikük, mondjuk az asszony, hirtelen rosszul lesz, és rövid vergődés után meghal.

Egyszerre ott áll a férfi, és nem tudja megérteni a szörnyű csodát, azt, amire sohasem gondolt (bár körülötte mások meghaltak), hogy az ő élettársa, aki még csak tíz perccel előbb is beszélt, akinek szeméből tíz perccel ezelőtt még a meghitt szeretet sugárzott feléje, most ott fekszik előtte mereven, agyagsárgán, kifejezéstelenül. Egy rideggé vált testi formája annak, akit szeretett, akit sokszor megbántott, akivel együtt sírt és együtt kacagott...

Most nem sír, mert még arra sem képes. Üres és sötét lélekkel mered maga elé, és akármit tesz, ha önmagát szétmarcangolja is, a szörnyű tényen, a csodán, nem tud változtatni. Olyan csoda előtt áll, amely nem ismeretlen ugyan előtte - hiszen mindig tudta, hogy az emberek meghalnak, és a mások halálát már

régen megszokta - de a hozzá legközelebb állónak halála mégis mint taglóütés érte; ennek a csodának nem képes a nyitjára jutni. Azután eljönnek a kegyetlen emberek, és egészen részvétlenül még ezt az élettelen testi formát is elveszik tőle és elhantolják.

És ő visszatér az üres lakásba, ahol minden arra emlékezteti őt, aki elment, és őt egyedül hagyta. Ott szokott ülni, itt szokott olvasni, itt ezt, ott azt szokta csinálni! És ott ödög, mint egy puszta szigetre kivetett hajótörött, sehol sem találja helyét; ha lefekszik, álom nem jön a szemére, és ha a kimerültségtől valami mély, kába álomba merül is, hirtelen felriad, kinyújtja kezét a mellette fekvő kedves felé, és megborzaszad, amikor ráeszmél, hogy nincs ott senki.

Szörnyű fájdalom őrli a lelkét; ezer szemrehányást tesz magának azokért a kíméletlen szavakért, amelyeket az eltávozottnak mondott, azért a keserűségért, amit annak lelkében olykor előidézett, a könnyekért, amelyek annak szeméből kibuggyantak. Visszaemlékszik húsz esztendő előtti dolgokra is, felidéz mindent, ami kedves, vagy ami fájdalmas volt, és most már sír, zokog, és fogadkozik, hogy ha csak egyetlen órára is mégegyszer visszatérne, milyen szeretettel könyörögne bocsánatért, és hogyan megalázná előtte magát!

Azután elmúlnak az esztendők, a fájdalom tompul: gyorsan öregszik, és készül ugyanazon az úton elmenni, amelyen a hitvese eltávozott. De egészen addig az óráig, amíg az ő halála is bekövetkezik, ő van az eszében és a szívében, akivel egy fél életet együtt élt le.

Ez alatt az egész idő alatt mindazok a fogadkozások, mindazok a megbánások, mindazok az új elhatározások, amelyek a lelkében összegyűltek és felerősödtek, olyan hatásokként maradnak meg a lelkében, mint amilyen hatást ismertek a hipnotizáltnál, amikor az a kapott parancsot, mint úgynevezett posthipnotikus szuggesztiót a felébredés után is teljesíti. Mindezek tehát meg-

maradnak a lelkében, ott élnek, és bizonyos erőmennyiséget képeznek benne.

Azután ő is eltávozik ugyanazon az úton, és átjön ebbe a világba, ahová a hitvese előrement. Az isteni kezek, az őrangyalok ismét összevezetik őket, és a keserősége és bánata kimondhatatlan boldogságra változik. Leborulva ad hálát Istennek, amikor újra feltalálja azt, aki után annyit sírt és annyit bánkódott. Hosszabb, vagy rövidebb idő múlva újra visszaküldik őket a földre, és amint különböző időpontban távoztak el a földről, különböző időpontban öltenek ismét testet. És amint felserdülnek, az égi kezek úgy intézik a dolgokat, hogy újból találkozzanak. A férfi lelkében hatalmasan éreztetik hatásukat az előző életben összegyűlt érzés- és gondolaterők, és amikor meglátja a fiatal leányt, forró szerelem lángja lobog fel benne. - Természetesen fogalma sincs róla, hogy ez az érzés honnan ered, és miért van - pedig a dolog egyszerű: a lelkében felébredő olthatatlan szenvedély a régi életben felerősödött szuggesztió eredménye. Különbözik az ilyen indokolatlannak látszó nagy rokonszenv rendszerint régebbi életek elraktározott szuggesztióinak a folyománya.

Tehát ismét férj és feleség lesznek. És újból elkezdődnek a hétköznapi örömmel, bánattal, verőfényvel és árnyékkal, de már sokkal nagyobb harmóniában, sokkal nagyobb szeretetben, mint azelőtt. Ha a férfi olykor-olykor egy-egy kemény szót akarna kimondani, valami mint vasmarok szorítja össze a torkát, és lenyeli a szót, mielőtt kimondaná, *mert a szuggeszció nem engedi azt kimondani*, tehát nem engedi a rosszat felébredni, így élnek le egy békés, boldog, *az előbbinél összehasonlíthatatlanul derűsebb, szeretettel teljesebb életet együtt*. Íme a halál, ez a lefátyolozott arcú angyal, azáltal, hogy egy időre elválasztotta őket egymástól, azt idézte elő, hogy a lelkükben a szeretet sokkal nagyobbra nőtt, mint azelőtt volt. Mert hiszen az asszony lelkében élő szeretet is megnövekedett, mivel minden szeretet viszont szeretetet termel; ez természetes

következménye annak a törvénynek, hogy minden érzés hasonló érzést ébreszt: a szeretet szeretetet, a gyűlölet gyűlöletet.

Az eredmény különben hasonló akkor is, ha a Gondviselés úgy ítéli, hogy a férfi egy másik nővel kerüljön házassági viszonyba az új életben. Az összegyűlt szuggesztív gondolat- és érzéserők ugyanolyan jótékonyan éreztetik szelídítő és fékező hatásukat ezzel az élettárrsal szemben is, és ugyanúgy szeretetet váltanak ki ennek a lelkében is.

És ez nemcsak egyetlen lélekkel való vonatkozásban van így, hanem sok mással való vonatkozásban is ugyanígy mutatkozik az életben. Hiszen az ember nem csupán egyetlen másik emberrel van kapcsolatban az élet folyamán, hanem nagyon sok más lélekkel. Nos, ti magatok is tudjátok, hogy amikor valaki eltávozik a földi életből, és koporsója felett dübörögnek a hantok, mindazoknak lelkében, akik csak tanúi ennek a ti szempontotok szerint szomorú aktusnak, gyengédebb érzelmek ébrednek. A hitves, a rokon, a jóbarát szeméből könny csordul ki, zokogás fojtogatja a torkukat; de még az ellenség is, aki addig haragudott, és rosszat gondolt az elköltözőtről, a sírgödör mellett leveszi a kalapját, és a halottal szemben megszűnik a neheztelése.

A halál tehát kiváltja a lelkekből a nemesebb érzéseket, és elnyomja és elhallgattatja a vádat és a haragot, azaz mindazt, ami rossz. Nem szeretetfejlesztő angyal-e tehát a halál? Nem egyik leghasznavehetőbb és leghűségesebb szolgálója-e Istennek? Pedig ti az életnek csak az egyik oldalát látjátok, és még ezen az egyik oldalon is milyen sok eredményt lehet megfigyelni! De én megmutatom nektek a másik oldalt is.

Az élet színpadáról szoktatok beszélni. Képzeljétek el tehát a két világot egy függöny által elválasztva, úgy, mint a színpadot a színpad mögötti tértől, ahol szintén élet és mozgás van. Tehát képzeljétek el egy sötét függönnyt, amelynek egyik oldalán az élet világossága, a földi élet van, a másik oldalán pedig a túlvilág, amely azonban csak a földi életről látszik sötétnek, aho-

gyan azt a földi ember képzelet, de innen szemlélve valójában még verőfényesebb világ, mint az, amelyben ti a nap fényében éltek,

A földi életből a Gondviselést képviselő hatalmak áthívják azt, aki bevégezte dolgát a földön, ebbe a másik világba, s az eltűnik a sötét függöny mögött. A földön ezáltal szomorúság, sírás, fájó emlékek, szenvedtető érzések keletkeznek; ezek kísérik az eltávozót; de itt, ahová megérkezik, rég nem látott kedves arcok üdvözlik, a szeretetnek egész áradata fogadja az újonnan érkezőt.

Viszont, amikor innen megy valaki el a testben élők világába, a földi életbe, akkor ebből a világból kísérik szomorúan a távozót, mert bár az illető nem veszett el végleg a szellemek számára, de mégis elveszett egy időre, mert a testbeöltözött lélek most már süket és vak a szellemvilággal szemben. Ugyanakkor azonban a földön megszülető gyermeket fogadja öröm és szeretet. Íme, a halál a rendező ezen a színpadon, aki a sötét függöny egyik oldaláról a másikra vezeti a lelkeket. És valahányszor az egyik oldalról a másikra átvezet valakit, a szeretet hulláma borítja el a lelkeket, és tompítja el bennük a rossz érzéseket.

*

A csodák általában hitre vezérlő eszközök. A halál csodája a szeretet fejlesztő eszköze. Az Úr Jézus élete a csodák sorozata volt. És azok, akik ittak a kánai menyegző borából, akik ettek a megsokasított kenyerekből, akik tanúi voltak a bélpoklosok megtisztulásának, akik látták a vakok szemeinek megnyílását, a bénák meggyógyulását, akik látták Lázárt előjönni a koporsóból, a csoda hatása alatt hívökké lettek. A lelkükből az a bizonyos sugár elindult a láthatatlanba, és azon az úton, amelyet fentebb leírtam, eljutottak Istenhez. Ezek - ezren, meg ezren – túlnyomó részben összekapcsolódtak a láthatatlan világgal, és elérték megigazulásukat, megtisztulásukat, fölemelkedtek a törvény szelleméből a kegyelem szellemébe. Ezek közül

azok, akik hittek, újabb száz és ezer embert nyertek meg a hitüknek, ezek ismét újabb ezreket, akik közül soknak, olyan hite volt, hogy mártírhálált haltak a hitükért, s ez ismét újabb ezer meg ezer lelket vezetett Krisztus lábaihoz. Voltak ugyan a csodák tanúi közül olyanok is, akik nem voltak beírva az élet könyvébe, és ezek azon a szomorú nagypénteken a tömeggel együtt kiabálták: „Feszítsd meg, feszítsd meg!” Ezek voltak a veszedelemnek fiai. **De a hívatottak óriási tömege gyors szárnyakon emelkedett fel a magasba.**

Így van ez most is. Ha csak olvassátok is az Úr csodáinak történetét, és elhiszitek a csodákat, a lelketek máris boldog ebben a hitben, mert lélekben összekapcsolódtatok a magasabb világgal, és ebben a hitben fokról-fokra felemelkedtek minden gyarlóság fölé. *Maga ez a hit emberek millióit és százmillióit emelte fel, akik már eltávoztak a földről az ő tiszta szellemi hazájukba.* Ezek már mind Krisztuséi azoknak a csodáknak a révén, amelyeket az Úr rövid emberi életében cselekedett. Az Úr halála pedig, amely minden, csak kissé jobb érzésű emberlélekben is megrezegetteti az érzés húrjait, az ő halála, amelyben az emberi alacsony rendűséget, az emberi gonoszságot és elvetemültséget, és ezzel szemben az Isten nagyságát, az Isten végtelen szeretetét látja, most is és mindenkor kiváltja a lélekből a legnagyobb fokú szeretetet, amely szeretetnek ki kell mosnia a lélekből az alantas és rossz érzéseket.

Krisztus halála az emberiséget Neki adta a szeretetben, úgy ahogyan Ő mondta: „Mikor felemeltetem a földről, mindeneket Magamhoz vonzok.”

Az emberek Őt fölemelték a keresztre szegezve, és akkor a római százados ezt mondta: „Bizony, Isten Fia volt ez!” A föld szava szólalt meg először e megvilágosodott pogányon kereszttől, és ez után az első után az emberek százai, ezrei, százezrei, milliói tettek és tesznek bizonyosságot Mellette: „Bizony, Isten Fia volt ez!”

Ez a bizonyosság minden mást elcsendesít a lélekben. Ez a bizonyosság, minél többet foglalkoztok az ő szent személyével, annál inkább átalakítja a szíveteket, lelketeket olyanná, amilyeneknek Ő kíván látni titeket, és fokozatosan Hozzá hasonlóvá tesz benneteket, mert az ő halálával mindnyájunkat megváltott a bűnből, az elesettségtől, és mindnyájunkat Magához vonz.

Embertestvéreim! A feltámadás reggelén Végül olyan csoda történt, amely az ő csodái sorozatának isteni koronáját képezi. A feltámadás az ő halálának komor borulatát világosságba borítja. Az ő feltámadásának csodája az, amely a hitünket és szeretetünket egyetlen gyújtópontban egyesíti: Őbenne, a Krisztusban, akinek neve legyen áldott mindörökké!

II RÉSZ
TANULSÁGOK

Hála és hálátlanság.

Pál médium: Valamit hallottam itt, mintha valaki szónokolt, vagy olvasott volna. (Az ülés előtti felolvasásra céloz.) Miért kell éppen nekem ezt hallanom? Különösen valami ütötte meg a fülemet, az, hogy a legnagyobb boldogság, hogy az embernek gyermekei legyenek. Micsoda örült gondolat ez, micsoda ostoba ember lehet az, aki ezt kitalálta?! Hiszen a gyermekek nem arra valók, hogy boldogságot, hanem, hogy gondot és bánatot okozzanak.

Körvezető: Egyelőre ne ítélezzél a dolgok felől. Azt hiszem, ha közelebbről fogunk a kérdésbe beletekinteni, az neked is hasznodra válik.

Pál m. (magában): Meghallották a gondolataimat. Lehet, hogy hangosan beszéltem; nem csodálom, hisz annyiszor volt rá eset az utóbbi időben, hogy hangosan beszéltem, mint a félbolondok. Annál aggasztóbb a dolog, mert itt csupa urakat látok, akikből nekem éppen elég volt.

Körvezető: Tisztában vagy az állapotoddal?

Pál m.: Nem nagyon vagyok tisztában, de sejtem, hogy valami nagyon megváltozhatott, mert nem találok haza.

Körvezető: Azt csak megállapítottad már, hogy nem vagy többé abban az emberi testben, amelyben a földön voltál?

Pál m.: Itt valami nagy baj van, vagy ennél az úrnál, vagy nálam. Hogy lehet azt mondani, amikor én beszélek, hogy nem én vagyok?

Körvezető: Te vagy, csak nem olyan formában, mint pl. én vagyok.

Pál m.: Hát persze! Mindenkinek más formája van, én egy földhözragadt szegény ember vagyok, maga meg úr.

Körvezető: Lehet, hogy az emberek közt lenne különbség, de Isten előtt nincs.

Pál m.: Nem tudom, hogy van-e Isten. Hogy egész határozottan nem mondom, hogy nincs, az csak azért van, mert volt egyszer valaki, aki éppen úgy beszélt, mint az úr, hogy a végén már

csaknem elhittem. Azután jött minden, és akkor láttam, hogy még sincs, mert akkor mindaz nem jöhetett volna úgy, ahogy jött.

Körvezető: Úgy látszik, szomorúan végezted a földi életet.

Pál m.: Hogy bevégeztem-e, azt nem tudom, de hogy nagyon szomorú volt, és mindig szomorúbb és szomorúbb lett, az bizonyos. Hogy még mi lesz, azt nem tudhatom, az élet elég cifra ahhoz, hogy még annál is cifrább legyen, ahogyan eddig volt.

Körvezető: Arra persze nem gondoltál, hogy az élet egyszer be is fejeződik, és utána következik egy másik élet.

Pál m.: Hogy befejeződik, arra bizony gondoltam, még hozzá nagyon sokszor, hogy hej, de jó lenne, ha befejeződne! Hogy utána egy másik élet következik, azt bizony nem hittem. Még az urak sem hiszik, pedig azok sokat tanultak, hát akkor a szegény ember hogyan higgye!

Körvezető: Először is nagyon szeretném, ha nem tartaná uraknak bennünket. Azt ajánlom neked, hogy nevezzük egymást testvérnek, mert mindannyiunkat Isten teremtett, Isten gyermekei pedig testvérek egymással szemben.

Pál m.: Én, tetszik tudni, félek az úriemberektől nagyon, még ha szépen beszélnek is, mert néha nagyon sima a nyelvük, de annál élesebb az a tör, amelyet az ember szívébe döfnek. Én elhiszek mindent, ha éppen úgy akarja, azt is, hogy testvérek vagyunk, ámbár ezt nem bizonyítja semmi.

Körvezető: Én inkább azt szeretném, ha te azt inkább megéreznéd, mint elhinnéd, hogy szájalmat és szeretetet érzek irántad.

Pál m. (gyanakodva): Úgy? És miért érzi ezt?

Körvezető: Azért, mert azt tanultam Istenemtől és Krisztusomtól.

Pál m. (köhög): Még most is bennem van a száraz betegség. Persze, hogy tanítják mindenkinek, de azután később mindenki elfelejti. Azért ne tessék csodálni, ha nekem különös az, hogy úriemberek ilyet mondanak. Én máshoz vagyok szokva. Nem mondom, jól esnék elhinni azt, amit mond, de ki hiszi azt el?

Körvezető: Én meg vagyok azzal is elégedve, ha te egyelőre nem utasítod vissza magadtól annak lehetőségét, hogy talán így van. Nem mondanád el nekünk a történetedet?

Pál m.: Felvesznek ide? Ez úgy látszik, egy intézet; jó lenne bizony, ha felvennének.

Körvezető: Mielőtt felveszünk, tudnunk kell, hogy kicsoda vagy, ha beteg vagy, akkor tudnunk kell, hogy mi a bajod, és ezen a bajon segíteni kell.

Pál m.: Hogy mi a bajom? Egy kicsit köhögök. Azt hiszem, már nem tart soká. Hogy ki vagyok? Szegény ember vagyok. (Lassanként felelevenednek benne a múlt emlékei, s beszélni kezd.) A szegény ember gyereke nem olyan könnyen csepereedik fel, mint a gazdag emberé. Én bizony nagyon jól megszolgáltam, míg kenyérhez jutottam. Inasnak adott az apám, ki is tanultam becsülettel az asztalosmesterséget, azután elmentem vándorolni. Az ember azért megy vándorolni, hogy országot, világot lásson, a mesterséget is jobban megismerje, hogy másfelé hogyan csinálják. Az ilyen szegény ördögnek, - a többi sem különb, mert ha különb volna, fiskálisnak menne - minden fillért kétszer a fogához kell ütnie, hogy tudjon élni olyan napokon is, amikor egy krajcárt sem keres. Azt az urak nem tudják, nem is érdekli őket.

Körvezető: De igen, érdekel.

Pál m.: Úgy látszik, jobbfajta úriember. Szóval esztendők múlva hazakerültem. Sokat láttam és tapasztaltam, és azt hittem, hogy most már különb vagyok a többieknél, azoknál, akik ott-hon ültek a suton, és szombaton meg vasárnap a kocsmában verekedtek, meg kártyáztak. Ezt nem tettem, mert egyrészt nem volt felesleges pénzem, másrészt, mert utáltam az italozást, így azután nem is szoktam meg.

Körvezető: Nem is vallottad kárát.

Pál m.: Nem, még csak az kellett volna nekem! Ámbátor nem tudom, hogy néha nem lett volna-e jó egy kicsit felejteni! De ez

csak most jut eszembe. Akkor sohasem jutott eszembe, amikor felejtetni kellett volna.

Mikor hazakerültem a mi kis mezővárosunkba, addigra összekuporgattam egy pár garast, és egy egészen kicsiny műhelyt nyitottam és megházasodtam. Hej, hogyan rajzanak fel bennem ezek az emlékek, mintha csak tegnap lettek volna! Elvettem egy hozzám illő szegény embernek a leányát, aki áldott jó lélek volt, és nem volt a dolgos két kezénél és a becsületénél egyebe, amikor hozzám jött. No meg volt egy imakönyve meg egy bibliája. (Sírással küzd.)

Körvezető: És szeretete, amit hozzád hozott. Nos, miért érzékenyedtél úgy el?

Pál m.: Hát ismerte?

Körvezető: Nem ismertem, csak úgy gondolom. Nyugodjál meg, és beszélj tovább, kedves testvérem.

Pál m.: Ő volt az, aki nekem mindig az Istenről beszélt; ő volt az, aki, ha rosszul ment a sorom, mindig azt mondta: az Isten lát minket és tudja, mire van szükségünk. És ő volt az, aki, ha egy kicsit jobban ment a sorunk, azt mondta, akkor is imádkozunk, és adjunk hálát az Istennek. Azután egy kicsi fiunk született. Én nagyon örültem neki, a feleségem nagyon boldog volt, nem győzött imádkozni. Kettőzött erővel dolgoztam, mert hova-tovább úgy éreztem, hogy a szegény ember mindig csak szűkösen éldegélhet; valahogy úgy van az berendezve, hogy soha többje ne legyen, mint amennyi éppen napról-napra kell.

Elmúlt egypár esztendő, azután újra született egy gyerek. Én titokban szerettem volna, ha hasonlított volna az anyjához, ha leányka lett volna, de fiú volt ez is. Ez egy kicsit elkedvetlenített. Amikor azt mondtam az én kicsiny Agnesemnek, hogy ej, ej, hogy a jó Isten miért nem küldött egy leánykát, feddően szólt hozzám: Andris, szabad-e a jó Istennel perbe szállni?!

Azután dolgoztam megint, és mindennapra megvolt a kenyérünk. Néha-néha azért mondtam olyat is, hogy nehéz ám az élet most már negyedmagammal; mi lenne, ha nem lenne munkám

egy időre, éhen halhatnánk! De ő mindig azt mondta, amit az előbb mondtam.

Azután újra eljött az idő, évek múlva, hogy egy gyerek volt kilátásban. Pedig az asszony betegeskedett, köhécselt. Az előbbi gyermek után, amikor egyszer elküldtem a doktorhoz, azt mondta neki a doktor, hogy óvakodjék, hogy ne legyen több gyermek. Amikor a harmadik gyereket vártuk, mondtam: asszony, asszony, hogyan fogunk megélni?

Ő így szólt nekem: Látod, látod, még mindig pogány vagy. Nem látod, hogy ahogy a családunk növekedett, olyan mértékben növekedett a te kereseted is? Nem jobban élünk-e most, mint amikor új házások voltunk? Látod, hogy az egész városból mindenki hozzád jön dolgoztatni, mert látják, hogy becsületes ember vagy és jól dolgozol. Nem látod, hogy a jó Isten mindenkire egyenként gondot visel? Megint elhallgattam. Ha végiggondoltam, amit mond, akkor igazat kellett adnom, hogy csakugyan úgy van, hogy minél több jövevényt küld a jó Isten, annál több kenyeret is ad a házhoz.

Azután megszületett a harmadik gyerek is, megint fiú. Én nagyon elkedvetlenedtem, és láttam, hogy a feleségem beteg arcán is egy árnyék suhant végig, nem azért, mintha a jó Isten akarásával perbe szállni akart volna - ahogy Ő magát kifejezte - hanem azért, mert azt hitte, hogy ez nekem nem tetszik. Azután akkor nem tudott felkelni az ágyból, nagyon köhécselt és lázas lett. A doktor, akit elhivattam, amikor kikísértem, lehordott engem, mintha a szolgája lettem volna: „Megmondtam magának, oktondi ember, hogy vigyázzanak, az asszony rá fog menni!” És azzal kiment, bevágta az utcaajtót, hogy csakúgy dörögött. Másnap reggel az asszony azt mondja nekem: Andris, jöjj ide hozzám, valami mondanivalóm van. Én meg fogok halni. Neked a magád lábán kell megállanod; ne felejtsd el a jó Istent. Még mondok neked valamit. Az éjjel egy álmot láttam. Különös álmom. Láttam három oszlopot, a három oszlop tetején állt egy asztal megterítve, és azon minden jó volt, és te az asztalnál

ültél és ettél. Én nem voltam sehol sem. Ahogy nézem álomban ezt a képet, egyszerre látom a három oszlopon, hogy azok tulajdonképpen három ember. Három úriember - az egyik közülük pap, palást van rajta -, azok tartják az asztalt. Én, tudod-e, Andris, hogyan magyarázom ezt az álmot? Úgy-e, nem érted? Persze, hogy nem értettem. Látod, az a három oszlop, a mi három fiunk; azok fognak téged eltartani. Lásd, milyen jó és bölcs volt az Isten, hogy nem leányokat küldött neked! Ne aggodjál, bízzál a jó Istenben és bízzál önmagádban, is; dolgozzál és imádkozzál.

Azután meghalt.

Rám valami sötét felhő ereszkedett. Akkor könnyeim nem voltak, mint most. Kimentem a műhelybe, kikerestem a legszebb deszkákat és leszabtam a koporsóját. Azután eltemettük (zokog.). Azután a talpamra álltam és dolgoztam tovább. Addig sem kerestem a mulató emberek társaságát, attól fogva csak a munkának éltem. Dolgoztam szakadásig, ahogy csak az izmaim engedték; kerestem annyit, amennyit csak bírtam, hogy a három gyerekből urat neveljek. Három urat, akik majd eltartanak engem.

A gyerekek jól tanultak, szorgalmasak voltak. Tanítóik és később tanáraik nem győzték őket dicsérni. Engem persze mindenki megszólalt, aki addig becsült, mondván, hogy az ostoba koldus, milyen nagyravágyó, a gyerekeiből urakat nevel! Nem jó lenne-e neki, ha a gyerekek is ott a műhelyben gyalulnának és kalapálnának?! Én ezt persze itt-ott meghallottam, és magamban gondoltam, hogy ha a magam esze szerint cselekedném, bizony én azt csinálnám, hogy segítsenek nekem itt; de ott volt az álom, amit az asszony látott.

Felnőttek a gyerekek. Az elsőt szerettem volna papnak adni, mert a fülemben csengett még, amit az anyja mondott. Nem volt semmi kedve hozzá, prókátor lett. Próbáltam a másikkal, annak sem volt semmi kedve hozzá, az hivatalnok lett. Végre a legki-

sebbik, amelyiknek az élete az anyja életébe került, az hajlott a szóra, és a teológiára ment és pap lett.

Mind a három más-más helyre került, és én egyedül maradtam otthon. Dolgoztam, hogy nekik addig, míg szükségük van rá, és míg a saját lábukra nem állnak, pénzt tudjak adni.

Azután már mindegyik a maga lábán állt, a két első meg is házasodott. Hogyan, hogyan nem, engem meg sem hittak az esküvőjükre; messze is volt, az igazat megvallva, nem is mentem volna szívesen, de azért mégis egy kicsit különösnek találtam. Éppen mikorra már nem volt szükségük az én segítségemre, akkorra én is megrokkantam. Az én tudóm is beteg volt, a mi mesterségünkben az gyakori. Nem tudom, mi teszi, talán a fűrészpor. Már alig bírtam a gyalut és a fűrészelt. A szomszédaim, akik látták, hogy úgy összeroskadtam, köhécselek, doktorhoz járok, fázom, kiülök a napra, - addigra már elfelejtették azt a bűnömet, hogy a fiaimat uraknak neveltem. Azt mondták: „Szomszéd, hiszen ott van a maga három derék fia, menjen el azokhoz, tartsák el magát. Unalmas is lehet itt egyedül.”

Addig mondták, míg egy szép nap felkerekedtem. Bezártam a műhelyt, és elutaztam az első fiamhoz, a legöregebbhez, az ügyvédhez. Nagy nehezen találtam rá abban a városban. Bekopogtattam. Egy fiatalúr nyitja az ajtót, és azt mondja: mi az, bácsi, mit akar? Mondom, hogy a fiamat keresem. Azt mondja, hogy üljek csak le, majd megkeressük, hogy hová lett a fia. Mondom neki, hogy nem veszett el, hanem ügyvéd ebben a városban. Kérdezte, hogyan hívják. Megmondtam, és akkor egyszerre nagyon különös arcot csinált. Azt mondta, hogy az az Ő főnöke. Bement egy másik szobába.

Mintha csak tegnap lett volna. Ott várok egy darabig, egyszer csak hallom, hogy odabent hangosan beszélnek. Egy asszonyhangot hallok, veszekedő, zsémbes hangot, amint kiabál: „Minek jött ide, minek hívta ide.”. Azután hallok egy másik hangot, a fiamét, kicsit halkabban, de azért eléggé hallhatóan: „Hát én nem hívtam, ki tudja, mi ütött a vén bolondba, hogy egy-

szerre idejön hozzám.”. Azzal a fiatalúr visszajött és azt mondta, hogy az ügyvéd úr azonnal jön, tessék megvárni. Mondtam, hogy nem várok, van egy kis egyéb dolgom, én elmegyek. Azzal fogtam a kilincset, de akkor már ott volt a fiam és nagyon nyájasan hívott, hogy nagyon örül, és a feleségét is meg akarja ismertetni velem.

Az ilyen szegény iparos bizony csak darabosan tud beszélni. Megmondtam neki, hogy már ismerem a feleséged, fiam, meg téged is. Ha a mesterséged ilyen hazuggá tett téged, akkor nem kívánlak többé ismerni sem téged, sem őt! És ezzel bevágtam az ajtót, hogy az üvegtáblái csak úgy csörömpöltek. Gondoltam, majd a másik fiam. Az nem tanult ilyen körömfont mesterséget.

Elutaztam a másik fiamhoz. Ott egy cselédlány eresztett be. Ezekben az úri lakásokban nagyon nehezen lehet a gazdához bejutni. Az is kérdezte, hogy mit akarok? Megmondtam. Végül nagy nehezen bejutottam.

Egy fiatalasszony fogadott - az én menyem volt, - nagyon rosszul palástolt, kellemetlen meglepetéssel, de azért nyájasnak látszó arccal: „Milyen kedves, hogy a papa meglátogatott minket! Remélem, hogy itt marad nálunk ebédelni?” Mondtam, hogy a fiamat meg fogom várni, míg hazajön a hivatalból. A fiam hazajött, ugyanolyan arcot csinált. Én nem tudom, hogy miért, de amikor az emberek a legnyájasabbak akarnak lenni, a szemükben akkor is ott lappang az ő valódi érzésük. „Oh, papa, miért nem írt? Remélem, hogy egypár napot csak velünk tölt?” Szóval neki az egypár nap elég, a menyemnek csak egy ebéd elég, holott én úgy jöttem ide, hogy végképp hozzájuk költözöm.

Azt mondtam, nem fiam, vissza kell mennem. Olyan nagy megerőltetésembe alig került még egy nehéz munka, mint annak az ebédnek elköltése.

Azután mentem a harmadik fiamhoz, a paphoz. Minden reménységem benne volt, hiszen ő azt tanulta, amit a feleségem

mondott mindenkor. Ő az Isten szolgája, ő csak nem fog kiutasítani, vagy vén bolondnak nevezni?! Még csak káplán volt. Láttam, amikor megjelentem nála, hogy szegényesen él, de mindenesetre sokkal jobban, mint én és más szegény emberek. Még nem volt olyan nagy úr, mint a másik kettő.

Nyájasan fogadott, nem kérdezte, hogy ott maradok-e ebédre, hanem barátságosan tartóztatott. Ott maradtam egy-két hétig, nem tudom, meddig. Az egyik nap azonban, amikor hazajött, nagyon rosszkedvű volt. Kérdeztem, hogy mi a baja. Nagyon bosszúsán felelt, és azt mondta: „Apám is jobban tette volna, ha értesít engem jöveteléről, vagy szándékáról, most ezzel a vigyázatlan tetteivel tönkretette az egész jövőmet.”

Kérdeztem, hogy mi baja van neki? Mit tettem? Kiderült, hogy vőlegénye volt a pap leányának. A pap gögös ember volt, a felesége még gögösebb asszony. Amikor megtudták, hogy én vagyok az apa, akit, úgy látszott, eddig letagadott vagy legalábbis nem emlegetett a fiam, kiadták az útját. Azt mondták, hogy egy „paraszt familiába” nem adják oda a leányukat.

Már nem érintett olyan fájdalmasan. Hazamentem, elmentem a feleségem sírjához és azt kérdeztem tőle, hogy mi van a terített asztallal, mi van az álmoddal, mi van a gyerekekkel, akik el-tartják a megrokkant apjukat, és mi van az Istennel, aki gondot visel mindenkire?!

Úgy kiabáltam ott, mint a bolond. Talán meg is bolondultam. Hideg volt, tél volt, jég volt és hó. Azután elaludtam. Felébredésem után mint a részeg, mentem, mentem és végre idejuttam, ebbe a szobába. Még most is azt hiszem, hogy bolond vagyok, de ha nem lennék véletlenül bolond, akkor tessék megmondani, hogy mit csináljak én most?

Körvezető: Mindenekelőtt tisztába kell jönnöd azzal, hogy ott a temetőben meghaltál, és felébredtél, mint testét levetett szellem.

Pál m.: Úgy?

Körvezető: Végezetül mindenkinek ez a sorsa. Téged ez a sors, úgy látszik, ott ért utól. Mondtam neked, hogy nem vagy már földi testben, ellenben magaddal hoztad emlékeidet, érzéseidet, gondolataidat. Azért hoztak ide, hogy itt erről felvilágosítsunk, és megmondjuk, hogy mi hát a teendő.

Pál m.: Hát nem vagyok bolond?

Körvezető: Az történt veled, amit a feleséged mondott; az Isten megkönyörült rajtad, megszánta a te nehéz, szomorú helyzetedet és megszabadított tőle.

Pál m.: És most mit tegyek?

Körvezető: Most ott vagy abban a világban, a lelkek, a szellemek világában.

Pál m.: Ott?

Körvezető: Még nem találtad meg őt, még nem foglalkoztál ezzel a gondolattal?

Pál m.: Ágnes! Érzem, hogy itt van, (Nagyon megindultan.) Megszakad a szívem! (A szellem elhagyja a médiumot.)

Most Ágnes szelleme szólal meg:

Pál m.: Úgy, úgy, add ide a kezed. Nagyon szeretlek téged, mert a munkát, amelyet elvállaltál, elvégezted. A földre jöttem hozzád, hogy egy rövid életre összeköszem az életemet a tiéd-
del. Sikerült a munkámat rajtad elvégeznem, mert te mindenkor meghallottad és megérezted az én sugalmazásomat, habár nem is tudtad azt, hogy melletted vagyok, habár csodálkoztál volna azon, ha valaki azt mondta volna, hogy van vezetőd, aki a te érzéseidet és gondolataidat irányítani kívánja, hogy azt tedd, aminek elvégzésére vállalkoztál, és amit tenned kellett.

Jól van, András. Nem ez már a te neved; de mert a te lelkedben, amely ma még zavart, ez az emlék maradt fenn, ezzel a névvel szólítalak téged. De eljő az idő és közel van, amikor leveted magadról ezt a nehéz, sűrű burkot is, ami még a te bensődet, a te igazi énedet takarja, és sokkal tisztábban, világosabban, megpihenten és a jólvégzett munkának megnyugtató érzésével fogsz leborulni velem együtt, hogy hálát adj annak a

mindenható Istennek, aki erőt ad nekünk munkánk elvégzésére. S kegyelmével betakarja előlünk a meredélyeket, amelyek olykor életutunkban előttünk állnak, szeretetével táplál és felemel, és ha mégannyi szenvedésen keresztül is, végül eljuttat ahhoz az örömhöz, amely mindenkinek fenn van tartva, aki jót cselekedett a földön.

Felelek neked azokra a végső kétségbeesésben feltett kérdéseidre, amelyeket ott a havas sírnál, életed utolsó éjszakáján hoztam intéztél. Be jó, hogy mindenem túl vagy, be jó, hogy mindez elmúlt! A terített asztal szimbóluma tulajdonképpen nem neked szólt, hanem nekem, azokon az utolsó napokon, amikor már a hasznavehetetlenné vált testből a szellemem szabadulni nem mert és nem akart abban az emberi aggodalmában, hogy azok, akiket árván hagyok: te és a három kis gyermek, nélküllem elpusztultok. Nekem mutatták azt az égi kezek, hogy nyugodjam meg, vigasztalódjam meg, mert az igazságnak és a törvénynek szellemében ennek be kell következnie, amit nekem mutattak. Miután az atya dolgozott a gyermekekért, ha az elagott, a gyermekek fognak dolgozni az atyáért.

Szimbólum volt az, amelyet elém varázsoltak, hogy megnyugtassák az én aggódó lelkemet, hogy el tudjak szakadni a földtől, amelyhez akkor engem többé semmi más már nem kötött. És ennek a szimbólumnak, amelyet én láttam álmomban, be is kellett volna következnie, ha azok, akik a mi gyermekeink voltak, az igazságnak és az erkölcsi törvénynek szellemében éltek és cselekedtek volna; de nekik is megvolt az akarata ahhoz, hogy a jó, vagy a rossz utat válasszák. És ők nem választották a jobb utat, hanem választották a helytelent, a törvénytelen, a háládatlanságnak az útját. Eljön az idő, mégpedig nemsokára, amikor a te lelked feltisztul azokból a szenvedésekből, amelyek ma még ránehezdednek, és meg fogod ismerni azt a múltat, amely téged arra kötelezett, hogy három szellemtestvéreddel szemben egy egész élet nehéz munkáját áldozzad, és ezzel az

áldozattal eleget tégy az igazságos törvény követelményének egy régi törvénytelenység kiegyenlítésére.

Amit pedig Istenről mondtál, a gondviselő Istenről, borulj térdre és kérj Tőle bocsánatot azért a hangért, ahogyan azt kérdezted. Beszélhetsz-e hálátlanságról, és beszélhetnek-e hálátlanságról Istennek teremtményei, a legmagasabbaktól a legszegényebbekig, akik Istentől csak jót, csak szeretetet, életet, kegyelmet, megbocsátást kapnak? Mert mindezzel szemben ugyan mit tudnak nyújtani Istennek?! Semmit, mert még a legtisztább, a legragyogóbb angyalok, akik soha nem érintették ennek a földnek a sarát, akik nem tudják, hogy mi a bűn: sem tudnak imádatukban mást adni Istennek, mint csak azt, amit Istentől kaptak.

De lehet-e egyáltalán háládatlanságról beszélni, vajon azért cselekedjük-e a jót, vajon azért teszünk-e szolgálatot, hogy érte viszonzatszolgálatot kapjunk? Ha a szeretetünket sugározthatjuk valakire, ha jók vagyunk valakihez, ha csak az életének egy rövid szakába is örömet és boldogságot tudunk hozni, és ezért a szeretetért, amelyet mi Isten kegyelméből nyújtani tudunk, viszonzásul hálátlanságot tapasztalunk, nem veszítettünk semmit. Mert az a jó érzés, amelyet én kifejték mással szemben, az a szeretet megnyilvánulás, amivel az ő lelkének megvilágosításához, érzésvilágának kibontakozásához hozzájárulok - ha az egészen meddő talajra hullott is - mégsem veszett kárba, mert mindaz a munka, mindaz a jó, amit a lelkemből kiváltani tudok, az én lelki értékeimet gyarapítja.

Hiszen az enyém, amit másnak adok, és nem az, amit tőle kapok. Mert az, amit tőle kapok, pillanatnyilag jólesik ugyan, de elmúlik. Amit azonban másnak adok, az én sajátom, az én lényemből ki nem szakítható, az én elért fokozatom fokmérője. És ha egészen méltatlanra irányul is az a jó, ami az én lelkemből feléje sugárzik, azt elteszi nekem az Isten gondviselő kegyelme olyan időkre, amikor azokra az erőkre, amelyeket ma-

gamból kisugározttam, megpróbáltatásokban, szenvedésekben, a szeretet nélkülözésének idejében szükségem lesz.

Kell-e hála egyáltalán? Hálára nincs semmiféle szükségünk; nekünk csak egyre van szükségünk, arra, hogy táplálják onnan felülről égi kezek azt a tüzet, amely a lelkünkben ég, és amelynek melegénél másoknak felmelegedniük kell, hogy mindig adhassunk, nem várva sem viszont szeretetet, sem hálát.

Vajon az Úr Jézus Krisztus, a legmagasztosabb, aki az Atyát helyettesíteni jött erre a szomorú földre, aki a világosságnak mérhetetlen nagyságát hozta alá, aki végtelen ragyogó nagyságával felébresztette ennek a földnek legmélyebben bukott szellemét is: várt-e hálát, vajon adhattak volna-e neki megfelelő hálát a földön élő emberek és szellemek, akik mindent Tőle kaptak? Hiszen ezek halottak voltak, akiket Ő ébresztett életre és világosságra, akik az ő megváltó munkájának ellenszolgáltatásaként gúnyt, megvetést, megszegyenítést, megkínzást és kereszthalált juttattak Neki.

De annak a tiszta szellemnek is, akit őrszellemnek neveztek ti emberek, aki mellettetek áll, adhattok-e valamit azért, amit ő ad nektek? Semmit sem adhattok. Ő lelkének egész szeretetét, értetek való aggodalmának egész erejét sugározta rátok, és ezzel szemben neki folyton-folyvást el kell szenvednie azt, amit ti törvénytelenül cselekedtek. És ő minden jóakarata és szeretete ellenében nem is vár tőletek szeretetet és hálát, mert hiába is várna.

Mi mindent felülről kapunk, és tudjuk, hogy azért kapjuk, hogy továbbadjuk azoknak, akik nálunk szegényebbek. Ez örök áramlás Istentől, a minden élet, világosság, szeretet és kegyelem forrásából fokról-fokra le a legmélyebb mélységekig, ahol minden szeretetért és minden jóért, amely felülről alááramlik, a viszonzás rendszerint rossz, rendszerint bűn és ellenszegülés.

Nem is lehet az másként, mert ez a felülről alá-áramló jó, ez a szeretet, ez a kegyelem arra való, hogy mind mélyebbre és mélyebbre szorítsa a rosszat, az ellenszegülést. Ezt pedig csak úgy

teheti, ha minél nagyobb erőt sugároz rá, ha minél többet ad neki, mert akkor az kénytelen mindig hátrább és hátrább vonulni.

Szerethetjük azokat, akik felettünk állnak és nekünk világosságot és életet nyújtanak; hálások is vagyunk nekik a mi érzéseinkben, de ezek a mi érzéseink halvány felhőcskék csak ahhoz a ragyogó világossághoz képest, amelyet ők adnak minékünk. Ez a mi szeretetünk, ez a mi imádságunk, amely a felettünk élő Hatalmakhoz, a felettünk örökdő Gondviselés munkásaihoz szól, csak gyenge pára, amely csak azt jelenti, hogy a mi lelkünkben is ébredszik, vagy felébredt ugyanaz az erő, amelyet felülről kaptunk. Mi ezzel a gyenge párával, amely a mi lelkünkben bártortalanul felfelé emelkedik, csak hírt adhatunk oda fel a magasba, hogy immár beálltunk mi is a Szentlélek munkásai közé, és egy kicsiny sugarat mi is tudunk lejjebb sugározni azokra, akik ránk vannak utalva, akik nálunk is gyengébbek.

Íme, Isten így gondoskodik minden gyermeke számára terített asztalról. És ha az a gyermek a munkáját csak túrhetően végzi is el, a szerető Atya siet a legelső pillanatban vigaszt, erőt, és örömet nyújtani neki azért a tökéletlen munkáért.

Boldog embereknek nevezem azokat, akik megértették, hogy ebben a munkában ők is egy-egy láncszemet képeznek. Boldog embereknek nevezlek titeket, embertestvéreim; és csak arra kérlek titeket, ne számítsatok hálára és viszonzásra, mert arra nektek nincs szükségetek. Azok az erők, amelyek viszonzás nélkül maradnak, a ti szívetekben és a ti lelketekben a legjobban gyümölcsöznek, mert azt mutatják, hogy olyanokra irányultak, akik nagyon-nagyon rászorultak arra a szellemi segítségre, amelyet nekik nyújtottatok.

Adja az Úr, hogy ez az erő a lelketekben mindig hatalmasabban nyilatkozzék meg, hogy az a tűz, amelyet Ő gyújtott meg, az ő igéjéért és munkájáért való lelkesedés tüze, hatalmas lánggal lobogjon fel a szívetekben. Hogy egyrészt elégsse a lelke-

tekben az oda nem való hibás és hiányos, helytelen érzéseket és gondolatokat, másrészt minél messzibbre világítson és minél több, és több szellemet kapcsoljon a Szentlélek munkásainak táborához!

Isten bölcsen irányítja életünk folyását.

Pál médium (magában): Mintha mázsányi súly feküdnék a mellemen. És mégis, különös álmaim után végre mintha némi enyhület következne. Talán mégis úgy elalszom, hogy nem álmodom többé.

Különös; eddig mindig csak őt hallottam keservesen zokogni és mindig vele álmodtam, álmomban mindig vele jártam és keltem, de most végre valami egyebet álmodom. Mintha templomban lettem volna, és valaki a szeretetről prédikált volna nagyon szépen. (Ülés előtt a szeretet gyülekezetéhez szóló nyilatkozatot olvasták.)

De mégis, bárcsak vége lenne már az álmomnak. . . . Nem így gondoltam ezt. Azt hittem, hogy attól a sok altatótól végképp elalszom. . . . Csak az a mázsányi teher ne nehezednék a mellemre! Nem is tudok megfordulni.

Körvezető: Van itt valaki, aki szívesen segítségedre lenne, ha hinnél abban, hogy a szeretet szellemében közeledünk hozzád, amiről most hallottál beszélni.

Pál m. (megütközve): Különös álom. Most meg mintha valaki szólt volna hozzám. Jézusom segíts! Mi ez?

Körvezető: Igen, Jézus segítségét kértem én is, mielőtt megszólaltam volna. Kedves testvérem, te csak képzeled, hogy alszol. Álomszerű állapotban vagy, de nagy változáson mentél keresztül, amelyen minden embernek át kell esnie.

Pál m.: Hát mégis meghaltam? Egészen összezavarodom. Hisz bevetttem az egész készletet! Ha csak egy pasztillát vettem is be, jó mélyen aludtam, úgy hogy másnap reggel későn, mámorosan ébredtem; alig tudtam magamhoz jönni. Bevetttem tíz

vagy tizenkét darabot, hát mégis csak lehetetlen volna, hogy élnek!

Körvezető: Úgy látszik, az a súly nagyon rád nehezedik. Milyenféle súly az?

Pál m.: Nem tudom. Kicsit mindig éreztem a mellemen ezt a nyomást, ha bevettem az altatóból, de most úgy érzem, mintha mázsányi súly volna rajta.

Körvezető: Mondd csak, kedves testvérem, mi vitt rá, hogy az altatószerből többet végy be?

Pál m.: Megundorodtam a testi élet gondjaitól, magamtól és az emberektől, és azt gondoltam, hogy vége lesz mindennek.

Körvezető: Tévedésben voltál, ezt most már be kell látnod. Te meghaltál, de halhatatlan lelked továbbél.

Pál m.: Uram, nem segíthetne rajtam valahogy, hogy könnyebben érezzem magam?

Körvezető: De igen, kedves testvérem, valakit meg fogunk kérni, hogy emberi mód szerint segítségére legyen. Te még anyyira ember vagy, hogy ez jót fog tenni neked. (Megdelejezik.)

Pál m.: Csakugyan nem haltam meg, mozogni tudok. Köszönöm. (Megtapogatja magát). Ni, a hajam. Ejha, hiszen ez nem én vagyok. Ez egy férfi. Hogy jöttem én ehhez a férfihez?

Körvezető: Azért, hogy mi, emberek, megérthessünk téged, ez a férfi kölcsönadta a testét. Mert te egészen más létformában vagy ott a másvilágban; ha úgy mondanál valamit, mi nem értünk.

Pál m.: Ó, Jézusom, ez szörnyűség! Nem szeretem a férfiakat! Félek, hogy nem szabadulhatok meg tőle!

Körvezető: Attól ne félj, a kapcsolat csak ideiglenes, és csak addig tart, míg Isten kegyelméből fel nem világosítunk.

Pál m.: Mit kell hát tennem?

Körvezető: Mondd el azokat a gondolatokat és érzéseket, amelyek a lelkedet eltöltik. Mert ezek okozzák azt a terhet, amelytől ha nem szabadulsz meg, nem tudod magad beleélni új helyzetedbe. Mi vitt hát végzetes elhatározásodra?

(Szünet).....

Pál m.: Egészen fiatalon és sokak által irigyelt helyzetben követtem el, amit tettem. De az a helyzet énreám nézve utálatos és megoldhatatlan állapot volt. Mert bűn volt, becstelenség volt, amiben éltem; és ha az érzéseimet nem is tudtam teljesen ezzel az étellel azonosítani, a végső pillanatban olyan durva megbántásban részesültem, amely felborította a lelkemnek úgymint ingatag egyensúlyát, és megöltem magam.

Körvezető: Mondd el csak egészen nyugodtan, mi és hogyan történt.

Pál m. (lemondóan): Hát én, ahogy mondani szokták, félreléptem. Nem egészen én voltam ugyan az oka, és nem is tartom az esetemben olyan szörnyű nagy bűnnek, de hát azért bűn volt az mégis. Nagyon szegény leány voltam. Az anyám már nem élt. Az apám nem volt valami gyengéd, jó ember. Ivott is. Aztán a szegény embernek meg kell dolgoznia a betevő falatért, és mindezek felül szerencsétlenségemre nagyon szép voltam. Azt nemcsak a férfiak mohó tekintetéből láttam, hanem az asszonyokéból is, akik könnyörtelenül éles kritikával méregettek tetőtől-talpig. De a tükörben is láttam, hogy a végzet nagyon szép arccal vert meg, - akkor még azt hittem, hogy megáldott. Ez volt a veszttem.

Már egész fiatalon foglalkozás után kellett látnom. Egy nagy-áruházban kaptam alkalmazást, természetesen éhbérért. De hát örülni kellett, hogy az is volt. Rajtam kívül még volt egy kisebb testvérem is, az apám pedig . . eh! nem beszélek róla!

Hát abban az áruházban, amelyben annyi minden csábító dolog van felhalmozva: csipke, selyem, bársony, mindenféle, ami a nőknek nagyon is kedves, de sok egyéb is a férfiak számára - divatáru dolgok - robotoltam én kora reggeltől késő estig. Néha bizony már alig álltam a lábamon a fáradtságtól és a magamra kényszerített türelemtől.

Nem tudom, hogy van az olyan emberek között, akik hisznek és szeretnek, és szerencsétlenekkel foglalkoznak: de aki benne

van, az tudja, milyen megpróbáltatás egy ilyen áruházban például a hölgyeket kiszolgálni, akik sohasem sietnek, és soha sincsen egyéb dolguk. Előadatják az egész készletet - a legelső polctól a legfelsőig mindent megnéznék - és végre semmit sem vásárolnak. Aztán a főnök, vagy csoportvezető megpirongatja az embert, hogy nem volt elég ügyes. Nagyon nehéz kenyér az! A pályatársnőim, akik szintén ott dolgoztak, a lelkük mélyén telve voltak a nők iránt haraggal és a foglalkozásunk iránt megvetéssel. Én úgy, ahogy legyűrtem ezt magamban, mert a gyomornak táplálék kellett.

Így múltak el a zsenge fiatal évek. Láttam, hogy minden leánynak volt ott valakije, valami férfi, aki őt szerette, és bizony közülük sokan úgy öltözködtek, mint azok a dámák, akik válogattak a selyemben, dacára annak, hogy olyan éhbérért szolgáltak, mint én. Hát én nem igen szerettem őket, és ők sem engem. És éppen ezért - mert én nem úgy éltem, mint ők - azt mondták, hogy én nagyra tartom magamat, drágán akarom magamat eladni. Természetesen énvelem is többen próbálkoztak, de én becsületes akartam maradni. Végül azonban jött egy tanuló; nem volt éppen csinos fiú, de annyi alázat volt a szemében és a modorában, mint egy kis kutyának, és nem volt tolakodó. Ezzel kezdetben pár szót váltottam; később megszoktam, hogy megvárt a kijáratnál, aztán majdnem mindennap hazakísért. Ez sokáig tartott így.

Lassanként egészen összebarátkoztunk. Megtudtam, hogy orvosnövendék; azután mindig bátrabb lett, megmondta, hogy nagyon szeret, és el akar venni feleségül. Ettől kissé megdöbentem, mert valóban nem szerettem úgy, ahogy az ilyen vőlegényjelölt megkívánhatta volna. De felcsillant előttem a lehetőség, hogy úriasszony leszek, és felhagyhatok szörnyű ostoba, halálosan fárasztó mesterségemmel. Mivel pedig még nagyon fiatalok voltunk, és mind a ketten elég messze attól, hogy a szándékot megvalósíthassuk, azt mondtam: „jó, majd meglátjuk.”

A fiú szegény volt, nehezen ment neki a tanulás, és mivel anynyira ragaszkodó volt, néha párfilléres keresetemből segítettem, hogy könyveket vagy más effélét vehessen. De volt egy nagyon rossz tulajdonsága; eszeveszetten féltékeny volt, dacára annak, hogy semmi oka sem volt reá. Azonban ha rájött egy-egy ilyen roham, a durvaságig meg tudott bántani. Ilyenkor nagyon csúnya volt szegény. És ha ilyen jelenet lezajlott - ami hovatovább mind sűrűbben történt - néha egy napig, néha egy hétig nem mutatkozott, annyira haragudott. Én természetesen hagytam, és eddig még minden rendben lett volna.

Egy napon azonban jött valaki más, egy idősebb úr. Nem öreg, de hozzám képest elég idős. De minden ízében finom és gyengéd. Ő is ott látott meg az áruházban; egy-két szót szolt hozzám, de olyan melegen nézett rám, hogy rokonszenv ébredt iránta a szívemben, úgy, mintha, ő volna az igazi apám. Hiszen az apám részéről gyöngédséget sohasem tapasztaltam. Aztán nemsokára valami ürüggyel megint végigjött az áruházon, megszólított, majd ismét jött és megszólított, végül azt mondta, szeretne velem négyszemközt beszélni. Én azonban visszautasítottam; megmondtam, hogy férfiakkal nem akarok semmitsem beszélni. Este az üzleti óra után, mikor kimentem a kapun, mégis szétnéztem, vajon nem vár-e engem. Nem várt. Azután megisméltődött kétszer-háromszor ugyanaz az eset, és én mindig határozatlanabban utasítottam vissza, de mindig szétnéztem, mikor kijöttem: és egyszer csakugyan megvárt.

A másik akkor éppen haragban volt velem. Hosszasan elkísért, és azt mondta, hogy szeretne engem boldoggá tenni; látja, milyen tisztességes és jó vagyok, hogy szép vagyok, és méltatlan bánásmódban részesülök, ő pedig gazdag, és mindent megadhat, amit szemem és szám megkíván, kocsit, finom ruhákat, ékszer stb...

Nem akarok soká időzni ennél, csak megjegyzem, hogy ez a férfi mindig finom, gyengéd, kedves és jó volt hozzám. Tudom, hogy ő is elbotlott, éppúgy, mint én. Aztán berendezett

nekem egy fényes kis lakást, olyant, amelyenről halvány fogalmam sem volt addig, és én úri dáma lettem. Azonban az első pillanattól kezdve, amikortól fogva ezt az új életet megkezdtem, valami Ūr támadt a lelkemben, valami szörnyű ūr, pusztaság, aminek nem tudtam nevet adni. És ez nagyon nyugtalanított. Amikor ez az én atyai barátom itt volt a fővárosban, minden napon pár órát nálam töltött, jó, gyengéd és kedves volt. Nem voltam szeszélyes, de ha szeszélyes lettem volna is, megtett volna nekem mindent. Láttam, hogy igazán mélyen szeret.

Azt hittem, el fog venni feleségül. Balga és ostoba az ilyen fiatal leány! Azonban később megtudtam, hogy felesége és gyermeke van. Akkor nagyon keserű szemrehányásokkal támadtam meg, szemébe vágtam, hogy szerencsétlenné és becsutenné tett, ő pedig sírt, azt mondta, hogy ő a legszerencsétlenebb ember a világon, mert a felesége gyűlöli őt, a házasesete pokol. Attól kezdve a lelkemben a pusztaság még sivárabb, még kitölthetlenebb, az élet pedig teher lett számomra.

Kezdttem nem tudni aludni. Mikor emiatt panaszkodtam, azonnal hozott altatószert, de nagyon a lelkemre kötötte, hogy csak egyetlen pasztillát vehetek be. A dolga sokszor elszólította őt néhány napra, sőt olykor pár hétre is. Olyankor a legnagyobb kétségbeeséssel ōdöngtem az utcákon, mert ha a pazar lakásomban voltam, utáltam a perzsaszőnyeget, a drága képeket, az ékszereket, mindazt, amivel túl voltam halmozva. Lehetetlen élet volt ez, nem tarthatott soká, nem is tartott.

*

Egy napon, mikor nem volt itthon, valaki kopogtatott az ajtón, és belép az orvosnővendék. Egy pillanatra meghűlt bennem a vér, azt hittem, számon kéri a hűtlenségemet. Pedig nem tartoztam neki semmivel. De azután hidegvért erőltettem magamra, ő pedig belevetette magát az egyik fotelbe, és elkezdett beszélni: „Tehát eladtad magad, egy vén embernek adtad el magad, céda teremtés!” És annyi becsmélő, gonosz szót mondott, amennyi

csak hirtelen eszébe juthatott. Megnémultam. Nem volt szavam a védekezésre. De ez még nem volt elég. Odajött szorosán melém, és azt mondta: és most az enyém leszel! Ha pénzért eladtad magad, az enyém is lehetsz és mindenkié! Undorral éreztem, hogy borszag ömlik a szájából; láttam vad tekintetét, azt hittem, el vagyok veszve; a világ forgott velem azoknak a szörnyű szavaknak áradata alatt, amelyeket az arcomba vágott. Aztán megragadott és én végső kétségbeesésemben dulakodni kezdtem vele. Azt hittem, végem van. Sikoltottam, de senki nem hallotta. Végre a dulakodásban valahogy az arcába ütöttem és az orra vére megeredt. Erre kicsit magához tért, abbahagyta az ostromot, és szennyes szitkozódással eltávozott.

Nekem pedig azóta, hogy elment, a szava, mint éles tör járta át a szívemet: hogy most már mindenkié lehetek. Hát ezzel lettem én, ronggyá?! Egyszerre jéghideg nyugalom vett rajtam erőt. Levetkőztem, lefeküdtem az ágyba és bevettem az összes pasztillákat, melyek ott voltak az éjjeli szekrényben . . .

Kész. . .

Azt hittem, meg fogok halni, vége lesz mindennek, vége lesz a becstelenségnek, nem látom többé az embereket és főként a férfiakat; nem látom a gazdagság utálatosságát magam körül.

*

Azután gyötrő dolgokat álmodtam. Azt, aki az egyetlen volt mégis, aki szeretett, álmomban láttam; azt álmodtam, hogy az utcán utána sietek, beléje karolok, de ő nem lát engem, nem akar észrevenni, hanem zokogni kezd ott a nyílt utcán, nekitámasztja homlokát a falnak, és kétségbeesetten zokog, úgy, hogy a járókelők összecsedülnek, és vigasztalni próbálják, míg végre bemenekül egy kapu alá, hogy megszabaduljon az emberektől. Aztán láttam egy másik álmot. Ödöngök az utcán, és egyszerre látom, hogy felszáll a villanyosra, én gyorsan utána, leülök melléje. Abban a percben kitör rajta a zokogás, annyira, hogy meg kellett állítani a kocsit, hogy leszállhasson. És számtalan ilyen jelenetet álmodtam végig. És álmomban nem látom

öt többé olyan elegáns, kifogástalan gavallérnak, mint amilyen volt, hanem elhanyagolt külsejű, csapzott hajú, korán megöszült, megrokkant férfinak. Csupán ezek az álmok szakították meg azt a tompa kábulatot, amelyet ez alatt a mázsányi teher alatt élek át.

(Szünet. . . Egyszerre felfigyel.) Most valaki azt mondja itt nekem, hogy az Isten irgalmas és segíteni fog rajtam. Hogy lehet énrajtam segíteni?

Körvezető: Csakis Ő segíthet. Sem te, sem pedig mi. Istennek gyermeke vagy, örökéletű gyermeke, ennél fogva csak Ő az, aki téged kiséghet ebből a helyzetedből, amelybe belekerültél. Hiszen magad is láthatod, hogy az életed nem volt tiszta, és nem cselekedtél helyesen. Azt tanácslom, próbálj az Istenhez fohászolni. Ha pedig Őhöz nem tudnál, akkor fordulj ahhoz, akit Ő a földre küldött, a Jézus Krisztushoz, hiszen úgyis emlegetted a nevét.

Pál m.: Emlegettem, de nem úgy, mint élő valakit. Csak úgy szokásból. De most úgy tűnik nekem, mintha csakugyan élne a Krisztus. Óh, ha élsz, Jézus Krisztusom, irgalmazz nekem! (A médiumot más szellem foglalja el.)

(Más szellem.)

Az Úr Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket. Aki az élő Krisztushoz folyamodik, jó helyre folyamodik, és aki Őbenne hisz, az ha meghalt is, él. És nemcsak, ha mint ember halt meg, hanem ha lélekben érzi is magát halottnak, akkor is feltámad, ha Benne hisz, Benne bíz, és Hozzá fohászol. Nem kérdezek meg benneteket, embertestvéreim, erre a testvéreinkre vonatkozólag a véleményetek felől. Mert bár részvétellel hallgattátok őt, mégis azt hiszem, hogy ember létetekre talán nagyon szigorúan ítélnétek felette. Az ő mentségére fel kell hoznom egy momentumot, mely eddig letakarva maradt előttetek, hogy róla jobb véleményetek legyen, és meglássátok, hogy ez a lélek sokkal haladottabb állapotban van, mint ahogy ez után az élete után gondolni lehetne.

A szellemek és az emberek értékelésénél, kik szintén szellemek, nem a cselekedeteket kell figyelembe venni, hanem két tényezőt: az érzések melegségét és fejlettségét és az értelem világosságát. Mert cselekedetekben néha az emberszellemek, de főképpen a földi emberek - akiket kivétel nélkül belep a föld pora és füstje - sokszor nem konzekvensek, és vannak szellemek, akik néha, fejlett erkölcsi érzésük dacára is valami végzetszerű momentum következtében beleesnek olyan dolgokba, amely cselekedet és élet nem méltó az ő fejlettségi színvonalukhoz.

Viszont vannak egészen alantas és megromlott emberek, akik néha veszélyben, vagy egy elhatározó pillanatban, amikor a nagy nyomás alatt a lélek erői a maguk teljességében nyilvánulnak meg, önmagukat felülmúló cselekedeteket tudnak végrehajtani. De ahogyan a cselekedetekből nem igazul meg az ember, hanem a hitből, azonképpen a fejlettség színvonala sem a cselekedetekből ítélhető meg valójában, hanem az értelem világosságából és az érzelmi világ színességéből és melegségéből. Ennél a testvérünknel egyébként a háttere a dolognak az, hogy ő hosszú ideig, inkarnációkon végig nagy szegénységben, sőt nyomorban élt, amire azért volt szüksége, mert a gögtől kellett megszabadulnia. A gög és az önértékelés levetésére alig van jobb iskola, mint a szegénység, az alárendeltség. Mert ha a gyomor korog, a legmerevebb derék is meghajlik; ha valaki a legszükségesebbeket is nélkülözi, hajlandó magát megalázni olyanokkal szemben is, akiket magánál alacsonyabb rendűeknek tart.

Azonban a fejletlen emberi lelket mindenféle létállapotban bizonyos veszélyek fenyegetik. A gazdagság, az anyagi jólét könnyen kifejleszti a szellemben a restséget és az önértékelést. Miután az emberek hajlonganak előtte, végül elhiszi, hogy ő valóban felettük álló lény. Másrészt a jólét bizonyos mértékig más lelki képességek kibontakozására alkalmas. A szegénység és nyomorúság azonban, amely lefokozza és letompítja a gö-

göt, a másik oldalon felébreszti az irigységet a jobb sorsban élőkkel szemben. Mert az emberi lény, éppen mert tökéletlen, mindig szélsőségekbe leng, mint az inga. Ha az egyik létállapot hoz neki előnyöket, akkor átlendül a másik létállapotba, és veszít azokból, amelyeket az előbbi létállapotban szerzett. Szerez azonban másokat. Ezzel az örökös ide-odalengéssel az evolúció folyton előbbre viszi az egyént fejlődése útján.

Nos tehát, ez a testvér, aki hosszú idők alatt a szegénységgel küzdött, lassan-lassan lemorzsolta a gőgöt, a hiúságot, az önértékelést; mindebből meglehetősen kigyógyult, másrészt azonban a javaknak folytonos nélkülözése, melyekben mások pompáztak, felébresztette benne a vágyat, hogy ő is megszerezhesse azokat valami módon. Ez a most elmúlt élete lett volna az utolsó szegénységben eltöltött élet. Sőt ezt sem kellett volna mindvégig szegénységben élnie. Azonban ebben az életben már elhatalmaskodott rajta a csillogás utáni vágy, a kísértő megjelent, és elbukott, végzetszerűen elbukott, mert gyenge volt.

De az isteni gondviselés mélyen e dolgok mögött belenyúlt az ő üdvösségének a kérdésébe. Mert jóllehet, most elbukott, bűnt követett el, az életét is elvetette és mindezekért a cselekedetekért magának konzekvenciákat teremtett, amelyek alatt szenved, mégis a célt az Isten bölcsessége és kegyelme egészen közel hozta a lelkéhez, mert egyidejűleg jóllakott a gazdagsággal és csillogással is, és az ő szerencsétlen esetében egyúttal megszabadult a talán még nagyobb szerencsétlenségtől: az irigységtől és a csillogás utáni vágytól.

És amint így ez a szellem az imént elmúlt cselekedeteinek konzekvenciáit felemészti, lelki fejlődésének útján igen jelentékeny lépést tesz előre, mert az érzésvilága színes, szeretni tud, értelme pedig párhuzamban fejlődött az érzésvilágával. Megszabadult a gőgtől az egyik oldalon, az irigységtől és anyagiasságtól a másik oldalon, s nagy fellendülés vár reá aránylag rövid idő alatt. Addig csak hadd gyötrődjék és eméssze a következményeket; akik örködnék felette, tudják, minő szert kell

beadni, hogy a gyógyulás tökéletes legyen. Ha pedig meggyógyul, az ő egyénisége kezd majd kibontakozni, mert értelem világa és érzelmi világa meg fogja találni a módot, hogy az átlagból kiemelkedjék.

*

Tulajdonképpen az emberré lett szellemnek az a feladata, hogy az egyéniségét kifejlessze. Ennek az egyéniségnek kifejlesztéséről már több ízben beszéltem nektek. Igyekeztek e tekintetben minden alkalmat megragadni, mert ezáltal az ember legtöbbet tehet a saját fejlődése érdekében, és a legtöbbet adhatja a magából az isteni kegyelemhez, amely mindig és mindenkor munkálja az egyéni szellem kibontakozását.

Beszéltem már nektek a rotáció szekeréről és az emberszellemeknek arról a három kategóriájáról, amelyre az emberiség nagyjából felosztható. Az egyik csoport, amelyre azt lehet mondani, hogy „a társadalom salakja” olyan egyének, akik a lelkük gonosz érzéseinek kiélésén még nem jutottak túl, akiket csak az izgat és hajt, hogyha valami hasznosat, ami az emberiség üdvét szolgálja, le lehet rombolni az építés minden szándéka nélkül. Ezek a szegény ellenszegülő szellemek néha olyan mélyre süllyednek, hogy az emberi társadalom kénytelen őket magából kiközösíteni.

Ezek a szegény emberszellemek felfűtött villamosságukat csak hosszú idők alatt élhetik ki - úgyszólván el kell azt fogyasztaniuk - míg a sok gyötrelem, mely az ellenszegülő természet következménye, megpuhítja őket, és elhatározzák magukban, hogy többé semmihez hozzá sem nyúlnak. Hiszen még ekkor is él lelkükben a rossz iránt való hajlam, és el is követnék azt, *ha nem félnének* a következményektől. **Tehát nem a bűnből való megtérés, hanem a félelem az, ami féken tartja őket.** Ezek az emberszellemek, akik úgyszólván felülnek a rotáció szekerére, képezik az emberiség átlagát, kiknek önálló gondolkodásuk nincs, akik azt tartják helyesnek, amibe beleszülettek, azt a felfogást, felekezetet, családot, országot. És

ellenségei mindennek, és gyűlölik azokat, akik nemzetükön kívül esnek, sőt ellenségeknek tekintik őket, jóllehet nem láttak közülük senkit; rossznak tekintenek minden vallást, amely nem azonos az ő vallásukkal, ahelyett, hogy belenéznének a másik felfogásba is, hogy az mit tartalmaz, és így tovább.

Így elkülönítik magukat másoktól, korlátokat vonnak maguk körül: a család, a faj, a felekezet és mindenféle más csoportnak korlátait. Ezekre azonban egyelőre szükségük van azért, hogy ezek a gyenge szellemek, akik villamosságukat már veszíteni kezdik ugyan, de szeretetük még nincsen, ne álljanak magukban, mert a csoporton kívül képtelenek lennének megállni. Ez számukra a dolgok rendje, mert a hozzájuk hasonlókkal együtt valahogy csak átvergődnek az életen, bár többnyire nagyon kevés és kicsiny hatásokkal, mert ők nem képesek sem valami nagy rosszat, sem valami nagy jót cselekedni.

Mikor azonban az emberszellem már több életet leélt ebben az állapotban is, akkor nemcsak közvetlen szemlélődés folytán, de a közjük keveredő fejlettebb szellemek tanítása és példaadása nyomán is kezd rájönni arra, hogy a közvetlen családi, vérszerinti kötelék, amelyet a legmagasabb és legszentebb dolognak tartott, nem gátolja meg hozzátartozóit abban, hogy neki a legnagyobb fájdalmat okozzák. Hogy a közvetlen ráutaltak megkárosíthatják, sőt meg is rontják őt, mert azok is hozzá hasonlók. És azt is tapasztalja, hogy a kívülállók sokszor gyöngédebbek, önfeláldozóbbak vele szemben, mint a hozzátartozók. És így kezd benne derengeni a gondolat, hogy *a szellemi rokonság magasabb, mint a vérrokonság.*

Ilyenformán az első szűk korlátot, amelyet maga körül vont, kezdi lebontani és megállapítani, hogy az ember egyforma, akár közel, akár távol áll is, mert a közelállótól is érheti rossz, a távolállótól is részesülhet szeretetben. A további szemlélődés és nála fejlettebb testvérek útmutatása és példaadása rávezeti arra is, hogy a nemzet sem a tökéletesség tartálya, amelyben él, mivel érintkezésbe lépve azokkal, akiket ellenségeknek tar-

tott, rájön, hogy személy szerint jóra való emberek. Sőt szorgosabb megfigyeléssel észreveszi, hogy vannak nemzetének olyan csoport hibái, amelyek abban a másik nemzetben nincsenek benne: és ekkor ezt a tágabb korlátot is lebontja maga körül.

Ugyanazt cselekszi a vallásával, és mindenféle kaszt-felfogásával. És abban a mértékben, amint ezeket a korlátokat lebontja, érzésvilága mindjobban színesedik és tágul, értelemvilágának köre szélesbedik. *S minthogy érzésének melegsége és értelmének világossága ilyenformán mindig nagyobb kört sugároz be körülötte, mindenkit, aki abba a körbe beleesik, képes lesz szeretni.*

Amint így lassanként, a fejlődés révén és a tisztábbak tanítása és példaadása révén levetkezi azokat a formásokat, nyugöket, dogmákat, melyek embert embertől elválasztanak, egyszerre azt veszi észre, hogy a **haladás, amelyet a rotáció szekerén elérhet, az ő számára nagyon lassú, hiszen alig mozdul előre valamit; leszáll tehát kényelmes helyzetéből és előre siet.** A szálaknál fogva pedig, melyek minden egyes embert hozzákötnek az egész szellemtársadalom szekeréhez, ő maga is vonja, sietteti az evolúciót, sőt világosságával, amelyet elnyert, bevilágít új területeket a haladás előtt, és azzal a lelkesültséggel, mely a kiszínesedett érzésvilágból szükségszerűen táplálkozik, új utakat segít vágni a haladás szekerének.

Mit jelent ez végeredményben, kedves emberek? Azt jelenti, hogy azok a kasztgondolatok, amelyeket az ember így lebont, egyénisége kibontakozásának akadályai voltak. Amint a korlátok ember és ember között lehullanak, az egyéniség mindjobban előragyog. Ennek a ragyogása azután mindjobban megvilágítja a távolságot ember és ember között, melyet eddig a homály besötétített, és ebben a világosságban az emberek meglátják egymásban a testvért, akit az Örökkévaló útra küldött kincset szerezni; a kincset, melyet az Atya minden egyes gyerme-

kébe egykor mint titkot elhelyezett, azt a Nevet, melyet beírt az Élet könyvébe.

Ez az a Név, melyre a szentírás céloz, mondván az Úr: „*Neveden szólítalak, te az enyém vagy.*” Van-e, lehet-e nagyobb öröm, boldogság, ígéret, mint az, hogy Ő nevünkön szólít minket, mert mi az övéi vagyunk?! Hogy pedig ezt elérhessük, annak egyszerű és világos az útja; **nem kell hozzá sok tudomány, sem egeket verő bölcsesség, csak egy kell hozzá: lebontani a korlátokat, és mindenkiiben meglátni Isten gyermekét, a testvért.**

És bár sok idő kell hozzá, míg mindenkiiben megláthatjátok Isten gyermekét, a testvért, de a szeretetet, amely a szívben él s amely annak a titkos Névnak a kisugárzása - már most szét lehet sugároztni mindenki felé. Nem mondom, hogy mindenkire egyformán, hiszen ez az ilyen mélyen álló világon és fejlettségi fokon, mint amilyen az emberek vannak, természetellenes lenne, ahol mindenki jobban szereti azt, aki őt jobban szereti, de én azt mondom nektek, igyekezzetek *ti jobban szeretni.*

„A szeretet megszentel.” Nos hát, ha a szeretet megszentel, és miután Istené csak az lehet, aki meg van szentelve, igyekezzetek, hogy megszentelődjete: *szeressétek egymást!*

Az ördög bibliája.

1931. december 27.

Pál médium: Segítsenek, míg minden vérem el nem folyik ebből a tátongó sebből!

Körvezető: Szívesen segítünk, kedves testvérem, amennyire tehetjük.

Pál m.: Amennyire tehetjük? Hiszen elvérzem!

Körvezető: Attól ne félj, kedves testvérem.

Pál m.: Ne féljek? Hiszen ömlik a vér a szívemből!

Körvezető: Azt te csak úgy képzeled.

Pál m.: Dehogy képzelem, amikor látom! Végem van! Oh, bárcsak meghalhatnék!

Körvezető: Hiszen látod, a halál gondolata nem is olyan borzasztó; annyit jelent csak, hogy a földi szenvedéseknek vége.

Pál m.: Annyit jelent, hogy a kárhozat következik, és én ezért félek a meghalástól. De ha még soká tart ez a szörnyű állapot, akkor inkább a kárhozat jöjjön, mert azt nem ismerem, hogy milyen, de ezt már ismerem.

Körvezető: Igen, de az Isten irgalmas és kegyelmes még azokkal szemben is, akik olyan bűnt követtek el, ami emberi megítélés szerint a kárhozatra méltó.

Pál m. (magában): Pappal találkoztam, nem lesz szerencsém.

Körvezető: Nem vagyok én pap, kedves testvérem, egyszerű, szürke ember vagyok csak, aki szeretnék segíteni.

Pál m.: Orvos talán?

Körvezető: Az is vagyok, a lelkek orvosa. Mindenesetre szeretnék felvilágosítani arra nézve, hogy a helyzetteddel nem vagy tisztában. Hogy erre rávezesselek, tudnom kell azt, hogy mi képp kerültél ide, hol kaptad azt a sebet, vagy talán magad adtad magadnak?

Pál m.: Ah, Istenem!... De mit beszélek, hiszen Isten nincs. - Hogyan gyötör ez az ember, ahelyett hogy segítene!

Körvezető: Pedig ez nem szándékom, de látod, rá kell, hogy vezesselek az állapotod ismeretére.

Pál m.: Hát haldoklom, ez az én állapotom. Oh, másképp gondoltam én ezt! Azt gondoltam, hogy mindennek vége van, és nem tart ilyen soká. Hát mi ez, ahová én jutottam, és kik maguk itt?

Körvezető: Mondtam neked, egyszerű, szürke emberek vagyunk, akiknek az a feladatunk és legfőbb vágyunk, hogy a hozzánk jövő segítségre szoruló testvéreinket, legyenek azok akár emberek, akár testet levetett szellemek, segíthessük.

Pál m. (magában): Úgy kiszáradt a torkom! . . . Igen, ez a halál. . . Ez az ember már szellemekről beszél! Inkább adjon egy ital vizet, mert elsorvaszt ez a szomjúság, ha már a sebemet be nem kötözi.

Körvezető: Hát mondd el nekünk, hogyan kaptad azt a sebet?

Pál m.: Meg kellett tennem.

Körvezető: Önkezüleg?

Pál m.: Kötelességem volt.

Körvezető: Úgy gondoltad, hogy kötelességed?

Pál m.: Úri becsület, ezt nem lehet másképpen elintézni. Látszik, hogy szürke ember. Becstelenül élni nem lehet!

Körvezető: De a becstelen életet jóvá lehet tenni.

Pál m.: Hogyan? Vagy nekem van már lázálmom, vagy ez az ember beszél balgaságokat.

Körvezető: Ezt mind meg fogjuk magyarázni, ha elmondod a te történetedet, azt, hogy hogyan oltottad ki a testi életedet.

Pál m.: Tessék? Kioltottam?

Körvezető: Hát igen, kedves testvérem, mert te már nem mint ember beszélsz itt velünk, hanem mint lélek, mint a testétől megszabadult lélek.

Pál m.: Megőrültem, nem lehet másképp! Hiszen határozottan emlékszem, hogy lementem a parkba, a szívemnek irányítottam a pisztolyt, és meglőttem magam. Azután örülhettem csak meg. Meg kellett volna halnom, és én érzem, hogy megőrültem. Úgy hallom, mintha egy ember beszélne hozzám, és én élek.

Körvezető: Hiszen mondtam neked, hogy élsz, és nem halhatsz meg, mert csak a testedet pusztíthatod el.

Pál m.: Tovább beszél. De hiszen a testem itt van!

Körvezető: Nem, az nem a te tested, az egy kölcsönadott test abból a célból, hogy te, mint lélek, kifejezhesd magadat emberi mód szerint, emberi ajkak által, emberek előtt, és azok, megértve a te állapotodat, segíthessenek rajtad.

Pál m.: Tisztára megőrültem! Nem is csodálkozom rajta. De hiszen fáj a testem!

Körvezető: Az, ami fáj, a lelkednek fáj.

Pál m.: A lelkem vérzik?

Körvezető: Az is vérezhet; a lélek fájdalmai sokszor nagyobbak a test fájdalmainál.

Pál m.: Így kell nyomorultul elpusztulnom! Adjon legalább egy ital vizet.

Körvezető (inni ad neki.)

Pál m. (megenyhülve): Talán mégis meghalok most. Mégis csak ember ez, ez nem hallucináció. Beszáradt a sebem is, itt nincs vér. Milyen különös! (Nézegeti a kezét.) Egészen más formája lett a kezemnek.

Körvezető: Azt hiszem, az egész tested más. Tapogasd csak meg magadat.

Pál m. (megtapogatja magát): Valami misztifikáció. Nem is hasonlítok magamhoz. Örült vagyok én mégis!

Körvezető: Dehogy vagy örült, csak elérted a célodat azzal a szerencsétlen cselekedettel.

Pál m.: De jó italt adott nekem, jó melegem kezd tőle lenni, mintha élni kezdenék.

Körvezető: Azért mondtam neked, hogy ne félj semmit, nem fogsz elvérezni. Ettől már nem is kell félned.

Pál m.: Miért „már”?

Körvezető: Azért, mert már azon túl vagy; a tested elvérezett, a lelked megmaradt, magaddal hoztad az emlékeidet, a lelki fájdalmaidat, amelyek gyötörnek. De többé a testtel nincs dolgod;

az a test, amelyből most beszélsz, egy kölcsönadott test, hogy megérthessünk téged.

Pál m.: Jól nézek ki. De igaz, igaz, logikus, hogy testet is már csak kölcsön kaphatok, miután minden elveszett. . . Hej, öreg Márton! Látod, odáig jutottam, hogy már testet is kölcsön kapok! De ugyan ki volt az a balga ember, aki nekem kölcsönt adott?

Körvezető: Szeretetből tette.

Pál m.: Igen, nagyon balga lehetett, nem tudta, hogy mit cselekszik.

Körvezető: Azért tette, hogy téged ezen a válságon átsegítsen.

Pál m.: Borzasztó zavaros! De ez az ember olyanokat tett velem, hogy komolyan kell őt vennem; innom is adott, mégsem vagyok hát örült. Másik ember ez a test, nem én vagyok. Öregebb is, mint én; nem szerettem volna így kinézni.

Körvezető: Hát te fiatal ember voltál?

Pál m.: Igen, fiatalember vagyok. De miért tegez engem le?

Körvezető: Azért, mert mindannyian Isten gyermekei és testvérek vagyunk, a testvérek pedig tegezni szokták egymást.

Pál m.: Mégis csak pap. Nem tudom, hogy ez az ember miért alakoskodik. Így szokott beszélni a plébános a parasztoknak, dehát uram, én nem vagyok paraszt!

Körvezető: De a paraszt éppen úgy Isten gyermeke, mint az úr.

Pál m.: Te kellenél ide, öreg Márton, ez az ember egészen a te szájad íze szerint beszél!

Körvezető: Ki az az öreg Márton?

Pál m. (lenézően): Az senki, az csak egy szolga. Belső szolga volt önála.

Körvezető: Kinél? .

Pál m. (erősen gondolkozik): Úgy látszik, tényleg megőrültem; még az sem jut eszembe, hogy hívják az unokatestvéreimet.

Körvezető: Majd eszedbe jut, csak mondd el, hogyan történt az a dolog.

Pál m.: Nem tudom, kik előtt beszélek, ilyen dolgokat nem szívesen tereget ki az ember.

Körvezető: Ez ne zavarjon téged, mert mi nem tudjuk, hogy te ki vagy, kedves testvérem. Mondd el, hogy mi történt veled.

Pál m. (göggösen): A „testvér” címzést talán mégis csak hagyjuk, ha már azt el is kell viselnem, hogy tegez . . . Bár lehet, hogy ön is előkelő ember. Ha azt kívánja, hogy a segítségnyújtásért beszéljek, akkor kikötöm, hogy a neveket nem mondom meg.

Körvezető: Azokat egészen kirekesztjük a dologból.

Pál m.: Jó. Akkor nem töröm a fejem azon, hogyan hívták. . . (Egyszerre észébe jut.) Ja, Olivér!... Mi lesz, ha én mindent elmondok?

Körvezető: Meg fogsz könnyebbülni.

Pál m.: Már megkönnyebbültem az italtól.

Körvezető: Még jobban meg fogsz könnyebbülni, ert megismered a helyzetedet.

Pál m.: Úgy látszik, jó ember.

Körvezető: Az szeretnék lenni.

Pál m. (cinikusan): Nem érdemes azzal vesződni, ezt én mondhatom önnek. Én is ráfizettem, mert a jó ember rendszerint balek, azután beugrik. Erőszakosnak kell lenni, meg szerencsésnek! Nem mindig szerencse azonban az sem, ha az ember úrnak születik. Ezt csak a parasztok hiszik. Én is úrnak születtem, az ú.n. legfelső tízezrek közé. Élveztem az ezzel együtt járó úgynevezett előnyöket: tekintély, gazdagság, hízelgők és minden. Családunk nagyon kiterjedt volt, és az oldalágak révén rokonságban álltunk minden mágnás családdal. Ezek közt volt az én unokatestvérem, az Olivér is. Ő azért tartozik ebbe a dologba, mert vele volt az a szerencsétlen, borzalmas parti. (Valaki köhög.) Miért köhögnek, kérem, nem akarják elhinni?

Körvezető: Dehogynem!

Pál m.: Szóval az Olivérrel mi jó barátságban voltunk, jóllehet, Ő valamivel idősebb volt nálam, ő is nagyon csinos fiú volt, mint én is. De engem ön nem lát, ez az idegen test elfed engem. Természetesen a mi körünkben nagyon meg kell válogatni, hogy az ember kit vesz el feleségül. Nagyon szép leány volt, aki nekünk megtetszett, - társaságunkbeli természetesen. Szerencsétlenségünkre mindkettőnknek ugyanaz a leány tetszett meg, és az a leány mindkettőnkkel nagyon kedves és szívélyes volt, és mi mind a ketten azt hittük, hogy mi vagyunk a kiválasztottak.

Ez egy jó ideig így ment, és én éreztem, hogy végzetes lesz rám nézve ez a szerelem, s azt vettem észre, hogy az én Olivér unokatestvérem is így gondolkozik. Ő volt az okosabb, mert idősebb volt, és egy szép napon azt mondta nekem: „Hadd el, öcskös, ezt így nem csinálhatjuk tovább, hanem tudod mit, kártyára bízunk.” És a kártyára bízunk. Én lettem a nyertes fél. Olivér, úgy, ahogy megállapodtunk, a leány környezetéből elpárolgott.

Eleddig dicsértem a szerencsét, és a leányt feleségül is vettem. Nagyon boldogok voltunk. Olivér visszahúzódott, mint egy medve a barlangjába, nem mutatkozott többé a társaságban. Így múltak az évek. A társaságban ünnepeltek bennünket, széles körben nem volt hasonló szép nő és férfi, . . . de ez nem tartozik ide.

Egyszer megtörtént, hogy a feleségem azt mondja, úgy karácsony előtt, hogy ő karácsonyra hazamenne a családjához a szomszéd államba, és az édesanyjával töltené az ünnepeket. Azt mondtam, jó, és egy bizarr gondolat támadt bennem. Arra gondoltam, hogy elmegyek az én Olivér barátomhoz . . . Milyen bolond az ember, ha az érzéseire hallgat! A részvét elfogta a lelkemet, hogy az a szegény ördög ott, az odújában, hogyan e! lehet keseredve, én pedig vígan élek. És ha már az a buta, illetőleg okos kártya eldöntötte az élete sorsát, illő, hogy egypár

barátságos szót adjak neki. Karácsonykor az emberek erre jobban is hajlanak.

Olivér bátyám a kastélyában egyedül lakott, mogorva volt, és amikor engem meglátott, olyan kerekre nyitotta a szemét, mintha valami kísértetet látott volna feljönni a sírból. Első pillanatra majdnem az szaladt ki a száján, hogy mit keresek itt, - de azután úriemberhez méltóan mégis csak azt mondta, hogy Isten hozott, sőt hangosan kacagott és megölelt. Azt mondta: „Hah, Bruder, hát mégis csak bejöttél a medve barlangjába? Na jó, ülj le.” Kellemesen elcsevegtük a napot. Karácsony előtti nap volt. . . Mi az, hogy volt, hiszen csak most volt! Néha azonban úgy tűnik fel, hogy már régen volt. Sokat beszéltem Olivérnek a feleségemről, hogy milyen kedves, milyen szép, hogyan szeretik, ünneplik, stb. De ez nem tartozik ide. Elég az hozzá, hogy Olivér nagy figyelemmel hallgatott, és látszott rajta, hogy irigyel engem, és én persze ennek örvendtem. Úgye, ez természetes? Este azután nagyon jó kedvre derült Olivér; pompás vacsorát készíttetett, és nehéz borokat szolgált fel az öreg Márton. Csak ketten voltunk az asztalnál és Olivér csak koccintgatott: „Igyál, öreg fiú, igyál, öreg fiú”, - mondta, mint ha még most is hallanám.

Vacsora után azt mondta Olivér, hogy ilyenkor az emberek kártyázni szoktak, gyere, te szerencsés kópé, szerencsés vagy a szerelemben, talán leadsz egy kicsit. Örültem nemcsak a kártyának, hanem annak is, hogy valóban leadok valamit, és valamit revansálok Olivérnek. „Úgyis tartozol nekem egy revanspartival” - mondta Olivér - „azt most lejátsszuk.” Elkezdtünk játszani. Előbb kicsiben, azután belemelegedtünk, az öreg Márton töltögetett, mert az Olivér parancsolta. Ittunk, mindig nagyobb és nagyobb tétben játszottunk, és én örültem veszítettem. Hja, szerencsém volt a szerelemben! Elfogyott minden pénzem; már elfogyott az is, ami nem is volt az enyém. Kissé mámoros voltam, de az Olivér is. Akkor föltettem a kártyára a külső majort, azután ráment a belső major, azután feltettem a

kastélyt; mindig vesztettem. Amikor a kastély is elúszott, azt mondja Olivér: „Na, öregfiú, mid van még?” Azt mondtam, hogy az egész uradalom. Vesztettem. Egy kissé kiment a borgóz a fejemből, és talán kissé bizonytalanul álltam fel az asztaltól, amikor kimondtam, hogy koldus vagyok. Olivér azonban, aki már jó kapatos volt, az asztalra ütött és azt mondta: „Nem úgy, öreg fiú, úriember nem ugrik meg a parti közepén, tessék végigjátszani!” Arcán a szeme alatt volt egy sebhely, amit még diákkorában szerzett, az egészen kigyúlt, félelmetesen nézett rám az Olivér. „Hát mim van még?” - kérdeztem álmétkodva. „Van neked még valamid, amit tőlem nyertél el egyszer kártyán, illő, hogy reszkírozd!” Sápadtan ültem le, hiszen igaza volt. . . Vesztettem. Akkor egy pillanatig elsötétült a szemem előtt a világ és azt hittem, hogy ott menten végem van. Mire kissé felocsúdtam, Olivér harsány hangját hallottam: „Márton, kísérje a gróf urat a szobájába, hadd aludja ki magát!” És az öreg Márton karon fogott, végigvezetett a folyosón, és elkísért a hálószobámba. Részvéttel nézett rám az öreg paraszt. Azt hittem, hogy azért sajnál engem, mert be vagyok rúgva, de egyszer csak azt mondja az öreg Márton: „Gróf úr, nagyon sokat veszített.” Kissé felháborodtam az arcátlanságán, de abban a pillanatban eszembe jutott, hogy én is olyan vagyok, mint ő, nekem sincs semmim, és azt mondtam neki: „Mindent, Márton.” Vérszemet kapott az öreg Márton és azt mondta: „Gróf úr, még nem mindent, a legnagyobb kincs az élet, az még megvan, azzal újra lehet kezdeni. Gróf úr, minek vette kezébe az ördög bibliáját, miért nem az Isten bibliáját vette a kezébe?” Eddig sülyyedtem, hogy nekem egy szolga ilyen tanácsokat adhatott! Kiutasítottam a szobámból az öreg Mártont, azután vetközni kezdtem, és gondolkozni akartam volna, ha tudtam volna, de nem tudtam. Csak egyetlenegy gondolat maradt meg még mindig a fejemben, az az egyetlenegy szó, amelyet mintha folyton a fülembé suttogtak volna, amit az öreg Márton mondott, hogy az egyetlen érték, az élet, megvan. Ezek a szavak

nem engedtek lefeküdni. Újra öltözködni kezdtem, a sötétben botorkálva eljutottam Olivér hálósobájáig, benyitottam hozzá. Olivér már feküdt, egy pillanat alatt felugrott az ágyból - úgy látszik, valami rosszat sejtett, mert rémült arccal kapott az éjjeli asztalkája felé, de én alázatosan könyörögtem: „Nézd, Olivér, nincs semmi rossz szándék bennem, te tudod, hogy én úriember vagyok. Ma én földönfutó vagyok, és nincs semmim és senkim, mert amim volt, azt mind elnyerted. De egy értékem még van, az életem. Könyörülj rajtam, Olivér, és adj még egy revánsjátszmát, hogy ezt az utolsó értéket feltegyem az elvesztettek ellenében.” Olivér gavallér volt - mindig az volt egész életében - és beleegyezett. Azt mondta nekem: „Na, öreg fiú, ülj le és térj észhez. Te most visszamégy a szobádba, kialuszkod magadat”, - hogyan emlékszem most minden hangra! Hát persze, hiszen még csak az imént volt, talán néhány napja, - „azután holnap elutazol, elhozod ide az asszonyt, - mert illő, hogy a nyert tárgyak a nyerő fél keze ügyében legyenek - eljöttök ide és megmondod, hogy szívesen látlak titeket az új esztendő megünneplésére, és az utolsó napon eljátsszuk az utolsó játszmát. Ha nyersz, mindent magaddal viszel, amid csak van, ha veszítesz. . . a többit tudod, eltűnöl az élők sorából.”

Olivér, mint mindig, most is gavallér volt. Én tehát másnap elutaztam, és harmadnap már indultam is vissza hozzá az asszonnyal. Nagyon nehezen egyezett bele az indulásba, de én ecseteltem neki, hogy az Olivér milyen boldog volt, hogy viszontlátott, milyen szívesen lát bennünket, hogyan örül, hogy ő odajön az ő kastélyába, Olivér így, Olivér úgy. A végén már esdekeltem neki, hogy jöjjön el. Hiszen ő nem tudhatta, hogy miért fontos nekem az, hogy az utolsó játszmát eljátszhassuk! Fényes fogadtatás volt, fényes volt a lakoma. A lakoma után a feleségemet lefektettem, és én visszatértem az utolsó partira. (Sietve). Ezen az utolsó partin azután az utolsó értéket is elvesztettem. Akkor lementem a parkba és a többit már tudja ön. Befejeztem. Amikor a vér kibuggyant, akkor megrémültem,

és rohanni kezdtem. Rohantam, hogy valaki segítsen, akkor egyszerre gyáva lettem, és az a gyávaság idehajszolt engem.

Körvezető: Hát, úgy-e, hogy mégis igazam volt, amikor azt mondtam, hogy az a szív már nem vérzik többé, mert az már elporladt, és visszadtad az anyaföldnek, csak a lelked él tovább.

Pál m.: Elporladt, egy nap alatt?

Körvezető: Ez sokkal régebben történt, mint te gondolod, de ez nem változtat a dolgon semmit, a tény maga az, hogy most már te egy másik világban élsz, és abban a másik világban új kötelességek várnak rád, elsősorban annak megállapítása, hogy mindez helyes és törvényes volt-e?

Pál m.: Tessék? Csak nem vonja kétségbe, hogy úriember módjára cselekedtem?!

Körvezető: Az úriemberek mindig helyesen és törvényesen cselekszenek?

Pál m.: Természetesen!

Körvezető: Csak az ő vélt kötelességük szempontjából, de nem a lelkiismeret szempontjából.

Pál m. (méltatlankodva): Hogyan sérteget ez az ember! És nekem nem áll módomban, (Lemondóan.) De hiszen én csak egy földönfutó vagyok, csak egy árnyék vagyok már . . .

Körvezető: Te egy eltévelyedett, bűnös gyermeke vagy Istennek, aki az erkölcsi, lelki kötelességeket szem elől tévesztetted a te szerencsétlen unokatestvéreddel együtt, amikor olyan lépésekre ragadtatok magatokat, amelyeket Isten előtt és lelkiismeretetek előtt sohasem fogtok tudni igazolni.

Pál m.: Miket nem mond nekem ez az ember! Isten előtt erről sohasem volt szó.

Körvezető: Úgy-e, hogy nem volt! Ez a baj, mert ha Isten előtt lett volna róla szó, ha számoltatok volna vele, akkor mindezeket nem cselekedtétek volna.

Pál m.: Úgy beszél, mint az öreg Márton. Furcsa kis társaságba kerültem! És azok, akik itt ülnek, és akik itt-ott köhögtek,

mintha nem hinnék, amit beszéltem, azok is mind így gondolkoznak?

Körtagok: Igen.

Pál m.: Ilyen sokan vannak, akik így gondolkoznak? Tulajdonképpen minek jöttem én ide, mit akarnak velem, miért hoztak engem ide?

Körvezető: Hogy felébredj a szellemi élet öntudatára, hogy visszatekints földi életedre. Isten az életet nem azért adja, hogy kártyán eljátsszuk, hanem, hogy hasznossá, széppé, értékessé tegyük.

Pál m.: Miket beszél!

Körvezető: Arról az örökéletéről beszélek, amelyről a Márton is beszélt, az egyedüli, a valódi, a nagy értékről, amelyet minden ember magával hoz a földre, és magával visz az örökkévalóságba is.

Pál m.: Igazán azt hiszi ön, hogy nekem csak a lelkem él?

Körvezető: Természetes, hiszen az a test kölcsönadott test, amint már magad is rájöttél. Azzal azonban, hogy szellem letél, kötelességek járnak.

Pál m.: Dolgoznom kell valamit?

Körvezető: Magától értetődik; aki él, annak dolgoznia kell, hiszen a munka az élet.

Pál m.: És mit kell dolgoznom?

Körvezető: Magadon kell elkezdened a munkát. Meg kell ismerned előbb a kötelességeidet.

Pál m.: Azután önök fognak engem dolgoztatni?

Körvezető: Magadnak kell magad rá elhatároznod.

Pál m.: Ja úgy, akkor még ráérünk. (Meglépetéssel.) Márton, mi az, öreg Márton? Nézze, uram, itt az öreg Márton! De micsoda úriember lett ebből itt! Tudja, hogy úgy nézek fel rá, amint ahogy hajdanában, kicsiny gyermekkoromban a nagyokra néztem?

Körvezető: Az ő lelki nagysága az ok.

Pál m.: Nagy lett a Márton, szépen van felöltözködve, azt mondhatnám, elegánsan, de ez a szó itt nem találó. Nézze csak, hogy milyen jó ez a Márton, idejön hozzám és megsimogatja a hajamat. És ez nem konfidencia, mert most úgy látom, ő lett a nagyobb úr. Elaludjam, Márton?

Most a médiumot az öreg Márton szelleme foglalja el.

Pál m.: Amikor ez a szegény lélek a kétségbeeséstől üzelve lement a parkba, hogy elkövesse azt a szörnyű tettet, fájdalom, én elkésve, de utána siettem, és meg akartam neki mondani, hogy az Isten él, hogy nincs elveszve semmi. Sőt valószínűleg még emberi módon sincs elveszve semmi, mert én azon az utolsó napon úgy vettem észre, hogy az én gazdám, az Olivér gróf gonosz dolgot művelt. Megjegyezte a kártyalapokat, legalábbis egész nap azt láttam, hogy azokon mesterkedett. És én, mivel tudtam, hogy ebből a felfedezésemből szörnyű következmények származnak, utána rohantam, hogy megmondjam neki, hogy megcsalta őt, hogy ne essék kétségbe, hanem érvényesítse az emberi józan okosság parancsát. De fájdalom, amire odaértem, a fegyver eldőrdült. Nekem nem maradt más hátra, mint a haldoklónak lefogni a szemét, és ez az összekötetés azt a kötelezettséget vont maga után, hogy amikor én befejeztem a földi életet, a legelső, sürgető gondolatom volt, hogy felkeressem, és megismerésre hozzam.

Oh, mily borzalmas az élet, embertestvéreim, milyen nehéz és milyen keserű próbákat kell az élet során kiállni! Mondhatom, ha az imádság és az Úr kegyelme nem segítene, egyetlenegy ember sem tudna mindvégig megállni, hanem el kellene buknia, és életpályájának derékban kellene törnie, mint ahogy elbuknak és kettészakad az életpályájuk azoknak, akik imádság nélkül cinek.

Pedig a szegény embernek mennyivel nehezebb a dolga! Hiszen a gazdag, előkelő emberek minden tekintetben sokkal könnyebb életet élhetnek. Az emberek részéről alig éri őket bántódás, mert nekik, mivel magas rangúak és gazdagok, min-

denki hízeleg, mindenki csak jót mond, mindenki csak a kedvüket keresi. Nagy vagyonuk révén megszerezhetik maguknak az élet előnyeit; ha betegek, a legjobb orvosokkal gyógykezeltethetik magukat, megszerezhetik maguknak a műveltséget is, amit a szegény ember gyermekének megszerezni nem áll módjában; és mégis - imádság nélkül az élet csak egy rövid próbálkozás azoknál is, és katasztrófába fut.

Hát még a szegény ember élete! Mi lett volna belőlem, ha az én imádságos lelkű jó anyám már kicsiny gyermekkoromban a szívembe nem plántálta volna az Úr Jézus szavait, ha nem tanított volna folytonosan arra, hogy: „Fiam, imádkozzál és dolgozzál, és légy alázatos”. Amikor a gazdám született, már meglett ember voltam, de mert az uraság megbízható embernek ismert, aki tiszteletteljesen és alázatosan viselkedtem az urakkal szemben, engem állítottak melléje állandó belső szolgálatra. Oh, mily nehéz szolgálat volt az egy gyermek mellett, aki telve volt a rossznak minden fajtájával, és ezt a rosszat a hízelgés és az elkényeztetés csak növelte benne! Zsarnok volt és könyörtelen, a részvétnek egyetlen rezdülését sem lehetett a szavából, vagy a tekintetéből kiérezni. Oh, hányszor álltam nehéz próbák előtt, amikor olyan dolgokat parancsolt, amelyek az én meggyőződésemmel ellenkezők voltak, hányszor volt velem szemben igaztalan, durva és kíméletlen! Emlékszem, hogy egyszer, amikor a lovára szállt fel, és én a kengyelt roszszul tartottam, úgyhogy melléje lépett, nekem, az idős embernek, a pelyhedző állú fiatalember a lovagló ostorával az arcomba ütött. Ez volt az életem legnehezebb próbája: akkor egyszer ökölbe szorítottam a kezemet, készen arra, hogy lesújtssak a még alig cseperedő sihederre az én kemény, csontos öklömmel. De hirtelen eszembe jutott az anyám, és hirtelen eszembe jutott, hogy az Úr Jézus Krisztust, aki Királya volt a földnek, a csőcselék verte és arcul köpdöste, viszont engem, aki szolga és senki vagyok, a kenyéradó gazdám ütött arcul.

Mélyen elszégyelltem magam, és ujjaim az ökölbeszorításból kibontakoztak.

Hányszor, de hányszor álltam nehéz próbák előtt, és csak egyedül az imádság és csak egyedül az Úr Jézus Krisztus mentett meg attól, hogy elbukjam, és előlről kelljen kezdenem megint! Lelkem mélységes hálával van telve az Úr iránt, hogy olyan környezetbe állított, ahol ezeket a méltatlanságokat el kellett viselnem, ahol megtanultam türelmesnek és alázatosnak lenni. És boldog vagyok, hogy az én gazdámnak visszaadhatom a kölcsönt, mert ő is nagyon rászorul arra, még inkább, mint ez a szegény, hogy segítségére legyek. És én vissza fogom neki adni a kölcsönt, és idehozom majd őt is hozzátok, hogy szeretettel, jóakaratokkal segítsetek nekem, a szegény öreg Mártonnak.

Még egyszer köszönöm nektek, és még egyszer arra kérek titeket, ha újra jövünk, legyetek megint hozzánk olyan jók, mint most voltatok. Az Úr Jézus legyen veletek!

Körvezető: Isten áldjon és segítsen meg szép munkádban.

Szereztek magatoknak jóakarató barátokat a hamis gazdagságon*³

Pál m.: De soká aludtam, hej, de világos van már! (Ijedten.) Gyorsan öltözködni! Jaj, de későn megyek a műhelybe! (Mint-ha egy ajtóhoz lopózkodnék.) Nem merem kinyitni az ajtót, még fejemhez vág valamit. (Mintha az ajtót kinyitná. Megdöbbenve.) Hát hová lett a műhely? Szabad tér nyílik itt az ajtó előtt. Hova lett a műhely? Meg a mostohaapám? . . . Én itt kimegyek, megyek előre. Milyen jó ez a szabad levegő! Úgyis olyan keveset jutok a levegőre. Milyen jó, milyen csend van, és milyen messzire látok, milyen tiszta minden! Jót tesz ez a kis mozgás. De ugyan hová megyek?

³ * Összefüggésben az előbbi közleménnyel.

Körvezető: Az örökkévalóságba.

Pál m. (megriadva): Hol volt az úr, hogy eddig nem láttam?

Körvezető: Itt voltam.

Pál m.: Hol? Itt a mezőn?

Körvezető: Igen, azon a képzelt mezőn, ahol te magadat most érzed.

Pál m.: Ez nem képzelt mező.

Körvezető: Te most egy nagy lépést tettél, nagyobbat, mint gondolod.

Pál m.: *Úgy*, pedig ezzel a bicegő lábammal nem nagyon tudok ám nagyokat lépni, mert tetszik tudni, egyszer úgy megrúgott, hogy azóta bicegek. Csak meg ne tudja, hogy én itt most az időt elherdálom.

Körvezető: Efelől megnyugtathatlak, te egészen szabad vagy.

Pál m.: Dehogyan vagyok szabad! Ha maga azt tudná, hogy milyen sorom van nekem, nem mondana ilyet.

Körvezető: Csak volt olyan sorod.

Pál m.: Van is! Csak most nagyon elaludtam, és nem tudom, mi van velem. Máskülönben én már ilyenkor rég ott ülök a műhelyben. Már ilyenkor megkaptam a reggeli porció verést. Nem akarok rá panaszkodni, mert egyszer megtudta, hogy rá panaszkodtam, akkor aztán borzasztó világ volt!

Körvezető: Hát sok embernek ilyen nehéz, szomorú sorsa van a földön, mert Isten bölcsessége így rendezi azt el az illető ember javára. Mert ne gondold, hogy az ember véletlenül kerül ilyen nehéz állapotba.

Pál m.: Hát nem véletlenül történt, hogy meghalt az anyám, azután valahogy hozzá kerültem, ő ad nekem enni, mert ki adna, ha ő nem?

Körvezető: Nem vagy tisztában a helyzetteddel. Az a mező a te lelked szabadulásának jelképe. Isten megelégette földi szenvedéseidet, elszólított téged a földről. Erről meg fogsz győződni, ha türelmesen megvárod a fejleményeket.

Pál m.: De nem hiszem ám, nem hihetem. Ne tessék ezért pofon ütni. Nem hiszek ilyeneket. Én csak azt tudom, hogy reggel el kell mennem a boltba, hozok pálinkát, azt azután ő megkóstolja, és mindig megkérdi, hogy ittam-e belőle, rá kell lehelnem. Mindig kijár két pofon, pedig tessék elhinni, sohasem iszom belőle, mert utálok. Egyszer régen megkóstoltam, de bűdös volt. A szájából csak úgy ömlik a borbúz, amikor rálehelek.

Körvezető: Hát ez bizony nagyon szomorú volt.

Pál m.: Volt?

Körvezető: Ne félj semmit, többet ez már nem fog előfordulni.

Pál m.: Dehogyan fog előfordulni, ha jobban ismerné, nem mondana ilyet.

Körvezető: Mondd csak, fiam, hogyan végezted te be azt az utolsó napodat, amelyről most felébredőben vagy.

Pál m.: Úgy, mint a többi, az mindig egyformán megy.

Körvezető: Nem volt valami különös esemény veled?

Pál m.: Nem volt. Jobban nem vert meg, mint máskor. Akkor szokott megverni nagyon, amikor rám jön a rossznyavalya. Csak most utól ne érjen, nagyon félek, mert akkor még mérgeesebb. Mihelyt elesem, üt, és arra ébredek, hogy rugdos. Egy ilyen eset óta bicegek. Tetszik tudni, nyálas, habos lesz a szám. Akkor nagyon meg szokott verni, de máskülönben csak reggel ver meg és este, amikor hazajön a korcsmából. Nem szabad lefeküdnöm, várnom kell, mert nem tud bejönni, a kulcs nálam van, belülről be van zárva. Akkor kiabál, dörömböl, és ha mindjárt nem nyitom ki, ..de mindegy, ha mindjárt nyitom is, jön az áldás; nem nagyon nézi, hova üt.

Körvezető: Szegény ember! Nem tudja, mit cselekszik.

Pál m.: Nem is olyan szerencsétlen, tessék elhinni.

Körvezető: Hát mit gondolsz, nem fogja ennek a következményeit elszenvedni?

Pál m.: Nem! Kitől? Tőlem nem, mert nem bírnék vele.

Körvezető: Isten kegyelme téged már ettől a szerencsétlen embertől megszabadított. Te már meghaltál, otthagytad a testedet a földön, és most itt ülsz egy társaságban. Isten megkönyörült rajtad, megelégelte a szenvedéseidet. Ha megtapogatnád magadat és körülnéznél, rájönnél, hogy így van.

Pál m. (magában mormolva): Bolond emberrel találkoztam.

Körvezető: Hát olyan különös az, hogy Isten megelégelte szenvedéseidet és elszólított téged a földről?

Pál m.: Aki meghal, azt beleteszik a földbe, elrothad a koporsóban.

Körvezető: De csak a testét tehetik a koporsóba, a lelke halhatatlan. Erről te sohasem tanultál?

Pál m.: Nem tudom, miről beszél, de mindenképpen jó lenne meghalni, arra én már sokat gondoltam. Kivált, amikor nagyon kikaptam - mert a kisebb veréseket már megszoktam - akkor mindig kívántam, hogy de jó lenne meghalni! (Megtapogatja magát.) Milyen jó ruhába vagyok felöltözve. Hiszen nem is kívánok én úri ruhát, csak odafeküdhessek a koporsóba. Különösen most, hogy nem ébredtem fel a rendes időben. Úgy látszik, elment valahová. De hogy a műhely hová lett, azt nem bírom megérteni. Most már nem mernék visszamenni.

Körvezető: Te már nem vagy ember többé, nem vagy sem a műhelyben, sem mezőn, te emberek közt vagy. Sokan vagyunk itt, akik téged hallgatunk mély részvétellel és szeretettel.

Pál m.: Hát minek jöttek ide olyan sokan? Ja, úgy látszik, az utcán estem össze. De most meg miért nem látok? Hallom, hogy emberek közt vagyok.

Körvezető: Látod, közelebb jutunk a valósághoz. Hát emlékezel arra, hogy az utcán estél össze.

Pál m.: Emlékezem.

Körvezető: Hátha Isten kegyelme mégis feléd fordult és azt mondta, elég már fiam neked a földi szenvedésből, jöjj haza. Úgy-e, milyen szép gondolat?

Pál m.: Nem megyek haza!

Körvezető: Nem a régi gazdát, hanem a te igazi gazdát értem. Istent és az Úr Jézus Krisztust, aki mindenkinek igazi gazdája,

Pál m.: Az Úr Jézusról hallottam már. Szokott ajándékot hozni azoknak, akiknek apjuk és anyjuk, meg sok pénzük van. Én azonban nem láttam Öt, sem ajándékot nem hozott nekem.

Körvezető: Az Úr Jézus betegeket gyógyított, halottakat feltámasztott, szomorúakat megvigasztalt, bűnösöket megváltott, Ő reád is gondol, mert szegény vagy, neked is szükséged van az ő szeretetére. Jó lenne, ha Hozzá tudnál fordulni, és kérni tudnád, hogy: „Uram, édes jó Krisztusom, könyörülj meg rajtam.”

Pál m.: Jó lenne, ha valaki megkönyörülne rajtam, elvenne engem az apámtól. Szolgáltatnék akárkit, csak kevesebb veréssel és több alvással, mert nem enged aludni.

Körvezető: Már mondtam neked, fiam, hogy ezen már túl vagy és újra kérlek téged, hogy tapogasd meg magadat. (Megteszi.)

Pál m.: Ez nem gyerek! Bajsa van neki. Ki ültetett engem ebbe a karosszékbe? Ahá, szegek vannak rajta, mint a koporson. Lehet, hogy meghaltam.

Körvezető: Nemcsak lehet, hanem úgy is van, otthagytad meggyötört testedet, és elhoztad fájó szívedet, de Isten nem feledkezett meg rólad. Most szabad vagy, most csak magadnak és Neki tartozol felelősséggel. Szoktál imádkozni? Mert látod, ilyenkor, egy ilyen nagy lépés után, amikor az ember nem tudja magát feltalálni, Istentől kell világosságot kérnie. Mondd utánam a következőket: Édes Istenem! Könyörülj meg rajtam, világosíts meg engem, hogy felismerjem az állapotomat és tudjam, hol vagyok, mi a kötelességem. Megköszönöm neked azt a kegyelmet, hogy megszabadítottál a földi élet börtönéből; segíts meg engem, hogy lelkem szerint is meggyógyuljak és lássak. Kérem Tőled ezt a te szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak nevében és érdemeiért. Amen. (Utána mondja.)

Pál m.: Meg azt is kérem, hogy ha ez az úr téved, és nem haltam volna meg, akkor hadd haljak meg, mert már nem bírom

tovább. (Most a szellem visszaesik az ezt megelőző életének állapotába, s abban szólal meg.)

Pál m.: Márton, Márton! Csoszogjon elő már, vén semmirekelő! Nem hallja, hogy kopogtatnak? Adja hamar a hálókabátomat! Szabad! (Mintha a látogatóhoz szólna.) Hahaha, te vagy az, öregfiú? Kissé elaludtam, parbleu! Sok volt az este a pezsgő. Megbocsáss, hogy én még így vagyok, csak az imént ébredtem. Hallod, milyen balgaságot álmodtam? (Kacagva.) Suszterinas voltam, és ütött-vert a gazdám. A többi kiment a fejemből, de valamit lelkekről, vagy kísértetekről is álmodtam. Sokat ittunk az este . . . Márton, chartreuset! Ez a vén sehonnai úgy mozog, mint egy lajhár. ..De ünnepélyes ábrázatod van, öregfiú! Mintha temetésen, vagy esküvőn lettél volna, ami végre mindegy. (Valami az eszébe jut.) Sapperlotte, persze, azért vagy te olyan ünnepélyes ma! Persze, az a partie az este, amit te nyertél meg, és nekem most úri kötelességem eltűnni! Szép! Értem. . . (Komoran.) Márton, vigyen mindent! Nézze meg, a gróf úr elment? . . . Csomagolunk, Márton. (Hosszabb szünet.) Márton! Mióta vagyok ebben a medvebarlangban? (Durván.) Jöjjön közelebb, vén hülye! Két év, három év? Nem tudja? Agyalágyult! Az óta az ominózus kártya-parti óta. Hogyan lehettem olyan ostoba! Milyen egyszerű lett volna korigálni a szerencsét! Milyen blőd voltam, milyen tapasztalatlan, és most itt élhetek ebben a medvebarlangban egyedül. Fatális dolog, az ember egy egy ostobaságával tönkreteszi az életét. Halló, Márton, mintha szán közelednék! Nem hallja a csengőket? (Mintha ismét látogatót fogadna.)

Szabad! Eljöttél, újra eljöttél? Látni akarod, hogy a medve hogyan néz ki a barlangjában? Gyönyörködni akarsz, és nem félsz, hogy a medve esetleg megmarcangol, Alfréd? Hahaha, jól van, öreg fiú, maradj itt, csinálunk egy görbe napot. Márton! Tudod, nemcsak én lettem vén medve, de a Márton is olyan vén rinocerosz lett már. . . Nyissa fel a vendégszobákat, a gróf úr itt marad.

Körvezető: Mit szólnál hozzá, ha tudomásodra hoznám, hogy nem vagy egyedül, és amit átéltél, és most elmondtál, az már réges-rég történt veled.

Pál m.: Márton! Valami idegen van itt, dobja ki!

Körvezető: Na, hol van a Márton?

Pál m.: A vén gazember! Kérem, mondja meg, mit akar itt, míg a Márton vissza nem jön, mert el van foglalva.

Körvezető: Figyelmeztetni akarlak, hogy nagy változáson mentén keresztül. Az a kedved, ami most még kitör belőled, nagyon le fog csappanni.

Pál m. (nevet): Vizió ez, vagy hallucináció, vagy beszabadult ide egy örült, vagy én örültem meg?

Körvezető: Sem az egyik, sem a másik. Elkövetkezett számodra a földi vég, a leszámolás a földdel. Ezzel a gondolattal mindenkinek számolnia kell. Te mint ember meghaltál. Amit elmondtál, az megtörtént egyik életedben, ezeknek az emlékezőseidnek hatása alatt ébredtél fel a másvilágon, ahová mindenki jut a testi halál után. Átélted életednek ezeket a mozzanatait, anélkül, hogy tudnád, hogy ez már egy más világon ment végbe, nem a földön. Itt most egy egészen ismeretlen nagy társaság előtt vagy, világított teremben, ahol hallgatunk téged, és mi tudjuk azt, hogy te a másvilágról beszélsz velünk, tudtul adod gondolataidat, de nem a saját tested által, mert az a földben már rég elporladt, hanem egy neked kölcsönadott test által. Mert ha mint szellem jelennél meg köztünk, mi nem tudnánk megérteni téged. Így azonban a gondolataid élővé válnak annak az embernek testén és lelkén keresztül, aki által beszélsz. Mi tudjuk azt, hogy kivel állunk szemben, te nem tudod, neked fogalmad sincs róla.

(Ezalatt a szellem ismét az utóbbi életének állapotába esik vissza, s úgy szólal meg.)

Pál m.: Nem tudok aludni, bácsi, borzasztókat álmodom!

Körvezető: Mit álmodtál?

Pál m.: Maga azt mondta, hogy imádkozzam, imádkozott is helyettem, és kértem, hogy haljak meg. Azután elaludtam, vagy meghaltam és borzasztókat álmodtam. Almomban hamiskártyás voltam, megölte miattam magát egy ember. Nagy úr voltam. Uram, mondja meg, hogyan lehetne egészen meghalni?
Körvezető: Egészen meghalni nem lehet, mert az ember lelke halhatatlan, és a szellem mint ember nemcsak egyszer él a földön, hanem többször is, és átviszi egyik életéből a másikba azokat az emlékeit, amelyeket átélt. Most te egy ilyen emléket vittél át álomszerű állapotodban. Amit álmodtál, az valóság volt, megtörtént veled egy másik életedben, amikor szintén ember voltál.

Pál m.: Oh, akkor jobb egészen meghalni!

Körvezető: Nem kell egészen meghalni, mert ha az ember mindazokat az emlékeit és tapasztalatait, amelyeket a különböző életekben átélt, feldolgozza, és Istentől segítséget és világosságot kér, hogy abból a tanulságot levonja, akkor a lelke megnyugszik, megállapodik, és azután elkezd egy új életet, amely új életben azután egészen más sorsot tud magának kialakítani, ha Isten törvénye és parancsolatai szerint igyekszik élni. Mert hiszen örök életünk van, ebben az örök életben tehát van alkalmunk egészen Jól, helyesen és szépen befejezni földi életünket.

Pál m.: Beszéljen még, ez olyan szép.

Körvezető: Megint csak oda kell visszatérnem, ahol az imént voltam, megint csak az imádsághoz kell téged utasítanom, hogy az állapotodat megérthesd.

Pál m.: Kérje őt, uram, talán a maga imádságát jobban meghallgatja, mint az enyémet.

Körvezető: Isten minden gyermekének imádságát meghallgatja, és nem attól függ, hogy az milyen szavakba van öltöztetve, hanem hogy milyen érzésekkel közeledik Istenhez. Te most érzed, hogy nagy bajban, bizonytalanságban vagy, szeretnél tisztán látni, tehát kérd meg Őt egyszerű szavakkal és érzések-

kel, még ha csak annyit mondanál is, hogy: Istenem, Atyám, segíts meg, világosíts meg, hogy lássam az utat, amelyen járnom kell. (Utánamondja.) Csak ennyit kell mondanod.

Pál m.: Csakugyan igaza van, mert jön is már egy angyal.

(A médiumot a vezető szellem foglalja el.)

Az Úr Jézus Krisztus nevében köszöntelek titeket.

Ennek a szomorú képnek egyik részletét régen mutattuk be nektek, akkor, amikor olyan szellemi igazság illusztrálására volt szükség, amelyhez éppen az a kép illett. Aki most nyilatkozott előttetek, ez az úgynevezett vezeklését már elvégezte, de aludni hagytuk őt addig, ameddig ismét olyan igazság megvilágítására és illusztrálására van szükség, amelynek illusztrálására az ő esete szolgált kézzelfogható példát.

De hogy az egészet áttekinthessétek és megérthessétek, mielőtt még a konklúzióra rátérnék, ennek az életnek nagyon rövid vázolására kívánok csak szorítkozni. Ez a testvérünk az ő régebbi életében mindazt megkapta a végzettől, amit csak egy földi ember magának kívánhat: tetszetős külsőt, előkelő pozíciót a társadalomban, nagy gazdagságot és fokozatához mérten elég világos elmét. Mindezekkel az ajándékokkal azonban úgy élt, ahogyan azt ti az ő régebbi életéből láttátok. Isten nélkül élt, és életének legelső próbatételénél is nem az Istentől kért segítséget és útmutatást, hanem rábízta magát az úgynevezett vak véletlenre, rábízta a kártyára, hogy az döntsön kettejük sorsa felett, hogy az adja az egyiknek a kezébe a győzelmi pálmát, a másinak kezébe pedig a lemondás keserű serlegét.

Az ördög bibliájához folyamodtak, ahogyan azt közönséges emberi nyelven szokták nevezni. Van valami találó ebben az elnevezésben. Aki Isten szerint él, az az Isten kezébe helyezi sorsát és igyekszik becsülettel dolgozni azokért az eredményekért, amelyeket Istentől vár; és ha az eredményeket nem kaphatja meg, belenyugszik sorsába. Aki azonban Isten nélkül él, az munka nélkül, törekvés nélkül akar eredményeket elérni, és az ismeretlen rosszra bízta, hogy az ajándékozza meg őt azzal

a szerencsével, amely után vágyakozik. Márpedig aki egyszer leül az asztalhoz az ellentéttel, a sátánnal, hogy vele bármilyen kicsiny, jelentéktelen dologban is megállapodást létesítsen, azt már meg is fogta a sátán; és akit egyszer megfogott, azt nem egykönnyen ereszti ki a karmai közül.

A ti szépirodalmatokban több helyen fel van dolgozva az a gondolat, hogy az ember az ördöggel egyezsége lép, és eladja neki a túlvilági üdvösségét a föld örömeiért. Ezekben a költői feldolgozásokban a vég mindig az, hogy a túlvilági üdvösség elvész ugyan, de a földi örömök, amelyeket egy rövid ideig teljesíteni látszik a sátán, egy szép nap szintén porrá és hamuvá omlanak össze, és a törmelékek maguk alá temetik a szerencsétlen áldozatot. Ez mind allegória ugyan, de a szellemi világban, a gondolatok és érzések világában, mégis ehhez nagyon hasonlóan realizálódnak a következmények.

Ez a boldogtalan ember, azt lehet mondani, semmi bűnt nem követett el azzal, hogy a kártyára bízta, hogy ő és vágytársa körül ki legyen a szerencsés, kié legyen a vágyott nő, mert hiszen a következményt viselte úgy, ahogyan azt vállalta, azaz félreállt az útból. Azonban a kabátja szárnyának egy csücskét a sátán kezébe adta azzal, hogy az ismeretlen rosszhoz fordult tanácsért, és annál fogva a sátán őt egészen behúzza a kárhozat világába. A gonosz nyomon később felébredt a lelkében az a gondolat, hogy miért engedte a sorsot egyszerűen érvényesülni, miért nem korigálta azt, akkor ő lett volna a szerencsés. Ez a gondolat aztán őt még tovább vitte, és amikor a következő alkalom beállott, már csakugyan álnoksággal és csalással korigálta a sorsot, amelyet megint a kártyára bízta. És ő elvakultságában, amelyet a sátán folyton fűtött, a végső konzekvenciában, ahogy ismeritek, megszerezte homlokára Kain bélyegét, a testvérgyilkosság bélyegét.

Egy életet, amely minden értékkel meg volt rakva, amit csak a földön az ember magáénak mondhat, egy ilyen sok eredménynel kecsegtető életet, amely rendkívül sok gyümölcsöt terem-

hetett volna, minden eredmény nélkül, sőt a kárhozat eredménnyel feccsért el.

Azután jutott ebbe a világba. Itt pedig, mint azt számtalan példából tudjátok, annak a szellemnek, aki egyszerű, földi szférába tartozó lélek, első feladatául adják, hogy ismerje meg elmúlt életét, dolgozza fel annak minden legkisebb mozzanatát az utolsótól az elsőig. Mert természetesen legelőször azzal az impressziójával kell végeznie, amely hozzá legközelebb esik az időben, tehát a legutolsóval, és így haladnia nyomról-nyomra visszafelé. És ahogyan kezdi feldolgozni, azaz minősíteni a jót meg a rosszat, akkor a lelkiismeretének ítélőszéke elé állítja életének minden mozzanatát. Különválogatva azokat, amik megállhatnak az isteni törvény előtt, és azokat, amelyeket még az ő maga lelkiismerete is elítél, melyek tehát semmiképp sem állhatnak meg az Isten törvénye előtt, hogy az előbbiekkal gazdagítsa a lelkét, az utóbbiakat pedig, mint feldolgozandó, mint javítandó hibás alakulásokat újra kezdje kidolgozni a kegyelem által adandó újabb életben.

Nos tehát, amikor egy ilyen lélek, mint ez volt, átkerül ebbe a világba, ahol ezt a munkát kellene elvégeznie, ott áll elmúlt életének eredményei előtt, de úgyszólván nincs mit minősítenie, mert minden, amit tett, rossz. De még ebben az esetben is minősítenie kell. És éppen arra valók azok a szenvedésekkel teljes állapotok, amelyek az ilyen lélekre várnak, hogy azoknak gyötrő hatásai ösztönözzék arra, hogy szemébe nézzen azoknak a rettegett mozzanatoknak, amelyek őt sorról-sorra, rendről-rendre elítélik.

Azonban vannak lelkek, akiken egy-egy ú.n. kardinális hiba uralkodik, mint ennél a testvérnél a gőg és a zsarnoki hajlam, amely hibák az elmúlt élet összes mozzanatait mint piszkos iszap takarják be, amely takaró réteg miatt az elmúlt élet egyes mozzanatainak még a körvonalai sem különböztethetők meg.

Ilyen esetekben a kegyelem belenyúl az ilyen elrontott életékbe, és alkalmat nyit számukra, amely ezt a szennyréteget, ezt az

iszapréteget a maga erőszakos hatásaival lemossa, leritkítja, legereblyézi arról az előbbi életről.

Ilyen volt ennek ez az utóbbi, szenvedésekkel teljes, rövid élete, amelyben a gőgöt nyomorúság, a zsarnoki hajlamot egy nálánál még erőszakosabb zsarnok volt hivatva letörni, összezúzni és kimosni a lélekből. Az a mélyen alárendelt helyzet, a tudatlanságnak az az állapota - amelyben mintegy kezé alá meg volt kötve ennek a szegény gyermeknek, kiszolgáltatva egy brutális és elvakult ember önkényének, betegen, magában hordva az előbbi élet bűneinek bélyegét - elég volt ahhoz, hogy azt a vastag iszapréteget, amely a régebbi élet mozzanatait takarta, leritkítsa. És ha nem is egészen, de legalább annyira lemossa, hogy azon most már elmúlt életének egyes részletei áttetszenek, áttükröződnek.

Ezzel ez a lélek most már a gőgből és a zsarnoki hajlamból nagy részben kigyógyult, a fájdalom és a gyengeség érzete pedig eléggé érzékennyé tette őt arra, hogy annak a régmúlt életnek gonosz termékeit tárgyilagosan vegye szemügyre, azok felett őszinte bűnbánatot érezzen, azaz azokat minősítse és feldolgozza, hogy újból testet kaphasson a földön az egyszerű, alárendelt helyzetben élő, becsületes, száraz kenyérért keményen dolgozó emberek sorában.

Mostani állapota, amely közületek sok előtt érthetetlen, egyszerűen az, hogy mindkét életének emléke mintegy egymás felett áttükröződik. S ő félig álm-, félig éber állapotban vergődik és hánykolódik az egyik állapotból a másikba és a másik állapotból az egyikbe mindaddig, míg most Isten nevéhez kapcsolódva lassan leülepednek a lelkében a hánykolódó és háborgó gondolatok és érzések, és megkezdheti a minősítést. Megkezdheti élettörténetének leírását, ahogy azt némely szellemek, akik emberekkel közlekednek, önmagukról állítani szokták.

Ezt a két életet egymás mellé állítva, kézenfekvő és látnivaló, hogy mindazok a javak, amelyeket egy szellem testbeöltözésé-

nek idejére kap, számára jót vagy rosszat teremnek, aszerint, ahogyan képességeit gyümölcsözteti.

Egyszer beszéltem már nektek arról, hogy *a bűn értelmezése miben áll: magasabb rendű értékeknek alacsonyabb rendű értékekre való becserélésében. Ennélfogva az erény értelmezése: alacsonyabb rendű értékeken magasabb rendű értékek szerzése.* Ez a szellem az ő értékein, amelyeket régebbi földi életének tartamára kapott, nem vásárolt magasabb rendű értékeket, hanem átutalta azokat a sötétség fejedelmének birodalmába, tehát azt tette, hogy a mennyből kapott ajándékot a pokolnak utalta át. Miután pedig azokat az erőket, amelyek rendelkezésére álltak, elfecsérelte, egy következő életben szükségkép azoknak az erőknél kellett nyomorognia, szenvednie, koldúskodnia. S mindezt azért, hogy abban a mélységben, abban az elhagyatottságban, abban a nélkülözésben megtanuljon vágyakozni olyan értékek után, amilyen értékekből ő nagy tömegeket könnyelműen elfecsérelt. Hogy megtanuljon abban a nyomorban és egyedüllétben sóvárogni még a legkisebb értékek után is, hogy azután hajlandó legyen olyan életben munkálkodni - még pedig szívesen munkálkodni - ahol a két keze verejtékes munkájával kell a száraz kenyeret kiérdemelnie, a legjelentéktelenebb emberek barátságát megszereznie. Egyszóval megtanulnia a legkisebb eredményeket is értékelni.

Ha valaki javakat kap, és azokat nem becsüli meg, akkor a következő fordulón olyan helyzetbe kerül, amely helyzetben még a javaknak jelentéktelen töredékei is olyan nagy értékeknek tűnnek fel előtte, hogy azoknak elnyeréséért képes lenne egy egész élet munkásságát feláldozni. Ez áll az anyagi életre. A ma gazdag embere nem azért lesz a holnap koldusa, mert a ma gazdagságát nem helyesen használta fel, tehát bűnhődnie kell, hanem azért, mert a ma gazdag embere tékozló, könnyelmű és tudatlan, nem tudja az értékeket értékelni, amelyek a kezén vannak, tehát újra iskolába kell járnia, elemi iskolába, ahol az értékelés ABC-jét tanítják meg neki. Csak amikor abban a kö-

vetkező iskolában megtanulta az ABC-t, és megtanulta, hogy a becsületes munkának sovány eredménye sokat ér, amit meg kell becsülni, és ebben a tudatban, ebben az ismeretben szilárdná válik, akkor lesz a munkának becsületes reprezentánsává.

Csak így válik a későbbi időben alkalmassá arra, hogy az Isten nagyobb értékeket bízasson rá, mert most már tud minősíteni. Már tud minden apró részletet értékelni, mert már megértette, hogy a véletlenség, a vaksors, a szerencse és mindezek a törvénytelen fogalmak nem hoznak semmi maradandó értéket az embernek. Hanem igenis hoz a két kezével, eszével, virrasztásával, fáradságával létrehozott munka, legyen az anyagi vagy szellemi munka, amelyet önmaga vagy mások érdekében végez.

*

Kedves embertestvéreim, most térjünk át ennek a kérdésnek a szellemi részére. Ti, akik itt vagytok, nagy, általatok fel sem mérhető értékeknek vagytok birtokában. Ti, akik évről-évre hallhatjátok innen átról azokat a tanításokat és példaadásokat, amelyek alkalmasak arra, hogy megkíméljenek benneteket hasonló nehéz sorsoktól és bukásoktól. És amelyek a ti gondolkodásokat és érzésvilágokat kitágítva képesítenek titeket, hogy mindig messzebb és messzebb tekintve mindig több és apróbb részleteit lássátok és ismerjétek meg a világosságnak, amely az egész világegyetemet átsugározza. **Ezzel olyan nagy értékeknek vagytok birtokában, amely értékeken nagyon, de nagyon sok még magasabb rendű értéket vásárolhattok magatoknak.**

Ti azonban, ahelyett, hogy ezt a kedvező alkalmat megragadva minél többet igyekeznétek elsajátítani, ellenálltok a veletek szemben megnyilvánuló rendkívüli kegyelemnek. Én óva intlek benneteket, hogy ezt ne tegyétek! Itt rámutatok ennek a mi szegény testvérünknek a sorsára, amelyet itt végig néztetek, és végig hallgattatok, akinek a kezére nagy emberi értékek voltak

bízva, és aki a következő életében mindazok hiányában volt kénytelen szenvedni, gyötrődni, és lesz kénytelen még sokáig nehéz életet robotjával megtanulni, értékelni a legkisebb értékeket is, mert nem használta fel törvényesen a reábízottakat.

Akinek sokat adnak, attól sokat is követelnek. És ha ti, ember- és szellemtestvéreim - akik itt tömegekben hallgatjátok mindezt - azokat az értékeket, amelyek most a kezetek ügyében vannak, nemcsak hogy nem értékelitek, nemcsak hogy nem kaptok két kézzel utánuk, hanem aláértékelitek, sőt ellene is álltok annak a világosságnak, amellyel mi mindnyájatokat előrevezetni törekszünk, akkor úgy járhattok, mint ez a testvér járt az ő rosszul felhasznált földi gazdagsága után.

Mert ne gondoljátok, testvéreim, hogy az a szellemi érték, az a szellemi világosság, amely ma a tiétek, szükségképpen egész terjedelmében a tiétek marad a következő életre is! A haladás útján sem megállani, sem visszafelé lépkedni nem lehet anélkül, hogy annak kárát ne vallaná az egyén. Akik ma azt a világosságot és azt a nagy szeretetet - amelyet az Isten innen átról általunk juttat hozzátok - nem értékelik, nem asszimilálják, nem használják fel a maguk és mások erkölcsi és emberi haladásának munkájára, azok egy következő életben tudatlan környezetben, megfogyatkozott lelki világossággal fognak megszületni. Mert az ő külső énjük, amely ma tagadólag lép fel a felkínált kegyelemmel és a saját benső énjük sóvárgásával szemben, meg lesz rajtuk vastagodva, s az a külső, megvastagodott én gátul fog szolgálni a szellemük vágyainak. És még a lehetőségét is elzárja annak, hogy szellemük a következő életben még csak a közelébe is juthasson a világosságnak. Alárendelt, jelentéktelen életet fog élni az ilyen lélek tudatlan környezetben, ő maga is tanulatlanul, hogy amikor abból a nehéz és sötét életből átköltözik a szellemvilágba, megtanuljon könnyörögni annak a világosságnak csak egy kis részecskéjéért is, amely világosságot ma tömegével szerezhetne meg magának, ha engedné azt a belső ént érvényesülni, és leszerelné a külső

ént, az embert, a maga okoskodásával, a maga mindenféle emberi szempontjaival.

Újból mondom nektek, embertestvéreim, vigyázzatok és ne gondoljátok, hogy a spiritizmus meg a szellemek megnyilatkozása csak vasárnapdélutáni foglalkozás! Még azt se gondoljátok, hogy ez istentisztelet, és ne gondoljatok semmi olyat, amilyent a külső, emberi én szokott megállapítani, amely megszokta a formaságot, a szertartásokat, az alakságokat. Semmi ilyet ne gondoljatok, hanem higgyétek el nekünk, hogy ez halálosan komolyabb, súlyosabb és fontosabb dolog mindennél, amit a ti emberi énetek elgondolhat, és aminek csak a ti emberi énetek minősítheti ezt a mi veletek való közlekedésünket. Halálosan komolyabb dolog ez mindennél!

Ti az utolsó óra munkásainak nevezitek magatokat, és helyesen. De gondoljátok meg, hogy az utolsó óra munkásaihoz illő pótolni mindazt, amit az első órától fogva verejtékkal dolgozó munkások már elvégeztek. Illő, hogy ezt az utolsó órát teljesen és tökéletesen használjátok ki. Mert ha a kegyelem le is nyúlt értetek, hogy még az utolsó órában is megmentsen benneteket - elhullott kalászkokat - a legkevesebb, amit tennetek kell és lehet, hogy ezt az utolsó órát ernyedetlen szorgalommal, feszülő izmokkal és a legteljesebb önálárendeléssel Igyekeztek kihasználni. Hogy az utolsó óra lejártakor, amikor a tizenkettedik óra üt, valamiképp kívül ne maradjatok azon az ajtón, amelynek küszöbéig éppen eléretek, és ne éppen az orrotok előtt találják becsukni azt kaput!

Kedves testvéreim, minket a szeretet indít arra, hogy titeket arra kérjünk, hogy gondolkozzatok; de ne a ti külső, emberi eszetekkel, hanem a ti szívetek belső érzésvilágával latolgassátok azokat a dolgokat, amelyeket innen, erről az oldalról tőlünk hallotok.

Mert fájdalom, látunk közöttetek olyanokat, akik gondtalanul csevegnek az élet országútján. Ezt az élet országútját egyik oldalról magas, meredek hegy, a másik oldalról pedig mély,

sötét szakadék határolja. Mi folyton-folyvást arra intünk titeket, hogy tekintsetek oda fel, arra a hegyre, amelynek csúcsán ott ragyog az örökélet világossága, és amelyre ha elkezdtek felkapaszkodni, minden lépésnél, amelyet felfelé tesztek, nagyobb és nagyobb világosság környez benneteket, és minden lépést, amelyet felfelé tesztek, megkönnyít az Isten kegyelme.

Én, aki hozzátok azért jöttem, hogy egy bizonyos munkát elvégezzek, egészen el akarom ezt a munkát végezni. És amikor a kegyelem és a bűnbocsánat igazságának sokszoros megvilágításával ráirányítottam a figyelmeteket erre az élet országútja melletti ragyogó hegycsúcsra, arra kérve titeket, hogy hágyatok fel erre, és hagyjátok el a minden ember által taposott országutat, hogy teljes munkát végezzetek, meg kell mutatnom nektek azt a szakadékot is, amely az élet országútjának másik oldalán tátong. Egyetlen vigyázatlan lépés, és alázuhantok abba a sötét mélységbe, amely tátongva várja azokat, akik gondtalanul járnak az élet országútján.

A hegyre nem lehet azonban egy elhibázott lépéssel feljutni; abba a mélységbe azonban egy elhibázott lépéssel is alá lehet zuhanni. A magaslatra kemény munkával, önmegalázással, önlegyőzéssel, tanulással kell felkapaszkodni, oda le minden fáradság nélkül lehet jutni.

És amikor azt mondom, hogy vannak közületek, akik az élet széles országútján vidáman csevegve haladnak, megbeszélvén a mindennap dolgát, a minden ember dolgát, azokkal a jelenségekkel törődve, amelyeket a föld nyújt - mert ezt a széles országutat azok tapossák, akik e földéi - teszem ezt azért, hogy teljes munkát végezzek köztetek. És figyelmeztessem a közömbösöket, a langymelegeket, hogy az utolsó óra munkásainak nem illik langymelegnek lennie, a kegyelmet illő meghálálni törekedni. Ez a meghálálás pedig nem is Istennel szemben történik, aki a kegyelmet ajándékozza, hanem önmagatokkal szemben.

Illó tehát, hogy ebben az utolsó órában minden erőtetet megfeszítve arra a ragyogó magaslatra igyekezzetek fel, elhagyván az élet széles országútját, és elhagyván a minden ember dolgait, a minden ember gondjait, a minden ember törekvéseit. Mert ti nem azért vagytok ennek a kivételes világoosságnak osztályrészesei, hogy a minden ember dolgát cselekedjétek és a minden ember eszejárása szerint éljétek, és a minden ember szokása szerint sértve érezzétek magatokat, ha más másképp gondolkozik.

Nektek, mint az utolsó óra munkásainak és a kivételes kegyelem várományosainak egyetlen dolgotok van: csendben, megfeszített izmokkal - elhagyva a minden ember dolgát - nekiindulni annak a magaslatnak, amely az utolsó óra leforgása alatt is megmászható: mert minél több lépést tesztek azon felfelé és előre, annál messzebb távolodtok a szakadéktól, amely mindenkor kész elnyelni a minden ember útján vándorló, langymeleg, gondtalanul sétáló emberlelkeket.

Úgy vélem, megértettetek engem. Én pedig kérem az én Uramat, éreztesse meg mindegyikötök lelkével, hogy az, amit mi mondunk, szeretetből ered, és az nem szól csak egyeseknek, hanem mindenkinek. Azt akarom, hogy közületek minden egyes megérezze, hogy az én Uram, akinek parancsából beszélek, szeret titeket; mert Ő szeret engemet, és én szeretlek titeket, és boldog vagyok, hogy nektek szolgálhatok az én Uram kedvéért.

Azért nekem fájna, ha közületek csak egyetlenegy is - legyőzve külső, emberi énjének erőszakoskodásától - lent maradna azon a széles országúton, ahol őt örökös veszély fenyegeti. Mert mi arra vágyakozunk, hogy amikor majd a harsona szól, és a kaput bezárják, és mi ott állunk, félve és remegve, hogy egy is kívül ne maradjon közületek, legalább az utolsó pillanatban mind be tudjatok surranni a kapun, hogy részetek legyen abban a magasabb rendű életben, s tagjaivá legyetek an-

nak a magasabb rendű társadalomnak, amelyről egyszer beszéltem nektek, és ne kerüljön egy se a külső sötétségre.

Emberek, vigyázzatok!

A túlzott becsvágy gyászos következményei

Pál m.: Elaludtam . . . Mintha már nem is fájna . . . Álmodom megint. . . Jó álmodni, csak olyan rémeseket ne álmodjam megint! . . . (Látomása van.) Ilyen álmom már igen! . . . Elmúlt idők! . . . (Vidáman.) Dehogy is múlt el, hiszen ez most van! . . . Ott vagyok, fiatal vagyok és szép. . . kivilágított terem, zeneszó, vidámság . . . A pezsgő folyik, virág az asztalon. . . ez az élet! . . . (Tűnődve.) Én vagyok és mégsem én . . . Ott vagyok, ő is ott van, a Juci, az a kígyó! A jobboldalomon ül a gróf, a balomon a bankár és a tiszturak közül is vannak néhányan . . . Micsoda kitörő jókedv! Tánc! . . . A fiatal szerző, akárcsak egy fiatal leány, úgy ül ott, és a szemével majd felfal. (Durván.) Buta egy ilyen fiatalember, míg ki nem tanult! . . . Hol a gróf, hol a bankár fülébe ságok; micsoda kéj, hogyan vadulnak mind a ketten! . . . A Juci is ugyancsak felhasználja minden tehetségét! Élni, érvényesülni! A hölgyek egyike másika eltűnik, közben egy-egy úr is . . . A gróf is nagyon fesheng már, . . . na jó, menjen csak előre, majd azután eltűnöm én is . . . (Kínosan.) Mégis csak fel kellene ébredni. . .

Körvezető: Igen, én is azt tanácsolom . . .

Pál m.: Doktor úr! Ne ébresszen fel, vagy adja vissza a fecskendőmet.

Körvezető: Nem lehet ám mindig aludni.

Pál m.: Oh, hiszen még alig pihentem ki magamat! (Síró hangon.) Most elriasztotta a legszebb álmomat.

Körvezető: Sokkal fontosabb dolgod van neked, mint ezt szemlélgetni.

Pál m. (nagyon szenved): Megint kezdődnek a fájdalmak . . . minek vették el tőlem a fecskendőmet!

Körvezető: Te tévedésben vagy különben, mert te most már nem álmodol emberi értelemben. Először is azt akarom mondani, hogy nem vagyok az a doktor, akinek te vélsz.

Pál m.: Hát?

Körvezető: Egy egyszerű ember vagyok.

Pál m. (ingerülten): Semmi közöm egyszerű emberekhez! Menjen oda a másik ágyhoz, én még aludni akarok.

Körvezető: Tévedésben vagy, nincs itt egyetlen ágy sem. (Valaki a körtagok közül köhög.)

Pál m.: Hallotta, ott köhög az a másik beteg.

Körvezető: Igen, de az mégsem ágyban van. Te most egy társaságban vagy, karosszékekben ülsz felöltözve, emberek közt, akik tisztában vannak azzal, hogy te nagy változáson mentél keresztül, amelyen mindenkinek át kell mennie előbb vagy utóbb. Jó lesz tehát, ha egy kicsit összeszeded a gondolataidat.

Pál m.: Már értem, továbbvittek onnan, és most a bolondok házában vagyok.

Körvezető: Tévedsz, nagyon is komoly helyen vagy!

Pál m.: Minden bolond azt mondja, hogy nem bolond!

Körvezető: De én nem mondtam, hogy bolond vagy!

Pál m.: Nem is én vagyok a bolond, hanem maga! Ha egyszer ilyeneket beszél, hát akkor bolond.

Körvezető: Nem gondolod, hogy az ember juthat olyan állapotba, amikor nincs tisztában a saját helyzetével? Ez minden emberrel megtörténhetik még földi létében is, hát még azután, ha esetleg meghal, azaz elhagyja a testét, és a lelke él tovább. Ez megtörtént veled is, mivel meg kell halnia mindenkinek. Foglalkoztál már ezzel a gondolattal?

Pál m.: Nagyon szerettem volna én már régen meghalni, de nem engedtek, mert a doktorok rettenetes emberek: először elveszik az embertől a fecskendő, ami még enyhületet adhat, azután nem engedik, hogy az ember végezzen magával, és végül amikor az ember tudna aludni és szépet álmodik, akkor felébresztik és elviszik a bolondok házába.

Körvezető: Tévedsz, kedves testvérem, nem vagy sem a bolondok házában, sem a kórházban, hanem emberek között, még pedig a földi testét levetett szellem alakjában. A halál már bekövetkezett, és az a te álmod halálos álom volt, amelyet ébredésnek kell követnie. Hitted azt, hogy tovább él a lelked, ha a tested meghal?

Pál m.: Áh dehogy, ki beszél ilyenekről!

Körvezető: És mit szólnál ahhoz, ha a tested meghalna, és a lelked tovább élne?

Pál m.: Nem hiszem el, minek élne tovább?

Körvezető: Mert feladata az örökélet, és ebben az örökéletben a haladás és a tisztulás, és mindazoknak a következményeknek elviselése, amelyeket helytelen életével magára zúdított.

Pál m.: Jaj, de rosszul kezdem magam érezni! Csak ezt az egy embert vinnék ki innen!

Körvezető: Ne gondold, hogy csak én vagyok itt egyedül! Nagyon sokan vagyunk itt!

Pál m.: Mind bolondok?

Körvezető: Ellenkezőleg, nagyon is józanul és természetesen fogjuk fel a dolgot.

Pál m.: Nem szeretem a józanságot! Mondhatom magának, életemnek azok voltak a legderűsebb mozzanatai, amikor a józanságról minél kevesebb szó esett. Minek józankodni, amikor örülni is lehet! Minek álszenteskedni, míg az ember csinos és fiatal!

Körvezető: Minden embernek van egy belső szózata, a lelkiismeret, amely időnként megszólal és figyelmezteti őt. Ez általános emberi dolog. Még a legmélyebbre esett ember lelkiismerete is megszólal olykor, és tiltakozik valami ellen. Nem lehet mondani, hogy csak az az élet, ahol a mulatságnak és a dorbézolásnak adjuk át magunkat, mert ez alatt az idő alatt az a voltaképpen benső énünk, lényegünk, a lelkiismeretünk el van altatva.

Pál m. (cinikusan): Ha az a lelkiismeret ilyen unalmas, akkor jobb, ha alszik.

Körvezető: Igen, csak hogy mindennek törvénye van; az álomnak is van meghatározott ideje és törvénye, abból mindenkinek fel kell egyszer ébrednie.

Pál m.: Akkor minek adtak altatót, ha most újból fel kell ébredni?

Körvezető: Az nagyon régen volt.

Pál m.: Tegnap este volt.

Körvezető: Azt csak te úgy képzeld. Különböznél, hogyan is volt az az utolsó este, amire még visszaemlékezel?

Pál m.: Nem volt semmi különös, itt ült a Márta az ágyamnál.

Körvezető: A barátnőd?

Pál m.: Nem mondhatnám. Az csak olyan segédszínésznő volt, de otthagya a színésznői pályát. Ott ült a Márta, azután jött az orvos az ápolónővel, és azt mondták, hogy most már aludni kell. Ideadták a port, elaludtam, és olyan szépet álmodtam. Együtt volt megint a mulató társaság, a legszebb időmben voltam, úgy éreztem, hogy megint a régi vidám, ragyogó díva vagyok.

Körvezető: Pedig nem is olyan fiatalon aludtad át az utolsó estét.

Pál m.: Éppen azért, miért ébresztett fel?

Körvezető: Mert sokkal hasznosabb lesz rád nézve, ha felébredsz, s egy kicsit beletekintesz önmagádba, visszatekintesz a múltadba, és számadásra vonod magad mindenért, amit cselekedtél, különösen pedig azokért, amelyeket rosszul, lelkiismereted tiltakozása ellenére cselekedtél.

Pál m.: De mire jó ez?

Körvezető: Arra jó, hogy kikerülj nyomasztó helyzetedből és tudtára juss annak, hogy eltemettek, és te már egy kölcsönadott férfitestből beszélsz.

Pál m. (kacagva): Hát kölcsön adtak egy testet? Hej csak visszamehetnék és elmondhatnám ezt az élményemet, micsoda kacagás lenne ott!!

Körvezető: Csakhogy annak már vége van egyszer s mindenkorra, te már lezártad azt a duhaj életet. Most már jobb lenne, ha a lelkiismeretteddel foglalkoznál.

Pál m.: A mi sorsunkkal azt nem lehet összekötni; vagy művésznő az ember, és akkor él a hírnek és a dicsőségnek, vagy apáca, és akkor beszélget a lelkiismeretével! (Egyszerre megdöbben, látomása van.) Ni, az apám van ott, meg az anyám!

Körvezető: Hiszen azok már meghaltak!

Pál m.: Nem haltak meg, ott vannak a műhelyben! Az apám szabó. Ott van egy ócska takaréktűzhely, és azon főzi meg az anyám az ebédet. (Nagyon izgatottan.) Ébresszen fel kérem, nem szeretek nyomorúságot látni, és ezt mindig jobban látom. Bűdös, szegényszag van ebben a szobában . . . Nem szeretem a szegénység szagát! . . . Dörmög, azt mondja, hogy „te asszony, én annak a gyereknek leütöm a derekát, megint valami fiatal csavargó kísérté haza, ebből nem jó lesz, mert nekem nehéz kezem van!” Az anyám nyelvel. Jaj, de rossz ezt nézni! A két inas meg csak úgy vigyorog a sarokban. Most nyílik az ajtó. Nézze csak, nézze! Milyen szép fiatal leány vagyok! . . . (Elkeseredetten.) Buta álom ez! Ez az ember igazat beszélhetett, hogy valaki kölcsönadta a testét, és én most abból szemlélem önmagammat. Most mindkét öreg elcsendesedett. Az anyám lesimítja a kötényt, és igyekszik barátságosan fogadni, az apám pedig úgy csapkodja a vasalót, hogy csak úgy puffan, de egyik sem szól semmit... Leülünk az ebédhez; az inasok is, akik még mindig a markukba röhögnek . . . Azután odateszik a lábasban az ételt. Az apám imádkozik. . . Jaj, nem szeretem a szegény embereket! Micsoda utálatos kotyvalék, nekem nem kell! Nincs más, csak főzelék? Nem kell nekem! Az anyám szégyelli magát. Ébresszen fel kérem, ébresszen fel! . . . Utálok a szegénységet!

Körvezető: Nézd, csak nézd!

Pál m. (dacosan): Azért sem látok már belőle semmit! (Ujabb látomány.) Ez már igen! Tele van a nézőtér, és az én jelenésem következik. Senki sincs a színpal mögött, csak én, meg a fiatal szerző, aki, míg a rendező jön, a kezemet csókolgatja. Én hirtelen az ajkamat nyújtom neki oda, s ő majd lerogy a gyönyörűségtől. Már kopogtatnak, megyek ki. Micsoda ragyogó jelenség voltam én egyszer! Hogyan táncol, hogyan dalol! . . . Micsoda taps! Ezt már szeretem látni! Ez az élet! Mind legázoltam a riválisokat! Nem sajnáltam a mosolyt, s ők mind lemaradtak. . Nem tudom, micsoda örült álmom ez, ébresszen fel! Most ott vagyok az öltözőmben, kiküldöm az asszonyt, én öltözködöm, és ott van velem a bankár. Megölel; most kopogtatnak, valaki hirtelen benyit, a féltékeny gróf. Jaj, jaj, segítség!... Ezek a finom, előkelő urak úgy dulakodnak, úgy verik egymást, mint a kocsisok. Segítség! (Egyszerre elhallgat) . . . örült vagyok, igaz van annak az embernek!... Most megint elvisznek engem máshova... Óh ez a nyomorult kórházi szoba, utálatos karbolzszag, beteg, összetörve. Jaj, de utálatos ez a szag! Ezek a nők mind odajönnek: a Juci, meg a többiek, s mind olyan arcot akarnak csinálni, mintha részvétet éreznének. Én is színész vagyok, tudom mi van mögötte: káröröm. Az a kiállhatatlan Juci lépett az örökömbe a színpadon, s a nyomorultak most mind örülnek annak, hogy belőlem többé nem lesz senki. Te is itt vagy, te macska? Takarodjatok innen! . . .Csak a fecskendőt adjátok vissza, mert megőrülök. . . Ezek a komisz doktorok nincsenek könyörülettel, azt hiszik, hogy jót tesznek, de ha tudnák, hogy milyen rettenetesen szenvedek. . . (Megcsendesedik.) Csak ez a kis macska jött el, a Márta... Hát te nem azért jöttél, hogy gyönyörködjél? Valódi könny van a szemében, nem színpadi könny. . . Jaj, uram, ha itt van, ébresszen fel már!

Körvezető: Én inkább azt tanácsolnám, hogy egy fohással fordulj Istenhez, és Tőle kérj segítséget és világosságot. Valamennyire mégis csak hittél abban, hogy van Isten, és Ő gondját

viseli gyermekeinek. És ha ez nem is élt a lelkedben, legalább is, ha bajban vagy, meg kellene próbálnod.

Pál m. (megtörve): Uram, bocsásson meg nekem, hogy olyan bután beszéltem, de mit is várhat egy ilyen ostoba nőtől! Bocsásson meg nekem. Ha ez mind igaz, mondja meg nekem, hogyan tudna rajtam segíteni? De én már nem tudok ám semmit adni. . . Csak vissza ne térjenek ezek a képek!

Körvezető: Ne félj ezektől a visszatérő képektől, mert ezek fognak téged teljesen felébreszteni. A fájdalom, amit érzel, majd a megnyugvásnak fog helyet adni akkor, amikor tisztában leszel azzal, hogy hol vagy, mi a kötelességed, miképp tudsz megszabadulni azoktól a kízó gondolatoktól és érzésektől, amelyek most a lelkedben dúlnak. Én ezt szeretném elősegíteni nálad, és ezért kérem Isten segítségét ehhez a munkához; de ha magad is nem akarsz hozzájárulni legalább annyival, hogy te is próbálj Istenhez fohászzkodni, hogy Ő adjon neked egy kis világgosságot és segítséget, akkor az én munkám meddő marad, bármennyire szeretlek is téged.

Pál m.: Én szeretnék, de nem tudok.

Körvezető: Akkor talán én fogok érted imádkozni.

Pál m.: Te jó ember!

Körvezető: (Elmondja a szegény szellemekért szóló imát.)

Pál m.: Nagyon elálmosodtam megint, és úgy érzem, hogy el fogok aludni. Csak azt akarom még mondani, hogy magával, uram, valaki együtt imádkozott: a Márta, ez az én kedves, egyetlen, jószívű kórházi látogatóm. Olyan kedves az arca! Azt mondja, hogy köszönjem meg, ő velem marad. Hát köszönöm.

Körvezető: Istené a dicsőség és a köszönet mindenért.

Pál m.: Édes Márta, neked is köszönöm!

Most a Márta szelleme szólal meg.

Pál m.: Én is köszönöm neked a segítséget, melyet neki nyújtottál. Én tudniillik le vagyok neki kötelezve, ő nem tudja, miért, mert ő nem is tett nekem olyat, amivel lekötelezett volna,

de én mégis nagyon hálás vagyok neki, mert az ő példája az én életemet teljesen megváltoztatta.

Nem volt ő annyira romlott lélek, csak eltévedt, amennyire én, szegény, jelentéktelen lélek megítélni tudom. Szegény emberek gyermeke volt, és mert szép és okos volt, olyan becsvágy fűtötte, ami azután irányítója lett egész életén végig. Szerencsétlenségére olyan pályára lépett, amelyen a becsvágy mint szilaj paripa ragadhatja magával a lelket. És mert az életben utat törni, pályát törni, sőt hírnévre és dicsőségre vergődni nem könnyű dolog - mert más emberek is ugyanarra törekszenek, és elgáncsolják az ilyen törekvéseket - ő mindent odaadott, minden eszközt felhasznált, hogy előrejusson, hogy másokat elhagyjon, másoknak följe kerekedhessék. Ez volt az ő bűne. És mert a világot valójában a férfiak kormányozzák, ő pedig nő volt, szép és fiatal, könnyen belátható, hogy az ő mérhetetlen ambícióját és becsvágyát csak úgy tudta kielégíteni, ha önmagát is, az ön-becsérzetét is a mérlegbe dobta. Gyorsan, rohamosan vette be az emberi szíveket, és meredek ívben emelkedett fel a hétköznapi hírességek magaslatáig, miközben a legázotlak, a mellőzöttek mind ádáz ellenségeivé lettek. És mert ilyen hirtelen emelkedett fel olyan eszközökkel, amelyekkel nem kellett volna, éppen olyan hirtelen zuhant is alá.

Mikor az a nevezetes botrány történt - amely miatt az előadást is félbe kellett szakítani - mivel érzelmeiben az igazgató is érintve volt - attól fogva onnan tisztulnia kellett. Azután kisebb helyeken próbálta tehetségét érvényesíteni ugyanazokkal az eszközökkel, majd még kisebb helyeken, míg végül a betegség tönkretette az idegrendszerét, és feldúlt lelkiállapota kórházba juttatta.

Én akkor kerültem oda, mint egészen kezdő segédszínésznő, amikor ő a zeniten állt. Bátortalan természetű lélek voltam, és ha bizonyos irigységgel szemléltem is az ő sikereit, de az utat, amelyen ő azt elérte, soha, semmiképpen nem tudtam volna megjárni. És amikor odakerült, arra a szomorú helyre, az orvo-

sok kezébe, akkorra bennem megérett az elhatározás, hogy szakítsak azzal a pályával, amely annyi csillogást, annyi külső dicsőséget kínál, és amögött annyi fájdalmat, annyi lelki kárt okozhat, és amely végül mind a lelket, mind a testet romba dönti. Otthagytam hát a világot jelentő deszkákat, és olyan foglalkozás után néztem, amely engem a többi észre nem vett, hétköznapi, egyszerű emberek közé sorozott.

Nem bántam meg. Az életem nem volt tele ragyogással, de nem voltak benne könnyek sem. Öröm kevés jutott nekem osztályrészsül, de a fájdalom sem szántotta fel a lelkemet. Nem mentem férjhez soha, mert bátortalan voltam, mert féltem az élettől, és mert valahányszor arra alkalom kínálkozott volna, mindannyiszor egy-egy olyan mozzanat bukkant fel, amelyben én Isten útmutatását véltem látni, és inkább megmaradtam a magam szürke, kopott egyszerűségében.

Ezt a szegény testvért azonban, aki engem a veszélyes útról tudtán kívül elfordított a biztos, de keskeny és köves útra, mindvégig hálával szerettem, igazán a lelkem mélyéből sajnáltam, és úgy szerettem volna neki adni a lelkem békességéből, ha csak egy parányit is, azokon a szörnyű, békétlen napokon, amikor csaknem tombolt a fájdalomtól. Én csak siratni tudtam őt, és ez volt életemben az egyetlen komoly és mélyreható fájdalom.

Így éltem végig az életet kevés örömmel és kevés viharral. De legalább ebben a világban, ahol vagyok, szintén nem fogadtak viharok, nem fogadott hidegség és szomorúság, hanem mindenütt barátságos és szelíd arcok, enyhe vidék, békesség és egy-egy ragyogó fehér testvérnek olyan mosolya, amely itt a szívem körül valami addig soha nem érzett kitörő örömet és gyönyörűséget keltett.

Azután őhöz utalt egy ilyen ragyogó szépség - mert másnak nem nevezhetem - és azóta az ő álmai felett öröködöm az ő szférájában, várva ezt a pillanatot, amikor elérkezett az ő felébredése.

Köszönöm nektek, hogy segítségemre voltatok ebben, és kívánom nektek, hogy sok-sok ilyen szegény testvéren segíteni tudjatok.

Más szellem.

Pál m: Szeretném röviden lezárni a most hallottakat.

Két típust mutattunk be nektek. Egyet, akit a becsvágy fűtött, és egyet, aki a becsvágyat legyőzte magában. A becsvágy egyike az emberi lélek ama tulajdonságainak, amely éppen úgy, mint a hiúság, szelíd arcot tud ölteni, sőt sokszor még az erények köntösét is magára tudja ölteni, úgy, hogy az ember könnyen napirendre tud térni felette, és nem ügyel rá annyira, amennyire ezek az alattomos, kicsinynek látszó hibák és gyarlóságok azt megérdemelnék.

A becsvágy a gőgnek egyik oldalhajtása. A becsvágy az arra való törekvés, hogy az egyén magát nagyvá tegye, mások fölé kerekedjék, s azokat az eszközöket és azokat a lehetőségeket, amelyek benne rejlenek, arra a célra használja fel, hogy ő minél jelentékenyebbé váljék. A becsvágy hozza azt létre, hogy az ember túlságosan akar; márpedig aki nagyon akar, az szükségképpen nemcsak akadályokkal találja magát szemben, hanem Isten akaratával is szembehelyezkedik.

Az embernek nem szabad *nagyon* akarnia még azt sem, amit különben jónak tart, mert az ember a jónak vagy az igaznak megismerésétől olyan végtelenül távol van, mint amilyen végtelenül távol van ez a föld a mennytől.

Megpróbálom példával kézzelfoghatóvá tenni előttetek az ember nagy akarásának végzetes és kárhozatos következményeit. Az egész emberi és szellemi társadalom összes egyéneit azoknak a gondolatoknak, érzéseknek és cselekedeteknek szálai, amelyek minden egyes lélekből életének minden pillanatában kiindulnak és kisugároznak egy definiálhatatlanul sokszerű, végtelen hálózatba kötözik össze egymással. Minden egyes érzés, minden egyes gondolat - nem is szólva a cselekedetéről - egy bizonyos erőt jelent, egy bizonyos fonalat jelent. És mivel

a gondolat, az érzés sőt a cselekedet is valakire, vagy valakikre vonatkozik, s mivel az ember élete folyamán ezer meg ezer emberrel és száz- meg százezer szellemmel kerül kapcsolatba, ennél fogva ezek a gondolatok és érzések, ezek a fonalak egyéntől egyénhez vezetnek, és így az egyéneket keresztül-kasul egy végeláthatatlan hálóba kapcsolják bele.

Ne gondoljátok, hogy a gondolatok és érzések olyan jelentéktelen erők! Hiszen a fizikai erők is csak következményei és produktumai ezeknek a szellemi - vagy ha akarjátok, asztrális és mentális - erőknek!

Tehát ezek a szálak, amelyek az egyént az egyénnel ezer meg ezer viszonylatban összefűzik, bizonyos adottságot jelentenek, amely adottsághoz az embernek, ha okosan akar élni, bizony alkalmazkodnia kell. Ebben a végtelen hálóban ezer meg ezer hurok közt él és mozog a z ember.

Már most az az ember, aki nagyon akar, aki telve van becsvágygal, ambícióval, az magának utat akar vágni, s előre elhátározza az irányt, amelyen haladni fog, és egész erejét belefekteteti abba a célba. Ezáltal úgy jár - miután ennek a hálónak száalai és hurkai közt él, és az ő mozgási tere csak kicsiny - hogy nagy akarásával beleütközik azokba a szálakba, amelyeket sok-sok más ember érdekei, érzései és viszonylatai fűznek körülötte. És miután beleütközik és kézzel-lábbal nagyon sok fölösleges mozgást végez, ezt a hálót, ezt a hurokrendszert mind bonyolultabbá teszi maga körül, s önmagát mindig jobban belebonyolítja abba a hurokba, amely végül kezét-lábát, mint egy összegubancolt fonaltömeg megfogja, leköti, legáncsolja és minden további mozgási lehetőségét megsemmisíti.

Hogyan is gondolhat a mélyen bukott, szegény, lefokozott akaratú, homályban élő emberi lélek arra, hogy ilyen univerzális hatalommal szemben semmit érő egyéni akaratával érvényesülni tudjon! Ezt csak a legnagyobb eltévelyedés és a legnagyobb sötétség diktálhatja, amellyel az ember nem tudja önmagát értékelni, és nem tudja mérlegelni még csak megközelítőleg

sem. Azt az óriási erőrendszert, amelynek közepette ő a maga féregnyi jelentéktelenségével parányi mozgási térre van utalva. Ez a sorsa annak, aki nagyon akar.

Ezzel szemben az az ember, vagy szellem, aki okosan akar élni, az ő akaratát az Úr lábai elé helyezi, és azt mondja: „Atyám, arra megyek, amerre Te akarsz vezetni; Atyám, én szeretném megismerni a te akaratodat, hogy ahhoz igazodva élhessem az én jelentéktelen, kicsiny életemet.” Aki a becsvágyat így leszereli, az is benne él ebben a hálórendszerben. Azonban éppen mivel az a háló nem valami tömör zárka, hanem háló, amelyben tehát több a hézag, mint a fonál, azért ebbe a hálóba folyvást örökké belesugárzik az Isten kegyelmének világossága. Hiszen az Isten nem azt akarja, hogy az emberek, mint a rabok fetrengjenek megkötözöttek a földön, hanem, hogy abból a hálóból, abból a hurokrendszerből kievickéljenek, és őhöz igyekezzenek a nagyobb világosságra, a nagyobb szabadságra. Ennél fogva, aki a maga akaratát félreállította, és az Isten akaratára alá rendelte, az ilyen ember óvatosan tapogatni, megismerni kezdi annak a hálónak a fonalait és hurkait, amelyek közt az ő élete is el van helyezve, s miután gondosan tanulmányozta azokat az isteni igazság fényénél: neki ezek a fonalak és hurkok nem akadályokul fognak szolgálni többé. Hanem éppen ellenkezőleg, mintegy Ariadné fonalai, amelyek mentén haladva s a beszivárgó világosság irányát követve mindig nagyobb világosságba jut.

És minél tovább halad és minél nagyobb világosságba jut, annál jobban távolodnak el tőle azok a szálak, amelyek a haladását gátolnák, s annál jobban növekszik a szabadsága, a világossága, az értelme és egyúttal a hálája is. Az iránt, aki kezére adta azokat a fonalakat, amelyek őt a sötétségből kivezetik.

Minden ember az életnek bizonyos adottságai közé van elhelyezve. Minden ember életének a keretei meg vannak adva, mert az ember nem szabad lény, hanem lefokozott, gyenge teremtmény. A végzet kereteit pedig senki áttörni nem képes,

mert nincs meg a hozzávaló ereje és képessége. **De ezek a keretek nem merevek, hanem nagy és tág lehetőségeket engednek a helyesen irányított szabad akarat számára, csak a fő irányokat jelölik az élet számára.**

A helytelenül irányított szabad akarat azonban, és a szellemi sötétség azt eredményezik, hogy az a sokszerű reláció, amelyben az ember a többi felebarátjával áll, ezt a keretet megszőkíti, az egyént még sűrűbb hálóval szövö be, amikor olyan eseményeket, olyan törekvéseket és olyan tendenciákat hív életre, amelyek elsorvasztják az Ő életlehetőségeit. Amikor maga ellen ellenszenvet, haragot, irigységet és más ellentétes érzéseket ébreszt fel, amelyek azután tettekben is materializálódnak, mint ahogy azt az első szellemnél láthattatok.

Ha tehát mindent, amit az élet elétek hoz, úgy tekintetek, mint ha azzal az Isten útmutatást akarna nektek adni, hogy merre haladjatok és melyik irányt hagyjátok el, akkor - jóllehet nem minden jelentéktelen esemény Isten akaratából történik az emberrel és nem minden jelentéktelen dolog, ami az ember életében felmerül és amelyet rossz emberek szabadakarata hozott létre, Isten jóváhagyásával történik - mégis így jobban megtanulja a ti lelki szemetek a kereteket felismerni. **De ha kicsiny dolgokban is azt nézitek - még ha tévedtek is - hogy mit akar ezzel az Isten, mire akar ezzel figyelmeztetni, akkor óvatosabbak lesztek, akkor a nagy akarást félreállítjátok, és sokkal jobban kifejlődik az érzéketek, amellyel felismeritek azokat az Ariadne-fonalakat, vagyis az Isten által jóváhagyott eseményeket és jelenségeket, amelyekre támaszkodhattok, és amelyek a ti életutatokat meghatározni vannak hivatva.**

Olyan ez - hogy egy másik hasonlattal éljek - mint ha egy szegény vak ember egy ismeretlen városban elindul. Ti is szegény vak emberek vagytok, mert hiszen a szellem addig, amíg emberruhában van, vak. Fájdalom, amikor ezt a ruhát levetették, nagyon sokan még azután is vakok maradnak. A vak ember,

aki egy idegen városban jár az utcákon, ha *nagyon akar* és elhatározza, hogy erre, és nem másfelé fog menni, akkor nekivág lehetetlen akadályoknak és a legforgalmasabb utvonalakon keresztül beleütközik mindenbe, és elgázoltatja magát. Ellenben ha okos, akkor szépen tapogatva megy a fal mellett, és akkor azok a tárgyak, amelyek a természetben a szabad mozgást akadályozzák, neki egyenesen útmutatókul szolgálnak arra, hogy a járt úton menjen, és elérhessen ahhoz a célhoz, ahova eljutni kíván.

Ilyenek az élet eseményei is. Ha a nagy akarást, a nagy becsvágyat, mellyel magatok akarjátok megállapítani a ti életek irányát és célját, szépen leszerelitek, s a fal mellett haladtok, azaz mindenben Isten útmutatását keressétek - anélkül, hogy ez vakhitűekké tenne benneteket, és a szabad gondolkodásokat megkötné - akkor eljuttok célotokhoz, és akkor az életek nem lesz tele megpróbáltatásokkal, mert nem bonyolítjátok bele magatokat olyan nehézségekbe, amelyekkel azután megbirkózni nem tudtok.

Ezért azt kívánom nektek, embertestvéreim, ***ha haladni akartok, akkor ne akarjatok nagyon, hanem engedjétek át az akarást egészen Istennek, ő tud jól és helyesen akarni helyettetek. Ti csak egyet tanuljatok meg: engedelmeskedni ennek az akaratnak.***

Az ő akarata vezéreljen benneteket életek útján előre addig a vágyva várt célig, hogy az ő arculatát megláthassátok!

Válaszúton.

Pál m.: Különös, mintha megint ember lennék, úgy érzem magamat. . . Nagyon különös . . . Hallom a hangomat, de annyira megváltozott, hogy nem ismernék rá, ha nem tudnám, hogy én beszélek. . . Köhögnek. . . Úgy látszik, nemcsak én lettem emberre. Vagy álmodom?

Körvezető: Nem álmodol, ébren vagy és emberek közt vagy.

Pál m.: Még válaszol is valaki. Hirtelenében nem tudom, mit kérdezzek, mert nem tudom, mennyi ideig fog tartani ez az állapot. Hát ha emberek közt vagyok, miféle emberek vagytok?

Körvezető: Jóakarátú emberek, akik azért jöttek össze, hogy Istent imádvá és szeretve segítsenek azokon, akiket ebből a célból hozzájuk vezetnek.

Pál m.: Szóval templom.

Körvezető: Nem templom, kedves testvérem, hanem templomhoz hasonlatos hely, ahol az emberek gondolnak arra, hogy mindent csak Istentől kérhetnek és várhatnak, és ennek következtében azzal a hittel jönnek ide, hogy ami itt velük történni fog, az az Isten akaratából történik.

Pál m.: Engem nem hozott senki! Most itt lehetne valamit kérni? De nem jut eszembe semmi, amit kérhetnék.

Körvezető: Kedves testvérem, a tapasztalásunk azt mutatja, hogy olyanokat hoznak ide hozzánk, akik nem tudják magukat tájékozni abban az új környezetben, amelyben vannak. Akkor azután egy embertestvérünk kölcsönadja nekik a testét azért, hogy a többiek emberi mód szerint vele közlekedhessenek. Azután az illető szellem elmondja a gondolatait, érzéseit, tapasztalatait, örömét, vagy bánatát, megpróbálja azokból a konzekvenciákat levonni, képet alkotni magának arról, hogy a jelenlegi állapota és helyzete minek a következménye.

Pál m.: Annak a következménye, hogy meghaltam.

Körvezető: Annak igen, de én már a halál utáni egyéb állapotairól és gondolataidról is beszélek, nemcsak magáról a tényről, hogy a tested levetted.

Pál m.: Nagyon nehéz dolgod lesz velem, nemcsak azért, mert én már most óvatosabb vagyok az emberek céljaival szemben, hanem azért is, mert úgy látszik, hogy valamit ki akarnak tudni és azt felhasználni. Hátha olyasvalamit hoznak ki a végén, hogy én kárát vallom?

Körvezető: Kedves testvérem, hogyan képzeled azt, hogy mi tőled, akit nem is látunk, akit csak a közvetítő eszköz hangján és lelkén keresztül veszünk tudomásul, valamit kaphatnánk? Nekünk a másik világgal szemben az a célunk, hogy megkönnyítsük azoknak a helyzetét, akiket hozzánk hoznak, vagy akik önként jönnek hozzánk. Azt hiszem, ez a cél tiszteletreméltó, nem kell gyanakvással fogadnod.

Pál m.: Az emberek azt mondják, hogy akit a kígyó megmarta, az a gyíktól is fél.

Körvezető: További beszélgetésünk során rá kell jönnöd, de különben érezned is kell azt, hogy az én szavaimból csak a jóakarát hangzik ki.

Pál m.: Igen, én azt - mondjuk, hogy érzem, de azt szintén megszoktam, hogy az emberek olyan jó arcot csinálnak, olyan barátságosak, amikor valamit el akarnak érni, de amikor elérték ... De nem akarok mindig erre visszatérni, ebből már elég volt. Tehát rajtam akarnak segíteni?

Körvezető: Amennyiben te magad is úgy érzed, hogy erre szükséged van.

Pál m.: Hát persze, hogy jó volna, csak hogy a mikéntje előttem lehetetlennek látszik, hogy éppen emberek segítsenek olyanon, aki meghalt, és aki véletlenül közéjük cseppent.

Körvezető: De hátha ezeknek az embereknek már abban gyakorlatuk van, ha ez nem az első eset, hanem sok-sok esetben volt már alkalmuk szóba állni és segíteni azokon, akik hozzánk jöttek?

Pál m.: *Úgy?* Hát nem én vagyok az első? Persze, ha én itt vagyok és engem vallatnak, akkor már sokat vallathattak így.

Körvezető: Vallatásról ne legyen szó, kedves testvérem; itt a gondolatoknak és érzéseknek szabad közlekedéséről van szó, célja pedig, mint mondtam, egyes egyedül az, hogy az, aki itt a gondolatait szabadon nyilvánítja, bizonyos megnyugváshoz, bizonyos békességhez juthasson, mert hiszen erre mindannyiunknak szükségünk van, embereknek és szellemeknek egyaránt.

Pál m.: Békesség? Hát az igaz! Az már igaz, hogy abból jó volna egy kevés. Azt állítják, hogy tudnak nekem belőle juttatni?

Körvezető: Isten segítségével és kegyelméből.

Pál m.: Hát utoljára is, mi történhetik velem? Rosszabb nem, mint ami eddig történt. Azt hiszem, az olyan átkozott rossz állapot, mint az enyém, még ha egy fokozattal rosszabbá válik is, nem fog olyan nagy különbséget okozni. Most itt különben tűrhető a helyzetem.

Körvezető: Hát most igyekezned kellene ezt a tűrhető állapotot egy kissé megrögzíteni, hogy ha majd elhagyod ezt a testet megint, az a nyugtalanság, amely azelőtt uralta a lelkedet, ne bántson úgy, mint azelőtt.

Pál m.: És mi annak a módja?

Körvezető: Ennek a módja egyedül csak az, hogy azt a terhet, amelyet a szíveden, lelkeden magaddal idehoztál, próbáld letenni. De őszintén és igazán kell elmondanod azt, ami veled történt. Mert a mostani állapotod földi életed eredménye.

Pál m.: Ha ez a földi életem eredménye, akkor jó lenne, ha az emberek meggondolnák magukat. De mi lesz azoknak a sorsuk, akik még nálam is gonoszabban éltek?

Körvezető: Egy közmondás azt mondja, hogy ki mint vet, úgy arat.

Pál m.: Akkor azoknak rettenetes lesz a sorsuk, hiszen az enyém is szörnyű. Mióta meghaltam, azon rágódom, ami az életemben végbement, de csak addig az időpontig, amelytől már nincs kedvem tovább menni, és most íme, úgy látszik,

kényszerítenek, hogy foglalkozzam azzal is. Lesz ennek valami jó következménye?

Körvezető: Lesz, feltéve, hogy a szándék és a jóakarát megvan benned arra nézve, hogy az igazság szellemében akarsz visszatekinteni a múltadra, és az igazság szellemében akarod megállapítani azokat a cselekedeteket, amelyeket elkövettél.

Pál m.: Hát történjék akármi, sokkal rosszabb nem lesz. Különös, hogy mióta szellem vagyok, minden dolgot fordítva látok, hátulról visszafelé, most pedig megint emberi sorrendben látom Szegény emberek gyermeke voltam. Az anyám kiskoromban meghalt, az apám nem akarta, hogy én is olyan szegény, nyomorult ember legyek, mint ő, mindenki szolgája, aki ínségesen éldegél, és erejét meghaladó módon elkezdett engem iskoláztatni.

Gyermekésszel nem értettem, hogy az milyen nagy teher, csak azt hallottam mindig, hogy: tanulj, fiam, tanulj, mert akkor úr lesz belőled, és úgy fogsz élni, mint a többi urak, könnyen, jól. Nem akartam kikapni, hát tanultam. Haladtam is, a tanítóim nagyon dicsértek az apámnak. Azután kisdíák lettem.

A szomszédunkban lakott egy gazdag parasztember. Nagyon gazdag volt. Annak is volt egy gyermeke, egy velem egyidős leányka. Amikor kisdíák voltam, s jól tanultam, a két öreg kifőzte azt a balgaságot, hogy majd ha megnövünk, férj és feleség lesz belőlünk. A gazdag parasztnak tetszett, hogy úr lesz a veje, az apámnak tetszett, hogy vége lesz a szegénységnek. Így nagyon jól megcsinálták egymás közt a tervet.

Én tanultam, s az évek múltak. El is végeztem a diákéveket becsülettel.

Akkor a szomszéd négyszemközt megmagyarázta nekem, hogy az apámmal milyen megállapodásra jutottak, és azt is mondta, hogy nem sikerült volna eddig sem eljutnom, ha ő nem segít, mert hiszen az apám földhözragadt szegény ember volt. Mondtam: így is jó. Kijelentette a leendő apósom, hogy most már, amikor nagy diák leszek, és egyetemre járok, egészen ő veszi át

a neveltetésem gondjait. De természetesen, ha kész ember leszek, eszembe ne jusson a szavamát megszegni, mert ő akkor a boldogabb végét fogja a baltának.

Julcsa ugyan nem valami szemrevaló lány volt, bicegett is egy kicsit, de az öregnek sok pénze volt. Nekem olyan mindegy volt, előttem az élet, és én mindig csak azt hallottam, hogy a pénz beszél. Láttam is, hogy mi a különbség a gazdagok és szegények között, sőt magamban sokszor azt gondoltam, hogy milyen szerencsés kópé vagyok, hogy ehol ni, úgyszólván tálcán hozza a sors elém a boldog életet.

Azután felkerültem a fővárosba, és tanultam tovább kitartóan. Az öreg szűkösen adogatta a havi pénzeket, mert rendesen az ilyen gazdag ember nehezen válik meg a garastól, de azért arra mégis elegendő volt, hogy úgy, mint a többi szegény diák, el-tengődjem egy nagyvárosban. Ismét letelt egy esztendő. A következő esztendőben valami végzetes dolog történt velem. Megláttam egy leányt. Addig nem tudtam, hogy az micsoda érzelem, csak emlegetni hallottam, hogy mi az. Nem is mondhatnám, hogy valami ragyogó szépség volt, csak nagyon kedves és bájos. Egy nagy áruházban találkoztam vele, ahol alkalmazva volt. Olyan természetesnek találta a közeledésemet, mintha már régen ismert volna; nem csinált belőle semmi ceremóniát, dacára annak, hogy én jámbor, faragatlan és ügyetlen fiatalember voltam, s elpirultam a fülemig, és csak dadogva tudtam kihozni a mondanivalómat. Nagyon kedves volt, komoly, szelíd és én nagyon megszerettem. Ő is megszeretett engem. Úgy látszik, ahol alkalmazva volt, nagyon nagy megbecsülésben állt, mert sokkal jobban díjazták őt, mint a hasonló állású többi leánykákat.

Később ez a mi ismeretségünk a legmélyebb lelki közösséggé mélyült, benne egyesült minden, amit várni és kívánni lehetett valakitől, aki szereti az embert. Gyengéd, figyelmes és szerény volt, és megtalálta a módját, hogy bántás nélkül még segíteni is tudott, miután én hazulról olyan mostohán voltam ellátva. Ez a

köztünk lévő barátság mindvégig tartott, mindig melegebb, mindig forróbb lett. Olyan jó volt, hogy valahányszor nehezebb napjaim voltak, ha valamiféle vizsgára készültem, akkor egyenesen megtiltotta egy pár hétre, hogy meglátogassam, hogy tudjak tanulni. Olyan volt, mint egy jó kis anya.

Amikor közeledett az utolsó esztendő vége, amikor mint kész embernek majd el kell hagynom a fővárost és hazatérnem, ami eddig nem is nyugtalanított, mint valami szörnyűség meredt elem. Szörnyűvé dagadt a lelkemben: az a szerelem, amellyel őt szerettem, s az a kötelezettség, amely otthon várt rám. A tanulnivaló anyagnak óriási tömege, amely az utolsó vizsgámat megelőzte - és mivel akkor hosszabb időre eltiltott magától, hogy valahogyan baj ne legyen a vizsgával - nagyon megterhelte az idegeimet, s szörnyű harcokat vívtam a lelkemben az érzelmekkel és a kötelelességekkel, meg mindazzal a szörnyű összevisszasággal, amely egy ilyen szerencsétlen ember élete során összebogozódik.

Hányszor mentem fel egy hídra, méregetve a távolságot, amely a folyó színétől elválasztja a híd legmagasabb pontját! Hányszor mentem fel a legfelső emeletre! De mindannyiszor gyáva voltam, hogy a feltolakodó gondolatot tettere váltsam. Még valami baj volt. Az utolsó időkben még egyéb is történt: . . . megfélekedtünk magunkról. Nagy kínos-keservesen levizsgáztam, éppen csak, hogy keresztülsúsztam, aki azelőtt, ha nem is fényesen, de mindig jól vizsgáztam.

És mivel már régen nem voltam nála, amint levizsgáztam, másnap, egy szürke, komor reggelen, hogy valahogyan az elhatározásomat meg ne tudjam másítani, (hadarva) kirohantam a pályaudvarra, hazautaztam, és feleségül vettem a Julcsát. Azután mindazt, ami az életemben boldog volt, azt a pár esztendőt, amely egészen más volt, mint az addigi és az azután következő életem, letakartam, és arra soha többé gondolni sem akartam . . . (Szünet.)

Abban a kicsiny városban, amely majdnem hogy falu volt, olyanok voltak az emberek, mint minden hasonló kicsiny fészekben. Talán még most is olyanok: az asszonyok pletykáznak, a férfiak isznak és kártyáznak. A Julcsa is megtanulta a pletykázást, én is megtanultam a kártyázást és az ivást. Ott nincs tovább mit tanulni, nincsenek többé impressziók, nincs semmi, csak a hétköznapi sorozata, amelyeket ha egy-egy ünnepnap felvált, az azt jelenti, hogy még többet fecsegnek az asszonyok, és még többet isznak a férfiak.

Az emlék, amely mindig fel-fel akart tolni a lelkemben, szörnyű erővel korbácsolt, azért mindig többet és többet ittam. Mert ha mámoros voltam, ha elő is jött a múlt, akkor az a szivárvány színében ragyogott, és ha még többet ittam, akkor eltűnt a múlt, a jelen és a jövőért való aggodalom is egyaránt. Az apám meghalt, és én egészen az idegen családra voltam utalva. Nem kell mondanom, hogy a Julcsa milyen közönséges, milyen elviselhetetlen volt. Azután az ital mindig jobban-jobban hatott, otthon pedig mind tűrhetlenebb és tűrhetlenebb lett a helyzet.

Egyszer azután valami történhetett velem, készen voltam az élettel. Egyszer csak úgy ébredtem fel kábult fejjel, égő gyomorral, mint nagy korhelykedés után, de most mintha az egész lényem gyomor lett volna, úgy égett, mint a gyehenna. Sokáig ódöngtem, és igyekeztem az embereket felrázni, hogy vegyének észre, de az emberek rám sem hederítettek, míg végre egyszer azt láttam, hogy egy csapszékben agyonütöttek valakit, és láttam, hogy abból az agyonütött emberből olyan sötétszürke valaki vált ki, mint amilyen én vagyok. Akkor ráésczeltem, hogy én voltam az.

Amikor erre ráésczeltem, akkor egyszerre odajöttek valakik, eltűnt előlem a csapszék, a leütött ember, s ezek a valakik, akik szép fehér ruhába voltak öltözve, felkaptak engem és elvittek valahová, de már útközben elaludtam.

Sokáig alhattam, mert egyszer csak, amikor felébredtem, egy kórházszerű épületben találtam magam, és ott volt mellettem egy szerény külsejű, világos ruhájú lélek. Az azt mondta: „A kórházi ápolásra nincs tovább szükséged, elmehetsz”. Megmutatta az utat, amelyen el kell indulnom. „Indulj el ezen az úton, és keresd a nyitját az életnek; és hogy megtaláld, legyen neked a kulcs, amivel behatolsz, ez a szó: *halál*. Nyisd meg a te haláloed ajtaját, térj vissza lélekben a te életedbe, és ezen az úton haladva rájössz majd arra, hogy mi az, ami az életedet tönkretette. Járj békével, Isten nevében” . . .

És már kint is találtam magam egy sivár úton. Amint azon a sivár úton kínos-keservesen előrehaladtam - mert gyengének éreztem magamat, mint egy halálos beteg - megelevenedett előttem az én iszákos múltam, és azon végigbandukolva elém tárult az a szörnyű állapot ott abban az idegen családban, azzal az idegen asszonnyal, aki a feleségem volt. Azután tovább bandukoltam. Akkor egy szörnyű dolog akart elém kerülni: az a szökés a fővárosból. (Megrázkódik.) Nem akartam továbbmenni, ott megálltam.

Hogyan történt mégis, hogy idejutottam erre a helyre, és hogy én itt beszélni kezdtem, azt nem tudom; csak azt tudom, hogy ti itt engem vallomásra kényszerítettetek, és én, ha azon az úton nem voltam hajlandó továbbhaladni, itt eljutottam az út túlsó végére, és attól kiindulva mégis csak ugyanoda jutottam, ahhoz a szörnyű emlékhöz. Elmondtam mindent, várom az ítéletet.

Körvezető: Kedves testvérem, mi nem vagyunk hívatta ítéletet alkotni az életed felett; ez a te saját munkád és kötelességed. Neked kell mindazokból, amiket elmondtál és átéltél, helyes következtetést levonni, és megállapítani önmagaddal szemben, hogy vajon az, amit cselekedtél, olyan volt-e, mint amelyhez az erkölcsi törvény, az igazság, a szeretet szellemében jóváhagyást nyerhetnél onnan, ahonnan minden áldás és minden segítség fakad.

Nem fog feletted senki más ítélkezni, csak önmagad, mert te Istennek szabad akarátú gyermeke vagy, akit ő ellátott mindazokkal az ismeretekkel, amelyekre szükséged volt, mint embernek és mint szellemnek. Neked magadnak kell ezt a benned lévő igazságot megtalálnod, megérezned, és abból levonnod a konzekvenciákat ön-magaddal szemben.

Pál m.: Már levontam. Azáltal, hogy itt elmondani kényszerítettek, a konzekvencia szörnyű erővel tör elő a lelkemből, amely azt mondja, hogy (kiáltva) *hitvány gazember vagyok!* Hitvány, az utolsónál is utolsóbb! De hogy miért, azt nem tudom.

Körvezető: Ezt is kitalálhatod, kedves testvérem. Azért, mert nem kérdezted meg a saját lelkiismeretedet, nem apelláltál ahhoz az ítélőbíróhoz, aki mindenkinek a lelkében benne él és csalhatatlan választ ad arra nézve, hogy egyik vagy másik cselekedetünk helyes, jó, törvényes és igaz-e?

Pál m.: Elfutottam a lelkiismeret elől, vonatra ültem és elfutottam. De tehettem-e mást? (Megcsendesedve.) Igen, tehettem volna: leugorhattam volna a híd korlátjáról.

Körvezető: Én nem gondolom, hogy ez lett volna az egyedüli lehetőség.

Pál m.: Az becsületes megoldás lett volna.

Körvezető: Az megint csak megfutamodás lett volna a kötelességek elől és a lelkiismeret szavának parancsa elől.

Pál m.: Hát ember, mi lett volna a megoldás?

Körvezető: Gondolkozzál, rá fogsz jönni magad is. A kérdés nem olyan nehéz. Most, minekutána látod, hogy milyen helytelenül és törvénytelenül cselekedtél és éreztél, meg tudod állapítani azt is, hogyan kellett volna másképp cselekedned.

Pál m.: Oh, hogyan gyötör ez a gondolat!

Körvezető: Nos, kedves testvérem, ezen már nem segíthetsz, azonban mivel egy új életre ébredtél, azt hiszem, magad is rájöhetsz arra, hogy ebben az új életben segítség, támogatás, világosság nélkül nem tehetsz tovább egy lépést sem.

Pál m.: Nem!

Körvezető: Látod, ezért hoztak téged ide, hogy ezt megtudd.

Pál m.: Hát ki adja nekem ezt a segítséget és támogatást?

Körvezető: Én hivatkoztam rá, hogy veled szemben tartozó kötelességünket is csak az Isten segítségével és kegyelmével tudjuk teljesíteni, tehát neked is Hozzá kell fohászkodnod. Őt kell kérned. S azzal a büntudattal és azzal az önbeismeréssel telten, amit magaddal hoztál, és amit most élénken érzel, egy további lépést kell tenned, térdre kell borulnod a kegyelem és az irgalom Istene előtt, és kérsz őt, hogy irgalmazzon, kegyelmezzen neked és mutassa meg az utat, amelyre lépned kell.

Pál m. (kitörő fájdalommal): Istenem, irgalmazz nekem, könyörülj rajtam! (Csodálkozva): Hát ilyen hamar meghallgatja az Isten a bűnös lelket?... Itt áll előttem egy angyal. (A médiumot más szellem foglalja el.)

Más szellem:

Eljött a világ világossága, hogy életet leheljen a halálba. Elhozta Magával az életet, azaz elhozta Magában az erények összességét, mindazt a szépet, jót, igazat, azt a ragyogó világosságot és az egész mindenséget éltető elemet: *a szeretetet*, amelyet az ő mennyei Atyjától kapott. Mindebből a mérhetetlen kincsből itt hagyott ezen a földön minden felébredő lélek számára egy parányt, és besugározta a föld szféráit az ő világosságának szikráival. Amely szikrákat azok az emberek és szellemek, akik Őt szeretik, folyton élesztik, szítják, lobogó lánggá kívánják fejleszteni, hogy ezek a lobogó lángok világítsanak azoknak, akik még a sötétségben tévelyegnek. Hogy annak a világosságnak a fényénél visszataláljanak a rég elhagyott útra, amely az atyai hajlékba vezet.

Eljött e földre a világ Világossága, aki megtestesítette Magában az összes erényeket, és feltámadt az ő nagyságához és ragyogó fényéhez mért sötétség is a nyomában, hogy megtestesítse a bűnöket, és a bűnök legnagyobbikát, amelyet a világosság ellen valaha elkövettek. Amit Isten ajándékozott, azt a ra-

gyógó Világosságot egy elsötétült szellem áruba bocsátotta 30 ezüstpénzért. Ez a cselekedet prototípusa minden bűnnek, mert minden bűn lényege ez: magasabb értékeket, az Istentől ajándékozott értékeket az ellentét értékeire, alacsonyabb rendű értékekre becserélni. *A magasabb rendű értékeknek alacsonyabb rendű célok szolgálatába állítása a bukás.* Mint ahogyan az emelkedés abban áll, hogy az egyén az alacsonyabb rendű erőket, értékeket, amelyek a birtokában vannak, átváltssa magasabb rendű, tisztább erőkre, erényekre.

*

(Az előtte nyilatkozott szenvedő szellemhez): Te, szegény testvérem, azt az ajándékot, ami az Isten kegyelméből eredt, azt a tiszta szeretetet, amely mint természetes, a maga jogait követelő kegyelmi ajándék nyilatkozott meg a lelkedben, átváltottad hitvány pénzre, amit a te alacsonyrendű kufáraid kínáltak helyébe. Árulást követtél el te is: azt, ami igaz, ami érték, ami a léleké, eladtad anyagért, hitvány földi értékekért, nem is szólva arról a szörnyű fájdalomról és keserúségről, amelyet annak okoztál, aki téged igazán szeretett, és aki azért jött erre a földre, hogy téged felemeljen. Te őt rútul megcsaltad, elhagytad, gyakorlatba döntötted.

Előbb végezzünk veled. Nem vagy ugyan méltó arra, hogy megmutassam neked azt a képet, amelyet a te árulásod után lepergett, de azért mondom el, hogy jobban megértsd, mit vesztettél. Legelőször is értsd meg, hogy *az volt a te igazi feleséged, akit te gonoszul elhagytál*, aki igaz, jóra törekvő, becsületes lélek volt, aki minden tetteiben és magatartásában igyekezett egészen adni azt, amire kötelezettnek érezte magát, mint ahogyan a szívének érzelmeit is egészen átadta neked, mert téged igaznak gondolt. Veled szemben is száz százalékig igaz és nyílt volt, a földi hivatását is becsületesen, kifogástalanul töltötte be. Amikor rá az a szomorú időszak elkövetkezett, hogy a gyermekét világra kellett hoznia, amelynek örömmünepnek kellett volna számára lennie, tehát amikor őt mindenki elhagyta, akkor

az, aki őt addig alkalmazta, mivel ez egy mélyebb érzésű, jóindulatú emberlélek volt, felkarolta őt, mert nem az *ember szemén* keresztül tekintette az ő sorsát. Megadta neki továbbra is az életlehetőséget és a gyermeket, akinek a világra kellett jönnie, felneveltette.

Ez a gyermek, akinek a nevét te egyetlenegyszer láttad életedben nyomtatásban, ez lett az, aki mint kiváló tehetségű, ünnepeelt művésznő már egészen fiatal korában nemcsak, hogy segítségére tudott lenni az ő szerető édesanyjának, annak a megcsalt léleknek, de őt is magával emelte, amikor őt a hír, a dicsőség körülvette, amikor a lábai elé virág és pénz hullott, *a pénz, ami neked többet ért a szív szereteténél*. Ha te velük maradsz úgy, ahogyan azt neked a lélekbe írt isteni törvény parancsolta, te is boldog, és nemcsak anyagilag - ami jelentéktelen dolog - de lélekben is emelkedett életet élő ember lehettél volna.

De te eladtad a mennyei értékeket, amik a szívedben éltek, hitvány földi értékekért; az Istentől kapott kegyelmi ajándékot eladtad e világ fejedelmének béréért, és ahelyett, hogy az Isten készíthette volna meg számodra életed további folyását, megkésztette neked az új gazda, a sátán, akihez szegődtél. És késztett neked egy olyan életet, amely után csak ez a te mostani pokolbeli állapotod következhetett. Ilyen az ember.

*

Sokszor az teszi a mi munkánkat is olyan lehangolóan csekély eredménnyel járóvá, mert az emberek nem értékelik a lelkükben lévő, Istentől kapott tiszta érzéseket és gondolatokat. Hanem értékelik azt, amit a világ nyújt: a pénzt, a tekintélyt, rangot és minden olyan hitványságot, amelyek a gyenge lelket szellemi tekintetben a legtöbbször - nem mondom, hogy mindig, mert az igaz lélek mindenből tud jót alkotni - ahelyett hogy előreségítenék, lefelé vonják azon a lejtőn, amelynek alján szomorú következmények várnak reá.

Ha már erről beszélünk, néhány szót szólok nektek a házasságról, amit úgy szellemi, mint emberi szempontból is lehet tekinteni. Igazában véve ennek a két szempontnak a hívő és megismerésben lévő embernél soha egymástól elhajolnia nem szabad.

A házasságok az égben köttetnek, és a Gondviselés munkáját intéző égi kezek mindenki számára kijelölik azt az egyet, aki neki egy-egy földi élet számára szánva van; és ha valaki nem csinál kufárkodást az érzelmekkel, rá is fog találni arra az egyre, akivel neki az életet le kell élnie.

Hogy a házasságok az égben köttetnek, vagyis, hogy Isten intézi ennek a nagy és az emberi életre talán legelhatározóbb kérdésnek a megoldását, ebből szükségképpen következik, hogy a házasságnak a maga isteni eredetű érvényesítését kell szolgálnia. Valaha, a teremtéskor a szellemek kettősök voltak, duálok. A bűn és a bukás szétbontotta őket és köztük szakadék képződött. Minél tovább buktak, és minél tovább bűnöztek, ez a szakadék annál szélesebb és szélesebb lett, és egymástól érzésben és lélekben mindig jobban és jobban eltávolodtak. Természetesen, mert a bűnök és az azok nyomán következő durva ütközések és szenvedések folytán azok a finom érzésszálak, amelyek az összetartozó két felet összefűzték, mind jobban eldurvultak és elszakadoztak.

Az Isten terve tehát az, hogy a szétváltakat összeterelje. Azt a mérhetetlen szakadékot, ami azóta támadt az összetartozó két fél közt, az Isten kegyelme folyton szűkíteni kívánja, és erre használja fel eszközül a szerelemnek érzését és a házasság intézményét. T.i. akik a szív érzése szerint kerülnek együvé, azok az éleinek minden bűját, baját, szerény örömeit s minden néven nevezendő impresszióit együtt élik át. És habár tökéletlenségük és mélyen elesett voltuk következtében nem is lehetnek folyton harmóniában egymással, hanem köztük súrlódások és ütközések következnek be, mégis az együtt végigélt élet feltárja az egyik előtt a másiknak ragaszkodását és jó tulajdonságait, s

hálát ébreszt benne, mikor látja, hogy a másik a kedvében igyekszik járni és a szenvedésekben híven, és becsülettel kitart mellette. Azután közösen hordozzák az élet terheit, amelyek alatt néha együtt roskadoznak; együtt nevelik a gyermekeket, és együtt örvendeznek első gagyogásán és értelmük első kibontakozásán, stb., stb.

Így lassan-lassan azok a visszahúzódott érzésszálak, amelyek hosszú-hosszú bűnös életek során, súlyos és durva ütközések és szenvedések következtében visszahúzódtak, kezdenek kibontakozni; kezdenek a lelkükben gyengédebb, szeretetteljesebb, sokszor egészen az áldozatig, a szeretet legmagasabb rendű megnyilatkozásáig kibontakozó érzelmekké fejlődni.

És amikor az élet lezárul, és a törvény elválasztja őket egymástól, mindegyik valamivel gazdagabban tér meg szellemházájába. Valamit kapott, az együttélés következtében az érzelmek valahogyan gazdagabbakká váltak, a vadság, a durvaság, a szögletek csiszolódtak, és az érzésszálacsák meghosszabbodtak, mint egy-egy finom, éterikus tapogató, amely az érzelmeken keresztül keresi a hozzátartozó másik felet.

Így az óriási szakadék, amely a bukás és a bűnök sorozata következtében mindig szélesebbre tágult, egy kicsit megszűkül. Egy újabb életben már ezekkel a kibontakozott érzésekkel, ezekkel a megfinomult vibrációkkal lép az ember egy újabb házasságba. Most már többet tud adni, és kevesebbet követelni, tehát a fejlődésnek még gyorsabb lehetősége nyílik meg a számára.

Tehát hogy mindez lehetséges legyen, azért kell, hogy a házasságokat az égben kössék meg, és azért kell, hogy az emberek az égben elhatározott összeköttetést keressék és találják meg egymással. Ezért nagy bűn nemcsak a természet törvénye, de az isteni törvény ellen is az, ha valaki ebből az isteni céllal létesített intézményből üzletet, kufárságot csinál, mert egyidejűleg két léleknek további bukását és további lefelé való süllyedését készíti meg vele.

Íme Isten terve szerint azoknak az összeköttetéseknek sorozata folyton szűkebbé és szűkebbé teszi a szakadékat, amely az egymáshoz tartozó két felet egymástól elválasztja, egyszerűen azért, mert a folytonos tisztulás, az érzelmek folytonos kibontakozása és kifinomodása révén mindegyiknek nagyobb lesz a megérző képessége, és sokkal kevesebb lesz a kilengésre való hajlama. Ezáltal sokkal inkább vonzódnak egymáshoz azok, *akik összetartoznak*, mert azoknak az Isten által beléjük ültetett eredeti lényegtörvény következtében máris vonzódniuk kell egymáshoz.

De végtelen távolságokból nem vonzódnak, csak úgy, ha az Isten törvénye és Isten kegyelme életek sorozatán át lassan-lassan folytonosan szűkíteni tudja az elszakadt felek közt távongó szakadékat.

*

Szellemek vagyunk, akik itt nektek beszélünk, és akkor, amikor nektek beszélünk, elvárjuk, hogy ti is mint szellemek hallgattok minket, és nem mint emberek. Legyetek emberek oda-künn, de amikor ezeken a falakon belül vagytok, hagyjátok a ti emberi éneteket kívül e falakon, és jelenjetez itt meg úgy, mint szellemek, elvonatkozva minden kerettől, dogmától, formától, megszokástól, amelyek az embert megkötik és lehúzzák. Legyetek itt szellemek, akik szellemileg a dolgok lényegébe, a dolgok mélyébe kívánszok beletekinteni, mert ha a lényegét, a mélyét megértitek, a körül egészségesen fog felsorakozni a többi abból folyó ismeret - még az emberi ismeretek is - és sokkal világosabban fogjátok az igazságokat áttekinteni, mint-ha emberi szempontokat állítottok szellemi igazságok elé.

Azért mondom ezt, mert beszédem kezdetén ennek a szellemtestvéremnek azt mondtam, hogy az ő igazi felesége az volt, akit elhagyott, nem pedig az, akivel érdekből megesküdt. A másik, amiért azt mondom, hogy az emberi szempontokat hagyjátok kívül, az, hogy ezt a kérdést, a duálkérdést szándékosan érintettem. Vannak, akik magának ennek a szónak a ha-

tása alatt erőtlenségükben felmentve érzik magukat a szellemi kapcsolatok és a szellemi törvények igazsága alól, és házasságukat megunva, új összeköttetést keresnek.

Gondolkozatok mint szellemek, ne mint emberek. Vajon Krisztus eszméi és magának Krisztusnak, a Megváltónak magasztos Szelleme is nem szolgált-e cégerül alantas fokozatú szellemeknek arra, hogy más embereket halálra gyötörjenek? Vajon azért a krisztusi gondolat, vajon a Megváltó tanítása kevésbé értékes és kevésbé igaz, mert a megromlott lelkű emberek ennek a cégerre alatt más embereket megkínóztak és elpusztítottak?

Embertestvéreim, az alantas indulatú emberek, a mélyen bukott, durva lelkületű emberek mindenkor fognak bűnöket és vétkeket elkövetni, de mindenkor igyekeznek rá egy olyan leplet borítani, amely az emberek előtt azt talán éppen a kötelesség színében tünteti fel.

Így van ez a többi szellemi igazsággal is, így van ez a dualizmus kérdésével is, amely kétségtelenül fennáll az egész teremtett világban, úgy a szellemvilágban, mint a természeti világban. Az emberek, ha ez a törvény nem is léteznék, szenvedélyeiknek akkor is hódolnának, akkor is követnének el bűnöket és hibákat, és akkor egy más takarót vennének elő, hogy magukat szebbeknek állítsák oda, vagy kevésbé bűnösöknek tűnjenek fel a többi emberek előtt.

Testvéreim, egyetlenegy igazság, egyetlenegy világosság sem ártott még meg soha az embereknek. Az emberek alantasak, bűnösök, szenvedélyeiknek hódolók, vakok, és míg az ő fejlettségi színvonaluk azt ki nem zárja, addig mindig fognak durva bűnöket elkövetni. Amikor pedig fejlettségi színvonaluk őket felülemeli azokon a bűnökön, attól fogva akár ismerik a szellemi törvényeket, akár nem, nem fognak fokozatuknak meg nem felelő hibákat és vétkeket elkövetni.

Egy a fontos, amit nem szűnünk meg hangoztatni: ***soha magasabb rendű értékeket alacsonyabb rendű célok szolgálatába***

ne állítsatok; azt, amit Isten adott, akár lelkiekben adta, akár a természeti világban, ne használjátok se a magatok dicsőségére és a magatok nagyságának emelésére, se olyan titkoknak a kutatására, amelyek nektek hasznot jelentenének, se semmi ellentétes célra.

Ellenkezőleg, azokat az erőket, amelyekkel rendelkeztek: a testi erőt, lelki erőt, szellemi erőt, mindegyiket kivétel nélkül állítsatok magasabb rendű célok szolgálatába, mert akkor azt teszitek, amit a világ Megváltója tett. Aki lejött erre a földre, hogy „életet leheljen a halálba, értelmet az életbe, szeretetet az értelembe és áldozatot a szeretetbe.” És amit Ő tett egy egész nagy világért, azt fogjátok ti tenni kicsiben, a ti kicsiny világotokban. Mert amikor az alacsonyrendű erőt magasabb célra használjátok, akkor vele azokat az erőket, magatokat, mindazokat, akik veletek összeköttetésben vannak, és mindazokat a természeti dolgokat is, amelyek azokkal az erőkkel összeköttetésben vannak, egy-egy parányival magasabbra emelitek.

Nem a szavak döntenek, kedves testvéreim, a lényeg dönt, és a lényeg a maga tisztaságában kell megismerni. És ha az a lényeg az első pillanatra vakítani látszik is, és ha az a lényeg első pillanatra veszedelmesnek látszik is, az igazság szelleme ellen lehet ugyan gátat emelni, de az igazság lassan ledönti a gátat, és alája temeti azokat, akik a gátat fölemelték.

Krisztus, e világ Világossága tudta, mi sors vár Reá e földön, mint ember fiára, de Ő azt is tudta, hogy az Istentől hozott erőket új erők létrehozására tudja itt felhasználni, hogy azokkal az erőkkel Ő a halálból életet tudjon fakasztani. Ezért a célért nem volt előtte nagy semmi áldozat, ezért a célért felvette Magára a keresztet, felvitte a Golgotára, és ezért a célért mint ember szörnyű halált szenvedett. De mint Isten Fia az ő ragyogó dicsőségét még nagyobbra növelte, mint amilyen addig volt.

Embertestvéreim, minden dolog lényege a szeretet, az kétségtelen; de a szeretet kitermeléséhez hosszú út vezet, és ez a hosszú út alulról kezdődik. Az emberszellemnek mindent meg kell

ismernie, kibontania, átvilágítania, és amikor átvilágította, akkor az az övé. És ami az övé lett, azzal ő megnövekedett, és ha ő megnövekedett, akkor a szeretet is megnövekszik benne. Gondoljatok Reá, és szeressétek egymást. Az ő szelleme segítsen meg titeket ebben, de ti magatok is igyekezzetek azáltal, hogy adjátok át magatokat teljesen Neki!

Értékes és értéktelen élet.

Pál médium.: No, Kristóf, nem tudom, mit akarsz velem, de itt vagyok. Megtettem a kedvedet, ne mondd, hogy öregapád nem teszi meg, amit kívánsz tőle... Milyen különös dolog! Öreg ember vagyok, sokmindent láttam és sokat tudok, de még ilyet nem láttam. Ha én hallgatok, ő is hallgat, ha én kezdek beszélni, ő is beszél. Ugyanazt mondja, amit én mondok. (T. i. a médium.) Na, Kristóf, hova lettél? Hé, gyerek! Cserbenhagytál, kópé!... Itt emberek szuszognak, látok is közülük egyet-kettőt. Nincs neked igazad, gyerek, nem haltam én meg!

Körvezető: Pedig ezen egyszer mindenkinek keresztül kell esnie.

Pál m.: Persze, hogy keresztül kell esni, de hát erre még ráérünk, hiszen még csak százesztendősek vagyok!

Körvezető: Százesztendősek?

Pál m.: Száz ám, talán még valami föle is van neki! Hát nem látja, hogy milyen szakállam van?

Körvezető: Hát azt nem látom, mert nincs is!

Pál m.: Hát hogyan volna!

Körvezető: Tapogasd meg csak magad.

Pál m.: Hát persze, hogy van! De nézd, ez a másik is tapogatja, pedig annak csakugyan nincs. (T. i. a médium.) Hahaha! Csak az a lurkó el ne szelelt volna!

Körvezető: És ha mégis bekövetkezett volna, hogy száz esztendő után le kellett tenned azt a rozoga testet, mit szólnál hozzá?

Pál m.: Hogy mit szólnék? Már azt hiszem, nem szólnék semmit, mert a halott nem szokott szólani.

Körvezető: Emberi mód szerint nem, de miután tovább él, tehát a gondolatai és érzései is továbbélnek, és vannak emberek, akik másnak a gondolatát kitalálják.

Pál m.: Vannak ám, én is sokszor kitaláltam, mert öregember vagyok. Odacsődült hozzám a falu apraja-nagyja. Ha valakinek valami baja volt, vagy valamiben tanácsot kértek, azt mondták, hát gyerünk az öreg Kristófhoz, - mert hogy én is Kristóf volnék, meg az unokám is. Amit mondtam, az szent volt.

Körvezető: Remélem, hogy mindig csak jó irányban adtál tanácsot és mindig embertársaid javát szolgáltad?

Pál m.: Persze, mindig azt néztem, hogy jól üssön ki annak, aki hozzám fordult.

Körvezető: Ez csak az egyik része a dolognak, a másik része az, hogy másnak se üssön ki rosszul.

Pál m.: Hát ha valaki nem jött hozzám tanácsért, hanem a másik jött, akkor csak inkább annak segítettem, aki tanácsot kért tőlem. Meg azután az ilyenek segítségemre is voltak ebben. Öregember vagyok, tudok én sok mindent! Mindent tudok!

Körvezető: Mindent tudsz? Ez igazán szép dolog, de azt hiszem, hogy ilyen ember nincs a világon, nem is volt és nem is lesz soha.

Pál m.: Nem sok van, de nem is sok éri meg a száz esztendőt sem!

Körvezető: Igen ám, de nem mindenkinek van javára a száz esztendő.

Pál m.: Nem is ajánlanám mindenkinek, de akit az Isten szeret, annak ad száz esztendőt.

Körvezető: Hogyan került most a Kristóf unokád hozzád?

Pál m.: A Kristóf furcsa gyerek, az életében is az volt.

Körvezető: Hogy hogy, életében, hát már nem él?

Pál m.: Már meghótt!

Körvezető: Akkor hogyan tudott hozzád jönni, ha te meg élsz?

Pál m.: Ez a különös! Beteges volt az istenadta. Nem volt már olyan kicsiny gyerek, amikor meghalt, harminc esztendő volt. Én azért mindig úgy tekintettem, mint kis gyereket. Sokat tanult össze-vissza, azután mégsem tudott semmit. Én legalább mindig azt mondtam neki, hogy „fiam, nem tudsz semmit.”

Körvezető: Nem gondolod, hogy azóta, mióta meghalt, vagyis levetette a testét, tanult valamit, és talán többet tud, mint te, mert hiszen, hogy tovább él, azt láthatod abból, hogy eljött hozzád.

Pál m.: Ez az, amit nem értek!

Körvezető: Valahol csak volt az alatt az idő alatt!

Pál m.: Talán a mennyországban lehetett, mert jó gúnya van rajta, jobb, mint az enyém. Azután úgy beszél, akárcsak a tisztelendő. Azt mondta, hogy „nagyapó, térjen kend már észre, hogy meghótt.” Mégis csak bolond ez a gyerek!

Körvezető: Hát te ezt nem tudod elképzelni, úgy látszik!

Pál m.: Hát az igaz, hogy valami maskara van velem, mert itt van ez a másik ember, ha szólok, ő is beszél, ha hallgatok, ő is hallgat. (T. i. a médium.)

Körvezető: Látod, hogy hiába tudtál mindent, mégsem tudod, hogy mi történt veled. Azt hiszem, hogy az a Kristóf gyerek téged azért hozott ide, hogy megtanulj valamit, mégpedig elsősorban azt, amire a legközvetlenebbül van szükséged, hogy csakugyan meghaltál.

Pál m.: Azután hány esztendő az úr?

Körvezető: Nem tudom, hogy miért kérdezed, de azt is megmondhatom: 66.

Pál m.: Gyerekember! Engem akar tanítani! Hiszen a Kristófnak is mindig ez volt a baja, engem akart tanítani, a nagyapját! Ha volna itt valaki, aki legalább 110 esztendő volt . . .

Körvezető: Olyan itt nincs köztünk.

Pál m.: Szóval csupa gyerekek társaságába keveredtem.

Körvezető: Azért nem biztos, hogy itt nem fogsz vala m i olyat tanulni, aminek nagyon jó hasznát veszed, feltéve, ha elfoga-

dod, és feltéve, hogy megbíazol bennünk atekintetben, hogy javadat akarjuk. Igazán nem akarunk tőled semmi mást, csak azt, hogy higgy nekünk, próbáld követni a mi gondolatainkat; talán fel tudunk téged világosítani, ha ez már a Kristófnak nem sikerült.

Pál m. (sunyin): Bajjal hiszem, öregember vagyok, nem megyek lépre.

Körvezető: Az egészen gyerekes dolog lenne, ha én téged meg akarnálak tréfálni.

Pál m.: Akartak engem a faluban is megtréfálni, de nem sikerült! Az ám, különös, hogy a faluba nem találok vissza.

Körvezető: Talán mégis kellene azzal a gondolattal foglalkoznod, hogy mi lenne belőled, ha meg találnál halni. Örökké senki sem élhet. Ha te magadon nem tapasztalnád is, látod a Kristóf unokádon.

Pál m.: Testamentumot tenni ráérek, még jó egészségben vagyok, minek siessek! Attól tartok, hogy ha testamentumot teszek, akkor csakugyan hamarosan eljön értem a kaszás, és akkor vége a bölcsességnek, vége az öreg Kristófnak, a falu eszének.

Körvezető: Hát hogyan magyarázod meg magadnak, hogy a Kristóf gyerek hozzád jött, hogy te őt látod, hallod, sőt mint mondod, még tanítani is akar. Tapasztaltad földi életedben, hogy egy lélek hozzád jött és beszédbe elegyedett veled?

Pál m.: Hát azt nem tapasztaltam, nem is nagyon szerettem volna.

Körvezető: Hát akkor ezt a tapasztalatot meg kellene egy kicsit közelebbről vizsgálnod.

Pál m.: Ejnye, de fiskális esze van ennek az úrnak! Még le akar venni a lábamról.

Körvezető: Annyira félsz ettől a gondolattól?

Pál m.: Már hogy a csudába ne félnék! Nem szeret meghalni senki.

Körvezető: Nem szeret, de ha mégis bekövetkezik, akkor tisztában kell lennie azzal, hogy vagy él, vagy nem él.

Pál m.: Úgy látszik, mégis azt akarják erővel, hogy testamentumot tegyek. Nagyon nehéz nekem testamentumot tenni, mert a fiaim meghaltak; az unokáim nagy része is, de azoknak a gyerekei még megvannak itt-ott. Hogy ilyen öreg lettem, azt annak köszönhetem, hogy okosan éltem, nem vettem meg a jót, a veszélyt meg kerültem.

Körvezető: Kit szerettél a legjobban?

Pál m.: A menyecskéket. De csak míg fiatal voltam, azután az itókát szerettem, később meg a pipát.

Körvezető: Nem volt senki, aki közelebb állt a szívedhez, aki szeretetet, melegséget váltott volna ki belőled?

Pál m.: Volt, az anyjuk; de hát az is meghótt, különös, hogy mindenki meghal, nem is tudom, mire jó az.

Körvezető: De hát látod, ha a Kristóf el tudott jönni, akkor az anyjuk is eljöhetne, ha meg volna engedve, illetőleg, ha te lehetővé tennéd.

Pál m.: Fiskális esze van az úrnak! Igazán nem is szép tőle, hogy nem jött el.

Körvezető: Kíváncskoztál utána?

Pál m.: Hát egy kicsikét, amikor meghótt, de azután megvigasztalódtam. Sohasem szerettem életemben búslakodni, azért lettem ilyen öregember. Hát nem jött el az anyjuk! Ejnye, milyen szeget ütött a fejembe az úr!

Körvezető: Kézenfekvő dolog, hogy gondolj arra, hogy ha meghalsz, akkor találkozol az anyjuddal, úgy mint a Kristóffal találkoztál.

Pál m.: Azt tetszik gondolni, hogy ha meghalnék, akkor találkoznom az anyjuddal?

Körvezető: Tudod, az érdemességtől is függ mindkét részről.

Pál m.: Hiszen ihol a Kristóf is eljött. Ha meghalok, talán csak eljön, mert hiszen én biztosan a mennyországba kerülök.

Körvezető: Tudod, az már egy kicsit kényesebb kérdés, hogy ki kerül a mennyországba. Ezt te nem igen állapíthatod meg magadról.

Pál m.: Hát hogyan érdemelném meg a mennyországot! Az Isten hosszú életet is csak annak ad, aki megérdemli.

Körvezető: Úgy látszik, nem fogsz engem megérteni, pedig én megmagyaráznám neked a dolgot. Én azt mondom, hogy te már meghaltál, máskülönben nem is tudnék veled beszélni, mert azt sem tudom, hová való vagy, hol laktál. Csak úgy tudok veled beszélni, hogy egy embertestvérünk kölcsön adta neked ezt a testet, s ugyanazt mondja, amit te gondolsz és érzel. Te tudniillik lélek vagy, mi téged nem is látunk, mert nekünk nincs olyan képességünk, hogy a lelkeket lássuk.

Pál m.: Igazán nem látnak?

Körvezető: Nem bizony, mi csak azt látjuk, akinek a hangját halljuk, a te gondolataidnak visszaadóját. Éppen ebből tudjuk, hogy egy lélekkel, egy szellemmel állunk szemben.

Pál m.: Hát az kiféle, aki helyettem beszél?

Körvezető: Ez egy embertestvérünk, akinek megvan a képessége, hogy a láthatatlan szellemek hozzá kapcsolódhassanak, s ő átveheti tőlük a gondolataikat és érzelmeiket, és ezeket emberi hangján kimondja.

Pál m.: Azután mi fizetése van ezért neki?

Körvezető: Semmi. Hálát ad érte Istennek, hogy hozzásegítheti azokat, akik odaát nem tudják magukat megtalálni, hogy mégis úgy-ahogy felismerjék az állapotukat, és felismerjék elsősorban azt, hogy nem élnek, hanem meghaltak.

Pál m.: Azután nem haragszik ez, ha megtapintom?

Körvezető: Egyáltalán nem.

Pál m. (csodálkozva tapogatja meg a médiumot): Ember ez! Milyen csoda, hogy egyenest belőle beszéllek!

Körvezető: Úgy-e, hogy valami van, amit nem tudtál, hiába voltál olyan okos ember.

Pál m.: Úgy látszik, van valami igazság abban az írásban, amiből a tisztelendő úr prézsmítált.

Körvezető: Hogyne lenne, az írás Isten ígéje. Ha eddig nem hitted volna, most már elhiheted, mert látod, hogy a halál után tovább élünk.

Pál m.: Hát csakugyan meghóttam?

Körvezető: Meg bizony.

Pál m. (tűnődve): Testamentumot nem csináltam.

Körvezető: Ne törődjél te most a testamentummal, saját magaddal törődjél most.

Pál m.: Mi lett ott, akkor azok hajba kapnak mind! Azért jó, ha az ember gondoskodik, én nem gondoskodtam. Hú, vén Krisztof, neked befellegzett! Most már azután gyere Krisztof, mert valami baj lesz. Hova tették az urak a Krisztof gyereket?

Körvezető: Mi nem tudjuk, mi őt éppen olyan kevésbé látjuk, mint téged.

Pál m.: Hát persze, persze . . .

Körvezető: Azonban azt is tudjuk, hogy ha valaki meghal és leveti a földi testét, átmegy abba az úgynevezett másik világba, nincs magára hagyva.

Pál m.: Nincs-é?

Körvezető: Csak akkor, ha maga sem kívánkozik senki után.

Pál m.: Én mindig vártam, hogy jönnek a falubeliek, ezt kérdik, azt kérdik, de nem jöttek.

Körvezető: Azon már túl vagyunk, a faludat már régen elhagytad, a tested már elporladhatott.

Pál m. (megriadva): Borzasztó dolgokat mond az úr!

Körvezető: Ez közös sorsunk mindannyiunknak.

Pál m.: Elporladt a testem? Mi lesz akkor velem?

Körvezető: Megmaradt a lelked; látod, hogy beszélni tudsz, a gondolataidat tudod velünk közölni. Tájékozatlan vagy ugyan mostani helyzeted felől, de hát ez csak addig tart, míg el nem fogadod azt a világosságot, amit az Isten kegyelme küld neked. Sokszor és sok mindent mondott nektek erről a tisztelendő úr.

Pál m.: Mondott, de nem tudott az semmit. Gyerekember is volt, meg azután ha vége volt, akkor eljött hozzánk egy pohár borra. Olyanokat rittyentett, hogy na! Nem volt komoly dolog, amit ő beszélt, fizetséget kapott érte, azért gondoltam, hogy talán ez az ember is fizetséget kap. (T. i. a médium.)

Körvezető: Nem kap.

Pál m.: Szegény, sajnálom.

Körvezető: Dehát látod, akármilyen is volt az a tisztelendő úr, azért mégis az igazságot, az Isten igéjét hirdette, meg a Jézus Krisztus tanítását.

Pál m.: No, ide is kár volt eljönni!

Körvezető: Én azt hiszem, nem volt kár eljönnöd, ha már odáig eljutottunk veled, hogy megérted, hogy nem vagy többé földi ember, hanem lélek. Nem hallottál te még hazajáró lélekről?

Pál m. (megijedve): Nem akarok hazajáró lélek lenni!

Körvezető: Ha nem akarsz hazajáró lélek lenni, akkor légy jó-akarátú, engedelmes lélek. Ilyenkor minden lélek gyermekkorát éli. Mikor átmegegy a másik világba, ahol még nem járt, legalábbis azt hiszi, hogy nem járt. Helyezkedjél bele abba az állapotba, hogy te már nem vagy többé öreg, hanem újszülött szellemgyermeke Istennek.

Pál m.: Hej, de nehéz sor ez!

Körvezető: Hát mondd csak, Kristóf testvérem, hittél abban, hogy az Isten meghallgatja az imádságot?

Pál m.: Nem hittem bíz én. Minek hittem volna, nem volt nekem abból semmi hasznom!

Körvezető: De most lenne belőle hasznod, mert akkor most is tudnál fohászolni és kérhetnéd őt, hogy: Istenem, Atyám, látod, milyen gyámoltalan vagyok, azt sem tudom, hol és ki vagyok, segíts meg engem, adj nekem egy parányi világosságot, hogy felismerjem az állapotomat. Én mondom neked, hogy Ő minden lélekből fakadó imát csodásan meghallgat. Hiszen már a Kristóf gyereket is azért küldte hozzád, hogy próbáljon téged felébreszteni, hogy a gondolataidat Őreá irányítsad.

Pál m. (a meghatottságtól küzdve): Egészen megszorított engem. Pedig én nem szeretek szomorkodni. Hej, Kristóf gyerekek, jer elő, ez az úr még megríkat engem! Már itt is a Kristóf gyerekek. De jóképű gyerekek, nem hiába, hogy az én unokám!

Most a médium által az unoka szelleme szólal meg.

Pál m.: Végre-végre megtört a jég. Köszönöm, nagyon köszönöm.

Körvezető: Isten hozott, kedves testvérünk.

Pál m.: Nem is tudjátok, testvéreim, hogy milyen nagy hálát és örömet érzek azért, hogy ennek az én szegény testvéremnek, a nagyapónak, akivel én ideát olyan régi idők óta próbálkozom eredmény nélkül, ilyen hathatós segítséget és bizonyosságot nyújtottatok.

Körvezető: Nem a mi érdemünk, Isten kegyelme tette ezt, Isten iránt kell hálásnak lenned, akinek, mint látod, mindenre megvannak az eszközei.

Pál m.: Igen, leborulva adok hálát az Istennek, hogy ilyen nem mindennapi eszközt és lehetőséget adott a kezembe, hogy idehozhattam őt, aki annyira bele volt rögzödve földi életébe, hogy lehetetlennek látszott őt a haladás útján csak egy talpalatnyival is előbbre vezetni. Íme, most megriadva és megdöbbenve áll itt és végérvényesen elhitte, hogy ő már nem ember többé. Földi életemben - amely már régen volt - sokat küzdöttem az öreggel, sokszor próbáltam én őt, a vén embert, a mennyiek felé fordítani, de mindannyiszor leintett azzal, hogy én gyerek vagyok, ő pedig öreg ember. Hiába, a falu abból indult ki, hogy egy száz esztendő embernek szükségképpen mindent jobban kell tudnia, mint aki még talán harminc éves sincs.

Pedig az Isten milyen végtelenül irgalmas volt hozzám, és milyen korán, úgyszólván gyermekkoromban látnom engedte, hogy egyáltalán nem úgy van, mint ahogyan azok az egyszerű emberek gondolják. Nekem az a különös kegyelem is osztályrészül jutott, hogy én már iskolázott ember lettem, tehát többoldalú hatás alá kerültem, és így abból a rengeteg sok impresz-

szióból, amely engem ért, módomban állt és alkalmam nyílt mindig kiválogatni azt, ami jó, ami érték. Úgy gondolkoztam, hogy bármit küld az Isten - a véletlenben nem hittem - jót vagy rosszat, az mindig hasznomra válik. Úgy is volt. Beteges gyermek voltam, az igaz, de ez csak arra volt jó, hogy jobban elmélyedjek, és élesebben figyeljek; és több időm és több lelki békességem maradt ahhoz, hogy a jót a rossztól különválogassam. Míg az olyan egészséges embernek - mint amilyen nagyapó is lehetett fiatal korában - az élet talán kelleténél jobban is tetszik, s az élet örömei nem engedik, hogy a belső szemlélődése kibontakozhassék. Így azután nem nyílt neki annyi alkalma a jót megszerezni magának. Azért én őt nem ítélem el, mert hiszen ő talán nem is tehet erről. Nekem így áldás volt a beteges test.

Amikor ide átjöttem, a hálától és a boldogságtól megsemmisülten borultam le imádkozni, mert világosság és boldogság fogadott. Itt azután kipihentem azt a fáradtságot, amit a betegségem szükségképpen maga után vont, és feldolgoztam az életemet. Akkor telt meg csak igazán hálával a lelkem, amikor azt láttam, hogy az a rövid idő, amit a földön töltöttem, milyen nagy lépéssel vitt engem előre. Mélységes szánalom fogott el olyanokkal szemben, mint az én szegény nagyapám, akinek a földi élete vajmi kevés gyümölcsöt termett.

Talán hosszadalmas voltam, bocsássatok meg.

Körvezető: Csak mondd el, kedves testvérem, minket ez mind nagyon érdekel.

Pál m.: Nagyon kedvesek vagytok. Már be is fejeztem; csak köszönetet kívánok mondani, hogy az én testvéreimet olyan szeretettel fogadtátok, és az ő nem kívánatos fellépése és modora dacára is olyan szelíden és jósággal beszéltél hozzá. Áldjon meg titeket a jó Isten!

Más szellem:

Két típust kívántam bemutatni nektek annak szemléltetésére, hogy milyen sokat tehet a szellem a maga képességeinek latba

vetésével és a maga jóra való igyekezetének és világosságának munkába szólításával.

Az első testvér, aki száz esztendő telt testben a földön, semmit sem haladt előre; a száz esztendő számára úgyszólván egészen elveszett idő. Típusa ő azoknak, amilyenek a földön nagy tömegekben élnek, akik beleszületnek a nekik megfelelő, és hozzájuk hasonló környezetbe, s mindazt, amit az ő életük és az ő környezetük ad, nagyon jónak találják, itthon érzik magukat a földön. Ezek azok, akik így szoktak beszélni: hiszen az apám is így tett, a nagyapám is és annak őse is, miért tegyek én másképp? Ezek azok, akik behódnak minden néven nevezendő szokásnak: jónak, rossznak egyaránt, amit a tömeg cselekszik. És mivel a tömeg tudatlan és a földön rendszerint helytelen és téves dolgokat cselekszik, azért ez ilyen önállótlan lélek mindazokat a helytelenségeket magáévá teszi, s mert mások is azt cselekszik, ő is azt cselekszi.

Egyízben beszéltem már nektek arról az általánosító fluidról, amely egy-egy tömeget befed, amely nem tűri meg azt, hogy abból a tömegből valaki is ki akarjon emelkedni. Nagyon rossz néven veszi a tömeg, az ú. n. „társadalom”, ha valaki nem hódol mindenben a megszokottságoknak. Olyan ez a fluid, mint a por, a füst, vagy a korom, amely minden tárgyat, kisebbet-nagyobbat egyaránt betakarni és mindent egyszínűre mázolni törekszik. És ha le nem tisztogatják azokat a tárgyakat, egy bizonyos idő múltán minden egyes tárgy fekete vagy szürke lesz, mert hiszen ez a por, ez a füst, ez az általánosító fluid nem tesz kivételt kicsiny és nagy közt.

Ez a nagyot lehúzni törekszik; és fájdalom, sok többre hivatott szellem, aki testbe jön, áldozatává válik ennek az általánosító atmoszférának, elfelejti az ő 'különálló egyéniségét, elfelejti többre hivatottságát és behódol a szokásoknak, rabjává lesz azoknak a szenvedélyeknek, amelyek az ő társadalmi rétegét jellemzik, és ahelyett, hogy előre jutna, visszafelé halad. És amikor megcsinálja a zárlatot az élete végén, keserű fájdalom-

mal látja, hogy mitsem hozott magával, de elveszített egyet-mást abból, amivel a földi életbe belépett.

Ez a testvérünk, aki száz esztendő telt a földön, egészen rabja volt ennek a fluidnak, jól érezte benne magát, nem tett egy mozdulatot, nem tett egy lépést sem, hogy kiemelkedjék belőle. Még súlyosabbá teszi a helyzetet az, hogy az ilyen szellemet, amikor átjön ebbe az ő igazi hazájába, a hosszú emberi élet folyamán rárakódott megszokottságtól nagyon nehéz megtisztítani és néha újabb száz esztendő kell ahhoz, hogy csak annak a tudatára is fel lehessen ébreszteni, hogy többé már nem ember, hogy már többé nem hódolhat azoknak az általánosító szokásoknak, amelyek a földön a lelkét belepték.

Szemben áll vele a másik, az unoka, akinek a lelkében nem hallgatott el az isteni szózat akkor, amikor a földre jött, nem hallgatott el annak a világosságnak a hangja, amely a szívéből megszólalt, és nem kedvetlenítették el őt a környezetének gúnyolódásai, csipkelődései és bántalmazásai. Mert az ilyen környezet megszokta azt, hogy mindenkinek ugyanazokat a szokásokat, mindenkinek ugyanazt a divatot kell szolgálnia. Ő ment a maga útján, az ő egészséges lelki érzése különválogatta minden impresszióból a jót és a rosszat, úgy, mint azt ő helyesen mondta és megfigyelte. A jót megtartotta, a rosszat pedig elvetette s így folyton növelte és táplálta a lelkét, amely beteges testében izmossá erősödött, úgy, hogy amikor visszakerült ide, ebbe a világba, nem remélt nagy boldogság lett az osztályrésze.

*

Mi is kell tehát ahhoz, hogy a földre utalt szellem ilyen életet élhessen, mint ez a testvér, aki a földi életet olyan jól használta ki?

A földi élet mindenkinek minden órában, minden percben elegendő impressziót szolgáltat ahhoz, hogy a lélek állandóan arra kényszerüljön, hogy azokból az impressziókból, azokból a történésekből, amelyeket az élet nyújt, azokból a szavakból, amelyeket felebarátaitól hall, azokból az ismeretágakból, amelyek-

kel foglalkozik, azokból a szépségekből, amelyeket a természet, vagy a művészet állít a szeme elé, kiválogassa mindig a jót és beépítse a lelkébe.

Mi kell ehhez? Mindenesetre kell helyes ítélőképesség és az Isten kegyelme. Isten kegyelme évezredek és évezredek bocsát rendelkezésére az alig bontakozó emberi öntudatnak ahhoz, hogy ezt a megkülönböztető-képességet, vagy mondjuk, ezt a helyes kritikai érzéket megszerezze. Az emberi lélek tulajdonságai lassan-lassan bontakoznak ki azáltal, hogy a Gondviselés sorra megengedi a lélek vágyainak megvalósulását.

Mert a primitív gondolkozású lélek kezdetben, amikor még megismerése nincs, vagyis amikor még a szellem nem ébredt öntudatra, csak az önzés alapján állva képes tanulni és munkálkodni. Az önzés alapján állva ítéli meg a dolgokat, amelyekkel az élet neki szolgál, és úgy ítéli meg, hogy ami neki jóleső, ami az ő testi énjének, vagy mondjuk, lelki vágyainak kellemes, azt mindenáron megszerezni törekszik, míg azt, ami neki szenvedést okoz, mindenáron elhárítani, és ha másképp nem megy, másra áttolni igyekszik.

Ezért az isteni Gondviselés minden ilyen ébredező emberi léleknek megengedi azt, hogy mindent elérhessen, amire vágyik, hogy miután elérte, megtapintotta és megtapasztalta, hogy az por és hamu, kiábrándulva belőle hátat fordítson annak. Isten kegyelme megengedi minden embernek, aki a fejlődésnek még ezen a fokán áll, hogy egy életében élvezhesse a föld gyönyöreit, amelyek özönnel tódulnak feléje, hogy amikor az azokkal szükségképpen együtt járó gyötrelmek, szenvedések, csálódások, betegségek, fáradalmak rázúdulnak, megértse, hogy helytelen irányba tévedt. És ha egyébből nem, abból a tapasztalatból, amely a gyermeket arra készíti, hogy ha egyszer megégette az ujját, ne menjen ismét a tűzhöz, szakítson ezzel a vággyal, és ne kapkodjon többé utána.

Egy másik életében megengedi a kegyelem, hogy gazdag legyen, mivelhogy a tévedező lélek azt hiszi, hogy azzal mindent

meg lehet vásárolni. És amikor elérte ezt a vágyát, és látja, hogy ez a földi állapot az emberek irigységének, önzésének, ravaszkodásának, fondorkodásának milyen óriási áradatát zúdítja feléje, bizonyos undorézés ébred benne, és sokszor ő maga dobja el azt a jót, azt az előnyt, amelyet magára nézve kívánatosnak talált. Talán néha az étellel együtt dobja el, annyira mélységes fájdalmat ébreszt benne a csalódás, amit ennek a vágnak a beteljesülése vont maga után.

Egy másik életben megengedi, hogy hatalmas legyen, és emberek felett uralkodjék. A hatalom tudatában leigázza az embereket, akiket alája rendelt a végzet, és amikor annak szükségképpen beálló következménye eljön, vagyis a megaláztatás, sokszor a bosszú és nem egyszer az erőszakos halál, akkor kiábrándul ebből a vágyból is és soha többé nem kíván hatalmaskodni, soha többé nem kíván emberek fölé kerülni, hogy azok tőle függjenek.

Egy életében talán megengedi azt, hogy dicsőséget szerezzen, az emberek előtt neve, fénye, ragyogása legyen. Talán valami képességet ad neki a Gondviselés, amely az emberek előtt csillog. És amikor ezt is elérte, és látja, hogy az emberek - természetesen mindig az átlagemberekről van szó - hogyan tolakodnak hozzája, hogyan hízelegnek, hogy minden emberi méltóságukat megtagadva milyen szolgálai módon keresnek egy kis sütkérezést az ő fényében, akkor a lelkében lassan-lassan kezd ez a dicsőség szintén értéktelen dologgá válni. Kezd belelátni sok ember üres lelkébe, és soha többé nem kíván dicsőséget és ragyogást, amely megrontotta az emberekbe vetett hitét.

Amikor a lélek mindezekkel végzett, mindabból kiábrándult, amit neki a föld és az emberi élet nyújthat, akkor érkezett el az időpontja annak, hogy a szelleme fölébredjen. Akkor az önzés álláspontját elhagyva rátér az önzetlenség álláspontjára, és a megítélés tekintetében nem a jólesőt keresi többé, hanem az igaz jót, és nem a neki szenvedéstokozót háritja el többé magá-

tól, hanem azt, *amit az igazság világosságában rossznak ismert meg.*

Ettől a pillanattól kezdve szolgál a felébredt egyéniség Istennek. Még nem tökéletes, *de az elv, amely szerint él, tökéletes, mert az elv ugyanaz, ami a tiszta szellemek elve: mindazt, ami jó, érvényre juttatni, és semmit, ami rossz, nem engedni érvényesülni.* Még tévedezik, megítélésében itt-ott homály esik a lelkére, és elhibázza a választást, de a következő pillanatban, a következő órában, vagy a következő alkalommal már visszazökken a helyes megítélés vágányába. A jót és a rosszat gondosan különválogatja, a jót cselekszi, a jót magáévá teszi, mert most már tudja, hogy csak az a mienk, amit másnak adunk, csak az a mi tulajdonunk, ami jót mi magunkból máshoz juttatunk, tehát a jót magáévá teszi, az ellentétes elvet pedig ellöki magától, és nem engedi a világban érvényesülni. Ekkor bontakozik ki mind határozottabban a helyes megítélő képessége.

*

Az isteni Gondviselés ilyen hosszú úton vezet végig a lelket, csak azért, hogy a helyes megítélés képessége benne életre ébredjen. Aki már idáig eljutott, az minden impressziót, amit az élet útjába hoz, a lehiggadt, békés jóakarattal szemüvegén keresztül szemlél. Nem lesz elfogult, és nem alkot előre ítéletet olyan dolgok felett, amelyeknek a tartalmát még nem ismeri, hanem jóakarattal fogad minden impressziót, nyújtsa azt az élet, vagy a felebarátai, vagy nyújtsa azt egyéb, bármi néven nevezendő körülmény. Középről megvizsgál mindent, a jót kivonja belőle, a rosszat félreállítja, és ezáltal a szellemét, a lelkét mindjobban gazdagítja.

Ekkor ébred fel benne az igazi szeretet. Mert mi más az a jóakarattal, amellyel minden dolgot fogad és szemlél, mint a szeretet kezdete? *A megérteni akarás, a teljes előítélet mentesség, a teljes jóakarattal minden irányban: ez a szeretetnek a csírája.* Az a világos ítélőképesség pedig, amely őt arra képesíti, hogy a jót a rossztól gondosan különválogassa, *a bölcsesség világossága.*

Ez annak a bölcsességnek az eleme, amit ő tiszta szellem korában ajándékol kapott az Atyától. Végül az, ami őt előre viszi, és folytonos munkálkodásra serkenti, az *akarát*, amelyet megteremtése pillanatában az Atya behelyezett.

A tiszta szeretetnek, az igazi világosságnak és a szabad-akarathoz csírái csak ekkor kezdenek kibontakozni a lélekben, és ezekkel együtt ébrednek a szellem öntudata.

Aki a fejlődésnek útján idáig eljutott, mérhetetlenül gyorsabb iramban teheti meg a fejlődés további útját, mint az, aki még az alsóbb szinteken az örökös kísérletezés, az örökös csalódás, az örökös próbálgatás nehéz és keserű útját járja, mert az ilyen a maga értelmével, a maga jóakarásával és becsületes törekvésével a lelkét mindennap, minden órában és minden percben gazdagíthatja.

Az eddig a fokozatig eljutott szellem számára a szenvedés feleslegessé válik, mert *ha éri is szenvedés, az azért éri őt, hogy általa magára vegyen valamit a világ terheiből. A szenvedés csak azok számára természetes, keserű orvosság, akik még a lelkük vágyait hajszolják. Ezeknek szükségképpen szenvedniük kell, mert helytelen vágyaik beteljesülését nyomon követik a szenvedések, hogy kiábrándítsák őket tévedező vágyaikból. De aki Istennek dolgozik életének minden napjában, annál a szenvedésre, mint nevelő eszközre, szükség nincs.*

Az Isten rendkívüli kegyelme azonban még ezt a nagyon gyors forgású haladást is még jobban meggyorsította az ő legújabb kegyelmi ajándékával, a szellemtannal. Akiknek a szelleme felébredt, akik mindenkor az Atyának kívánnak dolgozni, akik jóban-rosszban mindenkor imádkozó lélekkel csak azt akarják tenni, amit az Isten akar, azok számára hatalmas eszközül adta a betekintést a szellemvilágba, abba a törvényvilágba, amely az átlagember előtt, vagy aki még csak lelki életet él, de szellemi életet még nem, zárva van.

Ez a törvényvilág hatalmas, ragyogó perspektívát nyit, az ismeretet és az ítélőképességet óriási módon kitérít annak a nagy-

ságnak szemlélésénél, amelyet a lélek elé tár, s egyúttal az ember kicsinységét még jobban feltünteti. Tehát még mélyebb és nagyobb alázatosságra neveli Isten gyermekét annak a ragyogó távlatnak a szemlélése, amit ez a világ mutat a haladni vágyó szellem számára, s megacélozza az akaratát, hogy egykor mostani törekvő állapotából eljuthasson azoknak állapotába, akik bűn nélkül, büntelen környezetben, egész lelkükkel, lelküknek minden megmozdulásával szolgálhatják az igazságot, a világgosságot, az Istent!

Az igazság hatalma.

Pál m.: Emberek közellétét érzem, és ez még jobban felújítja a lelkemben azt a keserűséget, amelyet az élet nekem olyan bőségesen juttatott. Az élet? Nem, az emberek! Az élet az emberek nélkül semmi, egy üres szó csupán; az emberek azok, akik az embert meggyötrik, megkínózzák, és elviselhetlenné teszik számára az életet. Mit keressek én emberek közt?

Körvezető: Ezúttal olyan emberek közé jutottál, akik részvéttel és szánalommal vannak mindenki iránt, akinek a szíve fáj.

Pál m.: Te is egyike vagy azoknak! A férfiakat éppenséggel gyűlölöm, és akármit mondanak is - hiszen elég leplezetlenül beszéltek velem - nem hiszek nekik többé.

Körvezető: Talán elmondanád nekünk a te szomorú történetedet, részvéttel fogjuk hallgatni.

Pál m.: Ugyan, mi hasznod lenne belőle?

Körvezető: Nem a haszonért akarom ezt cselekedni, kedves testvérem, hanem azért, hogy téged megnyugtassalak.

Pál m.: Nem lehet egy egész élet keserűségét egy-két kenetteljes szóval eltörölni.

Körvezető: Minden cselekedetünknek, gondolatunknak és érzésünknek megvan a maga következménye, amelyet viselnünk kell. Isten azonban minden gyermekét egyformán szereti, de különösen szereti azokat, akik belátják, hogy nem úgy éltek, ahogy kellett volna élniük.

Pál m.: Élhettem én másképp? A nő nem válogathat, hogy így vagy úgy éljen! Úgy kell élnie, ahogyan neki az erősebbek, a férfiak előírják, és ahogy kényszerítik, mert gátakat és akadályokat raknak eléje és mögéje, hogy semerre se szabadulhasson. Van választási lehetőség? Nincs!

Körvezető: Az élet minden helyzetében van az embernek egy iránytűje, amely megmutatja, merre kell mennie; van a lelkében egy hang, amelyet Istentől kapott, hogy figyelmeztesse őt, ha valami olyat akar cselekedni, ami nem helyes, ami kárára lenne. Ha ezt a hangot figyelemmel kíséri, eltévedhet ugyan, de ez a hang újból és újból a helyes útra fogja terelni.

Pál m.: Úgy látszik, azok lelkében, akiktől az én sorsom függött, ez a hang nem szólt; azok egészen mástermészetű emberek voltak, mint amilyenekről te regélsz, mert olyan embereket én nem ismertem.

Körvezető: Meg fogod később tudni, hogy mi volt ennek az oka.

Pál m.: Mi volt az oka? Az én tehetetlenségem és az, hogy nem születtem kellemes külsővel, mert talán - persze, úgy van - az Isten is férfi, akit te olyan kenetteljesen emlegetsz.

Körvezető: Én, kedves testvérem, azért beszélek Róla, mert tudom, hogy Ő kimondhatatlanul jó, és amikor szenvedünk, még akkor is az a célja, hogy a tapasztalatok nyomán jobb megismerésre jussunk. De ismételve kérlek, mondd el nekünk az élettörténetedet, mert éneikül nem jutunk egymáshoz közelebb.

Pál m.: Én nem is kívánom, hogy közelebb jussunk egymáshoz, nekem elég volt a férfiakból. Ha az én élettörténetem elmondásának az lesz a következménye, akkor inkább elnémulok.

Körvezető: Egyről biztosíthatlak: Ha igazán és őszintén kitárod azt, ami a szívedet nyomja, meg fogsz könnyebbülni, és mi nem is akarunk mást.

Pál m.: Megkönnyebbülni? Nem látom be, hogyan lehet attól megkönnyebbülni! Hiszen ha visszagondolok arra az életre, amelynek emlékei most, hogy emberek közt vagyok, kezdenek felélénkülni és felrajzani a lelkemben, annál nehezebbé válik a szívem, nemhogy megkönnyebbülést várhatnék! Hiszen ha az ember egy keserves útra visszagondol, attól bizony nem lesz könnyebb a lelke. De mondd, mi hasznod lesz belőle? Eddig mindig csak azt láttam, hogy az emberek csak azt teszik, amiből hasznuk van; előttem elfogadhatatlan, hogy amióta én meghaltam és ebben a homályos világban élek, azóta az emberek annyira megváltoztak volna, hogy már egyébért is cselekszenek valamit, mint haszonért.

Körvezető: Igazad van, az emberek nagy egészében nem változtak meg, de azért, mert még mindig nem ébredtek annak tudatára, hogy hol és miképp keressék az igazi segítséget, mégis mindig vannak és lesznek az emberek közt olyanok, akiknek érzésvilága tisztább, nemesebb, résztvevőbb a szenvedőkkel szemben. Itt-ott akadnak jó emberek is, lehetetlenség, hogy te egyetleneggyel sem találkoztál volna életedben.

Pál m.: És ti olyanok vagytok?

Körvezető: Mi ilyenek szeretnénk lenni.

Pál m.: Szeretnénk! Hát akkor várjunk talán, míg olyanokká lesztek! (Magában): Kétségtelenül kiérzik a hangjából valami jóindulat, de mit tudom én?

Körvezető: Azzal tisztában lehetsz, hogy mi tőled nem várhatunk semmit sem.

Pál m.: Hát ez már igaz!

Körvezető: Mert te már nem is tudnál nekünk semmit sem adni. Ha ezt beismered, akkor feltételezheted azt is, hogy mi önzetlenül akarunk rajtad segíteni.

Pál m.: Még van elég lehetőség: pl. a kíváncsiság. De körülöttem nőket is sejtek, majdnem hogy látok, azok talán valami hasznát vehetik annak, amit hallani fognak. Egyébként nekem ez is mindegy! Nem tudom, mit csinálnék, ha az életemet elől-

ről kezdhetném. Talán vad és szilaj lennék, arra bíztatnám és lázítanám a nőket, hogy a férfiak gaz zsarnokságával szemben a legmesszebb, a késhegyig menő ellenállást tanúsítsák, ne hagyják magukat kiaknázni és kizsákmányolni. Jó, hát azoknak, akik még tanulhatnak belőle valamit, elmondom.

Volt nekem egy úgynevezett apám is. És hiába fogsz te nekem a te kenetteljes paposkodásoddal arra hivatkozni, hogy a szülőket tisztelni kell, én megvetem és gyűlölöm őt, és nem is érdekel egyebet. Ő volt az én egész szerencsétlenségemnek forrása, ő tartotta a kezét az én életemen, hogy az soha lélekzethez ne juthasson. A boldogságnak még csak az első csírája sem bontakozhatott ki, mert ő fagyasztotta azt le. Volt nekem két bátyám is, de azok éppen olyan címeres gazfickók voltak, mint az apjuk. És volt nekem egy férjem is, aki mindegyiket túlhaladta ezekben a dicső tulajdonságukban. Szerencsétlenségemre nem születtem szép arccal, és a nők tudják, de a férfiak nem tudják azt, hogy egy leánynak milyen érzések ébrednek a lelkében, ha lát egy úgynevezett szép arcot, aki után a férfiak visszafordulnak, és ha belenéz a tükörbe, az, amit a tükörben lát, csúf paródiája annak, amit a lelkében elképzél, és amilyen szeretne lenni. Biztosan az apám is ezért utált engem. Nem igen hallottam tőle barátságos szót még mint gyermek sem. Én voltam az a bizonyos „Prügelkind”, a bátyáim azonban szinte bizalmas barátai voltak apámnak. Az apai büszkeség kielégülhetett bennük, mert valódi férfiak voltak: csinosak és arcátlanok; az apjukhoz hasonlítottak.

Nem voltunk szegény emberek, az apámnak kisebb banküzlete volt. A mi városunkban tekintélyes ember számba ment. Azt mondhatnám, éjjel-nappal az üzletek után szaladgált. A két fia pedig a szoknyák után szaladgált, természetesen azok után, akik a tükörbe nyugodtan nézhetnek, mert egy kellemes, kihívó, csinos arcocska mosolyog rájuk belőle.

Én pedig csak mint az út szélén álló bogáncskóró nőtem és nőtem száraz unalommal. Jó szót néha, csak könyörületből

kaptam. Láttam, hogy ők hárman, a „teremtés koronái” igyekeznek velem gyorsan végezni: ha pénz kellett valamire, hamar ideadták, hogy ne sokat kelljen beszélgetni, ha valamit kívántam, hamar megtagadták, hogy ne legyen hosszú beszélgetés belőle. Hogyan élhettem volna másképp, hogyan válogathattam volna élelehetőségekben?

Azután eljutottam abba a korba, amikor minden leány szívében megmozdul valami, megszólal és visszhangra vár. Nem mondom, hogy nem voltak olyanok, akik próbálkoztak, de én mind egyiknek az arcán, a szemében láttam ugyanazt, amit az én két bátyámnak meg az apámnak a szeméből láttam, hogy nagyon jólesett nekik, amikor bevégeztük a beszélgetést, és másfelé fordulhattak. Tehát annyi józan eszem nekem is volt, hogy az ilyen, akár mit hazudott is, mégsem kellett élettársul. Azonban jött egy csinos arcú férfi, aki nem fontoskodott, aki nem hencegett, hanem mindentől tréfát csinált. Kissé orcátlan volt, de mindig könnyed, mindenben talált nevetnivalót, és ez a nevetés valahogy engem is magával ragadott, és még azt a megjegyzést is megkockáztatta, hogy amikor nevetek, egész kellemes arcom van. Ebben a dicséretben benne van az is hogy nem voltam szép.

Miután ennek az embernek könnyed modorán és örökké pajkos, vidám szemén nem láttam az undorral vegyes unalomnak azt a keverékét, amelyet a többiekén láttam, tehát átengedtem magamat annak a balga álomnak, hogy talán van valaki, aki nemcsak az arcot nézi, hanem a szívet, amely lehet szép, ha az arc nem is tetszetős.

Persze ez az ember is csak férfi volt, még pedig mennyire férfi! Hamarosán kirukkolt a mondanivalójával, hogy neki pénz is kell. Még szép volt tőle, hogy az „is”-t odatette. Az apámnak megmondtam, hogy neki pénz „is” kell. Az apám dühöngött, szidott, feltette a kérdést, hogy vajon minek is vagyok én a világon? stb. De én nagyon kértem, és amikor minden kapacitásom meddő volt, azt mondtam neki: látod apám, ezen az áron

megszabadulsz tőlem. Láttad volna, hogyan kiderült az arca! Minden embernek van egy pont a lelkében, amelyet megérintve közelebb juthatunk igazi lényéhez; nála ez volt az a pont, amelyet megérinthettem. Rögtön engedékenyebb lett, feltételesen ígért, alkudozás után ígért.

Szégyenletes áru a nő, amikor pénzért adják el. Még szégyenletesebb, mint a kofa áruja, mert a kofa pénzt kap az áruért, de aki a leányát árulja, annak az áru mellé még pénzt is kell adnia. Elég az hozzá, hogy az én vőlegényem végre megelégedett azzal az összeggel, amelyet kilátásba helyeztünk.

Megesküdtünk, és a nászéjszakánkon - sötét, komor téli éjszaka volt - az apám bankját kirabolták. A kasszát kiürítették, pénz volt, pénz nincs! A hatóságok a tettes nyomára nem tudtak jutni, és harmadnap az én újdonsült férjem a legközönségesebb kocsis módjára kezdett velem beszélni, és amikor apelláltam az ő emberi érzésére, egyszerűen azt mondta: „nézz a tükörbe, és szégyelld magadat!” (Undorral): Gyűlölöm a férfiakat!

Azután ő keresett magának szórakozást és kárpótlást másfelé. Néhány nap múlva már láttam más nőkkel kocsikázni, szórakozni, én pedig magamra maradtam egy még szárazabb, még gonoszabb és ridegebb életben, mint amilyen a leánykorom volt. A két bátyám, akiknek valahogyan nagyon jól kezdett menni az üzleti vállalkozás, adott alamizsnát nekem, hogy meg tudjak élni én és a gyermekem, öregasszony lettem huszonöt esztendőskoromban. Fásult, fáradt voltam, telve a legkeserűbb érzésekkel, de csak vonszoltam tovább az élet igáját, mert mit tehettem egyebet??

Körvezető: Most már a gyermekednek is élhettél.

Pál m.: A gyermekemet nem szerettem. Nem szerettem úgy, mint ahogyan az anyák szokták a gyermekeiket szeretni. Nem fitogtatok előttem álérzéseket. Az a gyermek a leghitványabb lelkű férfire emlékeztetett, teljesen annak az arca volt. És az egy-két nap, amit azzal az emberrel együtt éltem, nem volt alkalmas arra, hogy az emlékeket bearanyozza. Keserű volt a

lelkem fenékiig. De mert a gyermekem szép volt, egyik bátyám, aki már akkor kezdett nagyúri módon élni, még nagyobb mértékben, mint azelőtt, magához vette, és úgy neveltette, mint az övét.

Körvezető: önként adtad oda neki?

Pál m.: önként.

Körvezető: Tehát lemondtál arról az egyedüli jóról, amit az élet neked nyújtott és nyújthatott volna.

Pál m.: Először is nem lemondás az, ha az ember valamit szívesen odaad. Másodszor nálam csak szegényen élhetett volna, ott pedig vidáman és bőségesen élt. (Kedvetlenül): De mind-egy!

Múltak az évek. Az apámat nem kívántam többé látni, gondolhatod, hogy ő még kevésbé engemet. Azonban egy reggel - éppen karácsony volt, és keserű lélekkel gondoltam azokra, akiknek ez az ünnep annyi felszínes örömet nyújtott - megdöbentő meglepetés ért. Az apám, akiről tudtam, hogy a feje sem fáj, életerős és gavallér módra él a fiaival együtt, karácsony reggelén agyonlőtte magát. Mivel nem érintkeztünk, az újságból olvastam az egész históriát. Az apám agyonlőtte magát és egy levelet hagyott hátra. A levélben őszinte gyónást tett. Elmondta, hogy ő gonosztevő, de a lelkiismeretét egy rövid újságcikk felébresztette. Ebben az újságcikkben az állt, hogy X. Y., egykori legjobb barátja, aki vagyonának nagy részét az apám bankjában gyümölcösztette, az óta a nevezetes bankrablás óta koldusbotra jutott, és most, annyi esztendő hiábavaló erőfeszítése után egy külvárosi szállodában öreg feleségével együtt megmérgezte magát. Az apám olvasta ezt, és akkor valami rettenetes fájdalom vett rajta erőt, és megírta búcsúzólevelét a hatóságokhoz, amelyben bevallotta, hogy a saját bankját ő rabolta ki a két fiával együtt azért, hogy nekem ne kelljen hozományt adnia. A pénzt a két dicső fiú nagyszerűen használta tovább, és eltartották derék, gyöngéd édesapjukat. A hatóság persze rátette a kezét az én két elegáns bátyámra, és én nagy

keservesen bejutottam a szegényházba, ahol nagyon rövid idő múlva befejeztem.

Utálok és gyűlölöm a férfiakat, és ha előlről kezdhetném ezzel a tapasztalattal, talán apagyilkos lennék, vagy ha az nem, valami más szörnyű cselekedetre szánnám el magam. Egyáltalán nem könnyebbültem meg.

Körvezető: A megkönnyebbülést, remélem, meg fogod kapni akkor, ha a mi szokásunk szerint mi fogunk érted imádkozni ahhoz a jóságos, irgalmas Istenhez, akit te még nem akarsz, vagy nem tudsz megismerni. (Elmondja a szegény szellemekért szóló imát.)

Más szellem.

Ez a szegény testvér nem azok közül való, akik mint érett kalászok állítatnak ide, hogy abba a bizonyos csűrbe betakarítsák őket, a megért lelkek gyülekezetébe. Neki még egy hosszú életet kell végigélnie, amely életnek új, derűs, kellemes és boldogító impressziói lesznek hivatva arra, hogy a lelkében felgyülemlett keserűséget, csalódásokat, azt a fájdalmat, unalmat és sivárságot, amelyet egy rideg élet és gonoszindulatú emberek okoztak neki, áttisztítsák, eltüntessék, és azok helyébe életörömet, a hitben való boldogságot és a reménység csillogását ültessék.

Mert *minden lélek arra van hivatva, hogy örüljön*; senkinek sem az a rendeltetése, hogy búslakodjék, gyötrődjék, szenvedjen. Az ilyen eset szolgáljon illusztrációként olyan igazságok megvilágítására, amely igazságok nektek, embereknek adatnak. De mivel az emberi elme magát a rideg doktrínát befogadni kevésbé tudja, és elfárad annak okfejtéseit nyomon követni, azért adjuk elétek az ilyen illusztrációkat, amelyeken klasszikusan látjátok a törvénynek és a kegyelemnek érvényesülését.

Mert kedves testvéreim, a spiritizmus az *embereknek* adatott, *nem a szellemeknek*, mert a szellemek, akik a szellemvilágban élnek - hogy úgy mondjam - már úgyis spiritisták, hiszen őket már a szellemvilág dolgai érdeklik a legjobban. De az em-

berek nem voltak mindig spiritisták, mert az emberek különböző korszakokon keresztül fejlődtek; és voltak korszakok, amelyekben ez a kérdés az emberiséget egyáltalán nem érdekelte. Ez a mostani korszak azonban éppen ezt állítja az érdeklődés középpontjába. Nem a szellemeknek van tehát szükségük elsősorban a spiritizmus hirdette igazságokra, hanem az embereknek, mert az emberekből szellemek lesznek, és az embereknek, amikor a szellemvilágba kerülnek, tanácsos olyan ismeretekkel rendelkezniük, hogy itt ne mint idegenek állítsanak be, akiknek évtizedek, talán évszázadok kellenek, míg az itteni élet alap-elemeit megtanulják.

A földi élet alkalmas arra, hogy ez alatt a nagyon rövid idő alatt, míg az ember a földön él, a szellemi élet igazságait, törvényeit és lehetőségeit alaposan megtanulja, úgy, hogy évek alatt elvégezheti azt a munkát, amelyet a szellemvilágban évtizedek alatt sem tudnak a szellem eszébe olyan mélyen belevésni. Máskülönben a Gondviselés eszközei, ezek a legkiválóbb „szakértők”, nem pazarolnának erőt és időt az apró embereknek a szellemekkel való közlekedésére. Kicsinyes, apró célokért nem fognak óriási mozgalmakat megindítani, mert *e mögött a mozgalom mögött nagy, beláthatatlan célok, az emberek minél boldogabbá tevésének átfoghatatlan céljai vannak elrejtve.*

Ennek a léleknek életéből most csak az egyik oldalnak a fotográfiját kaptátok; lehet, hogy eljön az idő, amikor a másik oldal is be lesz mutatva nektek^{4*}. Itt csak annyiban jelent ez illuztrációt, amennyiben élesen szemlélteti azt, hogy az igazság törvényét az emberek minden úton-módon megkerülni törekszenek, mert nem hiszik el, hogy az igazság olyan szuverén hatalom, amelynek szeme előtt nem lehet elbújni.

Az emberek álnokoskodnak, kétszínűsködnek, elveszik a másét abban a balga reményben, hogy ezt az igazság törvénye nem veszi észre, és nekik ezért lakolniuk nem kell. A legtöbb ember

⁴ * Lásd: „A szeretet nagyobb, mint az igazság” című közleményt.

bujkál, és a sötétségben mesterkedik, de amikor a napvilágra jön, megkívánja, hogy kifogástalan, korrekt embernek ismerjék el. És miközben a sötétségben mesterkedik, és kacskaringós árutakat követve igyekszik az Igazság Törvényét kijátszani, egy pillanatban csak azon veszi észre magát, hogy két ragyogó szem átható sugara fúrja keresztül az egész lelkét, és amikor hirtelen feltekint, szembetalálja magát az Igazság Törvényével. Az első pillanatban el akar menekülni, de a legelső mozdulatára az Igazság Törvénye megragadja, és könyörtelenül behajtja rajta mindazt, amit ez ellen a törvény ellen vétett, és mindazt a mesterkedést, amelyet az Igazság Törvényének megkerülésével véghezvitt, egy pillanat alatt porrá és hamuvá morzsolja széjjel. Ennek dacára a másik, a tizedik, a századik és ezredik ember is ugyanezt cselekszi.

Az Igazság Törvénye egy darabig utat enged, de amikor az illető azt hiszi, hogy most már zavartalanul élvezheti gonoszságának gyümölcseit, valami jelentéktelennek látszó esemény alakjában egyszerre eléje lép az Igazság Törvénye, mégpedig olyan szörnyű hatással, hogy sokszor ő maga ad elégtételt a megsértett Igazság Törvényének, és oltja ki az életét, amiért annyi gonoszságot cselekedett. Kedves testvéreim, *az Igazság Törvényét kijátszani nem lehet; az ott áll mellettetek, ott ül veletek az asztalnál, ott fekszik veletek az ágyban, ott van kint a mezőn, vagy bent a szobátokban; azt szívjátok be magatokba a levegővel, azt eszitek az étellel és isszátok az itallal. Az Igazság Törvénye minden atomban benne van, mert az Igazság Törvénye Isten akarata a megtéretlen lelkek számára. Az Igazság Törvénye az a tanár, aki a javítóintézetbe küldött vásott, szófogadatlan gyermekek tanítására van hívatva.*

Az Igazság Törvénye elől el lehet bújni egy időre, de az Igazság Törvénye végül rajtaüt a bujkálón, és annak meg kell ismernie, hogy meddő annak balga erőszakoskodása, hogy más-

képp cselekedjék, mint ahogyan azt számára az Igazság Törvénye előírja.

Azoknak, akik előtt az Igazság Törvénye még nem tekintély, akik ezt még nem respektálják, hanem minden úton megkerülni igyekeznek, a ti nyelveteken azt mondhatnám, nincs meg az elegendő spirituális múltjuk, nincs a lelkükben a régmúltakból leszűrődött elegendő tapasztalat arra nézve, hogy az a tapasztalat lelkiismeret alakjában idejekorán megszólaljon, és távol tartsa őket a helytelentől, és a helyes felé terelje őket.

Az Igazság Törvénye nem kegyelmez, az Igazság Törvénye mindent behajt, mint ahogyan a kegyelem törvénye pedig nem igazságos, mert hiszen ha igazságos volna, akkor egyetlenegy teremtett lélek meg nem maradhatna az Igazság Törvénye előtt. Aki az Igazság Törvénye részéről sok ilyen tettenéresen átesett, az sok tapasztalatot gyűjtött össze a lelkében, az sokszor megszegyenült, sok könnyet sírt, sokat fogadkozott, és nagyon sokszor ismét visszaesett; de az Igazság Törvénye mindannyiszor korbácsütésekkel hajtotta őt vissza az egyenes útra, a szoros korlátok közé, ahonnan nem lehet jobbra-balra elkalandozni. Végül az a sok korbácsütés, az a sok megszegyenülés, sok fogadkozás, sok sírás, sok csalódás, sok szenvedés a lélekben egy bizonyos érzékszervet fejlesztett ki, amelyre ismét ugyanazt a szót alkalmazom, hogy *ez a spirituális múlt szava, amely áthangzik a jelenbe.*

Az olyan ember, aki az Igazság Törvényét már respektálja - nemcsak azért, mert fél tőle, hanem azért is, mert az ő benső hangja, az a visszhang a régmúltakból az Igazság Törvényének nagyszerűségét és hatalmasságát kezdi sejtetni vele - azon a ponton áll, amikor a lélek megtanul engedelmeskedni. Megtanul duzzogás nélkül szót fogadni akkor is, ha az neki nem tökéletesen konvenial, szóval *kezd okosan élni* lelki, spirituális szempontból.

A megtéretlen, balga lélek még a végzetszerű óriási hatásokkal szemben is rugódozik, és felemeli a hangját, ami úgy hangzik,

mint az orkánban a tücsök cirpelése. A balga és spirituális múlttal még nem bíró ember még opponál és rezisztál a végzet-szerű események, történések és folyamatok ellen is, de a spirituális múlttal bíró ember a nagy dolgok előtt fejet hajt, a kicsiny dolgokat pedig megbírálja, és igyekszik az életét azokkal is harmóniába hozni.

Az engedelmisséget megtanult, és megtért lélek olyan, mint aki perselybe gyűjtögeti a vagyonát. Az Igazság Törvénye az életnek minden napján, minden órájában, minden percében állít kérdéseket és problémákat az ember és a szellem elé, és az embernek minden nap, minden órában, minden percben határoznia kell az igazság, vagy az igazságtalanság közt. A megtérő lélek, akinek spirituális múltja van, a nap minden órájában, minden percében azt nézi, hogy a jó felé hajoljon, s valahányszor a válaszúton áll, jobb elhatározásával mindannyiszor egy-egy aprópénzt dob a perselybe. Egy földi életben nagyon sok év, sok nap, sok-sok óra és sokmillió perc van. Ezek az aprópénzek percenként, óránként, évenként, évtizedenként nagy vagyonra gyűlnek fel, úgy, hogy mire az ember bevégezte a földi életet, s megérkezik ebbe a világba, ahol mi vagyunk, feltörrik a persely, s egy egész vagyon ömlik ki belőle, amelyen vehet magának díszes öltözetet.

Pedig azt szokták mondani, hogy a ruha teszi a tisztességet. És bizony ebben a világban is nagyobb becsülete van annak, akinek szép, csillogó, tiszta a ruhája, mint annak, aki rongyosan, piszkosan ödög.

Azután vehet magának tágas, díszes, meleg hajlékot, amelyben otthon érzi magát szellembarátaival együtt; vehet magának szolgálkat és szolgálóleányokat.

Ellenben, aki az Igazság Törvénye által minden nap, minden órában, minden percben nyújtott apró kis alkalmakat nem teszi mérlegelés tárgyává, hanem vakon határoz, és ha lehet, nem az Igazság Törvényének szem előtt tartásával - mert nem is tudja, hogy az milyen óriási hatalom és milyen tiszteletreméltó fenség

- hanem a saját törpe énjének pillanatnyi kívánsága szerint há-
tároz, mindannyiszor mintha kezére-lábára valami fonálból
egy-egy kötelék csavarodnék. Kicsiny és jelentéktelen dolognál
csak vékony, pókháló szerű kötelék, súlyosabb, komolyabb
dolognál már egy erős fonál, életbevágó kérdéseknél pedig
egy-egy kötél. És amikor vége van az életnek - miután az élet
sok évet, az évek sok-sok napot, s együtt sokmillió percet tar-
talmaznak - amikor itt, ebben a világban felébred, gúzsba van
kötve anélkül, hogy tudott volna róla, hogyan szerezte mindezt
magának.

A kétféle embertípust egyetlenegy keskeny mesgye választja el
egymástól: *a megtérés mesgyéje*. A megtérés nélkül szűkölkö-
dő lelkeket az Igazság Törvénye tanítja igazságosakká lenni, a
megtért lelkeket a kegyelem törvénye óvja, mert azoknak már
arra van szükségük.

A megtért ember t.i. már felocsúdott abból a kábulatból, ame-
lyet az emberi élet köde von a szeme elé, és szeretne jó lenni,
szeretne igaz lenni, szeretné Istent szolgálni, de mindenekelőtt
szeretné betölteni az Igazság törvényének minden parancsolat-
tát. Azonban az a természet, amelybe bele van öltöztetve: az
emberi természet őt is, még ha lélekben elég erős volna is,
gyengévé, esendővé teszi, és bizony sokszor nincs abban az
állapotban, hogy helyesen tudjon ítélni; sokszor vétkezik, sok-
szor elesik; de újból felkel, mert *az a belső hang, a spirituális
múlt visszhangja* mindannyiszor hangosan figyelmezteti őt a
hibára. És ő sír és szánja-bánja, amit - szinte azt lehetne mon-
dani: minden rosszhiszeműség nélkül - rosszul cselekedett.

Ezeket a kegyelem törvénye hordozza ölében, mert ezek a saját
maguk józan megfontolása és a saját maguk jobbá lenni akará-
sa révén mindig előre akarnak haladni. *Már pedig ha az Igaz-
ság Törvénye őket is megragadná és visszatartaná, akkor
haladásukban lennének meggátolva*. Ennél fogva a kegye-
lem törvénye nem igazságos, hanem részre hajló, mert éppen
azért kegyelem, hogy a könyörtelen igazságot ott, ahol az hát-

ráltatná a haladást, lefogja, lefedje és elhomályosítsa. Mert ezeknek nem válnék hasznukra, ha a könyörtelen igazság lép-
ten nyomon meg-megállítaná őket haladásuknak gyors tempó-
jában.

Ezért mondtam, hogy az Igazság Törvénye nem kegyelmes, hanem arravaló, hogy az igaztalan embereket az igazságra megtanítsa; a kegyelem törvénye pedig nem igazságos, mert az arra való, hogy azokat az embereket, akik az Igazság Törvényét már megismerték és az igazságos cselekedetre mindenkor készek, rosszhiszeműség nélkül elkövetett ballépéseik következményeitől megóvja. És őket a felé a nagy Szeretet felé gyengéden előresegítse, amely nagy Szeretet őket fent várja, ott, ahol ezek a törvények már nem küzdenek egymással. Itt a lélek már levetette az igazsághoz való kemény ragaszkodásának nehéz páncélját, és fel öltözte az alázatosság-
nak azt a szerény köntösét, amelyben mint koldus állhat a legnagyobb Szeretet asztalához kinyújtott kézzel, tudván, hogy ő magától semmit nem érdemel, de Isten mindent megadhat neki, mert meg van írva: „*Kegyelmezek, akinek kegyelmezek, és irgalmazok, akinek irgalmazok*”.

A szeretet nagyobb, mint az igazság.^{5*}

Pál médium (Megborzong): Még visszagondolni is hátborzongató azokra a végtelenbe vesző, kanyargó labirintusokra, amelyekben eltévedtem. Ki tudja, mióta bolyongok bennük! Az egyikből ki, a másikba be; olykor tágulni ígérkezik a szűk alagút, utolsó erőm megfeszítésével sietek tovább, azután válszútra érek, de mindegy, akár jobbra, akár balra megyek, mindig ugyanaz a folytatás, ugyanaz a sötétség, ugyanaz a nyomasztó, félelmes labirintus. Talán már vége van. Ez még

⁵ * Összefüggésben, az előző, „Az igazság hatalma” című megnyilatkozásokkal.

nem történt velem, ami most: megálltam és megenyhültem, s mintha emberek közt lennék.

Körvezető: Jól érzed, kedves testvérem, hogy emberek közt vagy, mégpedig olyan emberek közt, akik szintén nagyon sokszor eltévedtek már a lélek labirintusaiban, de akik mégis megtalálták Isten segítségével és kegyelmével a kivezető utat.

Pál m.: Ilyen labirintusokban kóboroltál te is?

Körvezető: Kedves testvérem, minden ember gyarló és bűnös; az élet iskolájában pedig bizony mindig adódnak olyan utak, amelyekben eltéved az ember.

Pál m.: De ez nem az élet iskolája. Én is voltam ember, és nem jártam ilyen labirintusokban, alagutakban. Jól éltem. Te meghaltál már szintén?

Körvezető: Nem, kedves testvérem, én még ember vagyok.

Pál m.: Akkor hogyan beszélsz hozzám?

Körvezető: Inkább azt kérdezd, hogy te hogyan beszélsz hozzánk?

Pál m.: Nem tudom, valami különös dolog van velem . . .

Körvezető: Nos, te egy földi testet kaptál kölcsön. Hiszen már mondtad, hogy megint úgy érzed magad, mintha ember lennél.

Pál m.: Testet, kölcsön? Hát már ennyire nyomorúságos az állapotom? Kölcsönügyletekkel foglalkoztam, de testet sohasem kölcsönöztem.

Körvezető: Te másféle kölcsönöket adtál úgy-e?

Pál m.: Pénzt! . . .

Körvezető: Sok pénzt sokért?

Pál m.: Ahogy lehetett; azt nézte az ember, hogy ne hiába törje magát. Testet azonban nem kölcsönöztem...Nagyon kényelmetlenül érzem itt magam.

Körvezető: Te Istennek gyermeke vagy éppen úgy, mint mi; Isten pedig mindannyiunknak adott *észt, értelmet és akaratot*, és ha ezeket munkába szólítjuk, akkor megjavíthatjuk a helyzetünket.

Pál m.: Az észet, értelmet és az akaratot én gyümölcsöztettem, és látod, mégsem lett úgy, mint monddod.

Körvezető: Igen, de az a kérdés, hogy ezeket úgy gyümölcsöztetted-e, hogy az felebarátainak hasznára volt?

Pál m. (Az utóbbi szavak hatására láthatólag megriad. Kiáltva): Hej, Samu! Samu! Jaj nekem!

Körvezető: Hát mondd el nekünk, mi történt veled azzal a Samuval kapcsolatban, mert úgy látszik, itt a baj.

Pál m.: Egy nagyon kedves barátom volt ez a Samu, akit én nagyon szerettem. Ő is szeretett engem, és jó volt hozzám; és én nem is akartam neki olyan nagyon nagy rosszat, hiszen én végig hasznára voltam neki.

Körvezető: Mondd el csak nyíltan, úgy, hogy megérthessük.

Pál m.: Nagyon hosszú históriája van, és én félek, hogy meg-unjátok és visszaveszitek azt, amit nekem kölcsön adtatok, mert én nem tudok kamatot adni érte.

Körvezető: Attól nem kell félned, mert itt egyes egyedül a te lelked meggyógyulásának lehetőségével foglalkozunk.

Pál m.: Mindenesetre egy hasznom lesz belőle, hogy annál tovább itt maradhatok.

Körvezető: Ha te ezt haszonnak tekinted, használd ki.

Pál m.: Micsoda nyomorúságba jutottam, hogy még ez is egy óhajtott, boldog állapot!

Nem tudom, mit látsz belőlem, mit nem látsz, de ha látnál is egészen, ez már nem árul el semmit abból, ami voltam, mint ember.

Szegény ember gyermeke voltam, és szegény ember módjára kezdtem. Egészen lent kezdtem, mint ahogy a szegény ember gyermeke szokta, mint boltos inas. Már ott összetalálkoztam az én barátommal, a Samuval. Nagyon jó fiú volt, mindig hajlandó volt megosztani azt, amije volt, ragaszkodó, hűséges pajtás volt, és nagyon szerettem őt.

Nem tudom, te milyen ember vagy, de az ilyen kiskereskedők nem tartoznak a legelőkelőbb emberek közé, és bizony az ina-

soknak nincs valami nagyszerű soruk. Csak egy dolog kecsgeti őket: látják, hogy a gazda mint sepri be mindennap halomszámra az aprópénzt, és ha ekkor még nekik nem is igen jut belőle, arra gondolnak, hogy egyszer majd nekik is lesz egy kis üzletük, és ők is naponta fogják beseperni a pénzt, amit emberek, asszonyok, gyermekek, lányok odahordanak.

Így növekedtünk fel a Samuval együtt, s mint két testvér, egészen összeforrunk. Azután felszabadultunk az inasságból s tovább folytattuk a szolgálatot, most már ütlegek nélkül. Itt-ott már egy-egy kis pénz is jutott a kezünkhöz. A Samu is takarékos volt, én is takarékos voltam, és amikor egy-egy vásárnap elmentünk együtt ebédelni, szövögettük a jövőt, hogy majd mi így csináljuk, úgy csináljuk, mert a gazdánál ilyen meg amolyan hiba van. A Samu mindig arra fektette a súlyt, hogy ő úgy fogja az üzletet vezetni, hogy mindenből a legjobbat adja, és nagyon becsületesen fogja kiszolgálni a vevőket.

Körvezető: És te?

Pál m.: Én pedig azt mondtam, hogy az a fontos, hogy minél előbb sok pénzt gyűjtsön az ember, mert akkor egészen másképp élhet.

Körvezető: Hm, Hm!

Pál m.: Ne mondd, hogy: hm, hm, mert aki annyi pofont kap, mint egy inas, az duplán vágyakozik arra, hogy egyszer ő is osztogathasson.

Körvezető: Hm, hm!

Pál m.: Megint azt mondog!

Körvezető: Igen, mert ez ellenkezik az én felfogásommal.

Pál m.: Az enyémmel nem ellenkezett. Bizony el is jött annak az ideje, hogy mihamarabb otthagyjuk a gazdát. Én egy kicsit hamarabb, mert én jobban gyűjtöttem és kuporgattam, és egy ici-pici kis boltot nyitottam magamnak. Nemsokára a Samu is követte a példámat, ő is ugyanazt cselekedte. Még most is találkoztunk hetenként, néha sűrűbben is, mert valahogy úgy összeszöttek bennünket az együtt eltöltött nehéz esztendők

szenvedéseinek a szálai, hogy alig tudtunk egymás nélkül meg-
lenni. Azután esténként én is besepertem az aprópénzt, meg-
számláltam, betettem a takarékpénztárba, és a pénz szépen
gyűlt, gyűlt. A Samu az ő elveivel lassabban ment előre, de
azért ő is boldogult, mert olyan jó képe volt neki, hogy amikor
bement a vevő, már látta az arcán, hogy ez biztosan többet fog
adni, mint amennyi dukál és jobbat, mint más. Azután meg a
Samu mindenkivel barátkozott a környéken. Hát vékonyabban
keresett, de azért Ő is keresett... De ez mindegy.

Így ment ez évekig. Azután amikor már éreztem, hogy most
már vagyok valaki, akkor gondoltam, hogy jó lenne kissé na-
gyobb valakivé lenni. Samu ezenközben megházasodott, elvett
egy szegény, sehonnai leányt, akit még inaskorából szeretett.
Úgy nézett rá mindig, mint valami szentképre, és alig várta,
hogy annyija legyen, hogy családot alapíthasson, s elvette azt a
szegény senkit. Én egy kicsit rosszalottam a Samu lépését,
mondtam is neki: „Samukám, nem jó üzletet csináltál.” Ő min-
dig szelíden mosolygott az én megjegyzéseimen és azt mondta,
nem tudhatni, hogy nem a legnagyobb kincset szerezte-e meg
magának. Hát jó, mondtam magamban, és én is utána néztem
valamiféle asszonynak. Elmentem a közvetítőhöz, sokáig jár-
tam hozzá, tárgyaltunk, ismerkedtünk, talán tudod, hogy az
hogyan megy.

Körvezető: Igen!

Pál m.: Végül mégis csak sikerült a legnagyobb összeget meg-
állapítani. (Fontoskodva.) Én arra mindig nagyon törekedtem,
hogy jó kereskedő legyek, és néztem, hogy ha már változtatást
csinálok az életben, hát az ne menjen veszteséggel. Így azután
megnősültem én is, és bizony nagy örvendéssel állapítottam
meg, hogy a szegénység ideje végképp elmúlt, s útban vagyok
a jómód, sőt a gazdagság felé.

Amikor meglett az első gyermek, azt mondtam az asszonynak:
„na ebből igazi urat kell nevelnünk!” Az asszony helyeselte.
Mondtam neki, hogy ez is kereskedő lesz, de nem olyan, mint

én, ez iskolákat fog jární, nagyban kezdi, és óriásiban folytatja. És az asszony helyeselt. Az asszony azonban nem nagyon szerette a Samuékat, főképp az asszonyt nem állhatta. Én sem mondhatom, hogy az asszonnyal nagyon meg voltam békülve, (gőgösen) megéreztem rajta a „szegénység szaga.” A Samuval még összejöttünk, de a Samu mindig valahogyan szomorúbban nézett rám, kevesebbet beszélt, kevesebbet neveltünk együtt, és lassanként kevesebbet is találkoztunk.

Azután megszületett a második gyermek. Akkor azt mondom az asszonynak: „nézd, én mondanék neked valamit: valami jövedelmezőbb dolog kellene, mint ez.” Az asszony helyeselt, mert megállapodtunk, hogy a második gyerekből is urat nevelünk, mégpedig független urat, mert tudod az az inasság, különben...(kedvetlenül): ne beszéljünk erről... A feleségem mindig szégyellte egy kicsit, hogy az ura valamikor inas volt, akit pofoztak, s aki krajcárokat kapott borraivalól.

Az elhatározást tett követte, lassanként pénzzé tettünk mindent, azután egy ügyes férfit találtunk, aki pénzügyekben jártas és tanult, és megpróbáltunk pénzzel kereskedni. Banküzletet nyitottunk! Ez mégis csak egyszerűbb dolog, mint egész nap mérni a portékát; sokkal egyszerűbb dolog X-től elfogadni a pénzt és adni rá kis kamatot, Y-nak odaadni a pénzt, és kapni érte nagy kamatot. (Pöffeszkedve): Nem értem, hogy az emberek olyan ostobák, hogy ezt nem látják be, és gürcölnek, vesződnék és az orrukkal túrják a földet. Gyakran mondtam ezt az asszonynak, és ő helyeselt.

Nagyon ügyes ember volt az, akivel együtt dolgoztunk, de persze nem volt neki semmije; ő csak, ahogy mondani szokták, az észet hozta a házhoz: ő vezette az irodát, a könyveket, azután én pedig most már nem aprópénzt, de a bankókat sepertem be. Az asszony már fogaton járt és elegánsan öltözködött, szóval úriemberek lettünk!

Az asszony öltözködött, én gyűjtöttem a pénzt, és a gyerekek növekedtek.

Azonban amikor az embernek a legjobban megy, rendszerint akkor jön mindig valami: az ördög valahogy beleavatkozik az életbe, és mindent elront. (Cinikusan): Tudod, az olyan asszony, aki öltözködik, kocsin jár és kelleti magát, az olyan asszony - hogyan mondjam, hogy megértsd - nem mindig tartozik az egészen tisztességes asszonyok közé. Azután köztünk nem is volt olyan örült nagy vonzalom. Az üzletvezető, könyvelő, cégtárs pedig nagyon csinos ember, ügyes és tanult ember volt, én pedig csak egy ostoba, faragatlan boltos voltam . . . gondolhatod, hogy mi történt?

Körvezető: Gondolom.

Pál m.: Na, milyen jó, hogy ilyen okos emberrel találkoztam! És a viszony már évek óta tartott.

Körvezető: Sajnos, a földi életben már sokszor láttunk és halottunk ilyen dolgokat.

Pál m.: Na hát ez is egy olyan eset volt.

(Bizalmaskodón): Tudod, dacára annak, hogy nem volt olyan örült nagy vonzalom köztünk, mégis borzasztó volt az az első néhány nap és néhány éjszaka, amit ez után a kínos felfedezés után magamat gyötörve végigéltem. Képzeld magad az én helyzetembe, borzasztó volt! Nem akartam regényhős módjára eljárni, de az asszonyt mégis sarokba szorítottam és úgy, ahogy az tőlem, mint faragatlan boltostól kitelt, ráripakodtam. Elmondtam mindennek a céda teremtést, és azt hittem, majd meghunyászkodik. Ő azonban azt mondta: „ha nem tetszik, add ide a pénzemet, amit a házhoz hoztam, amiből te emberré lettél és alászolgája, nincs közünk egymáshoz.” Úgy mentem be hozzá, mint egy böszült oroszlán, és úgy jöttem ki tőle, mint egy leforrázott kutya. Ha én most valahogy elveszítenék egy akkora összeget, becsukhatnám a boltot, és ha elcsapnám az üzletvezetőt, akkor is becsukhatnám a boltot. Ilyen egérfogóba jutottam! Mindamelletten én már nem voltam annyira járatlan, és ostoba az üzletmenetben, én már a fejemben tartottam az összes tételeket,

adatokat, összeköttetéseket, relációkat, amelyekben álltunk; és habár néhány hétig borzasztó gyötrődéssel jártam-keltem és álmatlanul fetrengtem is az ágyamon, a végén mégis csak én kerekedtem felül. Lassanként eljártam az összes érdektársaimat és ügyfeleimet, és üzleti forgalmon és könyvelésen kívül visszaszedtem a kintlevőségeket, és azokat szépen megtartottam magamnak. Az asszonynak megmaradt az üres üzlet a könyvelővel, haha!

Körvezető: Ilyen becsületesen jártál el?

Pál m.: Nos, „ésszel, értelemmel és akarattal.” A cégtárs nem tudta, mi történik, de azért meg volt szeppenve, amikor látta, hogy olvad össze minden. A fogatot, a lovakat eladtam, és amikor már látta az üzlettárs, hogy egészen a csőd szélén vagyunk, amikor már megérttettem vele, hogy itt nincs többé felemelkedés, egyszer azt mondtam neki: „itt van még egy utolsó nagyobb készpénztétel” - és beletettem a szeme előtt a kasszába - „vigyázzon, és ne fizesse ki senkinek, mert ki tudja, mire szorulunk; én néhány napra elutazom egy-két távolabbi ügyet rendbehozni.” Az az összeg elég jelentékeny volt, mindamelllett- sokkal kisebb, mint amennyit az asszony hozott a házhoz. Néhány nap múlva visszajöttem. Előre tudtam az eredményt. Az asszony, a könyvelő és a pénz eltűnt. „Ész, értelem és akarat!” Fellelegeztem. Csak egyetlenegy, nagy, csúnya szépség-hiba maradt ennél az egész ügynél, az t. i. hogy időközben még egy gyermek született, akinek oka már nem én voltam. (Gyűlölettel): Ezt szerettem volna kitörölni az emlékezetemből és mindenünnen! Ez a leánygyermek az enyém maradt, ez nem tűnt el.

Azután összeszedtük magunkat; az eldugott pénzeket elővettem, az üzletmenet megint hamarosan fellendült. A fiúk már nagyobbacskaak voltak. Sajnos, a kislány is nőtt. Az előbbi jólétnél sokkal nagyobb jólét és gazdagság vett körül; egyet azonban elhatároztam, hogy a kakukkfiók nem részesül abból, amit *én* szereztem „ésszel, értelemmel és akarattal.” A ka-

kukkfiókhoz semmi közöm! A törvény és a világ rám kényszeríthet kötelezettségeket, de ésszel, értelemmel és akarattal megfosztom őt attól a lehetőségtől, hogy ő is ugyanazokban a jogokban részesüljön, mint az én saját gyermekeim. Mindig gyűlölettel tekintettem rá, úgyszólván nem tudtam egy levegőt szívni vele.

Évek múltak, s a gyermekek megnőttek. Ahogy így egyedül maradtam, megint felújítottam a barátságot az én Samu barátommal. Ő még mindig boltos volt a jámbor. Igaz, hogy úgy jártak hozzá, mint valami paphoz, igaz, hogy mindenki dicsérte, igaz, hogy nem voltak anyagi gondjai, de hát azért, ha az én hintóm megállt a kis boltja előtt, bizony az inasok ész nélkül ugrottak segíteni, és az én Samum egy kicsit elpirult, hogy ilyen egyszerű ember létére ilyen előkelő barátja van.

Azután elpanaszkodtam neki, hogy mi történt velem, hogy az asszony megszökött, elvitte a pénzemet és elvitte magával a könyvelőt is, de mondtam, hogy azért szerencsére nem olyan szomorú és vigasztalan a dolog, mert maradt még mit aprítanom a tejbe. Azután azt mondtam neki: „nézd, Samukám, milyen balga vagy te, te itt dolgozol semmiért, a mindennapi kenyérért. Add ide a pénzedet, én tízszer annyi hasznot adok neked, mint amennyit te vesződséggel, fáradsággal és aggodalommal keresel rajta.”

A Samu már kissé megöregedett - persze nem élt olyan jó módban, mint én - kissé megroggyant; a felesége is, aki fiatal korában nagyon szép volt, megöszült, ráncos lett az arca, pedig még nem volt olyan öreg. Eddig egyikük sem gondolt arra, hogy mennyivel jobb lenne csakugyan pihenni, mint egy nyugdíjasnak. Ettől fogva aztán többször találkoztunk, sokat beszélgettünk, sokszor eljöttek hozzám, s látva a nagy bankjegyeket, a feltörhetetlen kasszát és mindazt, ami ezzel a jómóddal együtt jár, egyszer a Samu csakugyan eladta mindenét, és reszketős kezekkel leszámolta és átadta nekem azt az összeget, aminek kamataiból ők most már nyugodtan és békességben megélnek.

Hidd el, hogy én nem akartam őt megcsalni! Nem is csaltam meg, mert a Samu megkapta tőlem időről-időre a kamatot. A Samu nagyon hálás volt nekem, és sokszor mondta: „lám, mégis neked volt igazad, a te módszered vált be jobban, mint az enyém! Milyen jó vagy te, hogy felszabadítottál engem a gondtól és a teherből, milyen meleg szíved van!” (Kitörve): Csak ezt ne mondta volna!

Mi van ebben az emberben, aki kölcsönadta a testét, hogy nem enged, lefogja a nyelvemet, pedig hozzá sem nyúlok?

Körvezető: Biztosan olyan kitéréseknek akartad magad átadni, amit ő nem bír el. (Szünet.)

Pál m.: A kakukkfőök is megnőtt. Azután szerelmes lett, mert jött egy jóarcú gézengúz, és a jóarcú gézengúz elbolondította őt. Hiszen egészen jól tette, mert én úgyis minél előbb szabadulni akartam tőle. Azonban a jóarcú gézengúz jó üzletember is lett volna, ha másképp kezdi. Minden kertelés nélkül bejött hozzám és azt mondta: „Uram, én elveszem a leányát; ennyi pénz kell.” Én mondtam neki, hogy gondolkoznom kell a kérdés felett, de lehetőleg teljesíteni fogom a kívánságát. A forma kedvéért egy kicsit alkudtam vele, egy kicsit engedett, - úgy látszik, nagyon kellett neki a pénz.

Azután kitéztük az esküvő napját, és a gézengúz megint eljött: „Uram, először fizessen, és azután esküszünk”, én pedig azt mondtam neki: „Uram, én önben nem bízom; a pénz itt van, azonban előbb az esküvő, azután pénz.” Csak nem hagyom magam egy fiatal senkitől becsapatni! „Ésszel, értelemmel és akarattal” már rendelkezem! A fiatal léhűtő fogcsikorgatva bár, de beletörődött, és az esküvőt megcsináltuk annak rendje és módja szerint. Másnap kellett jönniük a pénzért.

A fiaim már derék, tanult, mutatós fiatalurak voltak, s már egészen benne az üzlet minden fortélyában, és már jól tudták, mi az ő érdekük. Én könnyen megérttettem velük, hogy veszély van, nagy összeg pénzt kell megmenteni, csak egy kicsit elő kell venni az „észt, értelmet és akaratot.” És elővettük. Azon az

éjszakán, amely a kakukkfiók nászéjszakája volt, feltörték a bankot és kirabolták a kasszát és mindenféle érték eltűnt. . .

Körvezető (gúnyosan): Ismeretlen tettesek.

Pál m.: Ismeretlen tettesek! (Cinikusan): Hát mindenkivel történhetik ilyen pech! Gondom volt rá, illetőleg úgy intézkedtem, hogy legyen rá gondjuk másoknak, hogy ez a betörés kiszínezve kerüljön bele az újságokba. Nagy volt a sajnálkozás a gazdag bankár felett, aki koldusbotra jutott.

Azután a fiaimmal összeszedtük magunkat, megvártuk, míg a hullámok lecsendesednek, míg a por belepí a vihar nyomait, azután más cég alatt és másutt, kezdetben kicsinyben újakezd-tük. Gondoltam, most már az életünkből ésszel, értelemmel és akarattal mindent elhárítottunk, ami csak kellemetlen, kényelmetlen, megalázó és bosszantó volt: az asszony, a cégvezető, a kakukkfiók; és mindez nem került pénzembe, vagy legalább nagyon kevésbe.

Megelégedetten élveztem a békességet, amely végre a házamba köszöntött. Illő is, hogy annyi küzdelem után, mikor az ember már megöregszik, vagy legalább is öregedni kezd, gond nélkül, békességben élhessen.

Egy reggel, amikor éppen elfogyasztottam a reggelimet, s rágyújtottam a szivarra, behozták a postát, én felnyitom az újságot, lapozgatok benne, és egy hírt találok, hogy az én Samu barátom egy külvárosi szállóban feleségestől együtt öngyilkos lett. Tettének oka az én bankom bukása, s ennek folytán az ő koldusbotra jutása.

Nem tudom, hogy és mint van az, hogy ehhez a Samuhoz semmi közöm sem volt, ő tulajdonképpen nem volt nekem senkim, és én őket nem is akartam megkárosítani, és most mégis egyszerre valami keserűség szaladt össze a szájamban. Két napig jártam-keltem, mint egy olyan ember, aki annyira beteg, hogy a felgyógyuláshoz semmi remény; az agyam bomladozni kezdett, kétségbe voltam esve. Ha az egész vagyonomat elvesztettem volna, nem tudom elképzelni, hogy csak felényire is

kétségbe lettem volna esve, mint így. A harmadik nap nem bírtam tovább, ugyanazt tettem, mint Samu . . . (Sír). Ezt nem akartam! Én csak igazságos akartam lenni, amiért a sors megcsúfolt a kakukkfiókkal! Te közbekerültél, közbeszorultál, Samu! Azóta járom a labirintusokat. (Kétségbeesve): Igen, megérdemlem a poklot, pedig nem is tehetek róla, ami történt!

Más szellem.

Az átlagos földi emberek igen nagy százaléka így gondolkozik, mint ez a szegény testvér, és így is cselekszik addig a határig, ameddig neki a lehetőségek szabad kezet engednek. A földön élő emberek nagy többsége elmenne eddig a határig, ha az isteni Gondviselés, az a magasabb-rendű igazság, amely az alacsonyabb rendű lélek igazságai felett törvényt tart fenn, meg nem állítaná, és meg nem kötözné cselekvésre mozduló kezeit.

Az átlagember, aki nem tudja, hogy a felette uralkodó törvény hatalmas, áttörhetetlen, aki nem tudja, hogy e felett a törvény felett a szeretetnek mindent lenyűgöző hatalma áll őrt, azt hiszi, hogy az eszével és fufangjával lépten-nyomon megkerülheti az igazságot. Elvakultságában és balgaságában nem figyeli meg a körülötte mozgó, egyszer cselekvő, máskor szenvedő embertársait, akik ugyanígy gondolkoznak, ugyanígy cselekszenek, és éppen mivel ilyen a gondolkozásuk, ilyen a magatartásuk, cselekedeteik következményeképpen mind valamennyien éppen így katasztrófába jutnak, életük kettétörik, reményeik, mint egy széttört cserép darabjai hullanak a lábaik elé.

Mindegyik azt hiszi, hogy ő okosabb lesz, mint a többi, hogy ami senkinek nem sikerült: az igazság legázolása és meghazudtolása, vagy legalábbis megkerülése, az neki sikerülni fog. Ezek az alantas szellemek egész életüket arra fordítják, hogy maguknak ezt az életet minél kellemesebbé, minél kényelmesebbé, élvezetekkel minél dúsabban meg-rakottá tegyék. S ezzel az igyekezetükkel már ezen a földön örökké labirintusokban mozognak; az egyikből ki, a másikba be. Mindenütt kerül-

getik a törvényt, s földalatti utakon bujkálnak, sőt igyekeznek ezeket a kanyargó földalatti utakat kiszélesíteni, járhatóvá, kényelmessé tenni, mindaddig, míg egyszer csak olyan helyen kezdik megmozgatni a talajt, ahol éppen meg van lazulva, s akkor összes munkájuk, addigi eredményeik összedőlnek, beomlik az alagút, és maga alá temeti az igazsággal szemben kísérletező, ellenszegülő, balga lelket.

És amikor így rázuhan a föld, amelyért élt, és összezúzza őt minden lelki érzésével együtt, és ennek a zuhanásnak és ütközésnek hatása alatt elalél, van dolguk a törvény őreinek, a kegyelem küldötteinek, míg felőle a romokat, a törmeléket eltakarítják. A szegény szerencsétlent a piszokból, a szennyből kissé kimosdatják, lábra állítják, és új életet öntenek belé a saját maguk túláradó életerőiből, és újra megtanítják gondolkozni kezdeni. Legelőször azon kezdik, hogy végigvezetik őt azokon az alagutakon, amelyeket magának kivájt. Megmutatják annak minden gyenge és életveszélyes részét, megismertetik vele azt, hogy minden lépésénél, minden mozdulatánál a halál veszedelmét hívta ki maga ellen. Mert minden mozdulatára joggal az lett volna a felelet, hogy a fejére ömöljék mindaz, amit kivájt magának, és csak a kegyelem, az Isten hosszú tűrése engedte őt továbbmunkálkodni, hogy kiélje magát a lelkében az a gonosz elv, amelynek forrása az engedetlenség, vezető motívuma a furfang, és célja a gőg és önzés kielégítése.

Az a lélek, aki egy ilyen életet végigélt, tulajdonképpen három vonással jellemezhető a legélesebben, az *engedetlenséggel*, a *tudatlansággal* (annak dacára, hogy magát nagyon okosnak és eszesnek tartja) és az *önzéssel*, amellyel mindent csak önmagáért cselekszik. Amikor azután őt azok, akik az Isten akaratát cselekszik, lábra állították, és amikor a lelkében felébredt végre annak megismerése, hogy mindaz, amit eddig cselekedett, nemcsak gonosz dolog, de balgaság is volt, akkor végre belevéshetik a lelkébe és felébresztik benne az igazsághoz való ragaszkodásnak gondolatát.

Miután így belátja, hogy a hamisság szörnyű eredményeket szül, hogy a furfanggal elérni semmit sem lehet, mert az igazság törvénye felette áll minden furfangnak, minden körmönfont kísérletezésnek, és ha ma nem, holnap, ha holnap nem, egy év múlva és ha egy év múlva nem, talán tíz vagy húsz év múlva elfogja hozni a katasztrófát, akkor mélyen a lelkébe vési, hogy minden körülmények közt csak az igazság, és semmi más a követendő.

Az elméletet így megtanulva, megutálja a hamisságot, a furfangot, az álnokságot, és kívánatos, vágyva-vágyott céllá lesz előtte az igazság érvényesítése. Ez a lelkébe, mint valami monoideizmus belevésődik.

*

Azután ismét megszületik a földön és az a monoideizmus, amelyet az elmélet tanulása közben a szellemházában a lelkébe vésett, mint valami posthypnotikus szuggesztió elkezd működni. Az igazság a vezető elve, könyörtelenül igazságos mindenkivel szemben, akivel őt végzete összehozza. Az igazság hangoztatása mellett zsarnokoskodik a családján, azokon, akik hozzátartozói, vagy azokon, akik alárendeltjei; az igazság nevében sokszor balga és oktalan módon szembehelyezkedik a nálánál sokkal nagyobb hatalmakkal és erővel. És ennek mi a következménye? Egyszerűen az, hogy az igazságért viszonzásul nem kaphat mást, mint igazságot, a fájdalomért, amelyet az igazság kétélű bárdjával hadakozva okoz, nem kaphat szeretetet, hanem csak fájdalmat, mert az igazság olyan pénz, amiért hasonló pénzzel fizetnek vissza. Ennél fogva az igazságért igazság, a zsarnokságért ellenállás, a nagyobb hatalommal való szembeszállásért megszegyenülés és letöretés lesz az osztályrésze.

És mindamelllett, hogy az igazságnak ilyen fanatikus hívévé válik, a furfang itt-ott még mindig felüti a fejét, mint kísértés, mint kígyó, amely a nyomában kúszik, és a sarkába igyekszik harapni. És sokszor bizony vágyva gondol arra, hogy az igaz-

ságnak csak egy kicsi megmásításával milyen előnyöket és eredményeket lehetne elérnie. És ha megcselekszi, mert gyenge, és a kísértés uralmat vesz rajta, akkor az a szuggesztió, amely a lelkében él, mint hatalmas erő támad fel és óriási vádakat halmoz reá, amiért feltett elvétől eltántorodott.

Így küzd a lelkében a két erő, a levett régi, a furfang, amelyet ebben az új életben most már egészen elhagyni készül, és az „igazság” fanatizmusa, amely szintén megtermi számára a maga gyümölcsét.

A gyakorlati életet befejezi, és a szellemvilágban újból munkába veszik őt azok a fehér kezek, amelyek bár simogatók és gyönyörűségesek, de a hatalmat ők tartják birtokukban, és végigvezetik őt megint mindazokon az eseményeken, amelyeken keresztül ő, mint az igazság fanatikusa sebeket osztott. És amikor azokat egymás mellett szemléli csoportba gyűjtve, mint egy élet lezárt végső eredményeit, felébred a lelkében az önvád. Mert hiszen az igazság hangoztatása mellett igazságtalan volt, és önmagát kárhóztatva és vádolva az okozott szenvedésekért, új elhatározásra jut, és ahelyett, hogy embertestvéreivel szemben lenne az igazság kérlelhetetlen katonája, felteszi magában, hogy önmagával szemben lesz kérlelhetetlen. S önmagát fogja olyan szoros béklyóba verni, hogy ne okozhasson többé másoknak fájdalmat; és hogy neki se legyen része megáláztatásokban, ő alázza meg önmagát.

Ez az új elméleti tudás, mint szuggesztió ismét belevésődik a lelkébe, és amikor már elég mélyen belevésődött, ismét a földi élet iskolájába kerül, a gyakorlati megvalósítás színterére. Elnéző, résztvevő, jóakarátú másokkal szemben, könyörtelen, kemény, kíméletlen önmagával szemben. Köztetek sokszor volt szó erről a típusról, a szellemi akrobatáról. Önmagát akarja legázolni, hogy képességeit magasan túlhaladó eredményeket érhessen el.

Mindamellet ez az élet már óriási haladást jelent; mert míg a legelső esetben is, meg a másodikban is az önzés igazsága

uralkodott benne - még akkor is, amikor az igazság nevében hadakozott, mint az igazság öre, mint mások felett álló forgatta az „igazság” pallosát - itt már az önszeretetnek, az önzésnek ettől a nehéz béklyójától megszabadult.

De az erőszak sem önmagával, sem másokkal szemben nincs beleírva az Isten törvényébe. Az ilyen élet sokszor a lélek és a test erőinek idő előtt való tönkretételével, elhasználásával jár együtt, bevégzetlen feladatokkal, gyenge, gyarló eredményekkel.

Amikor újból a szellemvilágba tér, azok a testvérek, a *Törvény Urai*, azok a szelíd, tiszta, igaz szellemek, akiknek összes fegyverük a szeretet, karon fogják őt, és megmutatják neki a saját lelkén ejtett sebeket, amelyeket sajátkezüleg ejtett, és gyógyító írt adnak neki. És az a nagy szeretet, amellyel körülveszik, amely mellett megszegyenülve áll, az ő lelkét mélységesen áthatja. Ennek hatása alatt megérti, hogy sem önmagával, sem másokkal szemben nincs jogosítva az igazság fegyveres bajnokaként fellépni, nincs jogosítva ő maga cselekedni, ha azt akarja, hogy az Isten az Ő cselekedeteivel meg legyen elégedve, hanem egyetlenegy célt szabad csak szem előtt tartania: *azt, hogy érezze meg, értse meg és kövesse mindenkor azt, amit az Isten akar vele, és tanaljon engedelmes lenni.* **Tökéletes nem lehet, sem ő senkit tökéletessé nem tehet, de egy szelíd fuvalom, amely a kegyelem Atyjától száll alá, mindenkor megsúgja neki, hogy mi az, amit tennie kell, mi az, amit mondania kell, milyen határ az, ameddig másokkal és önmagával szemben el lehet mennie, és hol van az a határ, amelyen túllépnie sem másokkal, sem önmagával szemben nem szabad.**

A legelső élet, amelyben a szellem az alagutakat vájja magának és kerülgeti a törvényt és igazságot, az engedetlenség jegyében folyt le. A következők már az igazság jegyében folynak le. Azonban az igazság csak akkor válik igazi, tiszta igazsággá, ha szeretettől van áthatva. Így a legutolsó állomás a fejlődés vona-

lán az engedelmesség megtanulása, **mert az engedelmisségben minden erény megvan, amit teremtett szellemnek Istennel és szellemtársaival szemben tanúsítania és gyakorolnia kell** és lehet. Benne van a szeretet: mert Isten azt kívánja a szellemtől, az ő gyermekétől, hogy szeresse a másik gyermekét; benne van az alázatosság: mert hiszen egyetlen igazság van csak, az, amit Isten tart készen minden teremtett gyermeke számára; ennek az igazságnak pedig a neve *szeretet*.

*

Embertestvéreim, én befejeztem a mondanivalómat, és csak azt kívánom nektek, hogy legyetek igazságosak, de legyetek mindenekfelett szeretetteljesek. **Óva intellek titeket attól, hogy a szeretetet sokat hangoztassátok, és síppal-dobbal hirdessétek, mert a szeretet olyan félnk madár, amely elrepül onnan, ahol nagy a zaj.** A szeretetnek az a tulajdonsága, hogy kevés szava van; és mihelyt a szeretetről sok szó esik, félő, hogy az a szeretet hiányának vastag palástja akar lenni. Tehát nem beszélni kell róla, hanem érezni kell a lélekben. Legyetek azért okosak, és szeretetteljesek, úgy, ahogy azt tőletek a mi Urunk, a Jézus Krisztus kívánja!

A természettörvény Isten szava.

Pál médium: Milyen jót aludtam! Végre megpihentem; olyan könnyűnek érzem magam, mint talán még soha. Azt sem tudom, hol vagyok. Így csak gyermekkoromban aludtam utoljára, hogy felébredésemkor nem tudtam, hol vagyok.

Körveztő: Megnyugtathatlak, jó helyen vagy, Isten jóakarátú, hívó gyermekei között, akik szeretnének segítségedre lenni.

Pál m. (Megdöbbenve, magában): Úgy látszik, hogy az örületnek valami más formája van rajtam. A kényszerzubbonyt még magamon érzem, a kezeimet nem tudom mozgatni, le vagyok fogva, és most valaki Istenről beszél. Pedig ilyenkor mindig csak az orvos szavait hallottam, amint halkán adta ki a parancsokat: „altatót, még egy adagot; úgy, besötétíteni. . .” Sötét

van most is, de legalább kialudtam magamat. Úgy látszik, nagyon erős adag altatót kaptam utoljára. Bár adtak volna olyan adagot, hogy végre befejezzem!

Körvezető: Én pedig azt mondom neked, hogy a te mostani ébredésed egészen más, mint az eddigiék. Sokkal kedvezőbb, sokkal jobb érzések közepette ébredtél fel, mint máskor.

Pál m.: Ez valóban igaz, de akkor miért fogjátok még mindig le a kezemet?

Körvezető: Nem fogjuk le, csak megfogjuk a kezedet,^{6*} azért, hogy a kezünkön átvibráló szeretetérzéseinket is tudomásul vedd. Ne félj hát, hanem próbálj egy kicsit a hit és bizalom gondolataival foglalkozni; végre is nem tart minden fájdalom, minden gyötördés örökké. Isten jósága és bölcsessége gondoskodik arról, hogy a meggyötört, megkínzott lélek megpihenjen.

Pál m. (Félve, halkán): Mondd, itt lesz az a koporsó?

Körvezető: Az csak a te képzeletedben él.

Pál m.: Az orvos is mindig azt mondta: „rémes ez a hallucináció!”

Körvezető: Én ezt nem hallucinációnak, hanem egy átélt esemény emlékezetének minősítem, amely a te lelkedet nyugtalanítja. És éppen, mert tudom, hogy ilyen nyugtalan vagy, azért szeretnék, amennyire tőlem telik, segítségedre lenni, ha előlegeznéd nekem a bizalmat. Csak a szeretet érzései indítanak erre.

Pál m.: Hát miért szeretsz engem? Nincs rajtam semmi szeretnivaló, mondhatom.

Körvezető: Azért, kedves testvérem, mert az Isten is szeret bennünket.

Pál m.: Az Istentől sem érdelek szeretetet, azért nem is hiszem, hogy szeret.

⁶ * T. i. a fluidkörben ülők láncolt fognak.

Körvezető: Senki sem érdemli, és mégis úgy van, hogy az Isten minden gyermekét kivétel nélkül szereti, legyen az bár a legszegényebb és a legelesettebb.

Pál m.: Nem hiszem el.

Körvezető: Pedig Isten szeretete és kegyelme veled szemben máris megnyilatkozott valamiben. Tudod miben? Abban, hogy megengedte, hogy befejezd a földi élet szenvedéseit.

Pál m.: Úgy?

Körvezető: Igen, te már nem vagy többé ember abban az értelemben, mint pld. én.

Pál m.: Ezért van ez a megkönnyebbülés?

Körvezető: Ezért van ez a megkönnyebbülés. Most a lelked él, és vágyakozik jobb, kellemesebb, nyugodtabb élet után. És én szeretném megnyugtatni a te háborgó lelkedet.

Pál m.: Különös ember vagy te, mondhatom! Valahogyan a gyermekkorom emlékei térnek vissza, amikor olyan emberekkel volt dolgom, akik azért szerettek, mert nem tehettek másképp.

Körvezető: Maradj csak az emlékeknél. Térj vissza a gyermekkorodra s mondd el nekünk, ami az emlékezetedben van, minket minden érdekel.

Pál m.: Szívesen foglalkozom a gyermekevéekkel, amelyek annyi örömet tartalmaznak, s örömet maradnék mindig azoknál az emlékeknél, csak hogy másra ne kelljen gondolnom. De közbül van ez a koporsó, és én rettegek, hogy egyszerre megint csak feltűnik előttem.

Körvezető: Próbálj azzal a gondolattal megbarátkozni, hogy csakugyan végeztél már a földi élet szenvedéseivel, és folyamodjál a jó Istenhez világosságért és segítségért, hogy Ő mutassa meg neked az utat.

Pál m.: Én oda nem folyamodhatom, mert nem tudom elhinni, hogy megbocsáthasson nekem. Én nem is tudom, kivel beszélek, és mintha többen is volnátok itt. Az Isten nem bocsáthat meg.

Körvezető: Nagy tévedés! Minden igazán bűnbánó léleknek vétkét megbocsátja Isten, ha erős benne az elhatározás, hogy többé nem akar visszatérni a bűnnek és véteknek útjára. Próbáld elfogadni ezt a gondolatot.

Pál m.: Nem tudom, nem ismertek-e engem, de most már mindegy. Nem hitték el az emberek, hogy megöltem az uramat, azt mondták, örült vagyok. Talán ti sem fogjátok elhinni.

Körvezető: Ha mondd, el kell hinnünk, de akkor annál nagyobb szájalom és szeretet érzésével fogunk foglalkozni veled.

Pál m.: Fogjátok hát erősen a kezemet, mert nem tudom, nem jön-e vissza az a koporsó, és akkor velem nem bírtok, mint ahogy ők nem bírtak. Rettegek attól, hogy újra előjön! De ha te kívánod, hogy beszéljek, mert ilyen jó embernek látszol, és ha már úgyis meghaltam, akkor mindegy.

Körvezető: Ha beszélni fogsz, még jobban megkönnyebbül a lelked.

Pál m.: A gyermekkorom szép volt és verőfényes, ami nem jut ki minden ember gyermekének, sőt nagyon kevésnek. Egyetlen gyermeke voltam a szüleimnek, szép és féltett gyermeke. Mindenem megvolt, amit az emberek irigyelni szoktak. Az apám és az anyám sok szeretettel vett körül. Rám rakták volna a menyeyei üdvösséget is, ha tőlük függ. Ami tőlük, az ő nagyon kedvező helyzetüktől függött, abban mindenben részesítettek.

Hogy szép voltam, nem hiúságból mondom, hiszen nevetséges lenne, ha azok után, amik mögöttem vannak, a hiúságnak csak egy paránya is lenne bennem, ebben a roncsban. De szépnek mondott engem a tükröm, és szépnek mondott a férfiaknak az az éhes pillantása, amelyet mindnyájánál tapasztaltam, akivel csak találkoztam. És talán még nagyobb bizonyossággal mondott engem szépnek a nőknek az a hideg tekintete, amely mögött az irigység húzódott meg. Hát kell ennél több áldása az életnek: ragyogó szépség, gazdagság, kedvező társadalmi helyzet?

Persze, a szüleim a legnagyobb boldogságot kívánták nekem, és úgy kívántak férjhez adni, hogy az a valaki méltó legyen hozzám. Pedig amikor valaki az ő dédelgetett gyermekének keres élettársat, senkit sem tart eléggé jónak és kiválónak, hogy felérjen gyermekének értékével, azért nem is unszoltak engem. Én jóllaktam a férfiakkal az első találkozásnál, mihelyt a szemükben felvillanni láttam azt az éhséget, azt a csúf, azt a kellemetlen érzést, azt a tekintetet, amely mint hernyó mászkál végig az ember arcán és testén.

A társaságban természetesen azt mondták, hogy én rátarti vagyok. Pedig nem az voltam, hanem csak a szellemet, a lelket kerestem a férfiben; olyan férfit kerestem, akinek a tekintetéből ne az a megszegyenítő gondolat sugározzék felém, hanem valami más, valami magasabb-rendű, valami tiszta, valami igaz. Néhány év múlt el; mindig többen és többen pályáztak a kezemre, és én mindig kevesebb és kevesebb kedvet éreztem a férjhez menésre.

Egyszer azonban mégis találkoztam valakivel, akinek már híre és neve volt. Nem is számítottam rá, hogy a mi társaságunkban azzal a férfival találkozom, akinek a nevét annyiszor olvastam szép és megindító történetek alatt, akiről annyi szépet és jót beszéltek. Ez a férfi, ez volt az első, aki másképp nézett rám. Igaz, hogy ez a férfi sokkal idősebb volt, mint én, legalább kétszer, ha nem többel volt idősebb nálam; az atyám lehetett volna, de az ő intelligens arca, férfias termete, alig öszülő haja nem árult el annyit, amennyi volt.

A társaságban, ahol vele találkoztam, neki külön udvara volt a nőkből, akik mind boldogok voltak, ha a közelében lehettek, és az ő szellemességében gyönyörködhettek. A feleségének - mert felesége is volt - aki művésznő volt, külön udvara volt férfiakból. Emellett egymáshoz olyan kedvesek, olyan finomak voltak. Főképp a férfi volt az, aki igazi világfi simaságával és mégis a mélyen érző ember kedvességével bírt.

Nem sokat foglalkozott velem, hiszen nem is tehettem, annyian igénybe vették az ő szellemének sziporkázását, de azért néhány kedves szót nekem is mondott, és én éreztem, hogy először pirulok el férfi szavának hatása alatt. Később már többször találkoztunk, mi magunk is meghívtuk őt nem egyszer, a barátság mindig mélyebb lett, ő mindig hosszabban és szívélyesebben foglalkozott velem, s lassanként elhanyagolta azokat, akik rá pályáztak. Egyszer aztán megmondta nekem, hogy engem azért szeret mindezeknél jobban, mert bennem a romlatlan üdeséget és tisztaságot találja meg, és mit tudom én, még mi mindent mondott, hiszen én csak a hangjának édes zenéjét hallgattam, a szavakra alig figyeltem.

Diszkrét volt; még mindig nem mondott ennél többet, úgy, hogy lassan-lassan én kezdtem felbátorodni, és én kezdtem neki könnyező szemekkel és mélyen elpirulva beszélni az érzelmeimről. (Kitörve): Eh, szégyen, gyalázat! Ez az idős férfit, úgy látszik, egészen levette a lábáról. Azt mondta, hogy az életének utolsó öröme és boldogsága lenne, ha én az ő felesége lehetnék; ő elválk a feleségétől. Köztünk úgyszólván mélyebb kapcsolat - mondta - mindegyikünk megy a maga útján, nem fog fájdalmat okozni neki sem, ha ezt a banális összeköttetést kettévágjuk.

Az apám és az anyám boldogtalan volt. Sírva könyörögtek nekem, hogy ne tegyek ilyet, utazzunk el hosszabb időre, felejtsem el az egész balgaságot, hagyjak fel ezzel az esztelen és tragikus vonzalommal! Minden hiába volt. Valami vad szenvedély vette hatalmába a lelkemet és az övét is, és a formákon, előítéleteken - ahogy én gondoltam - megszokáson és emberek megbotránkozásán keresztülgázolva egymáséi lettünk.

*

Most szeretném abbahagyni és megszökni közületek; azért csak tartásatok erősen a kezemet, mert most jön a borzalom. Képzeltetek el egy léggömböt, amely a ragyogó napsütésben felemelkedik, és gondoljátok el, hogy az a léggömb ott fenn a

magasban egy szúrást kap, és egyszerre összeesik és alázuhan. A szenvedély paroxizmusa után a teljes, tökéletes kijózanodás következett. Néhány napi házasság teljesen és világosan átlátatta velem, hogy örültséget követtem el. Ez a férfi, akire az összes nők, akiket csak ismertem, úgy tekintettek fel, mint valami bálványképre, otthon egy egészen közönséges, szimpla öregember volt mindazokkal a rossz szokásokkal, amelyekkel egy elkényeztetett férfi bírhat. Megszűnt a finomkodás, megszűnt a simaság, megszűnt a szépség; és amikor a házasságunk második, harmadik napján úgy viselkedett, mintha harmincesztendő házasok lennénk, már azon gondolkodtam, hogy vagy az élettől szököm meg, vagy ettől az embertől. Minden szégyenérzet nélkül kendőzte magát a tükör előtt gyűrötten, öregén.

Talán azt fogjátok mondani, hogy ostoba nő vagyok, de a nők kicsinységeken szoktak néha összezúzódni. Amikor legelőször láttam, hogy előttem kiveszi a hamis fogsorát, összetört bennem minden idealizmus, vége volt a szép, daliás férfinak, és még ha nem is lett volna olyan gonosz, zsarnoki természetű, készen lettem volna vele.

Ő nagyon rövid idő alatt észrevette, hogy mi ment végbe a lelkemben, és így szólt: „hát csak nem gondolja, hogy a maga kedvéért most én mindvégig képmutatóskodni fogok? Csak nem gondolja, hogy játszani fogom a deli trubadúrt?!” Szavaiban annyi bántó volt, annyi él!

Nemsokára, néhány hét múlva, azt mondtam neki: „nézze, valljuk be, hogy tévedtünk mind a ketten, és váljunk el”. Kacagott és így felelt: „maga ostoba liba, azt hiszi, hogy az első feleségemtől elváltam és világraszóló botrányt rendeztem a maga kedvéért, most közneveltségnek teszem ki magamat, hogy azt mondják rólam, hogy a fiatal menyecske otthagya a vén embert? Ezt maga nem fogja megérni! Maga igenis engedelmessé fog, azt teszi és úgy, ahogy én rendelkezem!” Megijedtem, meghunyászkodtam, s valósággal reszkettem a tekintete alatt.

Azután társaságba jártunk. A presztízsz fenntartása kedvéért, az ő tekintélye érdekében mosolyognom kellett, fogadnom kellett a gratulációkat, és látnom kellett az asszonyok gyűlölködő tekintetét, mint akiktől a halványukat elraboltam. Oh ostobák! Bár soha ne láttam volna a bálványotokat!

És ez még nem minden. Ő eljárt a rendes klubjába, a barátai közé, sőt eljárt a barátnőihez, és kijelentette, hogy nekem, ostoba, tanulatlan libának mindehhez semmi közöm. Eljárt a volt feleségének társaságába is. A férfiak közül némelyek látták, hogy baj van. Megint kezdtek környékezni engemet, megint kezdtek érdeklődni, megint kezdtek diszkréten udvarolni. Mit tagadjam? A sok gonosz sorscsapás után jólestek a hízog szavak, még ha gondoltam is, hogy nem igaz érzést takarnak. Aztán jött egy fiatalember. Mennyire illett volna hozzám, ha előbb ismerem meg! Kellemes modorú, szelíd fiú, jóakarátú, nem tolakodó. Ha hozzá szóltam, irult-pirult, és nem mert úgy nézni, mint ahogyan a férfiak szoktak. Szinte valami anyai vonzalmat éreztem iránta. És mivel szívesebb és kedvesebb voltam hozzá, mint másokhoz, lassan megbátorodott, lassan mind többet és többet mondott, végül megdöbbenésemre mint valami láva tört ki belőle forró érzelmeinek zuhataga, és kért, hogy váljak el az uramtól és legyek az övé.

Az uram, a világfi, a híres ember, az író, mindennap több és több gyűlöletet és ellenszenvet váltott ki maga iránt a lelkemből. Valahogy szabadulni kell ebből a lehetetlen állapotból! Nem tudtam tőle másképp szabadulni. Lassan-lassan, szemernyi adagokban mérget adtam be neki. Aránylag rövid ideig tartott, míg összeesett, ágynak dőlt, vége volt.

Eltemették. És amikor eltemették, és egyedül maradtam, eszembe jutott minden. És amikor aludni akartam, nem tudtam aludni, mert mindig arra gondoltam, hogy lent a hideg földben, a koporsóban már oszlásnak indult a hullája, és nem tudtam többé ettől a gondolattól szabadulni. Olyan élénken képzeltem el, hogy egyszer csak magam előtt láttam a koporsót, és benne

őt félig feloszlott testével, amint férgek hemzsegték rajta. Amint mellettem a másik ágyba tekintettem, ott láttam a koporsót, s benne az uramat. Sikoltottam és ordítottam, de a látomány nem ment el. . .

Orvost hozattak, becsődültek. Megmondtam nekik, hogy megöltem az uramat, itt van a hullája. Sírva mondták, hogy „megörült szegény, a sok fájdalom és gyötrelmem elvette az eszét. Elvitték az ágyat. Akkor meg ott láttam magam mellett a padlón, s láttam, amint a szemüregéből egy hernyó mászik ki. (Sírva): Azután nem ment el tőlem többé. Bevittek abba a szomorú házba, lekötöttek, injekciókat kaptam, elkábítottak.

Szörnyű élet volt, és én rettegek, hogy megint visszatér. (Kiáltva): Ne engedjétek, fogjatok meg, ne engedjétek, hogy visszajöjjön! (Valakit közeledni lát, mire megcsendesedik): Jó, nem sírok . . . nem jön vissza.

Más szellem.

Az igazság ellen való minden vétség megbosszulja magát, mert az Igazság Isten szava. A természettörvény is az igazság egyik formája, és valakik a természettörvény igazsága ellen vétenek, Isten szava, Isten akarata ellen vétenek.

Az igazságnak minden részével meg kell ismerkednie annak, aki az igazság harcosává akarja magát kiképezni. Az igazságot minden vonatkozásában meg kell tapasztalnia, felismernie és alkalmazni tudnia annak, aki Isten útjait keresi. Azért mi nektek a nagy és döntő alapigazságok mellett időről-időre feltárjuk az igazság megnyilatkozásának egy-egy olyan alkalmát és módját, amely magára a földi életre vonatkozik. Hogy ti, akik még testben éltek, minden vonatkozásban megszokjátok az igazság kutatását, és azt, hogy az igazság törvényt tart fenn nemcsak a szellemvilágban, hanem az anyagi és emberi életben, a társadalmi együttesben és mindenütt az egész világon.

Ti tudjátok, hogy a házasságnak, ti. i. a boldog és Isten akarata szerint való házasságnak mik a pillérei: a *szereetet*, a *hűség* és a *tisztaság*. Ezek nélkül boldog házasság nincs; ezek - hogy

úgy mondjam - a *szellemi* feltételei, de még valami szükséges hozzá, és pedig az, hogy harmóniában legyen a természettörvénnyel.

Sokszor kicsinynek látszó vétségek óriási következményeket vonnak maguk után, mint ahogyan az előttek lezajlott példából láttatok. **A természettörvénnyel, a természettörvény igazságával és parancsával nem lehet büntetlenül szembehelyezkedni. Egy fiatal leány nem mehet egy idős férfihez, egy fiatal férfi nem vehet el egy öreg nőt anélkül, hogy lelkében mindkettő kárt ne valljon.** És még jó, ha ilyen katasztrófába nem fut az a nagy akarás, az a saját akaratának minden keresztül való kierőszakolása, amely elé a természeti törvény olyan kemény akadályokat igyekszik állítani.

A házasságban való együttélés Isten törvénye és Isten akarata szerint való alkalom a földön arra, hogy minden egyes ember minél teljesebben kidolgozhassa a lelkének minden részét. Amikor a férfi és a nő abban a korban van, hogy a szemek még ragyognak az életerőtől, az arcokon a rózsák még virítanak, amikor még a legkisebb dolog elegendő arra, hogy kacagjon a fiatalság örömeiben a lélek; amikor még telve van idealizmussal: akkor van itt az ideje, hogy a kettő összekösse az életét egymással. Ha ilyen körülmények között kötnek egymással egy életre szóló érzelmi kapcsolatot, akkor olyan lehetőségeknek nyitnak ajtót, amely lehetőségeken keresztül a szellemi és lelki kincsek óriási tömege hullhat az ölükbe.

Minden embernek vannak gyarlóságai, hibái, vannak a lelki természetében szögletek, fogyatékoságok; de ha a két fiatal lélek az ifjúságnak ebben a mámorában egyesül, akkor egymást azon az úgynevezett rózsaszínű szemüvegen szemlélik, és még a hibákat is sokkal kisebbeknek látják, mint az idősebb emberek, akik már inkább a kritika szemüvegén keresztül szemlélődnek. Sőt a virágzás korában mindegyik fél - mivel neki drága és becses a másiknak a szerelme - igyekszik önmagában letompítani, eltakarni és elcsendesíteni azt, amiről tudja, hogy

az rossz és helytelen, csak hogy megtarthassa a másinak a szerelmét magának.

Íme, mindjárt kezdetben a kettős öröm arra indítja őket, *hogy önuralmat, önlegyőzést, önfegyelmézést gyakoroljanak*. De ha el is múlnak az első viharos idők, ha a rózsaszínű köd kezd is átlátszóbbá lenni, úgy, hogy megmutatja bizony a hibákat, gyarlóságokat, fogyatékoságokat és a szögleteket is egymáson: az együtt való élés bőséges alkalmat nyújt arra, hogy ezek a szögletek lecsiszolódjanak, hogy a hibák visszafejlődjenek, hogy egymást jobban el tudják hordozni. A közösen átélt szenvedések, a beteg gyermek bölcsője felett aggodalomban átvirrasztott éjszakák, az egyik házafélet ért megpróbáltatások, amelyekben a másik is szükségképpen részt vesz, a másikat ért sérelem, ami az egyiknek is fáj, a közös remények és a közös csalódások mindabban, amit kívülről vártak, a közös szerény örömök: mind arravalók, hogy mindig jobban és jobban megismerjék egymás lelkét.

Így elmúlnak az évek sorai, elmúlik egy-két évtized, és bármilyen bonyolult legyen is az emberi lélek, és bármennyi labirinttal legyen is az keresztül-kasul hálózva, - az így összeszokott házaspárok egymás lelkének útjait már egészen jól tudják járni; már tudják, hogy milyen lelki megmozdulásra milyen feleletet fognak egymástól kapni.

Íme, ebben az iskolában az egyén emberismerete mily óriási módon kitágul! És így - bármennyire különbözzék is egyik ember a másiktól, de lényegében és az alapvonások tekintetében mindenesetre nagyon hasonlít - ahogyan az emberlélek a saját élettársának lelkében megtanul járni, ezzel az ismerettel megtanulja a járást másoknak, a vele közelebbi, vagy távolabbi kapcsolatban álló embereknek a lelkében is.

Azután az élet végéhez érnek el. Több évtized van már a hátuk mögött, amit együtt töltöttek el. Már alig vannak közöttük ütközések, mert egyrészt koptak a szögletek, másrészt hasonultak egymáshoz. Sőt már nemcsak járható az egyiknek a lelke a

másik számára, de szinte meg is érzi az egyik, hogy mit gondol a másik; az egyik gondol valamit, és a másik már ki is mondja ugyanazt a gondolatot. *Ez a kölcsönös folytonos keresés és találás egymás lelkében kifejleszti mindegyiknél az intuíciót.* Ez a képesség azután nem szorítkozik kizárólag csak a házastársra, hanem általánossá lesz, és kifejleszt a lelkükben egy érzékszervet, amellyel már a láthatatlanban tudnak tapogatódzni, és mások lelkében is meg tudják sejteni azokat a titkokat, amelyek abban a lélekben el vannak rejtve.

Azután elérkezik a vég. Az egyiket elfedi a sír hantja, és a másik itt marad árván, egyedül. Elmúltak az örömök, elmúltak a gondok, s mint szedett szőlőtő az őszi viharban, úgy áll egyedül az itt maradt fél. Már nem kívánja az életet, s csak befelé tekint, a lelke világába. Újra meg újra átéli az elmúlt évtizedek apróbb-nagyobb örömeit, megáll mellettük, és megtört fényű szeméből kövér könnycseppek peregnek alá arcának redőin. Azután a fájdalmas részeknél időz, ahol őt a lelkiismerete nem menti fel, mert fájdalmat okozott annak, akit Isten adott neki élettársul, s ezeknél a fájó emlékeknél zokogva borul le arra a karosszékre, vagy arra az ablakpárkányra, ahol az eltávozott kedves szeretett üldögdélni, vagy az ő napi munkáját, imádságát, vagy olvasmányát végezni. Sírással, szomorúsággal, fájdalommal megtörtén tolja egyik napot a másik után, várva és vágyva a véget.

Ez az aránylag rövidke idő, amit még egyedül tölt el a testben, az elmúlt hitves emlékével, hatalmas munkát végez a lelkén: lecsiszolja azokat a szögleteket, azokat az érdes felületrészeket, amelyeket az élet, az együttélés még nem volt képes lecsiszolni. Meglágyítja a keménységet, amellyel fájdalmat tudott okozni annak, akinek csak szeretetet kellett volna juttatnia; megtölti a lelkét bűnbánattal és erős elhatározással, hogy ha az Isten neki alkalmat ad, jóváteszi, s lekönyörgi azokat a bántalmakat, amelyek a lelkét terhelik.

Azután felette is elhantolják a földet, és az őrangyala összegezi az eredményt, amit az élet hozott a számukra: *emberismeretet, a lelki természet meglágyulását és kifinomodását és az intuíción alapjait.*

Itt csak melleleg jegyzem meg, hogy milyen óriási eredmény ennek a képességnek a kibontakozása, testvéreim. Hiszen a magasabb világokban a tisztább szellemek Istenből egyetlen képességen keresztül merítik a világosságot: *az intuíción keresztül.* Ez a képesség fokozatosan fejlődik; minél magasabbra hág a lélek, annál élénkebb az intuícója, annál mélyebben tud belefűrödni az ismeretlenbe, hogy abból a maga számára ismeretet és világosságot merítsen.

Azután új élet következik, amelyben az előbbi életben megszerzett nagy értékek: az emberismeret, az intuíción és a lelki természet kifinomodása már mint megszerzett tőkék állnak rendelkezésre. Akiket a földön úgy ismertek, hogy nagy emberismeretük van, azoknak a hátuk mögött ilyen jól eltöltött életek vannak, amelyekben megtanulták az utat, megtanulták a járást más emberek lelkének bonyolult labirintusaiban. Ez a tudomány megmaradt a lelkükben, és most, ha csak ránéznek is valakire, vagy pár szót váltanak vele, egyszerre sejtelemszerűen felismerik annak belső értékét, és máris tudják, hogy az illető ellenség e vagy jóbarát?

És mindezeket a lelki értékeket csak abból kiindulva szerezhették meg maguknak a házastársak, hogy *engedtek az Isten akaratának, szót fogadtak a természeti törvénynek és az igazságot tették uralkodóvá az életükben.*

Hiszen az egész élet, az életek sorozata nem más célból van adva, mint csak arra, hogy a szellem igazságismerete növekedjék. Képzeltetek el egy élőfát. Kicsiny magból kel ki, gyökeret ereszt, szárat hajt, levelek bontakoznak ki a száron. Azután jön az ős, leszedi a leveleket; jön a tél, a pihenési korszak; azután megint új tavasz, amikor az a kicsiny fácska azt, amit az előző esztendőben gyűjtött magának, továbbfejleszti. Most már né-

hány ágat hajt és sokszorta több levelet, mint az első eszten-dőben, így évek, évtizedek múlnak el, s aki évtizedek múlva látja viszont, az csodálkozva szemléli a hatalmas törzset, a te-rebélyes lombkoronát száz- meg százezer levéllel.

Ilyen az ember lelkében kibontakozó igazságismeret is. A hit az ember lelkében az, ami az élőfánál a gyökér. A gyökér belekapaszkodik a tápláló anyaföldbe, és onnan szív erőt magába, hogy a törzset felemelhesse a föld fölé. **A hittel belekapaszkodik az emberi lélek a tápláló isteni erőbe és igazságba, és abból erőt szív magába, hogy a föld fölé emelkedhesek.** Egy életben, amelyet törvényesen, helyesen, józanul, okosan - nem hibátlanul, csak kielégítően - végzett el, sok ágat hajt a lélek s megnövekedik az egész felülete. Egy második, harmadik élet lezajlása után már annyira meglombosodhat, mint az a hatalmas fa: a lélek gondolatai és érzései, mint a fa levelei óriási módon megsokasodnak. És mint ahogyan a fa lombkoronája belemerül a ragyogó napsugaras levegőbe, hogy teleszívja magát azokkal az erőkkel, amelyekkel a természet telítve van, úgy **az ember lelkéből kibontakozó igazságismeret is ezer meg ezer felületrészen érintkezik az Isten kegyelmének világosságával, hogy abból még többet szívjon magába.**

És minél nagyobbá lesz ez a felület, amely az Isten kegyelmének világosságával és éltető melegével érintkezik, annál jobban látja annak a szépségnek, annak a jóságnak, annak az igazság-nak, annak az Életnek felmérhetetlen és elgondolhatatlan nagy-ságát, mélységét, jóságát és fenségét, amiből ő csak egy pará-nyit, csak egy atomnyit képes meríteni, amennyi az ő kicsiny létének táplálására szükséges. És minél nagyobbra nő, annál jobban látja a maga kicsinységét Istennek azzal a nagyságával szemben, amellyel Ő lehajol hozzánk, a senkikhez, a a jelen-téktelen, gyarló, csetlő-botló teremtményekhez.

*

Azt mondhatnátok, hogy olyan tárgyról beszélek nektek, ami titeket vajmi kevésbé érdekel, mert hiszen itt köztetek igen ke-

vesen vannak olyanok, akik még előtte állnak annak a nagy lépésnek, ellenben túlnyomó részben olyanok vagytok, akik már jól vagy rosszul, de utána vagytok, sőt túlnyomó részben - ahogy mondani szokás - megettétek a kenyereket javát.

Én azonban azt mondom nektek, hogy én itt most nem kizárólag nektek beszélek, hanem beszélek rajtatok keresztül azoknak, akik nektek hinni fognak. Mert ti, akik itt vagytok, talán 50-60 ember, kint a világban egyenkint is érintkeztek 50-60, vagy több emberrel. Ez máris néhányezer lelket tesz ki. És bár kint a világban megmosolyogják is a ti spiritista hiteteket, és ha néha egy-két csípős megjegyzést meg is engednek maguknak az emberek, mégis tapasztalhattátok, hogy ha bajban vannak, nem egyszer hozzátok fordulnak tanácsért. Tehát amikor valaki így hozzátok fordul, vagy azt látjátok, hogy elhatározó lépés előtt áll, és talán jó néven venné tőletek: megkínálhatjátok szerényen az igazságnak azzal a gyümölcsével, amelyet a tudás fájáról szakítottunk és adogatunk nektek. Nem szükséges azonban a spiritizmust emlegetnetek nekik, mert akkor nem fogadják el, amivel megkínáljátok őket. Elég, ha csak az igazságot, amelyet tőlünk hallottatok, továbbadjátok azoknak, akiknek az életükből az olyan nagyon hiányzik. Nem toladó módon, hanem szerényen, úgy, mintha ti kérnétek őket szívességre, és ti volnátok lekötelezve, amiért elfogadják, amit nekik adtok.

Embertestvéreim, nem is tudjátok, hogy olykor egyetlenegy elejtett szavatok, egyetlenegy jó helyen alkalmazott tanácsotok hogyan fordít egy-egy embert az ellenkező irányba az ő élete folyásában. Aki eddig bűnös volt és helytelen úton járt, hogyan fordítja egyszerre az igazság felé, és talán olyan harcosa lesz Istennek, aki különb lesz annál, akitől azt az egyetlen szót hallotta. Az Isten országa pedig ilyenkor nagy nyereséget számol el azoknak az igazságoknak gyümölcséiképpen, amiket mi nektek itt kiosztogattunk.

De nem pusztán tinektek beszélek én, és a nektek hívőknek, de azoknak a szellemeknek is, akik itt összegyűlve hallgatnak minket, akik a ti környezeteteket képezik, akik már lezárták a földi életet. És akik azért jönnek ide, hogy amikor reaszummálták elmúlt életük egyenlegét, és látják, hogy a hiány igen nagy, ezt a hiányt pótolhassák valamivel, azzal, amit itt kapnak, hogy mielőtt a földre visszatérnek, minél jobban megvilágítva lássák az életnek azokat a változatait, amelyekbe majd alá kell merülniük.

És végül, még ha csak nektek - egy maroknyi embernek - beszélnek is ilyen igazságról, amelyre ti emberiesen gondolkozva azt mondjátok: „hiszen ez miránk már nem tartozik” - akkor is azt mondanám, hogy tévedtek, mert ti, akik belemerültetek a szellemvilág titkainak kutatásába, és akikért az isteni kegyelem lehajolt, ti nem emberek vagytok, hanem szellemek, legalábbis azokká kell lennetek.

A külvilág emberei meghalnak, és haláluk után egy idegen világban kábultan ödöngenek hosszú-hosszú ideig, míg csak odáig is eljuthatnak, hogy elkezdjék feldolgozni az életük eseményeit és levonni annak tanulságait; ti azonban, akik tudjátok, hogy honnan jöttetek és hová fogtok kerülni, már itt, most, *ebben a testben elvégezhetitek azt a munkát*, amelyet odaát, a szellemi hazában végeznek el a szellemek. Már itt ezen a földön regisztrálhatjátok önmagatokat előtt, hogy mit végeztetek ebben az életben jól, és mit végeztetek rosszul, és már itt összeállíthatjátok a ti „tartozik” és „követel” rovatokat, **és a még hátralévő időben nagy igyekezettel pótolhatjátok azt a hiányt, amely az összegezésnél mutatkozik.**

Ti szellemek vagytok, tehát nektek, *mint szellemeknek is el kell végeznetek a munkátokat*, nemcsak mint embereknek. És ha mint szellemek elvégeztétek azt a munkát, ami odaát vár reátok, akkor, ha meghaltok, és ide átkerültök, nem álltok tétován, tudatlanul, az ABC-nek ismerete nélkül. Hanem egy félig meddig máris elkészült számadással, úgy hogy a ti őrszellemetek

azonnal alkalmazhat benneteket kisebb-nagyobb munkára, s nem kell majd hosszú ideig, évtizedek soráig, évszázadokig várnotok az újabb testöltésre, hanem mihelyt egy kissé megszilárdultatok a célban, ami előttetek áll, ha az Isten kegyelme úgy látja jónak, rövid idő múlva újra alámerülhettek a fizikai létbe egy új értékszerző élet leélésére.

Ezért kell az élet minden változatára nézve alapos, gondos és részletes ismereteket szereznetek, s ha azt fiatal korotokban elmulasztottátok, most, az életetek alkonyán pótolnotok.

Isten veletek!